

TILINPÄÄTÖS - BOKSLUT 2018

SIUNTION KUNTA - SJUNDEÅ KOMMUN

Tilinpäätös - Bokslut 2018
Julkaisija - Utgivare: Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Kuva - Bild: Dremov Kirill
Ulkoasu ja taitto - Layout: Jäljen Jättiläinen

SIUNTION KUNTA - SJUNDEÅ KOMMUN

TILINPÄÄTÖS – BOKSLUT 2018

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUODESTA 2018 - KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT ÅR 2018	5
I TOIMINTAKERTOMUS - VERKSAMHETSBERÄTTELSE	6
1. SIUNTION KUNNAN HALLINTO - SJUNDEÅ KOMMUNS FÖRVALTNING	6
1.1 Kunnan organisaatio – Kommunens organisation	6
1.2 Viranhaltijaorganisaatio - Tjänsteinnehavarorganisation	9
1.3 Kunnan henkilöstö – Kommunens personal	10
2 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA - VÄSENTLIGA HÄNDELSE I EKONOMIN OCH VERKSAMHETEN	23
2.1 Yleinen taloudellinen kehitys - Den allmänna ekonomiska utvecklingen	23
2.2 Kuntatalouden yleiset näkymät - Det allmänna kommunekonomiska läget	24
2.3 Väestö - Befolkning	25
2.4 Työpaikat ja työllisyys – Arbetsplatser och sysselsättning	27
2.5 Olennaiset muutokset ja tapahtumat Siuntion kunnan toiminnassa ja taloudessa - Väsentliga ändringar och händelser i Sjundeå kommuns verksamhet och ekonomi	28
2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä - Bedömning av de mest kända riskerna och osäkerhetsfaktorerna	29
SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN - ORDNINGEN AV DEN INTERNA KONTROLLEN	31
3.1 Sisäinen valvonta Siuntion kunnassa - Intern kontroll i Sjundeå	31
3.2 Kunnanhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä - Kommunstyrelsens redogörelse över den interna kontrollen	32
4 TULOKSEN MUODOSTUMINEN - HUR RESULTATET BILDAS	33
4.1 TULOSLASKELMAN TUOTOT – RESULTATRÄKNINGENS INTÄKTER	33
4.2 Tuloslaskelman tuotot – Resultaträkningens intäkter	33
4.3 Tuloslaskelman kulut - Resultaträkningens utgifter	36
4.4 Toimintakate ja vuosikate – Verksamhetsbidrag och årsbidrag	38
4.5 Tilikauden tulos ja ylijäämä - Räkenskapsperiodens resultat och överskott	38
5 TOIMINNAN RAHOITUS - FINANSIERING AV VERKSAMHET	39
5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut - Finansieringskalkyl och relationstal	39
5.2 Tase ja sen tunnusluvut - Balansräkning och dess relationstal	41
5.3 Kokonaistulot ja –menot – Totalinkomster och -utgifter	43
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET – BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERING AV EKONOMIN	44
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN - BUDGETUTFALL	46
1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen – Utfallet av resultaträkningsdelen	92
1.3 Investointiosan toteutuminen- Utfallet av investeringsdelen	94
1.4 Rahoitusosan toteutuminen – Utfallet av finansieringsdelen	99
1.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta – Sammandrag av utfallet av anslagen och budgeten	100
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT- BOKSLUTSKALKYLER	103
Kunnan tilinpäätöslaskelmat – Kommunens bokslutskalkyler	103
1. TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING	103
2. RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL	104
3. TASE - BALANSRÄKNING	105
Siuntion kunnan kuntakonsernirakenne ja omistusosuudet - Sjundeå kommuns koncernstruktur och ägarandelar	106
Konsernitilinpäätöslaskelmat – Koncernbokslutskalkyler	107
4. KONSERNITULOSLASKELMA - KONCERNRESULTATRÄKNING	107
5. KONSERNIRAOITUSLASKELMA - KONCERNFINANSIERINGSANALYS	108
6. KONSERNITASE – KONCERNBALANSEN	109
7. KONSERNITUNNUSLUVUT - KONCERNNYCKELTAL	110
IV LIITETIEDOT - NOTER TILL BOKSLUTET	111
1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT - NOTER ANGÅENDE TILLÄMPADE BOKSLUTSPRINCIPER	111
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot – Noter till koncernbokslutet	112
1.1 Tuloslaskelman liitetiedot - Noter till resultaträkningen	113
Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (kuntalaki 19.2§) - Stöd för fullmäktigegrupernas verksamhet specificerade per fullmäktige-grupp (kommunallagen § 19.2)	116
1.2 Taseen liitetiedot - Noter till balansräkningen	116
1.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot - Bilageuppgifter angående säkerheter och ansvarsförbindelser	122
1.4 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot - Noter angående personalen, de avgifter som tas ut på mötesarvoden för förtroendeuppdrag och arvoden till revisorn	124
1.5 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet - Transaktioner mellan kommunen och dess intressenter	124
V. KIRJANPIDOLLESTI ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET – BOKFÖRINGSMÄSSIGT AVSKILDA BOKSLUT	125
VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN ERIYTÄMINEN - BOKFÖRINGSMÄSSIGT SÄRREDOVISNING AV VATTENFÖRSÖRJNINGSVÄRKET	125
VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT - VATTENFÖRSÖRJNINGSVÄRKET BILAGEUPPGIFTER	138
VI KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET - UNDERSKRIFT AV KOMMUNSTYRELSENS MEDLEMMAR OCH AV KOMMUNDIREKTÖREN	141
VII TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ - REVISIONSANTECKNING	142
VIII. TILIKIRJALUETTELO – FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKSLUTSBÖCKER	143

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUODESTA 2018

Ilmastopimuksesta neuvoteltiin Puolassa ilman suurta läpimurtoa joten muutos etenee edelleen aiheuttaen maailmassa mm. sään ääri-ilmiöitä, jotka aiheuttavat paljon kärsimystä, kurjuutta ja taloudellisia tappioita. Venäjän aggressiivisempi suurvaltapolitiikka on näkynyt monella tavalla uutisissa, luonut epävarmuutta ja vaikeuttanut kaupankäyntiä. Osaltaan epävarmuutta lisää USA:n presidentti Trump käytöksellään ja toiminnallaan, joka on nostanut kauppasodan uhkaa. Euroopassa Englannin EU-erosta on hierottu sopimusta, mutta laihoin tuloksin. Lisäksi Euroopassa ovat päätään nostaneet populistiset liikkeet, jotka luovat epävarmuutta EU:n sisällä. Toisaalta Lähi-idässä Isisin kalifaatti on käytännössä loppu ja Pohjois-Korean kanssa on saatu dialogi käyntiin, joten liennytystäkin on tapahtunut. Kaikesta epävarmuudesta huolimatta maailman talous on ollut positiivisessa vireessä.

Tammikuussa valittiin uudelleen Sauli Niinistö Suomen presidentiksi. Maan talouden kehitys on ollut viennin vetämänä hyvää ja työttömyys on laskenut, joten erityisesti valtion taloustilanne on parantunut. Alhaiset korot ovat myös mahdollistaneet asuntolainojen lyhennykset, jonka johdosta asuntolainakanta on valtakunnallisesti pienentynyt.

Kuntien talous on tiukoilla, kun valtion leikkaukset valtionosuuksiin ovat jatkuneet. Talouden tiukkuus näkyy siten, että yli 70 % kunnista teki negatiivisen tuloksen. Siuntiolla on kolmas peräkkäinen tuloseltaan positiivinen vuosi. Tulosta vuonna 2018 tehtiin yhteensä 0,69 milj. euroa. Tuloksen merkittävyyttä lisää yleinen kuntatalouden tila sekä kunnan pitkä historia taloudellisesta alijäämästä ja se, että tulos on pystytty saavuttamaan tilanteessa, jossa kuntaa rasittavat kiinteistökannan uudistaminen. Väistötilat heikentävät kunnan tulosta tällä hetkellä vuositasolla noin 1,5 milj. euroa. Lisäksi valtionosuusjärjestelmän kriteerit ovat Siuntiolle epäsuotuisat ja Siuntio joutuu pärjäämään yli 3,5 miljoonaa pienemmin valtionosuuksien kuin esimerkiksi Inkoo.

Kumulatiivinen ylijäämä on nyt noin 2,8 milj. euroa. Vuoden ylijäämä muodostui, kun toimintakate oli noin 0,5 milj. euroa ja veroluonteiset tulot noin 0,35 milj. euroa talousarviota paremmat. Siuntion omistukset ja vastuut kunnan ulkopuolisista yhteisöistä ovat pieniä, joten kuntakonsernin lainakanta ei poikkea merkittävästi kunnan lainakannasta joka on noin 3580 euroa/asukas. Kuntien lainakanta keskimäärin on noin 3000 euroa/asukas ja kuntakonsernien yli 6000 euroa/asukas, joten kunnan lainamäärää voidaan pitää tällä hetkellä kohtuullisena. Siuntion kunnan lainakantaa on muokattu, niin että se suurimmaksi osaksi koostuisi pitkäaikaisista ja kiinteäkorkoisista lainoista. Tällä on pienennetty korkoriskiä ja parannettu talouden ennustettavuutta ja ohjattavuutta. Vastaavasti talouden ennustettavuutta vaikeuttaa verotulojen tilitysjärjestelmä, joka aiheuttaa heiluriliikettä verotuloihin.

Usean vuoden hyvästä tuloksesta huolimatta, kunnan taloudelliset näkymät ovat haasteelliset. Haasteena on seuraavien vuosien aikana uusittavien tilojen aiheuttamat kustannukset. Taloudellisesti selviäminen edellyttää tilojen käytön tehostamista, tiukkaa käyttötuloutta ja erityisesti onnistunutta maapolitiikkaa, joka tuo tulovirtaa.

Kunnan kustannusrakenteella veroluonteiset tulot eivät yksin riitä kattamaan menoja, joten maanjalostuksesta saatavat tuotot ovat erittäin tärkeitä

Kunnan mahdollisuudet ovat edelleen hyvät. Kunta on ollut pitkän jakson väestöltään kasvava, mutta viime vuosien väkiluku on hieman laskenut ja lasku näyttäisi nyt taittuneen. Uskomme, että kunnan hyvän sijainnin lisäksi HSL-jäsenyyden ja tilojen uusimisen johdosta Siuntion vetovoima kasvaa. Yleisesti on puhuttu Nurmijärviilmiön muuttumisesta Järvenpää-ilmiöksi, missä halutaan asua urbaaninmaisesti hyvien liikenneyhteyksien lähellä. Siuntiolla on edellytykset vastata tuohon kehityssuuntaan mm. kaavoitetulla Siuntion sydämen alueella.

Siuntion työttömyysaste oli 5,3 prosenttia, mikä on selvästi pienempi kuin koko valtakunnan työttömyysaste. Merkittävimmät muutokset kunnan toiminnoissa olivat ruoka- ja siivouspalveluiden ulkoistaminen Fazerille, Attendon valikoituminen perusturvan lääkäripalvelujen tuottajaksi, Inkoon kunnan sosiaalipalveluiden siirtymisen Siuntion hoidettavaksi ja yhteistyön aloittaminen Lohjan kanssa kirjanpidon ja henkilöstöhallinnon osalta. Lisäksi liitettiin HSL:ään, liitettiin Päivärinteen koulu Aleksis kiven kouluun ja päätettiin ottaa varhaiskasvatukseen käyttöön tulosidonnainen palveluseteli.

Laajojen tilatarpeiden vuoksi kunta on jakanut käyttämänsä tilat kolmeen hankekorin tilatarpeiden ratkaisemiseksi. Sivistyksen hankekorissa hyväksyttiin tarveselvitys, toiminnalliset vaatimukset ja käynnistettiin kaavoitus ja hankesuunnittelu. Perusturvassa suun terveydenhuolto siirtyi uusiin tiloihin ja Virkkulan kylän asemakaavoitus valmistui, joten tilojen osalta hankkeet etenevät hyvin.

Lisäksi päivittäistä toimintaamme on kuormittanut sote- ja maa- kuntauudistus ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen Länsi-uudenmaan kuntien ja Espoon kaupungin kanssa. Kunta on panostanut työhyvinvointikoulutuksiin, tietohallintopolitiikkaan, tiedonhallintakoulutukseen ja arkistointijärjestelmään sekä ottanut käyttöön Cloudia oy:n palveluna tuotettavan sopimushankintaohjelmiston. Suuntasimme resurssijamme enemmän markkinointiin ja viestintään, jolla pyrimme edistämään kunnan ja elinkeinoelämän kasvua, tämän johdosta kunnassa aloitti elinvoimapäällikkö alkuvuodesta.

Siuntio on ollut aktiivinen yhdistystoiminnassa vuoden aikana. Siuntion kunnassa järjestettiin muun muassa käsipallotapahtuma Sjundeå Cup, Siuntio-päivä ja Uudenmaan kunnissa kiertävä Uudenmaan Erätulet -tapahtuma sekä tietysti myös perinteinen Lux Musicae oopperan kantaesitys marraskuussa. Näiden lisäksi Siuntiossa järjestettiin myös keskiaikaiset markkinat.

Siuntio on onnistunut tarjoamaan asukkailleen laadukkaita ja monipuolisia palveluja yli lakisääteisten kunnan tehtävien, ja sen on mahdollistanut hyvä yhteistyö. Haluan kiittää päättäjiä ja sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä ja luottamuksesta toimintaamme ja niiden edelleen kehittämistä kohtaan. Kiitän henkilöstöä laadukkaasta ja kehitysmyönteisestä toiminnasta, joka on johdattanut meidät kolmatta kertaa erinomaiseen tulokseen.

KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT ÅR 2018

Förhandlingarna om klimatavtalet ordnades i Polen utan större genombrott, så klimatförändringen fortsätter sin frammarsch och förorsakar extrema väderfenomen i världen vilka leder till både lidande, misär och ekonomiska förluster. Den aggressivare stormaktspolitiken som utövas i Ryssland har synats på flera olika sätt i nyheterna samt skapat osäkerhet och försvårat handeln. USA:s president Trumps beteende och verksamhet ökar för sin del osäkerheten, vilket har lett till ett förhöjt hot för handelskrig. I Europa har man slipat på avtalet för Storbritanniens utträde, men med magert resultat. Därtill är de populistiska rörelserna i Europa på frammarsch och dessa skapar osäkerhet inom EU. Å andra sidan har Isis kalifat i Mellanöstern i praktiken upphört och man har fått igång dialogen med Nordkorea, så det har också skett avspänningar. Trots alla osäkerheter är världsekonomin på uppgång.

I januari valdes Sauli Niinistö igen till Finlands president. Utvecklingen av landets ekonomi har tack vare exporten varit bra och arbetslösheten har sjunkit, så särskilt statens ekonomiska situation har förbättrats. De låga räntorna har också möjliggjort amorterandet av bostadslån, och därför har bostadslånebeståndet på nationell nivå minskat.

Kommunernas ekonomi är spänd eftersom nedskärningen av statsandelarna har fortsatt. Spändheten i ekonomin förtydligas av att över 70 % av kommunerna gjorde ett negativt resultat. Sjundeå har tredje året i sträck ett positivt resultat. Resultatet år 2018 uppgår till 0,69 miljoner euro. Det positiva resultatets betydelse förhöjs av det allmänna kommuneconomiska läget och av den långa historien av ekonomiskt underskott samt av att man kunnat uppnå resultatet i en situation där förnyandet av lokalbeståndet belastar kommunen. De tillfälliga lokalerna försvagar kommunens resultat för tillfället med ca 1,5 miljoner euro på årsnivå. Dessutom har de förnyade kriterierna för statsandelssystemet varit ogynnsamma för Sjundeå och Sjundeå är tvungen att klara sig med exempelvis över 3,5 miljoner euro mindre statsandelar än exempelvis Ingå.

Det kumulativa överskottet är nu ca 2,8 miljoner euro. Årets överskott uppstod av att verksamhetsbidraget var ca 0,5 miljoner euro och skatteintäkterna ca 0,35 miljoner euro bättre än budgeterat. Sjundeås besittning och ansvar i samfund utanför kommunen är små, så kommunkoncernens lånestock avviker inte avsevärt från kommunens lånestock som är ca 3580 euro/invånare. Kommunernas lånestock är i genomsnitt 3000 euro/invånare och kommunkoncernernas över 6000 euro/invånare, så kommunens lånebeholdning kan för tillfället anses vara måttligt. Man har strävat efter att strukturera om Sjundeå kommuns lånestock så, att det till största delen skulle bestå av långfristiga lån med fast ränta. På detta sätt har man minskat ränterisken samt förbättrat förutsägbarheten och styrningen av ekonomin. På motsvarande sätt leder redovisningssystemet för skatteintäkter pendelrörelse i skatteintäkterna.

Trots flera års goda resultat, är kommunens ekonomiska utsikter utmanande. En utmaning för flera år framåt är kostnaderna som förnyandet av lokalerna förorsakar. För att kommunen ekonomiskt ska klara sig, ska användningen av lokalerna effektiveras, driftseko-

nomin vara sträng och den inkomstbringande markpolitiken vara lyckad. Kommunens kostnadsstruktur bidrar till att skatteintäkterna inte i sig räcker till för att täcka utgifterna, så de intäkter som fås för markförbättring är väldigt viktiga.

Kommunens möjligheter är fortsättningsvis bra. Befolkningsmängden i kommunen har länge varit växande, men under de senaste åren har invånarantalet sjunkit något. Nu verkar det sjunkande invånarantalet ändå ha stannat. Vi tror att Sjundeås dragningskraft ökar på grund av kommunens bra läge, HRT-medlemskapet och förnyandet av lokalerna. Man har allmänt talat om att Nurmijärvi-fenomenet ersätts av Järvenpää-fenomenet, alltså att man vill bo urbant i närheten av bra trafikförbindelser. Sjundeå har förutsättningar för att svara på denna utvecklingsinriktning bland på det planlagda området Sjundeås Hjärta. Sjundeås arbetslöshetsgrad var 5,3 procent, vilket är betydligt lägre än arbetslöshetsgraden i hela landet. De mest betydande ändringarna i kommunens verksamhet var utlokalisering av städ- och matservicen till Fazer, valet av Attendo till producent av grundtrygghetens läkartjänster, överförandet av Ingå kommuns socialservice till Sjundeå samt inledandet av samarbetet med Lojo inom bokföringen och personalförvaltningen. Därtill blev Sjundeå medlem i HRT, Päivärinteen koulu slogs samman med Aleksis Kiven koulu och man beslutade att inom småbarnspedagogiken införa en inkomstrelaterad servicesedel.

På grund av de omfattande lokalbehoven har kommunen delat upp de lokaler som används i tre projektkorgar för att lösa lokalproblemen. I bildningens projektkorg godkändes behovsutredningen och de funktionella kraven. Därtill inleddes planläggningen och projektplaneringen. Inom grundtryggheten flyttade munhälsovården till nya lokaler och detaljplanläggningen av Virkkulankylä slutfördes, så för lokalernas del framskrider projekten bra.

Därtill har vår dagliga verksamhet belastats av vård- och landskapsreformen samt av kartläggandet av samarbetsmöjligheterna med de västnyländska kommunerna och Esbo stad. Kommunen har satsat på utbildningar i arbetsvälbefinnande, dataadministrationsprogrammet, dataadministrationsutbildning och arkiverings-systemet samt tagit i bruk avtals- och upphandlingsprogrammet Clouadia. Vi riktade mer resurser mot marknadsföring och kommunikation för att främja kommunens och näringslivets tillväxt, och därför anställde kommunen en livskraftschef.

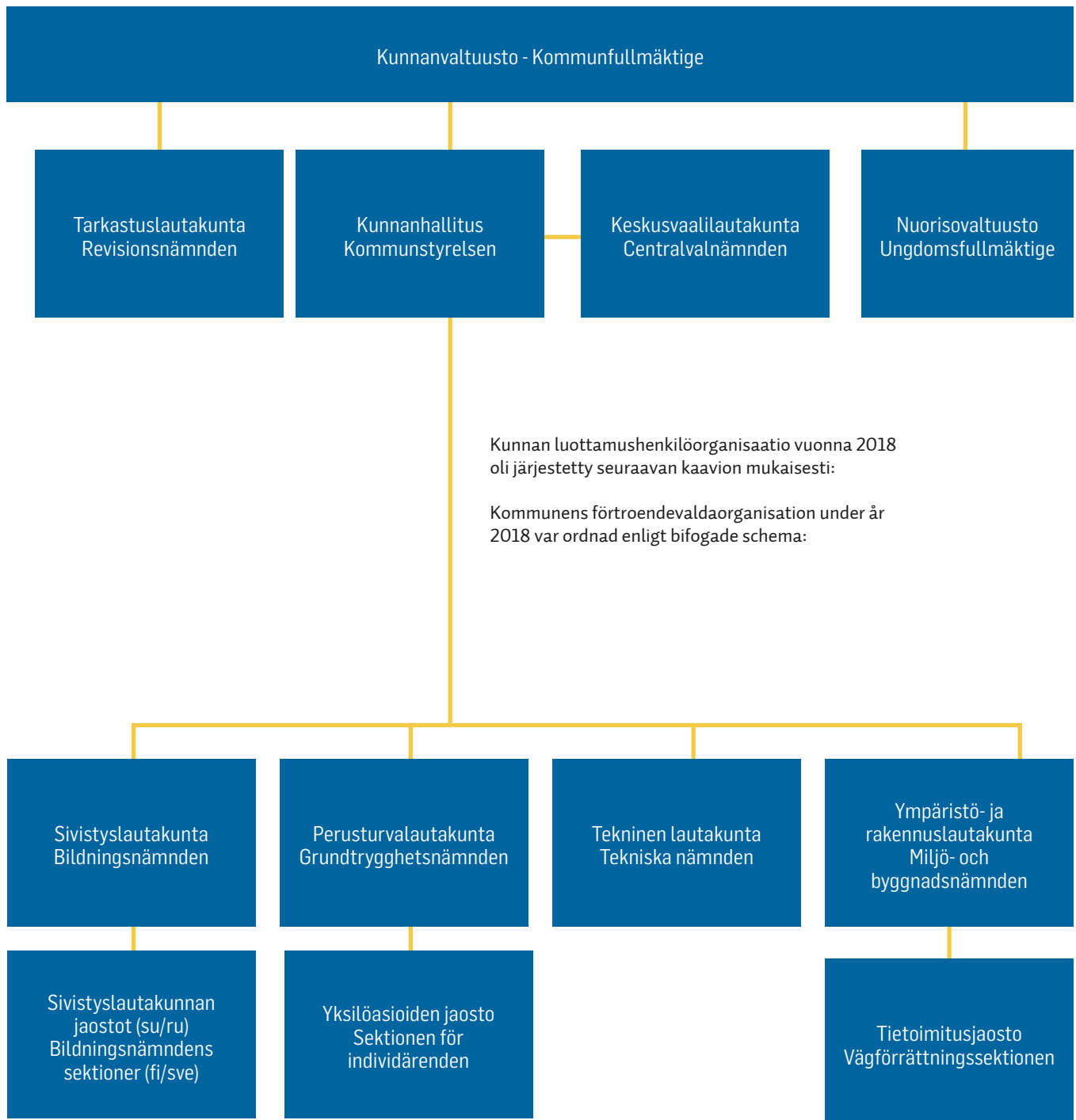
Sjundeå har också varit aktiv på föreningssidan och under året ordnades i Sjundeå flera lyckade tillställningar, så som bland annat handbollsevenemanget Sjundeå Cup, Sjundeådagen, Nylands fri-luftseldar och den traditionella Lux Musicae operaföreställningen. Förutom detta arrangerades det också en medeltidsmarknad.

Sjundeå har lyckats erbjuda sina invånare mångsidig service av god kvalitet utöver de kommunala lagstadgade uppgifterna och det har möjliggjorts av fungerande samarbete. Jag tackar beslutsfattare och intressentgrupper för ett gott samarbete och förtroendet till vår verksamhet och utvecklandet av den. Jag tackar personalen för utvecklingsinriktad verksamhet av god kvalitet, som för tredje gången har lett till ett utmärkt resultat.

I TOIMINTAKERTOMUS - VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1. SIUNTION KUNNAN HALLINTO - SJUNDEÅ KOMMUNS FÖRVALTNING

1.1 Kunnan organisaatio – Kommunens organisation

KUNNANVALTUUSTO - KOMMUNFULLMÄKTIGE

Siuntion kunnan ylin päättävä elin on kunnan toiminnasta ja taloudesta vastaava kunnanvaltuusto. Kunnanvaltuustoon kuului 27 valtuutettua, ja puolueet ovat edustettuina seuraavasti: Sjundeå kommuns högsta beslutande organ är kommunfullmäktige som ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunfullmäktige har 27 ledamöter och platserna fördelades partivis enligt följande:

KUNNANVALTUUSTO - KOMMUNFULLMÄKTIGE 1.1.-31.12.2018

Puolue - Valtuustoryhmä	Paikkaa - Platser	Parti - Fullmäktige-grupp
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	8	Svenska folkpartiet i Finland
Kansallinen Kokoomus	8	Samlingspartiet
Vihreä liitto	5	Gröna förbundet
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	3	Finlands Socialdemokratiska Parti
Vasemmistoliitto	2	Vänsterförbundet
Perussuomalaiset	1	Sannfinländarna

1.1.-31.12.2018 kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimi Heikki Kaisla, ensimmäisenä varapuheenjohtajana Harri Haanpää ja toisena varapuheenjohtajana Rabbe Dahlqvist. Kunnanvaltuusto kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Vuoden 2017 tilinpäätös ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus hyväksyttiin 28.5.2018 ja vuoden 2019 talousarvio 12.11.2018.

Under perioden 1.1.-31.12.2018 fungerade Heikki Kaisla som ordförande för kommunfullmäktige, Harri Haanpää som första vice ordförande och Rabbe Dahlqvist som andra vice ordförande. Fullmäktige sammanträdde elva gånger under året. Bokslutet och revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2017 godkändes 28.5.2018 och budgeten för år 2019 12.11.2018.

KUNNANVALTUUSTO - KOMMUNFULLMÄKTIGE 1.1.-31.12.2018

Varsinaiset jäsenet-Ordinarie ledamöter	Puolue/Valtuustoryhmä-Parti/Fullmäktige-grupp	Varajäsenet - Ersättare	Puolue/Valtuustoryhmä-Parti/Fullmäktige-grupp
Kaisla Heikki pj-ordf.	KOK - Saml	Sjöholm Pauliina	KOK - Saml
Holmlund Åke	KOK - Saml	Karlsson Kim	KOK - Saml
Koroma-Hintikka Maria	KOK - Saml	Jalava Maarika	KOK - Saml
Leikola Heikki	KOK - Saml	Paasikivi Anna	KOK - Saml
Linnala Marko	KOK - Saml	Parkkisenniemi Johanna	KOK - Saml
Paasikivi Tom	KOK - Saml	Korhonen Jarmo	KOK - Saml
Sarviaho Rainer	KOK - Saml	Linnala, Juulia	KOK - Saml
Vierinen Kari	KOK - Saml	Randström, Kaisa	KOK - Saml
Dahlqvist Rabbe, 2. varapj-2. ordf.	RKP - SFP	Flygar Patrik	RKP - SFP
Eksröm Susanne	RKP - SFP	Holmberg Johan	RKP-SFP
Karell Anders	RKP - SFP	Gottberg Carl-Johan	RKP-SFP
Laaksonen Merja	RKP - SFP	Paajes Jan-Erik	RKP - SFP
Nygård Jan-Peter	RKP - SFP	Martin Kirsi	RKP - SFP
Flygar Anette	RKP - SFP	Östberg Magnus	RKP - SFP
Perklén Erik	RKP - SFP	Berglund Hans	RKP - SFP
Rosengren Heidi	RKP - SFP	Alopæus Jari	RKP - SFP
Gottberg-Ek Karin	Vihr - Gröna	Myllyniemi Harri	Vihr - Gröna
Haanpää Harri, 1. varapj-1:a vice ordf.	Vihr - Gröna	Toivonen Hilikka	Vihr - Gröna
Kokkonen Yrjö	Vihr - Gröna	Korhonen Reijo	Vihr - Gröna
Lohrum Virpi	Vihr - Gröna	Rahikainen Eljas	Vihr - Gröna
Virta Pia	Vihr - Gröna	Davidson Mark	Vihr - Gröna
Alho Arja	SDP - SDP	Tarnanen Satu	SDP - SDP
Elo Tuula	SDP - SDP	Böckerman Tony	SDP - SDP
Parviainen Kristian	SDP - SDP	Kanniainen Ilmari	SDP - SDP
Honkasalo Antero	Vas - VF	Ryynänen Tapio	SDP - SDP
Tanskanen Veikko	Vas - VF	Niskanen Lasse	SDP - SDP
Tuominen Paula	PS	Savilahti Mika	PS
		Valtavaara Heikki	PS
		Suomalainen Jani 5.2.2018 asti	SDP - SDP
		Nummenmaa Rauli 10.10.2018 asti	KOK - Saml

KUNNANHALLITUS - KOMMUNSTYRELSEN

Kunnanhallituksen tehtävä on huolehtia Siuntion kunnan hallinnon ja toiminnan johtamisesta kunnanvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kunnanhallitukseen kuuluu 11 jäsentä jakautuen puolueittain seuraavasti:

Kommunstyrelsen har till uppgift att sköta om ledandet av Sjundeå kommuns förvaltning och verksamhet enligt de grunder som kommunfullmäktige har godkänt. Kommunstyrelsen bestod av 11 ledamöter fördelade partivís enligt följande:

KUNNANHALLITUS-KOMMUNSTYRELSEN 1.1.-31.12.2018

Puolue - Valtuustoryhmä	paikkaa - platser	Parti - Fullmäktigegrupp
Kansallinen kokoomus	4	Samlingspartiet
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	3	Svenska folkpartiet
Vihreät	2	De Gröna
Sosiaalidemokraattinen puolue	2	Socialdemokratiska partiet

Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	Varajäsenet (henk.koht) - Ersättare (pers.)
Laaksonen Merja, pj - ordf.	Ekström Susanne
Linnala Marko 1. varapj. 1:a vice ordf.	Karlsson Kim
Parviainen Kristian 2. varapj-2:a vice ordf.	Kanniainen Ilmari
Koroma-Hintikka Maria	Paasikivi Anna
Holmlund Åke	Leikola Heikki
Vierinen Kari	Parkkisenniemi Johanna
Martin Kirsi	Svanfeldt Stefan
Flygar Patrik	Paajes Jan-Erik
Korhonen Reijo	Rahikainen Eljas
Gottberg-Ek Karin	Toivonen Hilikka
Elo Tuula	Alho Arja

1.1.2018-31.12.2018 Merja Laaksonen oli kunnanhallituksen puheenjohtaja, Marko Linnala sen I varapuhejohtaja ja Kristian Parviainen sen II varapuhejohtaja. Vuonna 2018 kunnanhallitus käsitteli kokouksissaan 285 asiakohtaa.

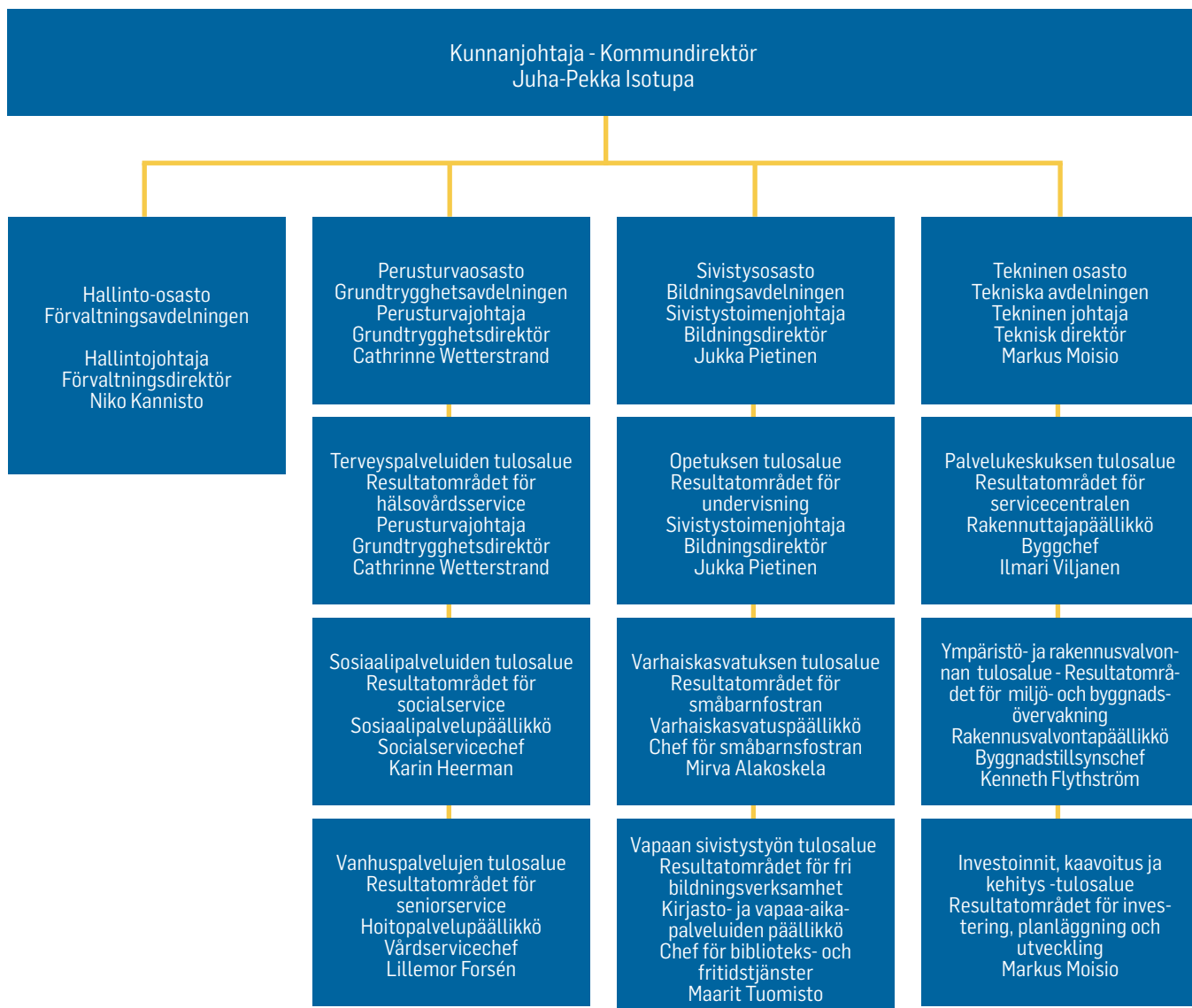
Under perioden 1.1-31.12.2018 fungerade Merja Laaksonen som kommunstyrelsens ordförande, Marko Linnala som första vice ordförande och Kristian Parviainen som andra vice ordförande. År 2018 behandlade kommunstyrelsen 285 ärendeparagrafer vid sina möten.

1.2 Viranhaltijaorganisaatio - Tjänsteinnehavarorganisation

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat; kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja tulosaluepäälliköt sekä toimielinten esittelijät. Kunnan viranhaltijaorganisaatio oli 31.12.2018 seuraava:

Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare är: kommundirektören, avdelningsdirektörerna och resultatområdescheferna samt verksamhetsorganens föredragande. Kommunens tjänsteinnehavarorganisation var 31.12.2018 följande:

1.3 Kunnan henkilöstö – Kommunens personal

Siuntion kunnan henkilöstöpoliittiset linjaukset sekä strategiset tavoitteet ja periaatteet perustuvat kunnan visioon, arvoihin ja strategiaan. Siuntion kunnan v. 2017 päivitetyn strategian toteuttamista jatkettiin vuoden 2018 aikana. Siuntion kunnan henkilöstöä koskevana strategisena tavoitteena on ollut vastuullisena työnantajana edistää henkilöstönsä työhyvinvointia sekä henkilökunnan osaamisen kokonaisvaltaista huomioimista ja kehittämistä. Samalla kunta huolehtii houkuttelevuudestaan työnantajana.

Siuntion kunnan arvoja ovat 1) tasavertaisuus, 2) turvallisuus, 3) vastuullisuus, 4) uudistaminen, sekä 5) kumppanuus. Näitä arvoja on vielä tarkennettu erityisesti henkilöstöön liittyen. Tasavertaisuutta pyrittiin toteuttamaan käytännön tasolla siten, että kohtelemme henkilöstöämme tasavertaisesti ja kunnioittavasti ja huolehdimme tasavertaisuuden edellyttämästä viestinnästä, vuorovaikutuksesta ja henkilöstön sitoutumisesta toiminnan kehittämiseen ja uusiin toimintamalleihin. Huomioimme turvallisuuden toiminnassamme pyrkimällä viestinnällä ja vuorovaikutuksella turvaamaan henkilöstön luottamuksen kuntaan työnantajana. Vastuullisena työnantajana Siuntion kunta huolehtii ja kantaa vastuuta henkilöstön työhyvinvoinnista, toimintaedellytyksistä ja tarvittavasta osaamisesta. Huolehdimme henkilöstön resursoinnista siten, ettei yksittäisille työntekijöille muodostuisi kohtuutonta työkuormaa ja siksi asetamme realistisia tavoitteita ja aikatauluja.

Kyetäksemme vastaamaan tuleviin haasteisiin vaaditaan uudistumista. Uudistuminen edellyttää innovatiivisuutta ja sitoutumista ja siksi olemme avoimia toiminnassamme. Kannustamme ja annamme henkilöstöllemme edellytykset jatkuvaan palvelujen ja toiminnan kehittämiseen. Osoitamme luovuuden ja uudistamisen merkityksen antamalla hyvää työstä palautetta. Olemme antaneet henkilöstöllemme mahdollisuuden vaikuttaa omaan työhönsä. Arvostamme samalla myös jo olemassa olevia vahvuksiamme ja osaamistamme. Kaikkia osapuolia hyödyttävä avoin kumppanuus näkyy käytännön yhteistyössä siinä, että pyrimme luomaan sellaisen toimintakulttuurin ja rakenteet, jotka kannustavat poikkihallinnolliseen, moniammatilliseen yhteistyöhön palvelujen kehittämisessä ja palveluntuotannossa. Valmistelemme päätökset johtamisjärjestelmän mukaisesti yhdessä ja avoimesti, tarvittavaa asiantuntemusta käyttäen.

Kunnan henkilöstötoimenpiteet perustuvat pitkäjänteiseen suunnitelmallisuuteen. Kuntatasoisesti vuoden 2018 aikana kunnassa tehtiin tai päivitettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, työterveyshuollon toimintasuunnitelma, työsuojelutoimintasuunnitelma, palkkapolitiikka ja koulutus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jotka kaikki ovat pohjana toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi kunnan eri osastoilla oli omia henkilöstöön liittyviä toiminnallisia tavoitteita.

Vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä on määritelty vuoden yhteiset toiminnalliset tavoitteet. Henkilöstöä koskevana toiminnallista tavoite oli CAF-arvioinnin käyttöönotto ja koulutus. Prosessia suunniteltiin ja toimintatavan jalkauttamista jatketaan seuraavina vuosina. Mukaan tulee koko henkilöstö ja kannustukseksi kunta määritteli ja maksoi tuloksellisuuteen perustuvan kerta-erän CAF-arviointimallin käyttöönottamisen tukemiseksi. Kertaerä on KT Kuntatyöntekijä ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen neuvottelema palkkaerä kunnan ja sen työyhteisöjen tuloksellisuuden edistämistä ja tuottavuuden parantamiseksi. Osapuolet ovat korostaneet henkilöstön osaamisen mahdollisimman hyvää hyödyntämistä kunnan tavoitteiden saavuttamisessa ja perustuu kunnan strategian mukaisiin tuloksellisuus- ja tuottavuustavoitteisiin ja niiden toimeenpanoon, jotka on kytketty myös jo käynnissä olevaan strategiatyöhön.

Kunnan henkilöstöstä tapahtui vuoden aikana muutoksia, joista vaikutuksiltaan merkittävien oli avustajatehtävän kehittäminen

Sjundeå kommuns personalpolitiska riktlinjer samt de strategiska målen och principerna för skötandet av personalärenden grundar sig på kommunens vision, värden och strategi. Genomförandet av Sjundeå kommuns strategi som uppdaterades år 2017 fortsatte under år 2018. Ett av Sjundeå kommuns strategiska mål som berör personalen har varit att som en ansvarsfull arbetsgivare främja personalens arbetsvillbefinnande samt att på ett övergripande sätt uppmärksamma och utveckla personalens kunskaper. Samtidigt sörjer kommunen för att den är lockande som arbetsgivare.

Sjundeå kommuns värden är 1) jämställdhet, 2) säkerhet, 3) ansvar, 4) förnyelse samt 5) samarbete. Dessa värden har ännu preciserats för personalens del. Man strävar efter att förverkliga jämställdheten i praktiken så att alla anställda bemöts jämställt och med respekt genom att sörja för den kommunikation och interaktion som jämställdhet förutsätter och att förbinda personalen till utvecklande av verksamheten och nya verksamhetsmodeller. Vi beaktar säkerheten i vår verksamhet genom att genom kommunikation och interaktion trygga personalens förtroende för kommunen som arbetsgivare. Som en ansvarig arbetsgivare sköter Sjundeå kommun om och ansvarar för personalens arbetshälsa, verksamhetsförutsättningar och de behövliga färdigheterna. Vi sköter om resurseringen av personalen så att det för enskilda arbetstagare inte skulle bildas en orimlig arbetsbörda och därför lägger vi upp realistiska mål och tidsscheman.

För att kunna svara på de framtida utmaningarna, förutsätts förnyelse. Förnyelse förutsätter innovation och engagemang och därför är vi öppna i vår verksamhet. Vi uppmuntrar och ger vår personal förutsättningar för att kontinuerligt utveckla tjänsterna och verksamheten. Genom att ge respons för väl utfört arbete visar vi vikten av kreativitet och förnyelse. Vi har gett personalen möjlighet att påverka det egna arbetet. Vi uppskattar samtidigt också våra befintliga styrkor och expertis. Alla parter drar nytta av ett öppet partnerskap som i det praktiska samarbetet syns genom att vi strävar efter att skapa en sådan verksamhetskultur och sådana strukturer som vid utveckling och produktion av tjänster uppmuntrar till sektorsövergripande, multiprofessionellt samarbete. I enlighet med ledningssystemet bereder vi våra beslut tillsammans och öppet med hjälp av nödvändig sakkunskap.

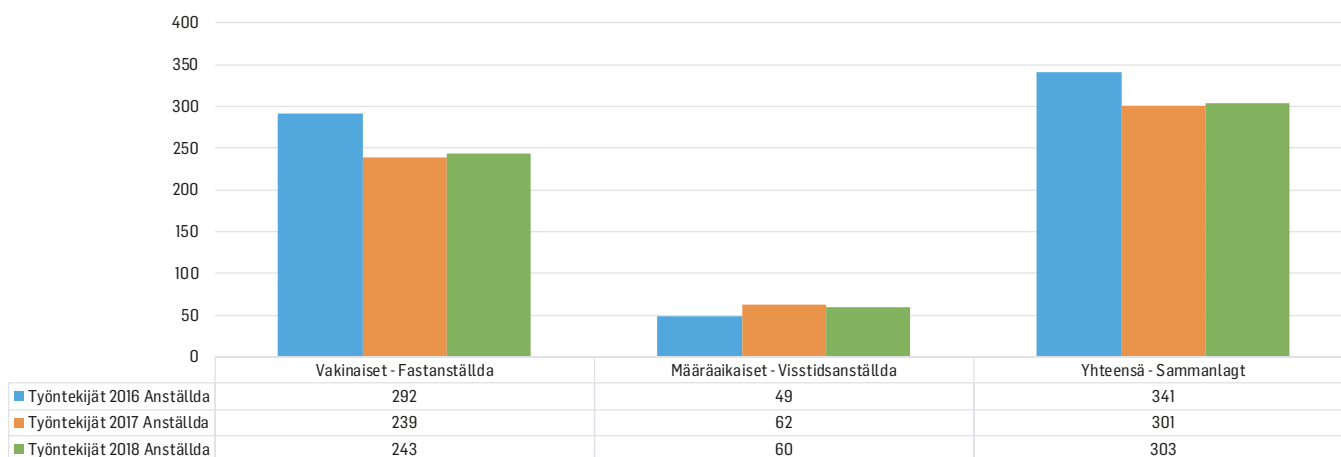
Personalåtgärderna i kommunen grundar sig på långsiktig planlighet. På kommunnivå utarbetades eller uppdaterades i kommunen under år 2018 planen för jämställdhet och likabehandling, företagshälsovårdens verksamhetsplan, verksamhetsplanen för arbetarskyddet, lönepolitiken och utbildnings- och jämställdhetsplanen. Dessa fungerar alla som grund i planerandet och genomförandet av verksamheten. Därtill har kommunens olika avdelningar egna verksamhetsmål som berör personalen.

I samband med uppgörandet av budgeten för år 2018 har de gemensamma verksamhetsmålen för året uppställt. Personalen berörs av verksamhetsmålet om införandet av CAF-utvärderingen och utbildning. Processen planeras och förankrandet av verksamhetssätten fortsätter under de kommande åren. Hela personalen ska delta, och för att motivera personalen i CAF-arbetet, beslutade kommunen att betala ut en resultatbaserad engångspott för att stöda införandet CAF-utvärderingsmodellen. Engångspotten är KT Kommunarbetsgivarnas och kommunsektorns huvudavtalsorganisationers framförhandlade lönepost för att främja goda resultat och förbättra produktiviteten i kommunerna samt deras arbetsenheter. Parterna har ansett det vara viktigt personalens kompetens utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt för att kommunens mål ska kunna nås. Potten baserar sig på kommunens strategibaserade resultat- och produktivetsmål och uppfyllandet av dem. Produktivetsmålen kan också kopplas till pågående strategiarbete.

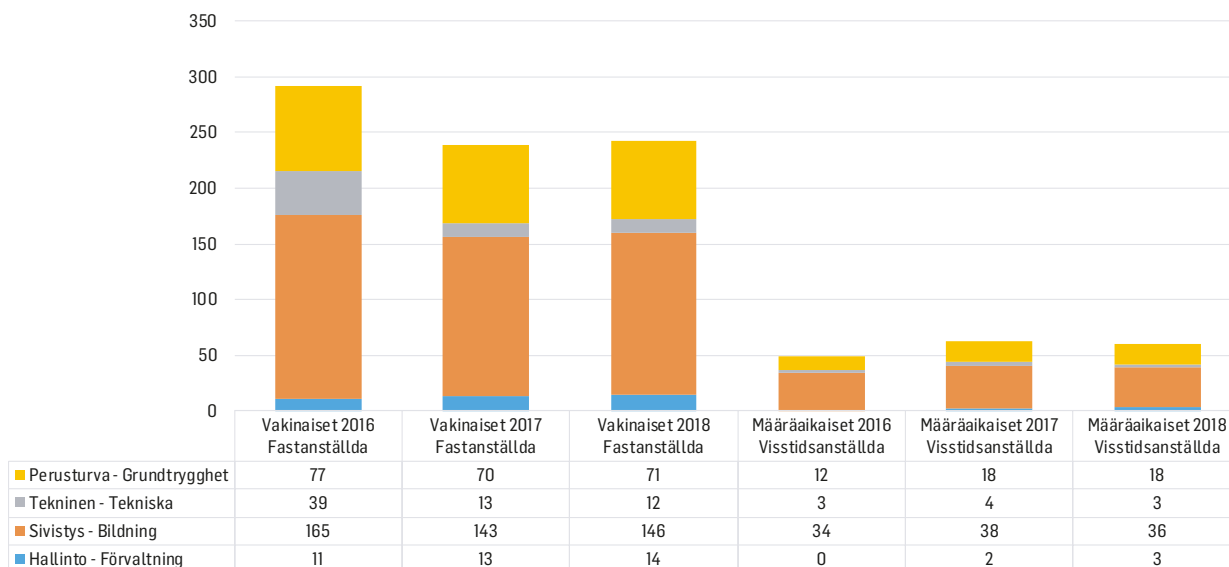
yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tavoitteena on, että varhaiskasvatuksen, sekä perusopetuksen avustajatehtävät muodostavat jatkossa yhden tehtävän ja resurssi on tarkoituksenmukaisessa käytössä kuntatasoisesti. Kaikilla osastoilla tapahtui yksittäisiä henkilöstömuutoksia, joten voidaan todeta, että muutoksen johtaminen ja muutoksessa hyvinvoinnin tukeminen oli keskeinen osa osastojen henkilöstötyötä. Muutosta tuki myös yhteistoiminta, jota toteutettiin kunnan jokaisella tasolla ja kunnan virallisessa yhteistoimintaryhmässä.

Det skedde ändringar i kommunens personal under året och den mest betydande av dessa var utvecklandet av assistentuppgifterna tillsammans med personalen. Målet är att småbarnspedagogikens och den grundläggande utbildningens assistentuppgifter i fortsättningen skulle bilda en uppgift och att resursen är i ändamålsenlig användning på kommunnivå. Samtidigt skedde det på avdelningarna enskilda ändringar i personalen, så man kan konstatera att förändringsledandet och stöddet av välbefinnandet i ändringen har varit en central del av avdelningarnas personalarbete. Ändringarna understöddes också av samarbetet som genomfördes på alla nivåer i kommunen och i kommunens officiella samarbetsgrupp.

HENKILÖSTÖN PALVELUSSUHDEJAKAUMA – PERSONAL ENLIGT ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE

PALVELUSSUHDEJAKAUMA TOIMIALOITTAIN – FÖRDELNING ENLIGT ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE PER VERKSAMHETSOMRÅDE

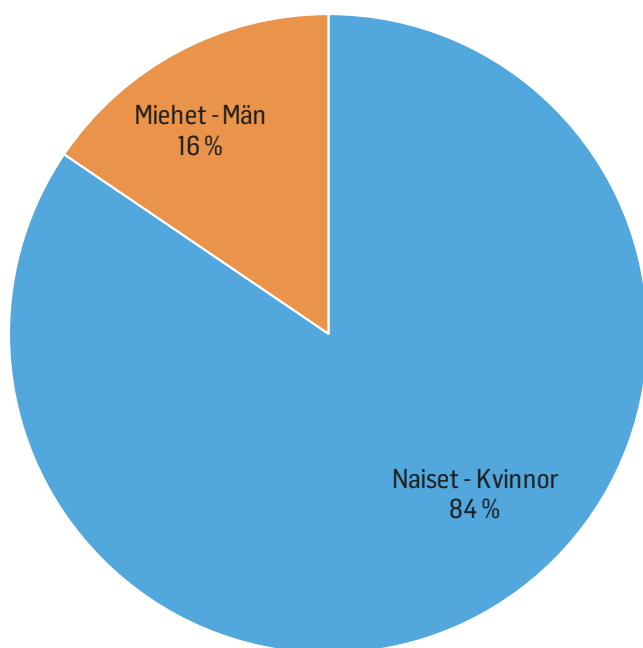
Vuonna 2018 kunnan henkilöstöstä naisia oli 84% (86,7 % v. 2017 ja 88,2% v. 2016) ja miehiä 16% (13,3 % v. 2017 ja 11,7% v.2016). Koko henkilöstön keski-ikä oli 44,5 vuotta (43,7 vuotta v. 2017 ja 44,8 vuotta v. 2016). Hallinto-osaston keski-ikä oli 47 vuotta (44 vuotta v. 2017) ja sivistystoimen henkilöstön keski-ikä oli 45 vuotta (44 vuotta v. 2017), perusturvan 42 vuotta (42 vuotta v. 2017) ja teknisen toimen henkilöstön keski-ikä oli 51 vuotta (48 vuotta v. 2017). Koko kunta-alan keski-ikä vuonna 2018 oli 44,5 vuotta.

Kunnan voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2018 oli 303 (301 v. 2017 ja 341 v. 2016). Näistä (v. 2016 292 ja v. 2017 239) vakinaisessa palvelussuhteessa oli 243 ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 60 henkilöä (v. 2017 62 ja v. 2016 42). Vakinaisen henkilöstön määrässä ovat mukana, sekä perhevapailla, että virka- tai työsuhdevapailla olevat. Määräaikaiseen henkilöstöön kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien tuntiopettajat.

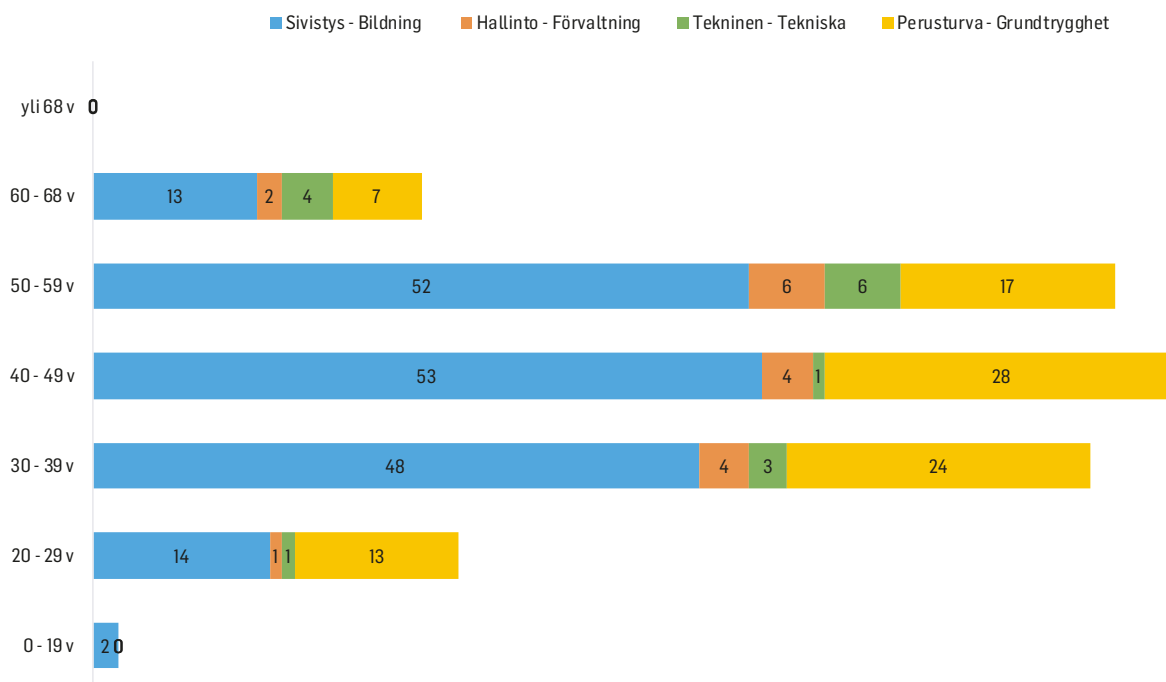
Under år 2018 av kommunens personal var 84 % kvinnor (86,7 % år 2017 och 88,2 % år 2016) och 16 % män (13,3 % år 2017 och 11,7 % år 2016). Hela personalens genomsnittliga ålder var 44,5 år (43,7 år 2017 och 44,8 år 2016). Förvaltningsavdelningens medelålder var 47 år (44 år 2017), bildningsväsendets 45 år (44 år 2017), grundtrygghetsavdelningens 42 år (42 år 2017) och tekniska väsendets 51 år (48 år 2017). Hela kommunbranschens medelålder år 2018 var 44,5 år.

Antalet gällande anställningsförhållanden i kommunen uppgick 31.12.2018 till 303 stycken (301 år 2017 och 341 år 2016). Av dessa var 243 fastanställda (292 år 2016 och 239 år 2017) och 60 anställda på viss tid (62 år 2017 62 och 42 år 2016). I antalet fastanställda ingår anställda som är familje-, tjänste- eller arbetslediga. Till personal som har anställts på viss tid hör alla personer som har anställningsförhållande på viss tid, inklusive timlärare.

SUKUPUOLIJAKAUMA – KÖNSFÖRDELNING

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE – PERSONALENS ÅLDERSSTRUKTUR

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma vuonna 2018 oli 10,5 miljoonaa euroa (v. 2017 summa oli 10,7 miljoonaa euroa). Vuoteen 2017 verrattuna henkilöstökulut laskivat Siuntion kunnassa noin 2,4 %. Henkilöstökulujen lasku oli seurausta henkilöstömäärän pienenemisestä, sairauspoissaolojen vähentymisestä, eläkekulujen pienentymisestä, sekä toiminnan uudelleen organisoimisen kautta saavutetusta olemassa olevan henkilöstöresurssin suunnitelmallisemmasta ja tehokkaammasta hyödyntämisestä.

Kunnallisella yleisellä virka- ja työehtosopimuksella toteutettiin työmarkkinakeskusjärjestöjen ns. kilpailukykysojimus, joka vaikutti kunnan henkilöstön lomarahen vähentämiseen lomanmääräytymisvuosien 2017 – 2018 osalta, sekä työajan pidentämiseen keskimäärin 24 tuntia vuodessa ansiotasoa muuttamatta. Säännöllinen työaika määräytyy työntekijään ja viranhaltijaan sovellettavan työaikamuodon mukaan. Siuntion kunnassa vuonna 2018 sovellettavia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KV-TES) mukaisia työaikamuotoja olivat: toimistotyöaika (36,75 h/vk), yleistyöaika (38,75 h/vk), eräiden asiantuntijoiden työaika (37,5 h/vk), sekä jaksotyöaika. Perhepäivähoitajilla ja terveystieteidenhammaslääkäreillä on edellä mainittujen lisäksi omat työaikamuotonsa. Opetushenkilöstöön sovellettavia työaikamuotoja ovat: opetusvelvollisuuteen ja ylityöihin perustuva opetusvelvollisuustyöaika, kokonaistyöaika sekä vuosityötunteihin perustuva työaika. Työntantajana Siuntio tukee työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista erilaisin joustavin työaikajärjestelyin.

Kunnan palvelutoiminnan kulmakiveksi muodostuvat ihmiset, heidän tietonsa ja osaamisensa. Henkilöstön ollessa yksi kulmakivistämme, rekrytointi nousee yhdeksi henkilöstöjohtamisen strategisimmista prosesseista. Kunnassa oli työpaikkoja auki v. 2018 yhteensä 66 (v. 2017 69 kpl). Työsuhteisia niistä oli 35 (v. 2017 42 kpl) ja avoimella haulla täytettyjä virkasuhteisia paikkoja oli 31 (v. 2017 27 kpl) kappaletta. Vakinaisia palvelussuhteita kaikista rekrytoinneista oli 31 (v. 2017 41 kpl) kappaletta.

Vuoden aikana jatkettiin palkkahallinnon toimintatapojen ja työprosessien läpikäymistä yhteistyössä Taitoa Oy:n kanssa. Vuoden 2018 aikana päätettiin alkaa valmistella talous- ja palkkahallinnon yhteistyötä Lohjan kaupungin kanssa siten, että yhteistyö alkoi virallisesti 1.1.2019. Jatkossa Lohja tuottaa Siuntiolle talous- ja palkkahallinnon palvelut isäntäkuntamallilla. Pegasos-järjestelmä jätettiin kunnalle arkistokäyttöön katseluoikeuksin. Uusi Populus-järjestelmä mahdollistaa tietojen oikeellisuuden ja raportoinnin jatkossa siten, että kunta pystyy tuottamaan henkilöstöön liittyviä määrällisiä ja laadullisia tunnuslukuja ja tarkastelemaan niiden vaikutusta henkilöstöön, toimintaan ja talouteen ajantasaisesti. Suurin osa henkilöstöhallinnollisista päätöksistä tehdään järjestelmässä sähköisesti: esim. työsuhteiden ja keskeytysilmoitukset siirtyvät järjestelmässä aikataulussa suoraan palkanlaskentaan. Muutos tukee kuntaa työnantajana, esimiestyön työjohtollista arkea sekä mahdollistaa palkkahallinnon ajantasaisuuden ja henkilöstöhallinnolliset raportoinnit ylimenokauden jälkeen mm. palkkatietojen osalta. HR-järjestelmämuutoksen takia Siuntion kunta ei toteuta erillistä henkilöstötilinpäätöstä, jossa tarkastellaan henkilöstöä koskevia tunnuslukuja koko tilikaudelta.

Siuntiossa panostettiin v. 2018 aikana vahvasti myös henkilöstön sitouttamiseen ja KH:n päätöksellä uudistettiin koko henkilöstöä koskevan palkkapolitiikka. Palkkapolitiikan tavoitteena on toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen kannustava palkkausjärjestelmä, joka perustuu keskeisesti tehtävien vaativuuteen ja henkilökohtaiseen työsuoritukseen. Palkkapolitiikalla tavoitellaan tasapuolisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja palkkausjärjestelmällä tuetaan henkilöstön työmotivaatiota ja kunnan kilpailukykyä työmarkkinoilla.

Uuden palkkapolitiikan tavoitteena on, että erilaisia työehtosopimusten palkkaelementtejä tarkastellaan jatkossa keskitetysti ja

Den totala summan löner och arvoden uppgick år 2018 till 10,5 miljoner euro (år 2017 var summan 10,7 miljoner euro). Jämfört med år 2017 sjönk personalkostnaderna i Sjundeå kommun med ca 2,4 %. Orsaken till att personalkostnaderna har sjunkit är att mängden personal har minskat, antalet sjukfrånvaron har minskat, pensionskostnaderna har sjunkit och att verksamheten har omorganiserats och därigenom kan de befintliga personalresurserna användas mera planerligt och effektivt.

Med det allmänna kommunala tjänste- och kollektivavtalet genomfördes arbetsmarknadsorganisationernas så kallade konkurrenskraftsavtal som minskade semesterpengen för kommunens personal under kvalifikationsåren 2017-2018 samt förlängde arbetstiden i genomsnitt med 24 timmar i året utan att ändra inkomstnivån. Den regelbundna arbetstiden fastställs enligt den arbetstidsform som tillämpas för arbetstagare och tjänsteinnehavare. De arbetstidsformer i det allmänna kommunala tjänste- och kollektivavtalet (AKTA) som tillämpas i Sjundeå kommun år 2018 är följande: byråarbetstid (36,75h/v), allmän arbetstid (38,75 h/v), arbetstid för vissa sakkunniga (37,5 h/v) samt periodarbetstid. Familjedagvårdare och hälsovårdscentraltandläkare har dessutom egna arbetstidsformer utöver de ovannämnda. De arbetstidsformer som tillämpas för undervisningspersonal är arbetstid baserad på undervisningsskyldighet och övertimmar, helhetsarbetstid och arbetstider baserade på årsarbetstimmar. Som arbetsgivare stöder Sjundeå samordnandet av arbets- och privatlivet genom olika flexibla arbetstidsarrangemang.

Det är människorna samt deras vetenskap och kompetens som skapar hörnstenen för kommunens serviceverksamhet. I och med att personalen är en av våra hörnstenar, blir rekryteringen en av de mest strategiska processerna inom personalledningen. I kommunen lediganslogs sammanlagt 66 arbetsplatser under år 2018 (69 stycken år 2017). Av dem var 35 anställningsförhållanden (42 st. år 2017) och 31 tjänsteförhållanden som besattes genom att de lediganslogs (27 st. år 2017). Av alla rekryteringarna var 31 stycken ordinarie anställningsförhållanden (41 st. år 2017).

Under året fortsatte man att tillsammans med Taitoa Oy gå igenom löneförvaltningens verksamhetsmetoder och arbetsprocesser. Under år 2018 beslutade man börja förbereda ekonomi- och löneförvaltningens samarbete med Lojo stad så, att samarbetet offentligt inleddes 1.1.2019. I fortsättningen producerar Lojo stad ekonomi- och löneförvaltningens tjänster för Sjundeå enligt värdkommunmodellen. Pegasos-systemet lämnades kvar hos kommunen för arkivanvändningen med tillgång att granska uppgifter. Det nya Populus-systemet möjliggör i fortsättningen korrekta uppgifter och rapportering, så att kommunen kan producera nyckeltal gällande mängden av och kvaliteten på personal och granska konsekvenserna av dem för personalen, verksamheten och ekonomin. Därtill görs största delen av personaladministrativa beslut elektroniskt i systemet: t.ex. arbetsavtal och uppehållsanmälningar överförs i systemet direkt till lönebetalningen. Ändringen stöder kommunen som arbetsgivare, de vardagliga uppgifterna inom chefsarbetet samt möjliggör uppdaterad löneförvaltning och tillgången till personaladministrativa rapporter efter övergångsperioden m.m. för löneuppgifternas del. På grund av ändrandet av HR-systemet utarbetar Sjundeå kommun inget separat personalboksut där man skulle granska nyckeltal gällande personalen för hela året.

I Sjundeå satsade man under år 2018 starkt på engagerandet av personalen och i enlighet med kommunstyrelsens beslut förnyades lönepolitiken som berör hela personalen. Syftet med lönepolitiken är att använda ett sporrande lönesystem som förklarar de för verksamheten uppställda målen och som grundar sig i huvudsak på arbetets svårighetsgrad och den personliga arbetsprestationen. Med lönepolitiken strävar man efter jämställdhet och rättvisa och med lönesystemet stöder man personalens arbetsmotivation och

organisaation eri tasoilla. Päätökset kytketään mahdollisuuksien mukaan osaksi talousarvio- ja henkilöstöprosessien vuosikelloa. Tavoitteena on, että palkkapolitiikan toteuttamisessa voidaan soveltaa koko kunnan tasolla yhdenmukaista linjaa, mutta toisaalta varmistaa tarvittaessa joustavuus tilanteissa, joissa palkasta joudutaan neuvottelemaan. Palkkapolitiikkaa kehittämistä jatketaan jatkossa edelleen niin, että siihen lisätään tuloksellisuuteen liittyviä elementtejä.

Siuntion kunta työnantajana vastaa siitä, että työpaikka on turvallinen ja terveellinen työntekijöille. Työsuojeluorganisaation runko muodostuu työterveyshuollosta, työsuojelupäälliköstä, työsuojeluvaltuutetusta sekä varavaltuutetusta. Koko henkilöstö kuuluu Siuntion kunnan työsuojeluorganisaatioon ja vastaa osaltaan työsuojelusta. Työsuojelutoimintaa toteutetaan yhteistyössä henkilöstön, yksiköiden esimiesten, osastonjohtajien, työterveyshuollon sekä työsuojeluhenkilöstön kanssa. Siuntion kunnassa laadittiin työsuojelun toimintaohjelma toimikaudelle 2018 – 2020. Kyseinen toimintaohjelma on ollut pohjana työsuojelun vuosittaiselle toimintasuunnitelmalle. Henkilöstöpäällikkö on hoitanut työsuojelupäällikön tehtäviä oman toimensa ohella 1.4.2017 alkaen.

Työsuojeluorganisaatio toimii osana YT- ja sisäilmatyöryhmää. Sisäilma-asiat työllistivät merkittävästi ja sen takia v. 2018 aikana kehitettiin sekä ryhmän toimintaa, että sisäilmailmoitusprosessia. Työsuojelussa toteutettiin vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä, joista keskeisemmät olivat työpaikkaselvitysten tekoon sekä riskien ja vaarojen arviointiin liittyvät toimenpiteet. Myös sairauspoissaolojen vähentämiseen panostettiin varhaisen tuen mallin avulla sekä parantamalla työergonomiaan monella tavalla erilaisten ammattiryhmien tarpeet huomioon ottaen. Työsuojelu toimi läheisessä yhteistyössä työterveyshuollon, teknisen osaston, yksiköiden esimiesten sekä osaston johtajien kanssa mahdollisiin sisäilmaongelmiin liittyvissä kysymyksissä. Sisäilmaongelmien käsittelyä varten kunnassa toimii sisäilmatyöryhmä. Lisäksi työsuojeluhenkilöstö osallistui tarpeen mukaan työsuojelullisiin verkostoneuvotteluihin, kohdennettujen työpaikkaselvitysten tulosten käsittelyyn sekä aktiivisen tuen mallin mukaisesti verkostoneuvotteluihin.

Vuoden 2018 aikana laadittiin työpaikkaselvitykset vesilaitoksen, varikon, päivätoiminnan ja perhetyöyksikön tiloissa. Lisäksi Aluehallintovirasto teki tarkastukset kotihoitoon ja hammashoitoon. Tarkastusten pohjalta saatiin tukea ja suosituksia toiminnan kehittämiseen työsuojelun näkökulmasta. Toimenpiteiden kehittäminen ja käyttöönotto aloitettiin välittömästi mm. yksityisöskenteilyn ohjeistuksen tarkentamisella.

Yhteistoiminnan tärkein muoto on työntekijän ja esimiehen tasolla työyhteisöissä. Lakisääteisen yhteistoiminnan lisäksi yhteistoimintaa ja työnantajan ja työntekijöiden välistä vapaamuotoista neuvottelua voidaan toteuttaa koska tahansa. Tavoitteena on yhteisymmärryksessä kehittää kunnan toimintaa ja työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa tehtäviin päätöksiin, jotka koskevat heidän työtään, työolojaan ja asemaansa. Vuoden 2018 aikana lakisääteinen yhteistyöryhmä kokoontui 6 kertaa. Yhteistyöryhmässä käsiteltiin mm. vuoden 2017 tilinpäätöstä ja henkilöstöraporttia, työterveyshuollon toimintaa, työsuojeluasioita, talousarviovalmistelua, talousarviota sekä taloustilannetta. Lisäksi käsiteltiin vuoden aikana tehtyjen työpaikkatarkastuskäyntien keskeisimmät tulokset, työsuojelun toimintasuunnitelmaa, tehtävän vaativuuden arviointityötä sekä informoitiin sisäilmatyöryhmän toiminnasta ja sote- ja maakuntauudistuksen etenemisestä. Yhteistyöryhmä toimi samanaikaisesti työsuojelu- ja tasa-arvotoimikuntana.

Vuoden 2018 Siuntiossa panostettiin työhyvinvointiin läpi koko organisaation johdosta aina henkilöstöön saakka. Johto ja esimiehet osallistuivat koko vuoden kestävään valmennuskokousuuteen, jossa kehittämisen keskiössä olivat jokaisen omien

kommunens konkurrensikraft på arbetsmarknaden.

Målet med den nya lönepolitikens är att olika löneelement inom kollektivavtalen i fortsättningen granskas centraliserat och på olika nivåer i organisationen. Besluten kopplas i mån av möjlighet ihop med årsklockan för budget- och personalprocesserna. Målet är att man i förverkligandet av lönepolitikens kan iakttä en enhetlig riktlinje inom hela kommunen, men ändå försäkra sig om flexibilitet vid behov i situationer där man är tvungen att förhandla om lönen. Lönepolitikens ska i fortsättningen utvecklas så att det i den skulle ingå element som hänför sig till resultat.

Sjundeå kommun ansvarar som arbetsgivare för att arbetsplatsen är säker och hälsosam för arbetstagarna. Stommen för arbetarskyddsorganisationen bildas av företagshälsovården, arbetarskyddschefen, arbetarskyddsfullmäktige samt av ersättarna. Hela personalen ingår i Sjundeå kommuns arbetarskyddsorganisation och ansvarar för egen del för arbetarskyddet. Arbetarskyddsverksamheten genomförs i samarbete med personalen, enheternas chefer, avdelningsdirektörerna, företagshälsovården samt med arbetarskyddspersonalen. I Sjundeå kommun uppgjordes ett verksamhetsprogram för arbetarskyddet för mandatperioden 2018-2020. Verksamhetsprogrammet i fråga har legat som grund för den årliga verksamhetsplanen för arbetarskyddet. Personalchefen har skött arbetarskyddschefens uppgifter vid sidan om sina egna uppgifter sedan 1.4.2017.

Arbetarskyddsorganisationen fungerar som en del samarbets- och inomhusluftsarbetsgruppen. Inomhusluftsärendena sysselsatte avsevärt och därför utvecklades under år 2018 både gruppens verksamhet och processen för anmälandet av inomhusluftproblem. Inom arbetarskyddet genomfördes de i verksamhetsplanen för år 2018 fastställda åtgärderna av vilka de viktigaste var de åtgärder som hänför sig till uppgörandet av arbetsplatsutredningen samt till bedömningen av risker och faror. Man satsade på minskandet av sjukfrånvaron med hjälp av modellen för tidigt stöd och genom att förbättra arbetsergonomin på flera olika sätt med hänsyn till olika yrkesgrupperna. Arbetarskyddet samarbetar tätt med företagshälsovården, tekniska avdelningen, enheternas chefer samt med avdelningsdirektörerna i frågor som berör eventuella problem med inomhusluften. För behandlingen av ärenden som berör problem med inomhusluften finns det i kommunen en arbetsgrupp för inomhusluften. Därtill deltog arbetarskyddspersonalen vid behov i nätverksförhandlingarna gällande arbetarskydd, i behandlingen av resultaten från riktade arbetsplatsutredningar samt i nätverksförhandlingar enligt mallen för aktivt stöd.

Under år 2018 uppgjordes arbetsplatsutredningar i vattentjänsteverkets, depåns, dagverksamhetens och familjearbetsenhetens lokaler. Därtill gjorde Regionförvaltningsverket undersökningar i hemvårdens och tandklinikens lokaler. Utgående från undersökningarna fick man stöd och rekommendationer för utvecklandet av verksamheten utgående från arbetarskyddets synvinkel. Utvecklandet av åtgärderna och införandet av dem inleddes omedelbart bl.a. genom att förtydliga anvisningarna för ensamarbete.

Den viktigaste formen av samarbete i arbetsgemenskapen sker på arbetstagar- och chefsnivå. Utöver den lagstadgade samarbetsverksamheten kan samarbete och fria förhandlingar mellan arbetstagar och arbetsgivare genomföras när som helst. Målet är att tillsammans utveckla verksamheten i kommunen och arbetstagarernas möjligheter att inverka på de beslut som fattas som berör deras arbete, arbetsförhållandena och deras ställning. Under år 2018 sammanträdde den lagstadgade samarbetsgruppen 6 gånger. I samarbetsgruppen behandlades bland annat bokslutet och personalrapporten för år 2017, företagshälsovårdens verksamhet, arbetarskyddsärenden, budgetberedning, budgeten och den ekonomiska situationen. Dessutom behandlades de viktigaste resultaten av de arbetsplatsbesök som gjorts under året, arbetarskydd-

henkilökohtaisten johtamistaitojen kehittäminen sekä positiivisen psykologian merkitys johtamisessa. Henkilöstölle järjestettiin 4 valmennusta, joissa yhdessä kehitettiin vuorovaikutuksen sekä itsensä johtamisen taitoja.

Työterveyspalveluja hoitaa Suomen Terveystalo Oy, palvelut on kuvattu työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa. Sen kehittämistä ja toimenpiteistämistä jatkettiin vuoden 2018 aikana. Työkyvyn ylläpitämisessä on esimiehellä keskeinen rooli. Esimiehen tukemisessa on työterveyshuollon ammattilaisilla paljon annettavaa. Vuonna 2018 työterveyshuollon yhteistyötä kehitettiin yhdessä kunnan henkilöstöhallinnon kanssa. Tavoitteena oli työkykyriskien tiiviimpi seuranta ja matalan kynnyksen tuki. Työterveyshuolto on myös osa kunnan YT-ryhmää, mikä mahdollistaa toimintaympäristön tuntemisen ja sitä kautta henkilöstön kokonaisvaltaisen tuen työkykyasioissa. Työntekijöiden työkyvyn heikkenemisen ehkäisemiseksi ja sairauspoissaolojen määrän vähentämiseksi Siuntion kunnassa on ollut käytössä varhaisen puuttumisen malli (ns. aktiivisen tuen malli). Sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolain edellyttämä työnantajan sairauspoissaolojen ilmoitusvelvollisuus työterveyshuoltoon toteutettiin hyödyntämällä Terveystalon sähköistä palveluportaalaa ulkoisten sairauspoissaolojen ilmoittamisessa. Tämä mahdollistaa työterveyshuollon reagoinnin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja viimeistään kun poissaolo on jatkunut yli 30 päivää.

Siuntiossa panostettiin työhyvinvoinnin kehittämiseen yksikötasolla ja jaettiin työhyvinvointirahaa 70 €/työntekijä. Siuntion kunnan henkilöstön omaehtoista liikuntaa tuetaan liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Liikuntatuen määrä työntekijää kohden vuodessa on 40 euroa. Vuoden 2018 aikana yhteensä 251 työntekijää hyödynsi työnantajan tarjoamaa liikuntatukea (v. 2017 heitä oli 281).

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat 193 458 euroa vuonna 2018 (229 080 € v. 2017). Työntekijäkohtainen kustannus vuonna 2018 oli 586 euroa.

Sairauspoissaolopäiviä kunnan henkilöstöllä oli yhteensä 2479 kalenteripäivää (2975 kal.pv vuonna 2017). Sairauspoissaoloja oli vuoden aikana 172 työntekijällä. Tarkasteltaessa Siuntion kunnan henkilöstöä koskevaa työterveyshuollon työkykyriskin tunnistamiseen liittyvää tilastotietoa vuodelta 2018, työntekijöiden työhyvinvointia ja työkykyä on heikentänyt erityisesti infektiosairaudet, sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Tapaturmien aiheuttamien sairauspoissaolojen osuus oli 9 % sairauspoissaolojen vuotuisesta kokonaismäärästä. Kokonaan ilman sairauspoissaoloja vuoden 2018 aikana oli 48 % henkilöstöstä.

Esimiestyön kehittämiseksi järjestettiin neljä esimiesiltapäivää, joiden tavoitteena oli kehittää esimiestyön yhteisiä käytäntöjä ja johtajuutta. Esimiesiltapäivissä käsiteltiin laajasti erilaisia johtamisen ja esimiestyön teemoja ja kouluttajina käytettiin oman alansa asiantuntijoita. Työkyvyn ylläpitämistä, sekä varhaisen tuen mallia olivat kouluttamassa ja esimiesten kanssa kehittämässä mukana työterveyshuollon ammattilaiset ja virka- ja työehtosopimuskoulutusta antoi kuntatyönantajien lakimies. Vuoden aikana kunnan johtamisen kehittämisessä aloitettiin osastojen johtoryhmien väliset yhteistyötapaamiset, joiden tarkoitus on tiivistää osastojen välistä yhteistyötä sekä käydä läpi yhteisiä tavoitteita. Tätä toimintatapaa tullaan jatkamaan ja kehittämään seuraavina vuosina. Lisäksi kunnassa linjattiin, että esimiesten osaamista pyritään kehittämään JET-koulutuksilla eli johtamisen erikoisammattitutkinnolla, joka tarjoaa käytännönläheisen mahdollisuuden laaja-alaiseen organisaation ja oman johtajuuden kehittämiseen. Siuntiossa osallistui vuoden aikana neljä esimiestä eri organisaatioiden JET-koulutuksiin.

Siuntion kunta tukee työntekijöittensä kehittämistä ja varmistaa tarvittavan ammatillisen osaamisen henkilöstön kehittämisellä. Henkilöstön kehittämisellä on vahva liitos yksilön, työyhteisön ja

dets verksamhetsplan, arbetsvärdering gällande arbetsuppgifters svårighetsgrad samt informerade om inomhusluftsarbetsgruppens verksamhet och om hur vård- och landskapsreformen framskrider. Samarbetsgruppen fungerar samtidigt som arbetarskyddskommitté och jämställdhetskommitté.

Under år 2018 satsade man i Sjundeå på både ledningens och personalens arbetsvälbefinnandet i hela organisationen. Ledningen och förmännen deltog i en utbildningshelhet för att utveckla de egna personliga ledarfärdigheterna samt för att lära sig den positiva psykologins betydelse för ledarskapet. För personalen ordnades 4 utbildningstillfällen för att utveckla färdigheterna i växelverkan och i självledarskap.

Suomen Terveystalo Oy sköter om företagshälsovården och tjänsterna har beskrivits i verksamhetsplanen för företagshälsovården. Man fortsatte utveckla den och förverkliga åtgärderna i den under år 2018. Förmännen har en viktig roll i upprätthållande av arbetsförmågan. De sakkunniga inom företagshälsovården utgör ett viktigt stöd för förmännen. Under år 2018 har samarbetet med företagshälsovården utvecklats tillsammans med personalförvaltningen. Målet är noggrannare uppföljning av de risker som hänför sig till arbetsförmågan och att erbjuda stöd med låg tröskel. Företagshälsovården ingår också i kommunens samarbetsgrupp, vilket möjliggör identifierandet av verksamhetsmiljön och därigenom personalens behov av omfattande stöd i ärenden som berör arbetsförmågan. För att förhindra att arbetstagarnas arbetsförmåga försvagas och för att minska antalet sjukfrånvaron har man i Sjundeå kommun använt mallen för tidigt ingripande (den s.k. mallen för aktivt stöd). Den skyldighet som förpliktar arbetstagaren att informera företagshälsovården om sjukfrånvaron som avses i sjukförsäkringslagen och i lagen om företagshälsovård förverkligades med hjälp av Terveystalos elektroniska serviceportal för meddelandet om sjukfrånvaron. Detta möjliggör att företagshälsovården i ett så tidigt skede som möjligt och senast när en frånvaro pågått i över 30 dagar kan ingripa.

I Sjundeå satsade man på utvecklandet arbetsvälbefinnandet på enhetsnivå och beviljade 70 €/arbetstagare för arbetsvälbefinnandet. Sjundeå kommuns personals motionerande på fritiden stöds med motions- och kultursedlar. Motionsstödet uppgår till 40 euro per arbetstagare per år. Under år 2018 utnyttjade sammanlagt 251 arbetstagare det motionsstödet som arbetsgivaren erbjuder (år 2017 var antalet 281).

De totala kostnaderna för företagshälsovården år 2018 uppgick till 193 458 euro (år 2017 till 229 080 €). Den arbetstagspecifika kostnaden var 586 euro år 2018.

Kommunens personal hade sammanlagt 2479 sjukfrånvarodagar (2975 st. år 2017). Under året hade 172 arbetstagare sjukfrånvaron. När man granskar företagshälsovårdens statistikuppgifter för år 2018 angående identifierandet av risken till arbetsförmåga har arbetstagsarnas arbetsvälbefinnande och arbetsförmåga särskilt försvagats av infektionssjukdomar samt sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. 9 % av de årliga sjukfrånvarona förorsakades av olyckor. 48 % av personalen var aldrig frånvarande på grund av sjukdom under år 2018.

För att utveckla chefsarbetet ordnades fyra chefseftermiddagar. Syftet med dessa var att utveckla chefsarbetets gemensamma praxis och själva ledarskapet. Under chefseftermiddagarna behandlade man olika teman inom ledarskap och chefsarbete och som utbildare användes experter inom området. Yrkeskunniga inom företagshälsovård ansvarade för förmännens utbildningar i upprätthållandet av arbetsförmågan och om modellen för tidigt stöd samt deltog i utvecklandet av dem. Kommunarbetsgivarnas jurist ansvarade för utbildningarna i kollektivavtal. Under året inleddes, som en del av utvecklandet av ledarskapet i kommunen, gemensamma träffar mellan avdelningarnas ledningsgrupper. Avsikten med dessa är att

organisaation tuloksellisuuteen ja työhyvinvoinnin parantamiseen. Näihin henkilöstöjohtamisen toimintoihin kuuluvat tavallisesti henkilökohtainen, sekä tiimin koulutus ja kehitystyö, organisaation ja työyhteisön kehittäminen, sekä urakehitys ja urapolut. Henkilöstön kehittämisen lähtökohtana on yksilön osaamisen ja työtehtävien yhteensopivuus ja tavoitteena hyvä työsuoritus.

Henkilöstön kehittämisen toimenpiteitä ovat mm. yhteinen koulutus, suunnitelmallinen perehdyttäminen, mentorointi, ammatillinen henkilöstökoulutus, täydennyskoulutus, jatkokoulutus sekä verkkoavusteinen koulutus. Siuntion kunnassa ns. ulkoinen koulutus muodostui pääsääntöisesti yhteisestä koulutuksesta sekä henkilöstön ammatillisesta täydennyskoulutuksesta kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutusten sisältö painottui tietojärjestelmiin liittyviin koulutuksiin, henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen sekä lainsäädännön muutoksiin liittyviin koulutuksiin.

Tiukan taloustilanteen vuoksi pyrittiin koulutuksia järjestämään mahdollisimman tehokkaasti myös sisäisinä koulutuksina. Talousraportoinnin kautta saatavien tietojen avulla ei kuitenkaan pystytä erittelemään henkilöstön sisäisestä koulutuksesta aiheutuneita kustannuksia, joten koulutukseen käytetty summa kuvaa pelkästään henkilöstön ulkoisia koulutus- ja kehittämiskustannuksia. Henkilöstön ulkoisten koulutuspäivien kokonaismäärä vuonna 2018 oli 380 päivää.

Siuntion kunnassa on käytössä yhtenäinen tavoite- ja kehityskeskustelujen pohjamalli. Tavoite- ja kehityskeskustelujen kautta esiin nousseiden koulutus- ja kehittämistarpeiden pohjalta päivitetään henkilöstön koulutussuunnitelmaa ja siten huolehditaan osaamisen ja kehittymisen mahdollisuuksista, jotka osaltaan lisäävät henkilöstön hyvinvointia.

öka samarbetet mellan avdelningarna samt gå igenom de gemensamma målen. Detta verksamhetssätt kommer att fortsätta samt utvecklas under de kommande åren. Dessutom beslutade man att i kommunen strävar efter att utveckla förmännens färdigheter med hjälp av JET-utbildningar, det vill säga med specialexamen inom ledarskap, som erbjuder möjligheten till praktiskt utvecklande av omfattande organisationer och det egna ledarskapet. Från Sjundeå deltog under året fyra förmän från olika organisationer i JET-utbildningar.

Sjundeå kommun stöder sina arbetstagares utveckling och försäkras sig om behövliga yrkesfärdigheter genom att utveckla personalen. Utvecklandet av personalen är starkt bundet till individens, arbetsgemenskapens och organisationens verkningsgrad och till förbättrandet av arbetshälsan. Dessa verksamheter inom personalledningen omfattar vanligtvis personliga och teamspecifika utbildningar och utvecklingsarbeten, utveckling av organisationen och arbetsgemenskapen samt karriärutveckling och karriärvägar. Utgångspunkten för utvecklandet av personalen är att anpassa individernas färdigheter med arbetsuppgifterna med en bra arbetsprestation som mål.

Åtgärder för utvecklingen av personalen är bl.a. gemensam utbildning, planerlig introduktion, mentorskap, yrkesinriktad personalutbildning, fortbildning, fortsatt utbildning samt webbassisterad utbildning. I Sjundeå kommun bestod de externa utbildningarna främst av gemensamma utbildningar samt yrkesinriktade fortbildningar för personalen enligt kommunens utbildningsplan. Innehållet i utbildningarna hade betoning på utbildning i datasystem, utvecklandet av personalens yrkesfärdigheter samt utbildning om ändringar i lagstiftningen.

På grund av den strama ekonomiska situationen strävade man efter att så effektivt som möjligt ordna utbildningarna också internt. Med hjälp av uppgifterna från ekonomirapporteringen kan man ändå inte specificera de kostnader som förorsakats av interna utbildningar så summan som använts för utbildning beskriver endast personalens externa utbildnings- och utvecklingskostnader. Personalen deltog under år 2018 sammanlagt i 380 dagar extern utbildning.

I Sjundeå kommun används en gemensam modell för mål- och utvecklingssamtal. Utgående från de utbildnings- och utvecklingsbehov som lyfts fram vid mål- och utvecklingssamtalen uppdateras personalens utbildningsplan och på detta sätt sörjer man för möjligheterna till utbildning och utveckling, vilka för egen del ökar personalens välbefinnande.

Siuntion kunta - Sjundeå kommun				
Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
HALLINTO - FÖRVALTNINGEN				
Hallinto-osasto - Förvaltningsavdelningen				
Kunnanjohtaja - Kommundirektör	1,0	1,0	1,0	0,0
Hallintojohtaja - Förvaltningsdirektör	1,0	1,0	1,0	0,0
Henkilöstöpäällikkö - Personalchef	0,9	0,8	0,9	0,1
Johdon sihteeri - Ledningens sekreterare	1,0	1,0	0,2	-0,8
Hallinnon suunnittelija - Förvaltningsplanerare	0,0	0,0	0,6	0,6
Kääntäjä - Translator	1,0	1,0	1,0	0,0
Kanslisti - Kanslist	1,0	1,0	0,0	-1,0
IT-suunnittelija - IT-planerare	1,3	0,5	0,4	-0,1
IT-tukihenkilö - IT-stödperson	0,8	0,0	0,0	0,0
ICT-asiiantuntija - ICT-expert	0,2	1,0	1,0	0,0
ICT-päällikkö - ICT-chef	0,2	0,5	1,0	0,5
Kehittämispäällikkö - Utvecklingschef	1,0	1,0	0,2	-0,8
Elinvoimapäällikkö - Livskraftschef	0,0	0,0	0,9	0,9
Toimistosihtööri - Kanslisekreterare	1,0	1,0	2,2	1,2
Arkistosihtööri - Arkivsekreterare	0,0	1,0	1,0	0,0
Henkilöstösihtööri - Personalsekreterare	1,0	1,0	1,0	0,0
Oppisopimussihtööri - Läroavtalssekreterare	0,0	0,0	1,0	1,0
Harjoittelija - Praktikant	0,0	0,0	0,7	0,7
Taloussuunnittelupäällikkö - Ekonomiplaneringschef	1,0	1,0	1,0	0,0
Talusasiantuntija - Ekonomisakkunnig	1,0	1,0	1,0	0,0
Hallinto yhteensä - Förvaltningen totalt	13,40	13,80	16,10	2,30
PERUSTURVAOSASTO - GRUNDTRYGGHETSAVDELNINGEN				
Perusturvajohtaja - Grundtrygghetsdirektör	1,0	1,0	1,0	0,0
Hallinnon suunnittelija - Förvaltningsplanerare	1,0	1,0	1,0	0,0
Toimistosihtööri - Kanslisekreterare	1,0	1,0	1,2	0,2
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,00	3,00	3,19	0,19
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALSERVICEN				
Sosiaalipalvelupäällikkö - Socialservicechef	1,0	1,0	1,0	0,0
Johtava sosiaalityöntekijä - Ledande socialarbetare	0,0	0,0	1,0	1,0
Perhetyöntekijä - Familjearbetare	0,0	0,0	1,0	1,0
Sosiaalityöntekijä - Socialarbetare	2,0	2,0	3,3	1,3
Eryityssosiaaliohjaaja - Specialsocialhandledare	1,0	1,0	1,0	0,0
Sosiaaliohjaaja - Socialhandledare	2,0	2,0	3,0	1,0
Työllistämisohjaaja - Handledare för sysselsättande verksamhet	1,0	1,0	0,0	-1,0
Perhetyönohjaaja - Handledare inom familjearbete	1,0	1,0	1,0	0,0
Perheohjaaja - Familjehandledare	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	9,00	9,00	12,28	3,28
TERVEYSPALVELUT - HÄLSOSERVICE				
Psykologi - Psykolog	0,2	0,2	0,2	0,0
Fysioterapeutti - Fysioterapeut	2,0	2,0	2,0	0,0
Terveystenhoitaja - Hälsovårdare	4,0	4,0	4,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	6,15	6,15	6,2	0,00

Siuntion kunta - Sjundeå kommun

Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
Suun terveydenhuolto - Munhålsvård				
Vast. hamm.lääkäri - Ansvarig tandläkare	1,0	1,0	1,0	0,0
Tk-hammaslääkäri - HVC-tandläkare	2,0	2,0	2,0	0,0
Suuhygienisti - Munhygienist	1,0	1,0	1,0	0,0
Vastaava hammashoitaja - Ansvarig tandskötare	1,0	1,0	1,0	0,0
Hammashoitaja - Tandskötare	2,5	2,5	2,6	0,1
Välinehoitaja - Instrumentvårdare	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	8,50	8,50	8,60	0,10
TERVEYSPALVELUT - HÄLSOSERVICE				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	14,65	14,65	14,75	0,10
VANHUSPALVELUT - SENIORSERVICE				
Vanhuspalvelun hallinto - Senior servicens förvaltning				
Hoitopalvelupäällikkö - Vårdservicechef	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	1,00	1,00	1,00	0,00
Kotihoito ja tukipalvelut - Hemvård och stödtjänster				
Hoivapalveluesimies - Förman för omsorgstjänster	1,0	1,0	1,0	0,0
Sairaanhoitaja - Sjukskötare	2,0	3,0	3,0	0,0
Lähihoitaja - Närvårdare	10,5	10,5	10,5	0,0
Oppisopimusopiskelija - Läroavtalsutbildning	0,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	13,50	14,50	14,50	0,00
Vanhusten päivätoiminta - Dagverksamhet för seniorer				
Toimintaterapeutti - Ergoterapeut	1,0	1,0	1,0	0,0
Lähihoitaja - Närvårdare	1,0	1,0	1,5	0,5
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,00	2,00	2,50	0,50
Palveluasuminen - Serviceboendet				
Villa Charlotta				
Hoivapalveluesimies - Förman för omsorgstjänster	0,0	0,3	1,0	0,7
Sairaanhoitaja - Sjukskötare	0,0	0,7	0,0	-0,7
Lähihoitaja - Närvårdare	8,0	8,0	8,0	0,0
Työllistetty - Sysselsatt	0,0	0,0	1,0	1,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	8,00	9,00	10,00	1,00
Azalea				
Lähihoitaja - Närvårdare	2,6	2,6	2,6	0,0
Sairaanhoitaja - Sjukskötare	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,55	3,55	3,55	0,00
Vuodeosasto/laitoshoido - Bäddavdelning/anstaltsvård				
Osastonhoitaja - Avdelningskötare	1,0	1,0	1,0	0,0
Osastosihteeri - Avdelningssekreterare	1,0	1,0	1,0	0,0
Sairaanhoitaja - Sjukskötare	6,0	6,0	6,0	0,0
Varahenkilö - Resursperson (sjukskötare)	1,0	1,0	1,0	0,0
Perushoitaja - Primärskötare	1,0	1,0	0,0	-1,0
Lähihoitaja - Närvårdare	8,3	8,3	9,3	1,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	18,30	18,30	18,30	0,00
Vanhuspalvelujen sijaiset ja kesätyöntekijät - Senior servicens vikarier och sommararbetare	0,0	0,0	6,3	6,3
VANHUSPALVELUT - SENIORSERVICE				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	46,35	48,35	56,18	7,83
Perusturva yhteensä - Grundtryggheten totalt	73,00	75,00	86,40	11,40

Siuntion kunta - Sjundeå kommun				
Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
SIVISTYSTOIMISTO - BILDNINGSKANSLIET				
Sivistystoimenjohtaja - Bildningsdirektör	1,0	1,0	1,0	0,0
Toimistonhoitaja - Kansliföreståndare	1,0	1,0	0,0	-1,0
Toimistosihiteeri - Kanslisekreterare	0,0	0,0	0,2	0,2
Kasvatus- ja opetuskoordinaattori - Fostrings- och undervisningskoordinator	0,0	0,0	0,2	0,2
Hallinnon suunnittelija - Förvaltningsplanerare	1,0	1,0	1,6	0,6
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,00	3,00	2,90	-0,10
Kasvatuksen ja opetuksen tukipalvelu - Stödtjänster för fostran och undervisning				
Koulupsykologi - Skolpsykolog	1,0	1,0	1,0	0,0
Koulukuraattori - Skolkurator	1,0	1,0	1,0	0,0
Koulunkäyntiavustaja - Skolgångsbiträde	20,4	28,5	20,4	-8,1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja - Speciallärare inom småbarnsfostran	1,0	1,0	1,0	0,0
Ryhmäavustaja - Gruppbiträde	7,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	30,41	31,47	23,37	-8,10
SIVISTYSTOIMISTO - BILDNINGSKANSLIET				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	33,41	34,47	26,27	-8,20
VARHAISKASVATUKSEN TULOSALUE - RESULTATSOMRÅDET FÖR SMÅBARNSPEDAGOGIK				
Varhaiskasvatuksen hallinto - Småbarnspedagogikens administration				
Varhaiskasvatuspäällikkö - Chef för småbarnsfostran	1,0	1,0	1,0	0,0
Toimistosihiteeri - Kanslisekreterare	1,5	1,0	0,8	-0,2
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,50	2,00	1,83	-0,17
Jukolan päiväkotiki - Jukola daghem				
Varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava - Serviceområdesansvarig inom småbarnspedagogik	1,0	1,0	1,0	0,0
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	3,0	4,0	3,8	-0,2
Lastenhoitaja - Barnskötare	6,0	7,0	8,4	1,4
Päiväkotiapulainen - Daghemsbiträde	1,8	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	11,78	12,00	13,17	1,17
Suomenkielinen esiopetus - Finskspråkig förskoleundervisning				
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	3,3	3,0	3,0	0,0
Lastenhoitaja - Barnskötare	3,0	3,0	4,5	1,5
Päiväkotiapulainen - Daghemsbiträde	0,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	6,29	6,00	7,50	1,50
Tyyskylän päiväkotiki - Tyyskylä daghem				
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	2,3	3,0	3,0	0,0
Lastenhoitaja - Barnskötare	5,3	8,0	8,0	0,0
Päiväkotiapulainen - Daghemsbiträde	1,8	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	9,30	11,00	11,00	0,00
Lilla Alexis daghem				
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	3,0	4,0	2,4	-1,6
Lastenhoitaja - Barnskötare	6,0	5,0	6,4	1,4
Päiväkotiapulainen - Daghemsbiträde	0,9	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	9,92	9,00	8,80	-0,20

Siuntion kunta - Sjundeå kommun

Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
Störsvikin päiväkoti - Störsvik daghem				
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	2,0	2,0	2,0	0,0
Lastenhoitaja - Barnskötare	3,8	2,0	4,0	2,0
Päiväkotiapulainen - Daghemsbiträde	0,9	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	6,72	4,00	6,00	2,00
Perhepäivähoito - Familjedagvård				
Perhepäivähoitaja - Familjedagvårdare	9,5	8,0	5,7	-2,3
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	9,50	8,00	5,70	-2,30
Svenska förskolan				
Varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava - Serviceområdesansvarig inom småbarnspedagogik	1,0	1,0	1,0	0,0
Lastentarhanopettaja - Barntädgårdslärare	1,8	2,0	1,8	-0,2
Lastenhoitaja - Barnskötare	2,0	2,0	2,2	0,2
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	4,8	5,00	4,97	-0,03
VARHAISKASVATUKSEN TULOSALUE - RESULTATSOMRÅDET FÖR SMÅBARNSPEDAGOGIK				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	60,79	57,00	58,97	1,97
OPETUKSEN TULOSALUE - RESULTATOMRÅDET FÖR UNDERVISNING				
Aleksis Kiven koulu				
Rehtori - Rektor	1,0	1,0	1,0	0,0
Koulusihteeri - Skolsekreterare	0,8	0,8	1,0	0,1
Lehtori - Lektor	14,0	14,0	14,0	0,0
Luokanopettaja - Klasslärare	9,0	9,0	16,0	7,0
Erityisopettaja - Speciallärare	2,0	2,0	2,0	0,0
Erityisluokanopettaja - Specialklasslärare	3,0	3,0	5,0	2,0
Tuntiopettaja - Timlärare	3,0	3,0	5,8	2,8
Kouluisäntä - Skolvård	1,0	1,0	1,0	0,0
Oppilaanohjaaja - Studiehandledare	1,0	1,0	1,0	0,0
Iltakäytönvalvoja - Kvällsövervakare	0,8	0,8	0,8	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	35,61	35,56	47,49	11,92
Päivärinteen koulu - Päivärinne skola				
Rehtori - Rektor	0,3	0,4	0,0	-0,4
Koulusihteeri - Skolsekreterare	0,3	0,1	0,0	-0,1
Luokanopettaja - Klasslärare	6,0	5,6	0,0	-5,6
Erityisopettaja - Speciallärare	1,0	1,0	0,0	-1,0
Erityisluokanopettaja - Specialklasslärare	2,0	2,0	2,0	0,0
Tuntiopettaja - Timlärare	2,5	1,2	0,0	-1,2
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	12,08	10,29	0,00	-10,29
Sjundeå svenska skola				
Rehtori - Rektor	0,5	0,5	0,5	0,0
Luokanopettaja - Klasslärare	7,5	8,5	8,5	0,0
Erityisopettaja - Speciallärare	1,0	1,0	1,0	0,0
Erityisluokanopettaja - Specialklaslära	2,0	2,0	2,0	0,0
Tuntiopettaja - Timlärare	2,8	3,6	3,0	-0,6
Koulusihteeri - Skolsekreterare	0,4	0,4	0,4	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	14,11	15,99	15,40	-0,59
OPETUKSEN TULOSALUE				
RESULTATOMRÅDET FÖR DET FRIA BILDNINGSPÄRARBETET				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	61,80	61,84	62,89	1,0491

Siuntion kunta - Sjundeå kommun				
Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
Kirjasto- ja vapaa-aikapalveluiden päällikkö - Chef för biblioteks- och fritidstjänster	0,5	1,0	1,0	0,0
Kirjastonvirkailija - Biblioteksbiträde	3,3	2,0	2,6	0,6
Nuoriso-ohjaaja - Ungdomsledare	1,9	1,5	1,5	0,0
Informaatikko - Informatiker	0,0	1,0	1,0	0,0
Etsivä nuorisotyöntekijä - Uppsökande ungdomsarbetare	2,0	2,5	2,0	-0,5
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja - Handledare för den rehabiliterande arbetsverksamheten	2,0	2,0	2,0	0,0
Kesätyöntekijät - Sommararbetare	0,2	0,3	0,2	-0,1
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	9,81	10,25	10,27	0,02
Sivistystoimi yhteensä - Bildningsväsendet totalt	165,81	163,56	158,40	-5,16
TEKNINEN OSASTO - TEKNISKA AVDELNINGEN				
TEKNINEN HALLINTO - TEKNISKA FÖRVALTNING				
Tekninen johtaja - Teknisk direktör	1,0	1,0	1,0	0,0
Projektinjohtaja - Projektchef	0,0	0,0	0,1	0,1
Kaavoituspäällikkö - Planläggningschef	0,3	1,0	1,0	0,0
Toimistonhoitaja - Kansliföreståndare	0,8	0,8	0,8	0,0
Hallinnon suunnittelija - Förvaltningsplanerare	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,00	3,75	3,87	0,12
PALVELUKESKUS - SERVICECENTRAL				
Rakennuttajapäällikkö - Byggchef	0,5	0,5	0,5	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	0,50	0,50	0,50	0,00
Kiinteistöt - Fastigheter				
Kiinteistöhuoltoinsinööri - Fastighetsingengör	0,0	1,0	0,9	-0,1
Huoltomies - Serviceman	4,0	3,5	2,3	
Kesätyöntekijä/huoltotehtävät	0,0	0,0	0,4	0,4
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	4,00	4,50	3,58	0,29
Vesihuoltolaitos - Vattentjänsteverket				
Käyttömestari - Driftmästare	1,0	1,0	1,0	0,0
Rakennuttajapäällikkö - Byggchef	0,5	0,5	0,5	0,0
Huoltomies - Serviceman	0,5	0,5	0,5	0,0
Toimistonhoitaja - Kansliföreståndare	0,3	0,3	0,3	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,25	2,25	2,25	0,00
Palveluyksikkö - Serviceenheten				
Ruokapalvelupäällikkö - Chef för måltidsservicen	0,4	0,0	0,4	0,4
Siivouspalveluesimies - Chef för städservice	0,9	0,0	0,0	0,0
Ruokapalveluesimies - Matserviceförman	0,9	0,0	0,0	0,0
Keittäjä - Kokerska	2,0	0,0	0,0	0,0
Keittiöapulainen - Köksbiträde	6,3	0,0	0,0	0,0
Siivoaja/laitoshuoltaja - Städare/Anstaltsvårdare	10,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	20,50	0,00	0,40	0,40
PALVELUKESKUS - SERVICECENTRAL				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	27,25	7,25	6,73	-0,52

Siuntion kunta - Sjundeå kommun				
Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN				
Rakennusvalvontapäällikkö - Byggnadsinspektionschef	1,0	1,0	1,0	0,0
Rakennustarkastaja - Byggnadsinspektör	0,7	1,0	0,7	-0,3
Toimistosihiteeri - Kanslisekreterare	0,8	0,8	0,8	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,50	2,80	2,51	-0,29
Ympäristönsuojelu - Miljövård				
Ympäristöpäällikkö - Miljöchef			0,5	0,4
Ympäristötarkastaja - Miljöinspektör	1,0	1,0	0,7	-0,3
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	1,00	1,00	1,24	0,24
YMPÄRISTÖ JA RAKENNUSVALVONTA - MILJÖ- OCH BYGGNAD- STILLSYNEN				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,50	3,80	3,75	-0,05
Tekninen toimi yht. - Tekniska väsendet tot.	33,75	14,80	14,35	-0,45
KUNTA YHTEENSÄ - KOMMUNEN SAMMANL.	285,96	267,16	275,25	8,09

2 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA - VÄSENTLIGA HÄNDELSER I EKONOMIN OCH VERKSAMHETEN

2.1 Yleinen taloudellinen kehitys - Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (17.12.2018) mukaan vuonna 2018 Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 2,5 %. Suomen talouden hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvujen hillitseminen vakauttaa etenkin julkisen talouden kehitysnäkymiä. Maailmankaupan epävarmuustekijät vaikuttavat myös Suomen investointiodotuksiin tulevina vuosina. Investointien kasvun ennakoitaan kehittyvän hitaammin edellisvuoteen nähden. Yleinen taloudellinen näkymä on kuitenkin se, että yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden parantuessa ja asuntorakentamisen suhdannetilanne pysyy edelleen vakaana. Valtionvarainministeriön tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan raportin mukaan (31.1.2019) Suomen talouden tuotanto on kasvanut vuonna 2018 monella sektorilla, mutta edellisvuotta hitaammin. VM:n arvion mukaan vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,5 prosenttiin, vaikka työllisyyden kasvun odotetaan edelleen pysyvän vahvana.

Euroalueen lähivuosien epävarmuutta lisää Iso-Britannian tuleva EU-ero. Myös kilpailukyvyn kohentumisen esteenä voidaan osaltaan nähdä palkkojen sekä yksikkötyökustannusten korotuspaineet. Toisaalta taas BKT:n nopea kasvu tulee alentamaan julkisyhteisöiden velkasuhdetta.

Työllisyyden kasvu oli vuonna 2018 hyvin voimakasta ja kehittyi selvästi nopeammin taloudelliseen aktiviteettiin nähden. Työvoimatutkimuksen mukaan, työllisten määrä nousi 2,7 % vuonna 2018 ja työllisyysaste (15-64-v.) kasvoi 71,6 prosenttiin. Tilastokeskuksen mukaan, työttömyysaste väheni merkittävästi vuoden 2018 aikana. Koko vuoden työttömyysaste laski yli yhden prosenttiyksikön 7,4 prosenttiin. Työvoiman kysyntä on pysynyt vahvana ja avoimia työpaikkoja oli vuoden aikana selvästi enemmän edellisvuoteen nähden.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan (6.2.2019) palkansaajien ansiot nousivat 2,2 % vuonna 2018. Reaaliansiot nousivat vuoden 2018 aikana 0,8 % edelliseen vuoden neljanteen neljännekseen verrattuna, jolloin ansiotason nousu oli nopeampaa kuin kuluttajahintojen kasvu.

Valtiovarainministeriön joulukuun ennusteessa sopimuspalkkojen ennakoitaan nousseen keskimäärin noin 1,2 % vuonna 2018. VM:n mukaan muiden tekijöiden kuin sopimuskorotusten vaikutus vuosina 2006-2017 on ollut noin 0,7 % vuodessa. VM:n joulukuun ennusteen mukaan koko talouden palkkasumman ennakoitaan kasvaneen 4,6 % vuonna 2018 ja keskiansioiden 2,1 %.

Erityisesti työllisyyden paraneminen lisää palkkasumman kasvua ja tukee myönteistä ostovoiman kehitystä.

Valtiovarainministeriön tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan raportin (31.01.2019) mukaan kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos muodostui 1,1 % kansallisella indeksillä mitattuna. Kuluttajahintojen muutos oli selvästi voimakkaampaa edellisvuoteen nähden. Vuoden 2018 kuluttajahintojen muutokseen vaikuttavat etenkin palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen nousu. VM:n mukaan palkankorotusten ja energian hintojen nousun odotetaan vaikuttavan myös kasvaviin elintarvikehintoihin. Vuonna 2018 kuluttajahintojen muutos oli kuitenkin Suomessa euroalueen keskiarvoa hitaampaa, johon vaikuttaa etenkin tavaroiden hintakehityksen vaikutus. VM:n mukaan inflaation ennakoitaan pysyvän hieman euroalueen keskiarvon alapuolella.

Enligt finansministeriets ekonomiska översikt (17.12.2018) beräknas Finlands bruttonationalprodukt stiga med 2,5 % under år 2018. Den goda konjunktursituationen i Finlands ekonomi och dämpandet av utgiftsökningen stabiliserar framför allt utvecklingsutsikterna för den offentliga ekonomin. Osäkerhetsfaktorerna inom världshandeln påverkar också Finlands investeringsförväntningar under de kommande åren. Ökningen i investeringarna förväntas utvecklas långsammare än i föl. Den allmänna ekonomiska utsikten är ändå att den privata förbrukningen fortsätter öka i och med att sysselsättningen förbättras och att bostadsbyggandets konjunktursituation fortsättningsvis är stabil. Enligt rapporten av finansministeriets kommission för inkomst- och kostnadsutveckling (31.1.2019) har den finländska ekonomin produktion ökar inom flera sektorer under år 2018, men långsammare än under föregående år. Enligt finansministeriets bedömning skulle den ekonomiska tillväxten år 2019 ändå mattas av till 1,5 procent, trots att ökningen i sysselsättningen fortsättningsvis förväntas vara stark.

Storbritanniens kommande EU-utträde kommer ändå att öka osäkerheten inom euroområdet under de närmaste åren. Trycket för att höja lönerna och enhetskostnaderna kan ändå upplevas som ett hinder för förbättrandet av konkurrenskraften. Å andra sidan kommer BNP:s snabba tillväxt att minska på offentliga samfunds skuldsättning.

Sysselsättningen ökade väldigt kraftigt år 2018 och utvecklades betydligt mycket snabbare än den ekonomiska aktiviteten. Enligt arbetskraftundersökningen ökade antalet sysselsatta under år 2018 med 2,7 % och sysselsättningsgraden (15-64-åringar) steg till 71,6 procent. Enligt Statistikcentralen minskade arbetslöshetsgraden avsevärt under år 2018. Arbetslöshetsgraden för hela året sjönk med mer än en procentenhet till 7,4 procent. Efterfrågan på arbetskraft har fortsättningsvis varit stark under året och det fanns betydligt fler lediga arbetsplatser under året jämfört med föregående år.

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter (6.2.2019) steg lönetagarnas inkomster med 2,2 % år 2018. Realinkomsterna steg under år 2018 med 0,8 % jämfört med den fjärde kvartalen året innan, varvid inkomstnivån ökade snabbare än konsumentpriserna steg.

I finansministeriets prognos som publicerades i december förväntas avtalslönelnerna ha stigit med ca 1,2 % i genomsnitt år 2018. Enligt finansministeriet har konsekvenserna av de övriga faktorerna än avtalshöjningarna under åren 2006-2017 varit ca 0,7 % på årsnivå. Enligt finansministeriets prognos i december förväntas hela ekonomins lönesumma stiga med 4,6 % år 2018 och medelinkomst med 2,1 %.

Särskilt den förbättrade sysselsättningen ökar tillväxten av lönesumman och stöder den positiva utvecklingen av köpkraften.

Enligt rapporten av finansministeriets kommission för inkomst- och kostnadsutveckling (31.1.2019) blev den genomsnittliga årsändringen i konsumentpriserna 1,1 % mätt med nationellt index. Ändringen i konsumentpriserna var betydligt starkare än året innan. Ändringen i konsumentpriserna år 2018 påverkas främst av höjningen i service-, livsmedels- och energipriserna. Enligt finansministeriet förväntas löneförhöjningarna och höjningen av energipriserna också påverka de växande livsmedelspriserna. År 2018 var ändringen i konsumentpriserna i Finland ändå långsammare än genomsnittet i euroområdet, vilket särskilt påverkas av effekten av prisutvecklingen för varor. Enligt finansministeriet förväntas inflationen hållas lite under medeltalet på euroområdet.

2.2 Kuntatalouden yleiset näkymät - Det allmänna kommunekonomiska läget

Kuntatalouden yleinen kehitys - Kommunekonomin allmänna utvecklingen

Tilastokeskuksen vuoden 2018 kuntataloustilaston mukaan kuntatalous kehittyi ennakoitua heikkommin.

Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2018 siitä huolimatta, että välillisten toimintakulujen ja lomarahaleikkausten vaikutus kohensi kuntatalouden yleistä tilannetta. Toimintakulujen kasvu vuonna 2018 selittyi osittain kunta-alan työehtosopimusten yleiskorotusten vaikutuksesta. Kuntaliiton mukaan kuntien verotulojen kehitys on ollut myönteistä tammi-syyskuun välisenä aikana, mutta loppuvuodelle ajoittuvat kunnallisverotilitysten oikaisuerät ovat vaikuttaneet negatiivisesti loppuvuoden verotilityksiin.

Kuntaliiton julkaiseman tiedotteen (13.2.2019) mukaan kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden perusteella huomattavasti heikommalta vuoteen 2017 nähden. Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien tulokset painuivat negatiiviseksi noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun kuntien tulokset olivat vuotta aiemmin huomattavasti myönteisemmät vuoden 2018 tilinpäätösarvioihin nähden.

Kuntaliiton mukaan yksi merkittävä kuntataloutta heikentävä tekijä liittyy kilpailukykyopimukseen, jonka nähdään kohdelleen kunta-alaa huomattavasti ankarammin muihin yrityksiin nähden. Vaikka nykyisen hallituskauden keskeisenä tavoitteena on ollut vahvistaa kuntatalouden kehitystä, niin nämä tavoitteet eivät ole toteutuneet suunnitellusti kuntakentällä. Kuntasektoriin on kohdistunut merkittäviä muutospaineita kuluneen vuoden aikana. Kuntien tehtäviin sekä rahoitukseen on tehty muutoksia, joiden nähdään horjuttaneen kuntasektorin myönteistä taluskehitystä.

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyvät korkealla vuodesta 2018 eteenpäin, jolloin etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon investointien arvioidaan kasvavan. Kunta-alan sopimuskorotusten vaikutuksen arvioidaan lisäävän kuntatalouden palkkasummaa keskimäärin 2,4 prosenttia vuonna 2019. Tämän lisäksi toimintamenoihin vaikuttavat kilpailukykyopimuksen lomarahaleikkausten päättyminen maaliskuussa 2019. Menopainoiden arvioidaan kasvavan myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvusta.

Valtionvarainministeriön julkaiseman vuoden 2019 kuntatalousohjelman kehitysarvion mukaan kuntasektorin toimintamenojen kasvu nopeutuu vuonna 2019. Henkilöstökulujen osuus kuntatalouden toimintamenoista on yli puolet, ja näin ollen kunta-alan ansiotason ja henkilöstömäärän kehityksellä on merkittävä vaikutus kunta-alan menokehitykseen. Vuoden 2019 kuntatalousohjelman mukaan kuntien ja valtionavut tulevat vähenemään 3 % vuoteen 2018 nähden. Muiden valtionapujen vähentymistä selittää muun muassa maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun liittyvien valtionapujen siirtyminen vuonna 2019 kuntataloudesta maakunnille sekä hallituksen kärkihankkeiden päättyminen.

Kuntaliiton mukaan kunnat saivat valtionosuuksia yhteensä noin 8,5 miljardia euroa, ja ne vähenivät 0,6 prosenttia vuoteen 2017 nähden. Tilastokeskuksen mukaan kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 prosenttia suuremmat edellisvuoteen nähden, niiden ollessa 36,9 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 prosenttia 7,5 miljardiin euroon.

Vuonna 2018 kuntien lainakanta nousi 3,8 prosenttia 16,7 miljardiin euroon vuoden 2017 tasosta. Asukasta kohden lainakanta oli noin 3051 euroa. Kuntien investointimenot olivat vuoden 2018 aikana noin 3,6 miljardia euroa ja kasvua edellisvuoteen nähden yhteensä

Enligt Statistikcentralens kommunalekonomiska statistik för år 2018 utvecklades kommunekonomin svagare än förväntat.

Kommunernas verksamhetsutgifter steg år 2018 trots att effekterna av de indirekta verksamhetsutgifterna och nedskärningarna i semesterpengen förbättrade kommunekonomin allmänna situation. Ökningen av verksamhetsutgifterna år 2018 förklaras delvis av effekterna av de kollektivavtalsenliga allmänna förhöjningarna. Enligt Kommunförbundet har kommunernas skatteintäkter utvecklats positivt under januari-september, men korrigeringsposterna för kommunalskatteredovisningarna i slutet av året har påverkat skatteredovisningarna för slutet av året negativt.

Enligt Kommunförbundets pressmeddelande (13.2.2019) ser kommunekonomin enligt bokslutsprognoserna för år 2018 betydligt svagare ut än år 2017. Enligt bokslutsprognoserna blir resultatet negativt i ca två tredjedelar av kommunerna, då kommunernas resultat ett år tidigare var betydligt positivare än bokslutsprognoserna för år 2018.

Enligt Kommunförbundet är konkurrenskraftsavtalet den största enskilda faktorn som försvagat kommunekonomin, eftersom avtalet anses ha behandlat kommunbranschen betydligt strängare än andra företag. Trots att den nuvarande regeringsperiodens viktigaste mål har varit att förstärka kommunalekonomisk utveckling, så har dessa mål inte förverkligats planenligt på kommunfältet. Det har riktats betydande förändringstryck mot kommunsektorn under det senaste året. Det har beslutats om ändringar gällande både kommunernas uppgifter och finansiering och dessa anses ha rubbat den positiva ekonomiutvecklingen i kommunsektorn.

Enligt utvecklingsprognosen för kommunekonomin hålls kommunekonomin nettoinvesteringar på en hög nivå från år 2018 framåt, då i synnerhet investeringarna inom social- och hälsovården beräknas öka. Effekterna av avtalshöjningarna inom kommunbranschen beräknas öka kommunekonomin lönesumma med i genomsnitt 2,4 procent år 2019. Utöver detta påverkas verksamhetsutgifterna också av att effekterna av nedskärningen av semesterpenningen till följd av konkurrenskraftsavtalet upphör i mars 2019. Utgiftstrycket beräknas också öka på grund av att behovet av social- och hälsovårdstjänster ökar.

Enligt den av finansministeriet publicerade utvecklingsvärderingen gällande kommunekonomiprogrammet för år 2019 kommer ökningen av verksamhetsutgifterna inom den kommunala sektorn att ta fart år 2019. Personalutgifterna utgör över hälften av kommunekonomin verksamhetsutgifter och således har utvecklingen inom kommunbranschens inkomstnivå och personalmängd betydande konsekvenser för utgiftsutvecklingen inom kommunbranschen. Enligt kommunekonomiprogrammet för år 2019 kommer kommunernas statsbidrag att minska med 3 % jämfört med år 2018. Minskningen i andra statsbidrag förklarar bland annat överförandet av statsbidrag som hänför sig till vård- och landskapsreformen från kommunekonomin till landskapen från år 2019 samt att regeringens spetsprojekt avslutas.

Enligt Kommunförbundet erhöll kommunerna statsandelar för sammanlagt ca 8,5 miljarder euro och dessa minskade med 0,6 procent jämfört med år 2017. Enligt Statistikcentralen var kommunernas externa verksamhetsutgifter 3,3 procent större än föregående år då de var 36,9 miljarder euro. De externa verksamhetsintäkterna ökade med 4,6 procent till 7,5 miljarder euro.

År 2018 sjönk kommunernas länestock med 3,8 procent från nivån år 2017 till 16,7 miljarder euro. Länestock per invånare uppgick till 3051 euro. Kommunernas investeringsutgifter uppgick år 2018 till ca

3,4 prosenttia. Tilastokeskuksen mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 35 prosenttia ja oli yhteensä 2,1 miljardia euroa. Vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan vuosikate oli negatiivinen 38 kunnalla. Vuonna 2017 vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen vain neljällä kunnalla.

Tilastokeskuksen mukaan kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2018 tilinpäätösarvioissa yhteensä 3,9 miljardia euroa. Näin ollen lainakanta oli yhteensä 11,4 prosenttia suurempi vuoden 2017 tilinpäätöstietoihin nähden.

Tilastokeskuksen mukaan Manner-Suomen verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,3 miljardia euroa vuonna 2018. Verotulot vähenivät edelliseen vuoteen noin 0,5 prosenttia.

Tilastokeskuksen 13.2.2019 julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain-tilaston mukaan vuonna 2018 Manner-Suomen kuntien vuosikate heikkeni 1,2 miljardia euroa vuonna 2018, eli yli kolmanneksen verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin.

3,6 miljarder euro. Jämfört med i följ var ökningen sammanlagt 3,4 procent. Enligt Statistikcentralen minskade kommunernas sammanlagda årsbidrag från föregående år med 35 procent och var totalt 2,1 miljarder euro. Enligt bokslutsprognoserna för år 2018 blev årsbidraget negativt i 38 kommuner. År 2017 blev årsbidraget enligt bokslutsuppgifterna negativt endast i fyra kommuner.

Enligt Statistikcentralen uppgick samkommunernas sammanräknade lånestock år 2018 enligt bokslutsprognoserna till 3,9 miljarder euro. Således var lånestocken totalt 11,4 procent större i förhållande till bokslutsuppgifterna för år 2017.

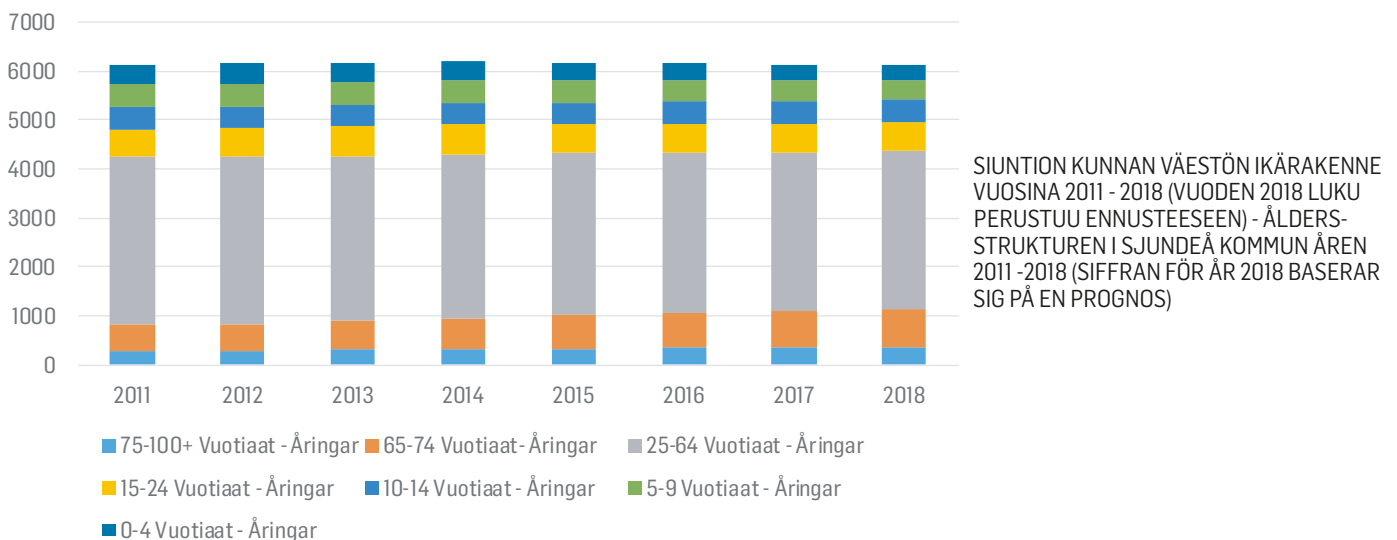
Enligt Statistikcentralen uppgick skatteintäkterna för Fastlandsfinland enligt bokslutsprognoserna till totalt 22,3 miljarder euro år 2018. Skatteintäkterna minskade jämfört med året innan med ca 0,5 procent.

Enligt Statistikcentralens statistik, Kommunernas och samkommunernas ekonomi kvartalsvis, som publicerades 13.2.2019, försvagades årsbidraget för kommunerna i Fastlandsfinland år 2018 med sammanlagt 1,2 miljarder euro, det vill säga mer än en tredjedel jämfört med boksluten för föregående år.

2.3 Väestö - Befolkning

Kuntaliiton 2.1.2019 julkaiseman väestöennustetilaston mukaan Siuntiossa oli 31.12.2018 asukkaita yhteensä 6 146, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 asukasta. Asukkaista miehiä oli 3135 ja naisia 3011. Väestöstä oli 31.12.2018 tilanteen mukaan suomenkielisiä 4 121 asukasta (67,0 %, lisäys 5 asukasta), ruotsinkielisiä 1 798 asukasta (29,0 %, vähennys 2 asukasta) ja muun kielisiä 259 (4,0 %, vähennys 6 asukas). Tilinpäätöstä laadittaessa ei ollut vielä Tilastokeskukselta saatavissa kieliperustaista väestöjakaumaa vuodelta 2018. Lopullinen kunnan väestöluku vuodelta 2018 julkaistaan vasta 29.03.2019.

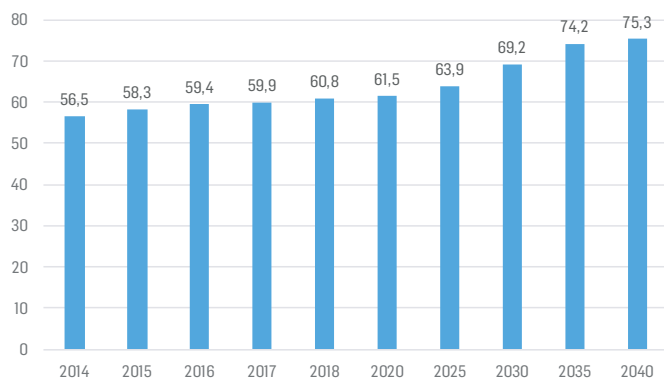
Enligt de av Statistikcentralen 2.1.2019 publicerade förhandsuppgifterna om befolkningen uppgick befolkningsmängden i Sjundeå 31.12.2018 till 6 146 personer, vilket innebär en minskning på 2 invånare jämfört med året innan. Av invånarna i Sjundeå var 3133 män och 3011 kvinnor. Enligt situationen 31.12.2018 var 4 121 stycken av invånarna finskspråkiga (67,0 %, ökning med 5 invånare), 1 798 svenskspråkiga (29,0 %, minskning med 2) och 259 hade ett annat språk som modersmål (4,0 %, minskning med 6). Då bokslutet gjordes hade befolkningsregistercentralen ännu inte publicerat uppgifter om den språkliga fördelningen för år 2018. Det slutliga invånarantalet för år 2018 publiceras först 29.3.2019.

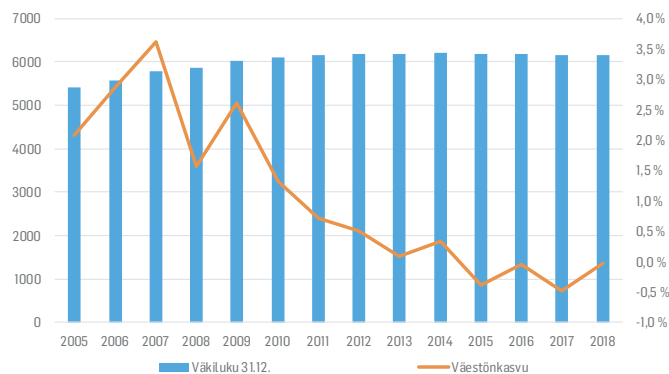
Siuntion väestön ikärakenne on tilastokeskuksen mukaan edelleen hyvä: vuonna 2018 alle 15-vuotiaita oli 19,1 prosenttia (vuosina 2017: 20,0 prosenttia ja 2016: 20,3 prosenttia), 15–64 –vuotiaita 62,4 prosenttia (vuosina 2017: 62,1 prosenttia ja 2016: 62,6 prosenttia) ja yli 64 –vuotiaita 18,5 prosenttia (vuosina 2017: 17,8 prosenttia ja 2016: 17,1 prosenttia) väestöstä.

Enligt statistikcentralen är den preliminära åldersstrukturen för Sjundeå kommuns befolkning fortfarande god: År 2018 var 19,1 procent under 15-åringar (år 2017: 20,1 % och år 2016: 20,3 %), 62,4 procent 15–64-åringar (år 2017: 62,1 % och år 2016: 62,6 %), 18,5 procent över 64-åringar (år 2017: 17,8 % och år 2016: 17,1 %).

SIUNTION KUNNAN HUOLTOSUHDE VUOSINA 2014 - 2018 SEKÄ ENNUSTE VUOSILLE 2020 - 2040 - SJUNDEÅ KOMMUNS FÖRSÖRJNINGSKVOT ÅREN 2014 - 2018 SAMT PROGNOS FÖR ÅREN 2020 - 2040

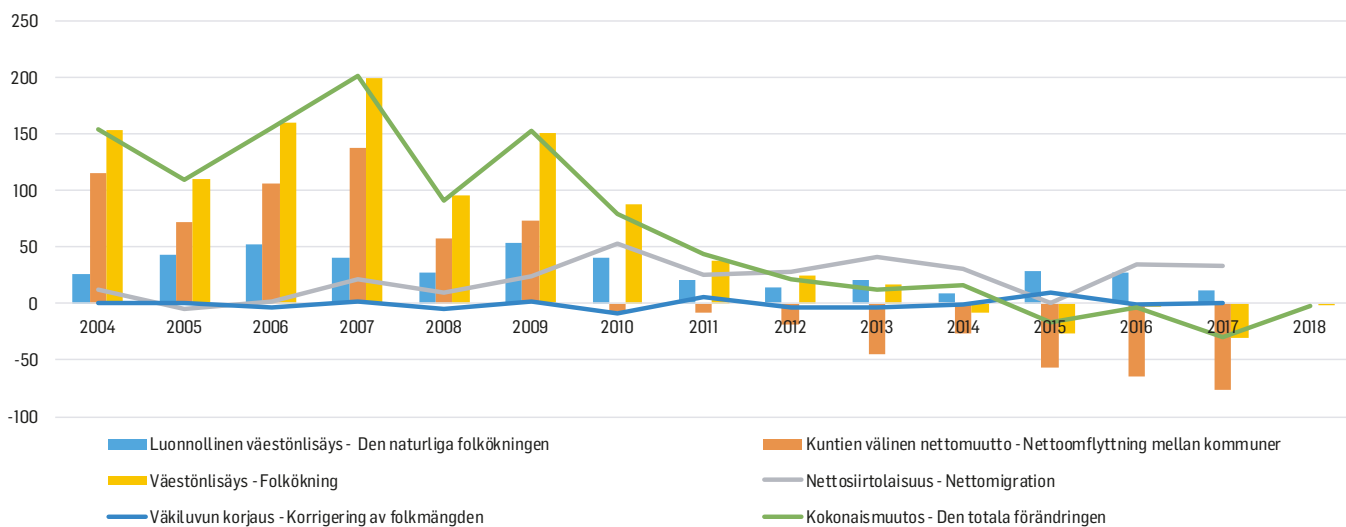
SIUNTION KUNNAN ASUKASLUVUN KEHITYMINEN 2005 - 2018 - BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I SJUNDEÅ 2005 - 2018.

Tilastokeskuksen mukaan Siuntion asukasmäärän kehitys on viimeisten vuosien aikana ollut aleneva. Tähän ovat vaikuttaneet lisääntynyt kuntien välinen nettomuutto, jolla tarkoitetaan kuntien välisen tulomuuton ja poismuuton erotusta sekä nettosiirtolaisuuden muutos.

Enligt statistikcentralen har utvecklingen av befolkningsmängden i Sjundeå de senaste åren varit avtagande. Detta beror på den ökade nettoflyttningen mellan kommunerna, med vilket man avser skillnaden mellan in- och utflyttningen mellan kommunerna samt att nettomigrationen har ändrats.

SIUNTION KUNNAN VÄESTÖNMUUTOS VUOSINA 2004-2018 - BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING I SJUNDEÅ KOMMUN ÅREN 2004-2018

2.4 Työpaikat ja työllisyys – Arbetsplatser och sysselsättning

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan Uudellamaalla työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2018 yhteensä 72 349 ja koko Suomessa 256 504 henkilöä. Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) mukaan Siuntiossa työttömiä työnhakijoita oli 165 henkilöä joulukuussa 2018, mikä merkitsee noin 11 % vähennystä vuoteen 2017 verrattuna.

Uudenmaan ELY-keskuksen alueella Siuntion työttömyysaste on yksi Uudenmaan alhaisimpia. Koko Suomen työttömyysaste oli TEM-työnvälitystilaston mukaan joulukuussa 2018 9,7% ja joulukuussa 2017 11,2 %. Siuntiossa työttömyysaste oli joulukuussa 2018 5,3 % ja vuonna 2017 se oli 5,9 %. Yhteensä työttömiä oli Siuntiossa vuoden 2018 joulukuussa 165 henkilöä ja vuonna 2017 joulukuussa 186 henkilöä. Työttömyysasteen kuvaamisessa on perusteltua käyttää työ- ja elinkeinoministeriön lukuja, sillä Tilastokeskuksen työttömyysluvut perustuvat tilastolliseen laskentaan, kun taas työ- ja elinkeinoministeriön luvut perustuvat todelliseen työnhakuun ja työttömyyteen. Työttömyysasteen kaaviossa on käytetty kunkin vuoden joulukuun lukua.

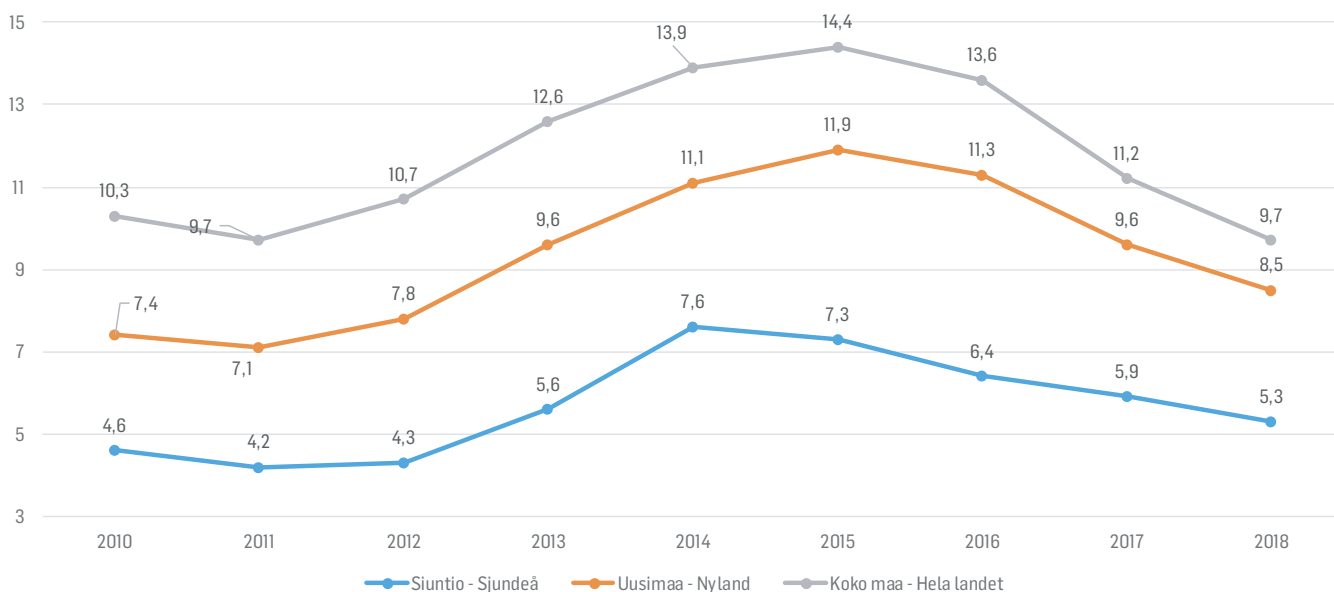
Siuntion vuoden 2016 työpaikkaomavaraisuus oli 49,0 %, vuonna 2015: 50,0 % ja 2014: 50,7 %. Tilinpäätöstä laadittaessa ei ollut vielä saatavissa tilastokeskukselta vuotta 2017 koskevia yritystietoja.

Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik uppgick antalet arbetslösa arbetssökande i Nyland i december 2018 till 72 349 personer och i hela Finland till 256 504 personer. Enligt Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) var antalet arbetslösa arbetssökande i Sjundeå sammanlagt 165 personer i december 2018, vilket innebär en minskning på 11 % jämfört med år 2017.

Inom Nylands NTM-centrals område har Sjundeå kommun en av de lägsta arbetslöshetsgraderna. Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik var hela Finlands arbetslöshetsgrad 9,7 % i december 2018 och 11,2 % i december 2017. Arbetslöshetsgraden i Sjundeå var 5,3 % i december 2018 och år 2017 var den 5,9 %. Antalet arbetslösa uppgick i Sjundeå till totalt 165 personer i december 2018 och till 186 personer i december 2017. Det är motiverat att använda sig av arbets- och näringsministeriets arbetslöshetsciffror eftersom statistikcentralens arbetslöshetsciffror baserar sig på statistiska beräkningar då arbets- och näringsministeriets siffror baserar sig på det verkliga antalet arbetssökanden och arbetslösa. I figurerna om arbetslöshetsgrad har uppgiften i december för respektive år använts.

Sjundeå kommuns självförsörjningsgrad gällande arbetsplatser var 49,0 % år 2016, 50,0 % år 2015 och 50,7 % år 2014. Då bokslutet uppgjordes hade man inte ännu tillgång till statistikcentralens uppgifter över företag år 2017.

TYÖTTÖMYYSASTE VUOSINA 2010 - 2018 - ARBETSLÖSHETSTGRADEN ÅREN 2010 - 2018

2.5 Olennaiset muutokset ja tapahtumat Siuntion kunnan toiminnassa ja taloudessa - Väsentliga ändringar och händelser i Sjundeå kommuns verksamhet och ekonomi

Siuntio liittyi 1.1.2018 alkaen Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän jäseneksi (HSL). Kunnan järjestämät joukkoliikennetyöt siirtyivät HSL:n yhteyksiin vuoden 2018 aikana. Inkoon ja Siuntion sosiaalipalveluiden yhteistyö käynnistyi, niin että Siuntion perusturvaosasto tuotti vuoden 2018 alusta Inkoon kunnan sosiaalipalvelut.

Vuoden 2018 tammikuussa Siuntion kunta osallistui presidentinvaalien järjestämiseen. Kunnan hallintosääntöä ja palkkapolitiikkaa päivitettiin vuoden 2018 aikana. Siuntion kunta on vaalinnut toiminnassaan yleisten ihmisoikeuksien toteutumista siten kuin YK:n ihmisoikeuksien julistuksessa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa on säädetty ja määrätty. Näiden ihmisoikeuksien mahdollisia loukkauksia ei ole epäilty tai tutkittu vuonna 2018.

Kunnan toiminnassa ja taloudessa näkyi edelleen vuonna 2016 aloitettu talouden tasapainottaminen. Tämän lisäksi vuoden 2018 aikana kunnassa ei ilmennyt sellaisia ympäristöön liittyviä asioita, jotka olennaisesti vaikuttaisivat kunnan toimintaan tai taloudelliseen tulokseen.

Toimintaympäristön muutoksina tapahtuivat muun muassa Siuntion sydämen sekä Slussenin alueen rakentuminen. Kaavoituksen osalta merkittäviä kaavamuutoksia hyväksyttiin Störsvikin alueen tieliittymän osalta ja kuntakeskuksen osalta. Toimintaympäristöön vaikutti edelleen mahdollinen sote- ja maakuntauudistus, jonka valmistelutyötä jatkettiin edelleen kunnassa.

Talousarvion nähden olennaisia muutoksia olivat verotulojen ja valtionosuuksien hieman ennakoitua parempi kehitys. Toimintakate toteutui koko kunnan tasolla hieman ennakoitua paremmin, joskin osastokohtaiset vaihtelut olivat suuria. Vuoden 2018 lopulla tehtiin Asuntosäätiön kanssa kauppa Sydämen alueen kerrostalotontista, jolla oli positiivinen vaikutus kunnan tulokseen. Merkittäviä lisäkustannuksia aikaisempiin vuosiin verrattuna toivat HSL-jäsenyys ja väistötilojen vuokratulot. Hammashoidon uudisrakennus valmistui vuoden 2018 aikana.

Koulukiinteistöjen uudistamisen osalta kunnassa luotiin projektiohjelma, valittiin projektipäällikkö ja linjattiin, että rakennus rakennetaan nykyisen Aleksis Kiven koulun alueelle. Hankkeen kustannusarvio on useita kymmeniä miljoonia euroja. Hankkeen suunnittelu ja toteuttamisen aloittaminen siirtyivät vuodelle 2019.

Sjundeå blev från och med 1.1.2018 medlem i Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT). De kollektivtrafikförbindelser som kommunen ordnar blev under år 2018 till förbindelser som ordnas av HRT. Ingås och Sjundeås samarbete inom socialservicen inleddes så att Sjundeås grundtrygghetsavdelning sedan början av år 2018 producerade Ingå kommuns socialservice.

I januari 2018 ordnades presidentvalet. Kommunens förvaltningsstadga och lönepolitik uppdaterades under år 2018. Sjundeå kommun har i sin verksamhet främjat förverkligandet av allmänna mänskliga rättigheter på det sätt som fastställts och bestämts i FN:s deklaration av mänskliga rättigheter och i Europeiska människorättskonventionen. Under år 2018 har man inte misstänkt eller undersökt kränkningar av dessa mänskliga rättigheter.

I kommunens verksamhet och ekonomi kan man fortsättningsvis märkt av balanseringen av ekonomin som inleddes år 2016. Utöver detta har det i kommunen under år 2018 inte framkommit sådana saker som hänför sig till miljön som väsentligt skulle inverka på kommunens verksamhet eller ekonomiska resultat.

Verksamhetsmiljön har förändrats bland annat i och med att områdena Sjundeås Hjärta och Slussen har byggts. Inom planläggningens godkändes betydande planändringar för Störsviks infartsväg och kommuncentrum. Verksamhetsmiljön påverkades fortsättningsvis av den eventuella vård- och landskapsreformen vars beredningsarbete fortsatte i kommunen.

Väsentliga ändringar i förhållande till budgeten var den aningen bättre utvecklingen av skatteintäkterna och statsandelarna än förväntat. Verksamhetsbidraget utföll i hela kommunen som lite bättre än förväntat, men de avdelningsspecifika variationerna var stora. I slutet av år 2018 genomfördes en tomtaffär med Asuntosäätiö gällande en flervåningshustomt på området Sjundeås Hjärta. Affären hade en positiv verkan på kommunens resultat. Medlemskapet i HRT och hyreskostnaderna för de tillfälliga lokalerna ledde till betydande tilläggskostnader jämfört med tidigare år. Tandkliniken nybyggnad blev färdig under år 2018.

Angående förnyandet av skolfastigheterna skapades det i kommunen en projektorganisation. Det valdes en projektchef och man fastställde att byggnaden byggs på Aleksis Kiven koulus området. Kostnadsberäkningen för projektet uppgår till tiotals miljoner euro. Planerandet av projektet och inledandet av genomförandet flyttades till år 2019.

2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä - Bedömning av de mest kända riskerna och osäkerhetsfaktorerna

Kunnan toimintaan vaikuttavat riskit voidaan niiden luonteen mukaisesti jaotella toiminnallisiin, taloudellisiin, vahinko-, ja strategisiin riskeihin.

De risker som hänför sig till kommunens verksamhet kan enligt deras karaktär uppdelas i verksamhetsrisker, ekonomiska risker, skaderisker och strategiska risker.

2.6.1 Toiminnalliset riskit – Verksamhetsrisker

Vuonna 2018 Siuntion kunnassa merkittävimmät toiminnalliset riskit nähdään liittyvän henkilöstöressurssien saatavuuteen sekä tietojärjestelmiin. Tilapäiset poissaolot vaativat toimivaa sijaisjärjestelyä ja tällöinkin haasteena on prosessien henkilösidonaisuus. Poissaolot heijastuvat koko työyhteisön jaksamiseen. Henkilöstön vaihtuessa pätevän henkilöstön rekrytointi saattaa olla haastavaa ja rekrytoinnin onnistumiseen liittyy riski. Henkilöstön lisäksi kunnan prosessien kannalta tietojärjestelmien toimivuus on avainasemassa. Tietojärjestelmien toimivuuden lisäksi tietojärjestelmiin liittyviin tietoturvauxkiin on viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota ja uuxkiin on varauduttu ohjeistuksin. Asiakasrajapinnassa työskentelevät työntekijät altistuvat myös fyysisille riskeille, kuten väkivallan tai pandemioiden uhkaan.

År 2018 ansågs de mest betydande verksamhetsriskerna i Sjundea kommun hänföra sig till tillgången av personalresurser och till datasystemen. Tillfälliga frånvaron förutsätter fungerande vikariearrangemang och också då är utmaningen att processen för binder personal. Frånvaron avspeglas i hela arbetsgemenskapens orkande. Vid förändringar inom personalen kan rekryterandet av behörig personal vara utmanande och det hänför sig en risk till om rekryteringen ska lyckas. Utöver risken som hänför sig till rekryteringen, spelar fungerande datasystem en avgörande roll för kommunens processer. Utöver att datasystemen ska fungera har man under de senaste åren fäst särskild uppmärksamhet vid datasäkerhetsriskerna som hänför sig till datasystemen och man har förberett sig på eventuella hot genom att uppgöra anvisningar. De arbetstare som arbetar i kontakt med kunderna utsätts också för fysiska risker, så som risker för våld eller pandemier.

2.6.2 Taloudelliset riskit – Ekonomiska risker

Vuonna 2018 Siuntion kunnassa taloudellisina riskeinä merkittävimpinä pidettiin sitä, että talousarvio ei toteutuisi odottamattomien kulujen tai toteutumattomien tuottojen takia. Konkreettisina uhkina on pidetty esimerkiksi tonttimyynnin budjetoitua huonompaa toteutumista tai odottamattomia kustannuksia erikoissairaanhoidosta, vammaispalveluista tai lastensuojelusta. Kunnassa on toteutettu markkinointitoimenpiteitä tonttimyynnin turvaamiseksi, mutta esimerkiksi erikoissairaanhoidon kustannuksiin ei kunnassa voida käytännössä vaikuttaa.

Rahoitusriskeillä viitataan ensisijaisesti rahoituksen riittävyyteen liittyvään riskiin, joka voidaan jakaa korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takauriskeihin. Korkoriski on uhka, joka liittyy kaikkiin sijoitus- ja lainanotto päätöksiin, joissa on hyödynnetty korkoinstrumentteja. Korkoriskin taustalla on korkojen muuttuminen ja kehittyminen eri ajanjaksoilla. Viime vuosina korkoriskiä on pyritty vähentämään sitomalla pitkäaikaista lainakantaa kiinteisiin korkoihin, jolloin rahoituskulujen kehitys ei ole alttiina korkojen nousulle. Valuuttakurssiriski tarkoittaa tilannetta, jossa ulkomailta nostetut luotot muuttuvat kalliimmaksi maksaa takaisin tai ulkomaiden ostojen arvo kasvaa valuuttakurssien muutosten takia. Kunta on varautunut valuuttariskiin keskittämällä luotonoton kotimaisille rahoitusmarkkinoille ja pitämällä ulkomaankaupan osuuden pienenä kunnan ostoista. Maksuvalmiusriski muodostuu kunnan kyvystä kattaa kuntien jokapäiväisessä toiminnassa syntyvät menot. Siuntion kunta hallitsee maksuvalmiusriskiä täsmäyttämällä päivittäin kassavaransa ja laatimalla kassaennustetta, jolla kunta pystyy varautumaan ennalta menoihin kunnan maksuvalmiuden

År 2018 ansågs den största ekonomiska risken i Sjundea kommun vara att budgeten inte skulle förverkligas på grund av oförutsedda utgifter eller oförverkligade intäkter. Konkreta hot har varit exempelvis att tomtförsäljningen förverkligats sämre än budgeterat eller de oförutsedda kostnaderna för specialsjukvården, handikappservicen eller barnskyddet. Man har i kommunen genomfört marknadsföringsåtgärder för att trygga tomtförsäljningen, men påverka exempelvis specialsjukvårdens kostnader kan kommunen i praktiken inte inverka.

Med finansieringsrisk avses i första hand risken att finansieringen inte räcker till. Den kan noggrannare indelas i ränte-, valuta-, likviditets- och borgensrisk. Med ränterisk avses en risk som är förknippad med alla beslut som gäller placeringar och tagning av lån där man har utnyttjat ränteinstrument. Bakom ränterisken ligger räntornas ändring och utveckling under olika tidsperioder. Kommunen har förberett sig på ränterisker genom att binda en del av lånen i lånestocken vid fast ränta och en del vid förlig ränta. Under de senaste åren har man strävat efter att minska ränterisken genom att binda långsiktiga lånestocken till fasta räntor, för att uppskattande av ekonomin ska vara mindre spekulativ för den delen. Valutakurssrisk är en risk där krediter som har tagits utomlands blir dyrare att betala tillbaka eller värdet av utländska uppköp stiger på grund av att valutakurserna ändras. Kommunen har förberett sig för valutarisken genom att koncentrera tagandet av krediter på inhemska finansieringsmarknader och genom att hålla andelen av kommunala uppköp från utlandet liten. Likviditetsrisken består av kommunens förmåga att täcka de utgifter som uppstår genom kommuners dagliga verksamhet. Sjundea kommun hanterar likviditetsrisken genom att dagligen avstämma kassatill-

vaarantumatta. Suomen hyvän maksuluokituksen ja kehittyneiden rahoitusmarkkinoiden myötä suomalaisilla kunnilla ei ole ongelmia saada luottoja. Takausriski liitetään usein kunnissa tilanteisiin, joissa kunta on elinkeinoelämän edistämiseksi taannut esimerkiksi kuntaan tulevan uuden yrityksen lainoja tai tilanteita, joissa kunta toimii eräänlaisena vakuutena omistamassaan osakeyhtiössä. Siuntion kunta on hallinnut takauksiin liittyvää riskiä pyytämällä vastavakuuden takauksille.

gångarna och genom att uppgöra en kassaprognos som hjälper kommunen att på förhand förbereda sig för utgifter och så att kommunens likviditet inte äventyras. Finska kommuner har inte heller problem med att få kredit på grund av att Finland har en bra likviditetsklassificering och finansieringsmarknaderna är utvecklade.

Garantirisen hör i kommuner ihop med sådana situationer där kommunen i syfte att främja näringslivet har gått i borgen för lån som ett nytt företag, som har flyttat till kommunen, har tagit eller situationer där kommunen fungerar som ett slags garant i ett aktiebolag som kommunen äger. Sjundeå kommun har hanterat risken som hör ihop men borgen genom att begära motborgen för borgen.

2.6.3 Vahinkoriskit – Skaderisker

Kunta on varautunut vahinkoriskeihin vakuutuksilla. Lakisäästeisten tai sen luonteisten vakuutusten lisäksi kunnalla on julkisyhteisön vastuuvakuutus, oikeusturvavakuutus kunnan toiminnassa mukana oleville, ryhmätapaturma- ja matkavakuutus, keskeytysvakuutus sekä omaisuusvakuutus. Vakuuttamalla kunta on varautunut kiinteää ja irtainta omaisuutta kohtaaviin vahinkoihin, vastuuvahinkoihin, toiminnan keskeytysvahinkoihin sekä tapaturmiin. Siuntio käyttää vakuutuspalveluissa asiantuntija-apuna vakuutusmeklaria. Konkreettinen esimerkki vahinkoriskistä on esimerkiksi riski toimitilojen tuhoutumisesta tai vahingoittumisesta mikä aiheuttaisi kunnan toiminnalle joko väliaikaisen tai pysyvän esteen.

Kommunen har förberett sig för skaderisker med försäkringar. Kommunen har utöver lagstadgade och dylika försäkringar, dessutom ansvarsförsäkring för offentliga samfund, rättsskyddsförsäkring för de som deltar i kommunens verksamhet, gruppolycksfallsförsäkring och -reseförsäkring, avbrottsförsäkring samt egendomsförsäkring. Genom att teckna försäkringar har kommunen berett sig på skador för fast och lös egendom, ansvarsskador, avbrottsolyckor inom verksamheten samt olyckor. Sjundeå använder en försäkringsmäklare som sakkunnighjälper i försäkringsärenden. Ett konkret exempel på skaderisker är om verksamhetslokalerna skulle förstöras eller skada, vilket skulle förorsaka ett tillfälligt eller bestående hinder för kommunens verksamhet.

2.6.4 Strategiset riskit – Strategiska risker

Strategisilla riskit ovat epävarmuustekijöitä, jotka vaikuttavat strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Strategisia riskejä voivat olla esimerkiksi muutokset lainsäädännössä. Esimerkiksi soteuudistus toteutuessaan loisi haasteita kunnille. Lainsäädännön muutosten ja poliittisen keskustelun seuraaminen auttaa kuntaa varautumaan mahdollisiin uudistuksiin.

De strategiska riskerna är osäkerhetsfaktorer som påverkar uppnåendet av de strategiska målsättningarna. De strategiska riskerna kan exempelvis vara ändringar i lagstiftningen. Exempelvis skulle vårdreformen om den förverkligas förorsaka utmaningar för kommunerna. Uppföljningen av ändringar i lagstiftningen och de politiska diskussionerna hjälper kommunen att förbereda sig på eventuella reformer.

SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN - ORDNINGEN AV DEN INTERNA KONTROLLEN

3.1 Sisäinen valvonta Siuntion kunnassa - Intern kontroll i Sjundea

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista, tuloksellista ja vaikuttavaa, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turvataan. Sisäisen valvonnan järjestämisen perustuu kuntalakiin ja kunnan johtosääntöön sekä niitä täydentäviin ohjeisiin ja määräyksiin ja niissä määriteltyihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon.

Vuoden 2015 lopulla valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Vuoden 2016 alussa kunnanhallitus hyväksyi kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ohjeen sekä riskienhallintasuunnitelman. Sisäinen valvonta on osa hyvää johtamis- ja hallintotapaa ja sen tarkoitus on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, varojen ja resurssien turvaaminen, lakien ja johdon ohjeiden mukainen toiminta sekä riittävä ja luotettava tieto. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä muut tilivelvolliset (toimielimet ja johtavat viranhaltijat) ovat vastuullisia sisäisen valvonnan ja siihen kuuluvan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toimivuudesta.

Siuntion kunnan sisäisen valvonnan ohjeen menetelmiä sovelletaan soveltuvin osin kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen valvonnassa. Sisäisen valvonnan toimivuudesta kuntakonsernin tasolla vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Hallinnon järjestämiseksi valtuusto on hyväksynyt hallintosääntön, jonka mukaisesti valtuusto on kuntalain 91 §:n mukaisesti siirtänyt (delegoinut) toimivaltaansa kunnan muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Toimielin tai viranhaltija, jolle päätösvaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiassa. Muut toimielimet eivät voi ottaa asiaa päätettäväkseen muutoin kuin käyttämällä annettua otto-oikeutta. Toimielimen ja viranhaltijan oikeudesta siirtää sille delegoitua toimivaltaa eteenpäin on määrätty Siuntion kunnan hallintosäännössä. Tällaisella delegoinnilla siirrettyä toimivaltaa ei saa siirtää edelleen (subdelegoinnin kielto). Vastuuta ei voi välttää vetoamalla siihen, että päätösvalta on siirretty. Toimivaltaa siirtävällä elimellä tai viranhaltijalla on valvontavastuu ja sen on järjestettävä sisäinen valvonta ja seuranta siten, että delegoinnin mukaisten päätösten tarkkailu on mahdollista. Päätösvallan perusteella tehdyistä päätöksistä on pidettävä päätöspöytäkirjaa.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Kunnanhallituksen selonteko perustuu lautakuntien alaisten osastopäälliköiden omaan arviointiin sisäisen valvonnan nykytilasta. Tilivelvollisten arviot on käsitelty lautakunnissa. Kyselyssä pyydettiin arvioimaan arvosana-asteikolla 1 - 5 (välttävä - erinomainen) seuraavia sisäisen valvonnan osa-alueita:

- Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen
- Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tulokselisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus
- Riskienhallinnan järjestäminen
- Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta
- Sopimustoiminta
- Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Avsikten med intern övervakning är att säkerställa att kommunens verksamhet är ekonomisk, ger resultat och är effektiv, att besluten grundar sig på tillräcklig mängd information och den är pålitlig, att lagar och förordningar, direktiv från myndigheter och verksamhetsorganens beslut efterlevs och att egendomen skyddas. Ordning av den interna kontrollen grundar sig på kommunallagen och på kommunens instruktioner samt kompletterande direktiv och bestämmelser och på uppgifter, befogenheter och ansvar samt på budgeten.

I slutet av år 2015 godkände fullmäktige grunderna för intern kontroll och riskhantering. I början av år 2016 godkände kommunstyrelsens kommunens och kommunkoncernens anvisningar för intern kontroll samt riskhanteringsplanen. Intern övervakning är en del av god lednings- och förvaltningsledning och avsikten med den är att försäkra sig om att verksamheten ger resultat, att medel och resurser tryggas, verksamheten ordnas enligt lagar och ledningens direktiv samt att den information som man ger är tillräcklig och tillförlitlig. Kommunstyrelsen och kommundirektören samt övriga räkenskapskyldiga (verksamhetsorgan och ledande tjänsteinnehavare) är ansvariga för ordnande av intern kontroll och ett tillhörande helhetsinriktat riskhanteringssystem och att den fungerar som den förväntas fungera.

Anvisningen för intern kontroll i Sjundea kommun används iför lämpliga delar i kontrollen av de samfund som hör till kommunkoncernen. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för ordnandet av den interna kontrollen inom kommunkoncernen.

För ordnandet av administrationen har kommunfullmäktige godkänt förvaltningsstadgan enligt vilka fullmäktige med stöd av 91 § i kommunallagen har överfört (delegerat) sin befogenhet till kommunens övriga organ och tjänsteinnehavare.

De verksamhetsorgan eller tjänsteinnehavare, som befogenheterna har delegerats till, är både berättigade och förpliktade att fatta beslut i ärendet. Andra organ kan inte ta upp ett ärende utom genom att använda sig av en given rätt att äta sig ärendet. Ett organs eller en tjänsteinnehavares rätt att överföra en befogenhet som delegerats till organet/tjänsteinnehavaren fastställs i Sjundea kommuns förvaltningsstadga. Befogenhet som med en dylik vidareöverföring överförs kan inte delegeras vidare (förbud mot subdelegering). Man kan inte undvika ansvar genom att vädja till det, att befogenheten har delegerats. Det organ eller den tjänsteinnehavare som delegerar befogenhet har övervakningsskyldighet och ska ordna intern övervakning så att det är möjligt att övervaka de beslut som fattats i enlighet med delegeringen. De beslut som fattats på basen av beslutanderätten ska protokollföras.

Helhetsbetonad riskhantering är en del av intern kontroll och dess uppgift är att säkerställa att ställda mål uppnås. Kommunstyrelsens redogörelse baserar sig på den bedömning av nuläget för intern kontroll som de räkenskapskyldiga i de olika förvaltningsområdena har gett. De räkenskapskyldigas bedömningar har behandlats av ifrågavarande nämnder. Verksamhetsorganen fick i uppdrag att bedöma följande delområden inom den interna kontrollen på skalan 1-5 (svag-berömlig):

- Efterföljning av bestämmelser, föreskrifter och beslut.
- Uppföljning av hur målen nåtts, uppföljning av hur anslagen har använts, hur giltiga och pålitliga metoder använts då resultat bedöms
- Hur riskhanteringen ordnas
- Hur anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom ordnas
- Uppgörande av avtal
- Bedömning av hur den interna revisionen är ordnad

Arvioiden mukaan Siuntion kunnan sisäinen valvonta on kokonaisuudessa hyvän ja kiitettävän välimaastossa tasolla 3,92. Osastoittainen vaihteluväli on 3,75 – 4,33. Tilivelvollisten arvioiden perusteella voidaan todeta seuraavaa sisäisen valvonnan eri osaluista:

- Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen arvioidaan olevan hyvällä tasolla (4,00). Säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä pyritään noudattamaan. Lakimuutoksia seurataan ja henkilökuntaa koulutetaan ja ohjeistetaan niiden soveltamisessa käytännön työssä. Mahdolliset toimintaan liittyvät oikaisuvaatimukset sekä valitukset käsitellään asianmukaisesti.
- Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tulokselisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus on hyvällä (3,63). Koko kunnan tasolla toimintakate pysyi talousarviossa, mutta sivistyslautakuntaa, keskusvaalilautakuntaa sekä ympäristö- ja rakennuslautakuntaa lukuun ottamatta toimintakatteet muodostuivat budjetoitua heikoimmiksi vuonna 2018. Koko kunnan tasolla talouden tasapainotusohjelman voidaan katsoa toteutuneen pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain ja poikkeamiin reagoidaan.
- Riskienhallinnan järjestämisen taso on hyvällä tasolla (3,63). Vuonna 2016 hyväksyttiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma, jonka avulla kunnan riskienhallinnan menettelytapoja kehitetään jatkuvasti. Riskienhallintasuunnitelmaa on suunniteltu päivitettävän vuoden 2019 aikana. Tavoitteena on kehittää riskienhallintaa niin, että prosessista tulisi dynamisempi ja osastojen välinen yhteistyö riskienhallinnassa korostuisi.
- Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta on onnistunut hyvin (4,13). Osastot tekevät yhteistyötä lähikuntien kanssa turvatakseen hankintojen edullisuuden ja laadun. Maaomaisuuden arvoja on tarkastettu vuoden 2018 aikana.
- Sopimustoiminta on arvioiden perusteella hyvällä tasolla (4,50). Osastoilla on panostettu voimassa olevien sopimusten noudattamisen valvontaan. Tarve koulutukseen ja yhteisten sopimusohjien ja -ohjeiden luomiseen on tunnistettu.
- Sisäisen tarkastuksen tasoa pidetään hyvänä (3,63). Siuntion kunnan sisäistä tarkastusta ohjaa vuonna 2016 hyväksytty sisäisen valvonnan ohje.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on myös korruption ja lahjonnan estäminen tai vähintäänkin sen esiintuominen. Näin ollen voidaankin todeta, että kunnan toiminta ei tältä osin ole vaarantunut.

Enligt uppskattning är Sjundeå kommuns interna kontroll som helhet på nivån mellan god och berömlig; 3,92. Intervallen mellan de olika förvaltningsområdena är 3,75-4,33. På basen av de räkenskapskyldigas bedömningar kan följande konstateras gällande de olika delområdena inom den interna kontrollen:

- Efterföljning av bestämmelser, föreskrifter och beslut uppskattas vara på en god nivå (4,00). Man strävar efter att iakttä bestämmelser, föreskrifter och beslut. Lagändringar uppföljs och personalen utbildas och anvisas i tillämpandet av dem i det praktiska arbetet. Eventuella begäran om omprövning samt klagomål som berör verksamhetens behandling adekvat.
- Nivån på hur mål uppnås, hur tillsyn över användningen av medel har ordnats, hur kompetent resultat bedöms och hur pålitligt detta är, är god (3,63). Hela kommunens verksamhetsbidrag hölls inom budgeten, men med undantag för bildningsnämnden, centralvalnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden, utföll verksamhetsbidragen som svagare än budgeten för år 2018. På hela kommunens nivå kan balanseringsprogrammet anses i huvudsak ha förverkligats enligt planen. Utfallet av ekonomin uppföljs varje månad och man reagerar på eventuella avvikelser.
- Riskhanteringen är på en god nivå (3,63). År 2016 godkändes planen för intern kontroll och riskhantering med hjälp av vilken förfaringssätten inom riskhanteringen i kommunen utvecklas ständigt. Man har planerat att uppdatera riskhanteringsplanen under år 2019. Målet är att utveckla riskhanteringen så att processen skulle bli mer dynamisk och att samarbetet mellan avdelningarna skulle betonas i riskhanteringen.
- Anskaffning, överlåtelse och skötsel över egendom har lyckats bra (4,13). Avdelningarna samarbetar med de närliggande kommunerna för att trygga förmånliga upphandlingar av bra kvalitet. Markegendomernas värden har granskats under år 2018.
- Avtalsverksamheten är enligt utvärderingarna på god nivå (4,50). Avdelningarna har satsat på att övervaka att gällande avtal efterföljs. Det har identifierats ett behov av utbildningar och att utarbeta gemensamma avtalsbotten och -anvisningar.
- Den interna kontrollen anses vara på en god nivå (3,63). Sjundeå kommuns interna kontroll styrs av anvisningen för den interna kontrollen som har godkänts år 2016.

Syftet med den interna kontrollen och riskhanteringen är också att förhindra eller i varje fall ta upp korruption och mutning. Således kan man konstatera att kommunens verksamhet inte har äventyrats för denna del heller.

3.2 Kunnanhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä - Kommunstyrelsens redogörelse över den interna kontrollen

Kunnanhallitus toteaa, että arvioinnit sisäisen valvonnan tilasta on käsitelty asianomaisissa päättävissä toimielimissä, jolloin tieto puutteista ja korjaustarpeista on otettu käsittelyyn. Kunnan sisäisen valvonnan tulee tuottaa oikea-aikaista tietoa johtamisen välineeksi, jotta poikkeamiin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan puuttua ajoissa. Sisäisen valvonnan kehittämistä tulee jatkaa riskienhallinnan ja tavoitteiden toteuttamisen vastuuttamisen osalta. Sisäisen valvonnan ohjeistusta ja riskienhallintasuunnitelmaa on syytä tarkastella ja tarvittaessa päivittää vuosittain.

Kommunstyrelsen konstaterar att utvärderingarna av den interna kontrollens situation samt information om brister och ändringsbehov har behandlats i organen. Kommunens interna kontroll ska producera aktuell information som kan användas i ledningsarbetet så att man kan ingripa i tid i avvikelser i förverkligandet av de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen. Utvecklingen av den interna kontrollen ska fortsätta för den del som det gäller ansvaret för genomförandet av riskhanteringen och målen. Det finns skäl att granska och vid behov uppdatera anvisningarna för intern kontroll och riskhanteringsplanen.

4 TULOSEN MUODOSTUMINEN - HUR RESULTATET BILDAS

4.1 TULOSLASKELMAN TUOTOT – RESULTATRÄKNINGENS INTÄKTER

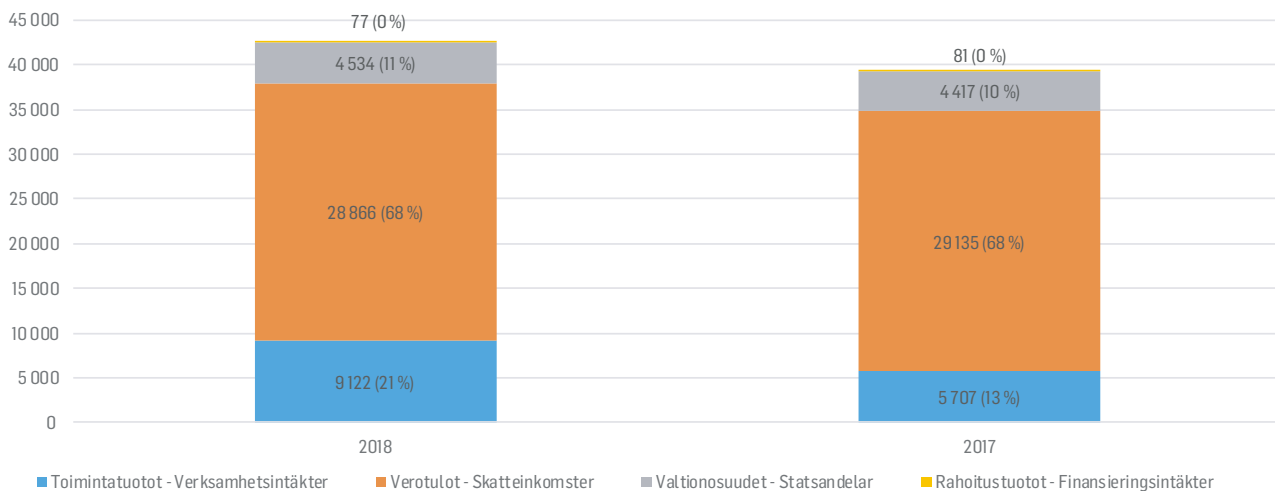
1 000 €	TP 2018 BS	TP 2017 BS
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 122	5 707
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-39 554	-35 393
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-30 432	-29 686
Verotulot - Skatteinkomster	28 866	29 135
Valtionsuudet - Statsandelar	4 534	4 417
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter	-249	-325
Korkotuotot - Ränteintäkter	5	6
Muut rahoitustuotot - Övriga finansieringsintäkter	72	75
Korkokulut - Ränteutgifter	-319	-400
Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	-7	-7
Vuosikate - Årsbidrag	2 720	3 541
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar	-2 027	-1 982
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	693	1 559
Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiodens överskott	693	1 559
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - RESULTATRÄKNINGENS RELATIONSTAL		
Toimintatuotot/ Toimintakulut % - Verksamhetsintäkter/ -utgifter %	23,1	16,1
Vuosikate/ Poistot % - Årsbidrag/ Avskrivningar %	134,2	178,6
Vuosikate/ Asukas € - Årsbidrag/ Invånare €	443	576
Asukasmäärä - Invånaravtal	6 146	6 148

4.2 Tuloslaskelman tuotot – Resultaträkningens intäkter

Tuloslaskelman tuotot olivat yhteensä 42,60 miljoonaa euroa (39,33 miljoonaa euroa vuonna 2017). Verotulojen osuus tuotoista oli 67,8 % ja valtionsuuksien 10,6 %. Näin ollen verorahoitus muodostaa 78,4 % tuotoista.

Resultaträkningens intäkter uppgick sammanlagt till 42,60 miljoner euro (39,33 miljoner euro år 2017). Skatteinkomsternas andel av intäkterna var 67,8 % och statsandelarnas 10,6 %. Således utgör skattefinansieringen 78,4 % av intäkterna.

TULOSLASKELMAN TUOTOT – RESULTATRÄKNINGENS INTÄKTER (1000 €)

4.2.1 Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter

Toimintatuotot olivat 9,12 miljoonaa euroa ja ne nousivat noin 3,4 miljoonaa euroa vuoden 2017 tasosta. Suurimmat erät ovat myyntituotot 4,7 miljoonaa euroa ja maksutuotot 3,2 miljoonaa.

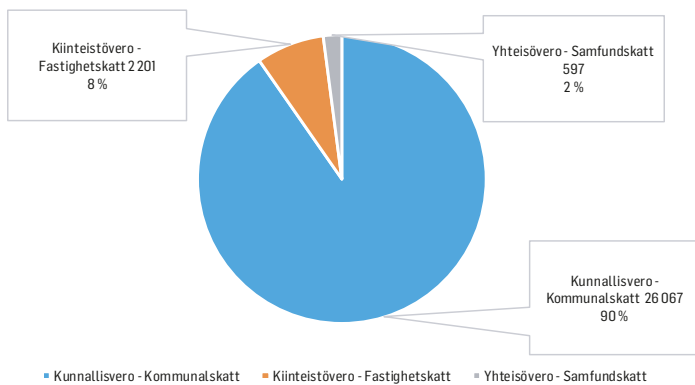
Verksamhetsintäkterna var 9,12 miljoner euro och de ökade med ca 3,4 miljoner euro från nivån år 2017. De största posterna var försäljningsintäkterna på 4,7 miljoner euro och betalningsintäkter på ca 3,2 miljoner euro.

4.2.2 Verotulot - Skatteinkomster

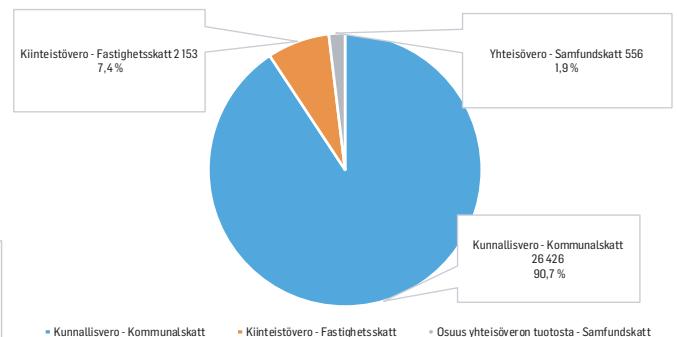
Kunnallisveron osuus verotuloista oli 90,3 prosenttia, kiinteistöveron 7,6 prosenttia ja yhteisöveron 2,1 prosenttia.

Kommunalskattens andel av skatteinkomsterna var 90,3 procent, fastighetsskattens andel 7,6 procent och samfundsskattens andel 2,1 procent.

VEROLAJIEN OSUUDET VUONNA 2018 – DE OLIKA SKATTEFORMERNAS ANDELAR 2018 (1 000 €)

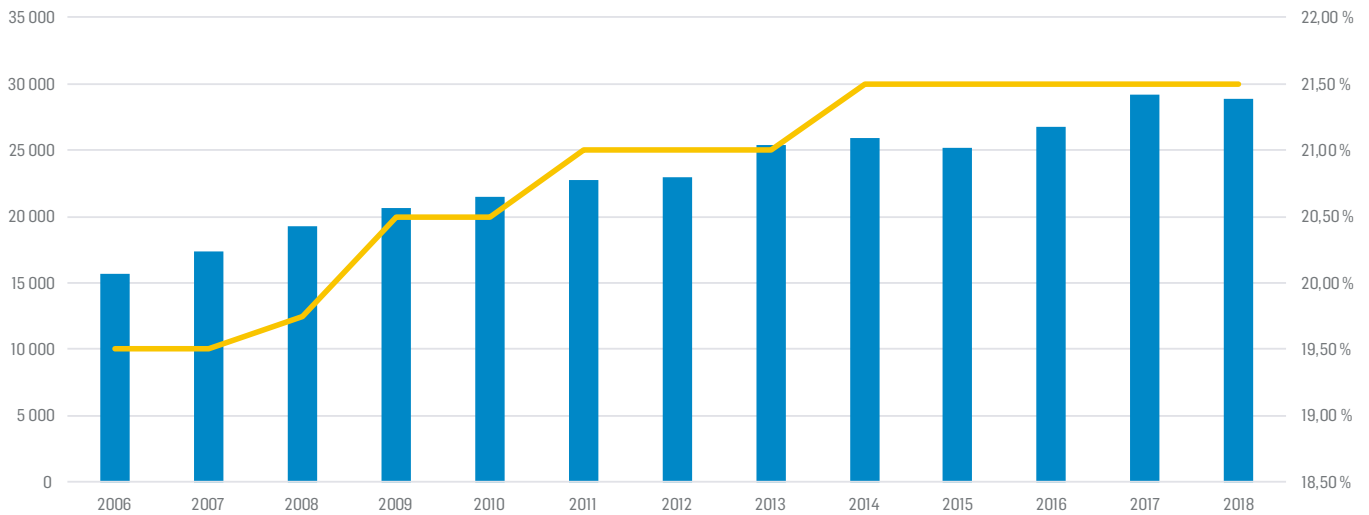
VEROLAJIEN OSUUDET VUONNA 2017 – DE OLIKA SKATTEFORMERNAS ANDELAR 2017 (1 000 €)

Verotulot yhteensä - Skatteinkomster sammanlagt	TP2017BS	TP2018BS	Ero - Avvikelse €	Ero - Avvikelse %
Kunnallisvero - Kommunalskatt	26 425 527,62	26 067 403	-358 124,62	-1,4 %
Kiinteistövero - Fastighetskatt	2 152 993,60	2 201 479	48 485,40	2,3 %
Yhteisövero - Samfundskatt	556 220,60	597 373	41 152,40	7,4 %
Yhteensä - Sammanlagt	29 134 741,82	28 866 255,00	-268 486,82	-0,9 %

Verotulot vuonna 2018 olivat yhteensä 28,86 miljoonaa euroa, jolloin ne laskivat edellisvuoteen verrattuna noin 268 487 euroa eli noin 0,9 %. Kunnallisverotulot toteutuivat vuonna 2018 noin 358 125 euroa pienempänä kuin vuonna 2017. Kiinteistöverotuloja kertyi yhteensä noin 2,20 miljoonaa euroa ja ne nousivat edellisvuoteen verrattuna 2,2 prosenttia eli noin 48 500. Yhteisöverot nousivat myös edellisvuoteen verrattuna, vuoden 2018 toteuman ollessa 7,4 prosenttia (noin 41 000 euroa) parempi edellisvuoteen verrattuna.

År 2018 uppgick skatteintäkterna sammanlagt till 28,86 miljoner euro och jämfört med föregående år sjönk de med ca 268 487 euro, dvs. med ca 0,9 procent. Kommunalskatteintäkterna var år 2018 ca 358 125 euro mindre än år 2017 och fastighetsskatteinkomsterna uppgick till ca 2,20 miljoner euro, dvs. ca 48 500 euro och 2,2 procent högre än föregående år. Samfundsskatten steg också jämfört med föregående år, då utfallet för år 2018 var 7,4 procent (ca 41 200) bättre än året innan.

Vuonna 2018 yhteisöverokanta oli 20,0 prosenttia, josta kuntien jako-osuus oli 31,35 prosenttia. Kiinteistöveron tilitykset vuonna 2018 olivat noin 2,2 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2018 olivat: yleinen 1,20 prosenttia, vakituinen asunto 0,50 prosenttia ja muu asuinrakennus 1,20 prosenttia sekä rakentamaton rakennuspaikka 3,0 prosenttia. Vuonna 2018 kiinteistöveroprosentit olivat samat kuin vuonna 2017. Kiinteistöveron tuotto nousi noin 2,3 prosenttia.

Under år 2018 var samfundsskattesatsen 20,0 procent varav kommunernas skifteslott var 31,35 procent. Fastighetsskatteredovisningen år 2018 var ca 2,2 miljoner euro. Fastighetsskattesatserna för år 2017 var: allmän skattesats 1,20 procent, stadigvarande bostad 0,50 procent och övrig bostadsbyggnad 1,20 procent samt obebyggd byggplats 3,0 procent. År 2018 var fastighetsskatteprocenterna samma som år 2017. Fastighetsskatteintäkterna steg med ca 2,3 procent.

4.2.3 Valtionosuudet - Statsandelar

Valtionosuuksien toteuma oli 4,53 miljoonaa euroa, ja näin ollen lisäys oli viime vuoteen verrattuna noin 117 000 euroa.

Utfallet av statsandelarna var 4,53 miljoner euro och således var ökningen jämfört med ifjol ca 117 000 euro.

Valtionosuudet - Statsandelar	TA2018BG	Talousarviomuutokset - Budgetändringarna	MTA2018Ä-BG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus - Statsandelen som noterats för kommunal basservice	5 592 259	100 000	5 692 259	5 794 901	102 642
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet - Statsandelar för övrigt undervisnings- och kulturväsende	-1 185 698	-100 000	-1 285 698	-1 260 585	25 113
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus - Höjning av statsandel enligt prövning	0	0	0	0	0
Yhteensä - Totalt	4 406 561	0	4 406 561	4 534 316	127 755

4.2.4 Rahoitustuotot - Finansiella intäkter

Rahoitustuottoja kertyi noin 77 000 euroa ja ne laskivat noin 4 500 euroa edellisvuodesta.

De finansiella intäkterna var ca 77 000 euro och sjönk jämfört med föregående år med ca 4 500 euro.

4.3 Tuloslaskelman kulut - Resultaträkningsens utgifter

Tuloslaskelman kulut olivat yhteensä 39,5 miljoonaa euroa toimintakulujen muodostaessa 99,2 prosenttia ja rahoituskulujen 0,8 prosenttia kuluista.

Resultaträkningsens utgifter var sammanlagt 39,5 miljoner euro medan verksamhetsutgifterna utgjorde 99,2 procent och finansieringsutgifterna 0,8 procent av utgifterna.

4.3.1 Toimintakulut – Verksamhetsutgifter

Toimintakulut olivat 39,5 miljoonaa euroa. Lisäys edelliseen vuoteen oli 4,16 miljoonaa euroa. Siuntion toimintakuluista merkittävin on palvelujen ostot 21,1 miljoonaa euroa. Tämä on 21,2 prosenttia suurempi kuin vuonna 2017. Henkilöstökulut olivat noin 13,1 miljoonaa euroa ja ne laskivat edellisvuodesta noin 413 000 euroa. Avustusten määrä kasvoi 23,2 prosenttia. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinta laski 14,28 prosenttia. Muut toimintakulut kasvoivat 106,9 prosenttia.

Verksamhetsutgifterna var 39,5 miljoner euro. Ökningen från föregående år 4,16 miljoner euro. Av Sjundeå kommuns verksamhetsutgifter utgjorde Köp av tjänster den mest betydande delen, 21,1 miljoner euro, vilket är 21,2 procent större än år 2017. Personalkostnaderna var ca 13,1 miljoner euro och de sjönk med ca 413 000 euro från föregående år. Bidragen ökade med 23,2 procent. Anskaffningen av material, förnödenheter och varor minskade med 14,28 procent. Övriga verksamhetsutgifter ökade med 106,9 procent.

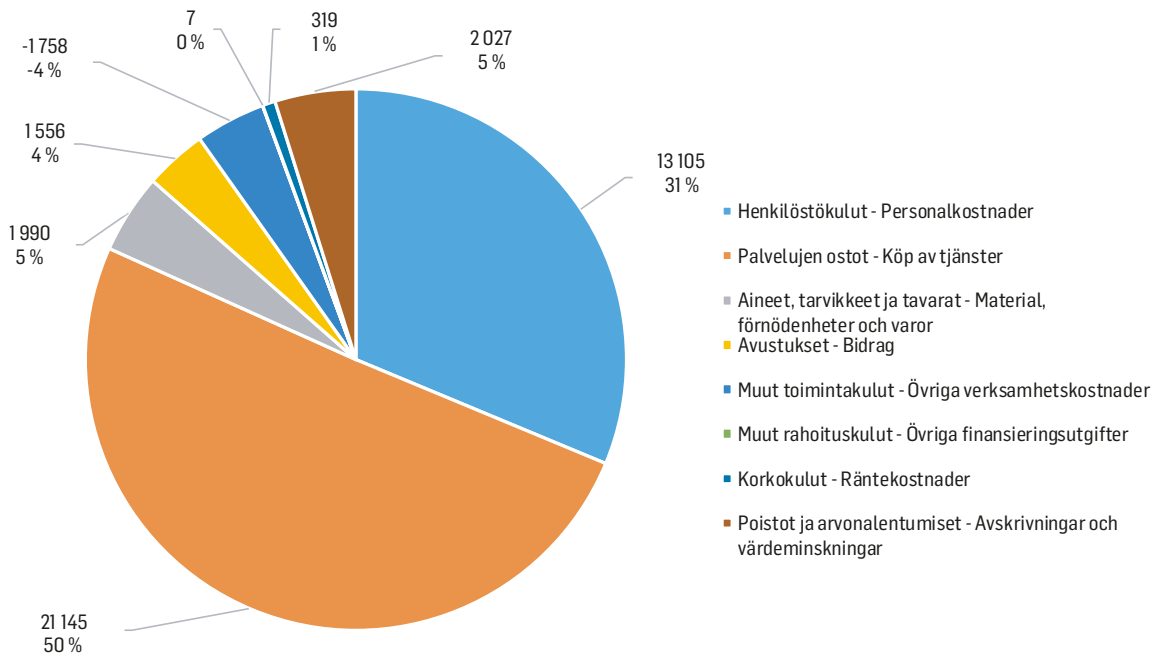
1 000 €	2018	Osuus - Andel %	2017	Muutos - Ändring €	Muutos - Ändring %
Henkilöstökulut - Personalkostnader	13 105	33,1 %	13 518	-413	-3 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	21 145	53,5 %	17 441	3 704	21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 990	5,0 %	2 321	-331	-14 %
Avustukset - Bidrag	1 556	3,9 %	1 262	293	23 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	1 758	4,4 %	850	909	107 %
Yhteensä - Sammanlagt	39 554	100 %	35 393	4 161	12 %

4.3.2 Rahoituskulut - Finansieringskostnader

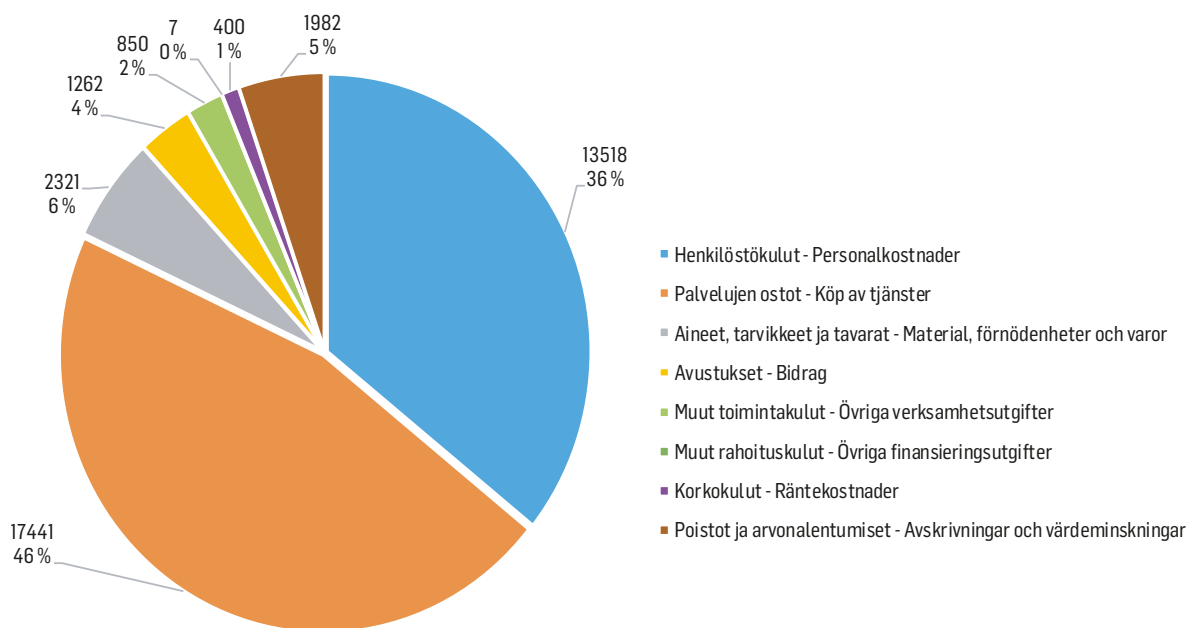
Tilikauden rahoituskulut olivat 0,326 miljoonaa euroa, josta 0,319 miljoonaa euroa on pitkäaikaisten lainojen korkoja.

Räkenskapsperiodens finansieringskostnader var 0,326 miljoner euro, av vilka 0,319 miljoner euro utgörs av räntor för långfristiga lån.

TULOSLASKELMAN KULUT 2018 – RESULTATRÄKNINGSUTGIFTER 2018 (1 000 €)

TULOSLASKELMAN KULUT 2017 – RESULTATRÄKNINGSUTGIFTER 2017 (1 000 €)

4.4 Toimintakate ja vuosikate – Verksamhetsbidrag och årsbidrag

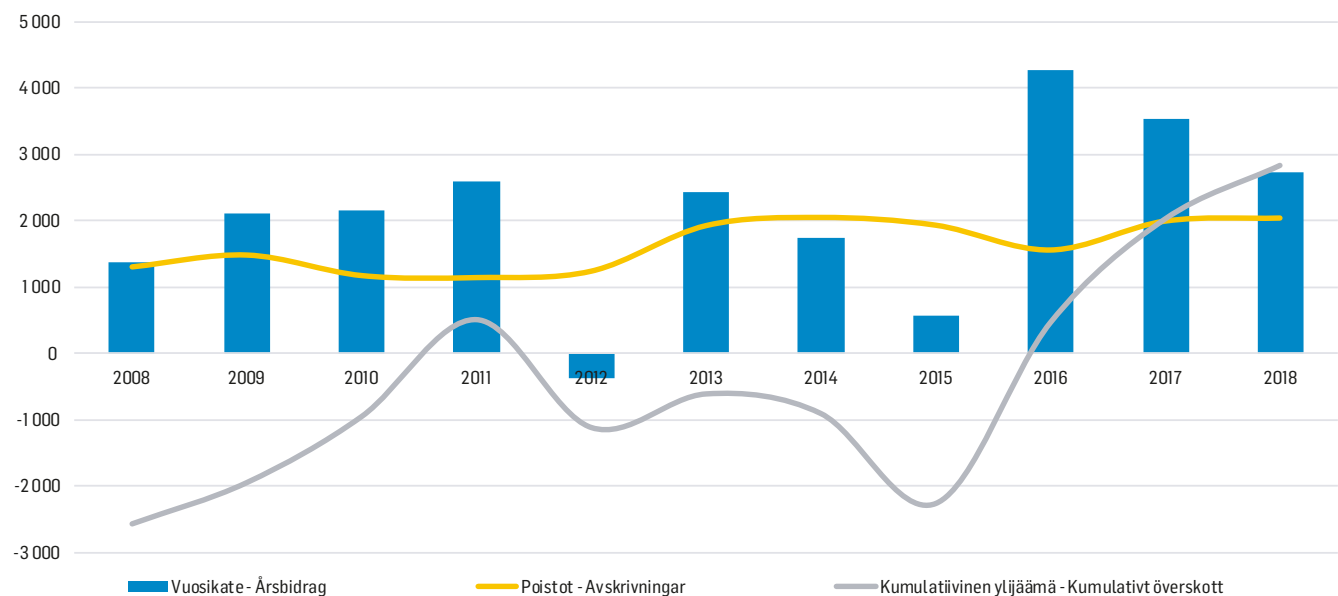
Toimintakate oli noin -30,43 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisvuoteen verrattuna lähes 746 000 euroa. Verotulot ja valtionosuudet eli verorahoitus oli yhteensä 33,4 miljoonaa euroa. Verorahoitus riitti toimintakatteen ja rahoituskulujen rahoittamiseen ja vuosikatteeksi muodostui 2,72 miljoonaa euroa.

Poistot olivat 2,03 miljoonaa euroa. Kunnan tulorahoituksen tulokitaan olevan riittävä, kun vuosikate suhteessa poistoihin on vähintään 100 %. Tällöin vuosikatteella saadaan korvattua kulumisesta aiheutuneet menetykset.

Verksamhetsbidraget var ca -30,43 miljoner euro och försvagades jämfört med föregående år med nästan 746 000 euro. Skattekostnaderna och statsandelarna dvs. skattefinansieringen uppgick till totalt 33,4 miljoner euro. Skattefinansieringen räckte till för att finansiera verksamhetsbidraget samt finansieringsutgifterna och årsbidraget blev 2,72 miljoner euro.

Avskrivningarna var 2,03 miljoner euro. Kommunens inkomstfinansiering kan anses vara tillräcklig då årsbidraget är minst 100 % i förhållande till avskrivningarna. Med årsbidraget kan således förluster uppkomma av slitage täckas.

VUOSIKATE, POISTOT JA KUMULATIIVINEN ALIJÄÄMÄ - ÅRSBIDRAG, AVSKRIVNINGAR OCH KUMULATIVT UNDERSKOTT

Talouden pitkän aikavälin rahoitustasapaino edellyttää, että suunnitelmapoistot ja poistonalaisten investointien omahankintameno ovat samaa tasoa. Vuonna 2018 investointien omahankintameno oli noin 4,18 miljoonaa euroa.

Balanseringen av finansieringen på lång sikt förutsätter att planavskrivningarna och självanskaffningsutgifterna för de investeringar för vilka avskrivning ska verkställas ligger på samma nivå. Under år 2018 var investeringarnas självanskaffningsutgifter ca 4,18 milj. euro.

4.5 Tilikauden tulos ja ylijäämä - Räkenskapsperiodens resultat och överskott

Tilikauden tulos kuvaa kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotusta sekä poistoja. Tilikauden tulokseksi muodostui ylijäämää 692 547,06 euroa. Poistoeroja ja rahastonsiirtoja ei ollut, joten tilikauden tulos on sama kuin tilikauden ylijäämä. Vuoden 2017 tilikauden tulos oli myös ylijäämäinen, sen ollessa 1 558 469,82 euroa.

Räkenskapsperiodens resultat beskriver skillnaden mellan alla intäkter och utgifter under räkenskapsperioden samt avskrivningarna. Räkenskapsperiodens resultat visar ett överskott på 692 547,06 euro. Avskrivningsskillnader eller fondöverföringar fanns inte och således är resultatet det samma som räkenskapsperiodens överskott. Resultatet för räkenskapsperioden år 2017 visade också överskott och var 1 558 469,82 euro.

5 TOIMINNAN RAHOITUS - FINANSIERING AV VERKSAMHET

5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut - Finansieringskalkyl och relationstal

Rahoituslaskelmaan kootaan kunnan rahan lähteet ja rahan käytöt tilikauden ajalta. Rahoituslaskelma päätyy kuvaamaan muutosta kassavaroissa eli sitä, lisääntyvätkö vai vähentyvätkö kunnan kassavarat tilikauden aikana.

I finansieringskalkylen samlas kommunens penningkällor och penninganvändning under räkenskapsperioden. Finansieringskalkylen upptar slutligen ändringarna i kassamedlen, dvs. om kommunens kassamedel ökade eller minskade under räkenskapsperioden.

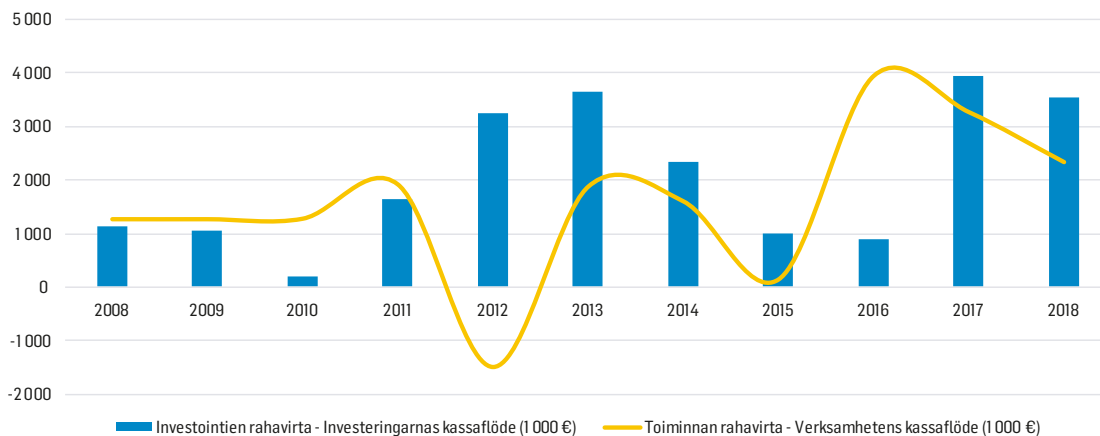
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT - FINANSIERINGSKALKYL OCH RELATIONSTAL		
1 000 €	2018	2017
Toiminnan rahavirta - Penningflöde i verksamheten		
Vuosikate - Årsbidrag	2720	3 541
Tulorahoituksen korjauserät - Rättelseposter till inkomstfinansieringen	-389	-273
Investointien rahavirta - Penningflöde för investeringar del		
Investointimenot - Investeringar utgifter	-4177	-4 214
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiv	644	282
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas penningflöde	-1 202	-665
Rahoituksen rahavirta - Penningflöde för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	3,7	0
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	4000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-3295	-3 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	187	-94
Rahoituksen rahavirta - Penningflöde för finansieringens del	896	806
Rahavarojen muutos (€) - Förändring av likvida medel (€)	306	141
Rahavarat - Likvida medel 31.12.	959	1 265
Rahavarat - Likvida medel 1.1.	1 265	1 124
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - RELATIONSTAL		
Toiminnan ja investointien rahavirrankertymä 5 vuodelta, 1000 € - Kassaflöde för verksamhet och investeringar för 5 år, 1000€	-430	-1 009
Investointien tulorahoitus, % - Inkomstfinansiering av investeringar, %	-65	-84
Lainanhoitokate - Lånesköttselbidrag	0,84	1,13
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	7,39	10,81
Asukasmäärä - Invånare	6 146	6 148
Investointien tulorahoitus, % - Intern finansiering av investeringar, %		
= 100* Vuosikate / Investointien omahankintameno		
= 100* Årsbidrag / Investeringarnas egen anskaffningsutgift		
Lainanhoitokate - Lånesköttselbidrag		
= (Vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + Lainanlyhennykset)		
= (Årsbidrag + Räntekostnader) / (Räntekostnader + Amorteringen)		
Kassan riittävyys (pv) - Likviditet, Kassadagar		
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella		
= 365 x Kassamedel 31.12. / Kassabetalningar under räkenskapsperioden		

Toiminnan ja investointien rahavirta – Kassaflöde för verksamhet och investeringar

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen kirjanpidolliset korjaukset. Siuntion kunnan tulorahoitus vuonna 2018 oli 2,3 miljoonaa euroa. Tulorahoitusta kertyi noin 0,94 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoituslaskelman investointien rahavirta muodostuu käyttömaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä myyntituloista. Kunnan käyttömaisuusinvestointien määrä oli tilikaudella 2018 noin 4,18 miljoonaa euroa. Käyttömaisuuden myyntihinnat olivat 0,64 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 1,2 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Inkomstfinansieringen uppstår av årsbidraget och av eventuella extraordinära poster efter det. Förutom dem beaktas inkomstfinansieringens bokföringsmässiga korrigeringsposter. Sjundeå kommuns inkomstfinansiering år 2018 var 2,3 miljoner euro. Inkomstfinansieringen blev ca 0,94 miljoner euro mindre jämfört med föregående år. I finansieringskalkylen uppstår investeringarnas penningflöde av anläggningstillgångarnas investeringsutgifter, av finansieringsandelarna samt av försäljningsintäkterna. Kommunens investeringar i anläggningstillgångar under räkenskapsperioden 2018 var ca 4,18 miljoner euro. Under året avstod man från anläggningstillgångar för 0,64 miljoner euro. Penningflödet för verksamheten och investeringarna visade ett underskott på 1,2 miljoner euro.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA - KASSAFLÖDE FÖR VERKSAMHET OCH INVESTERINGAR (1000 €)

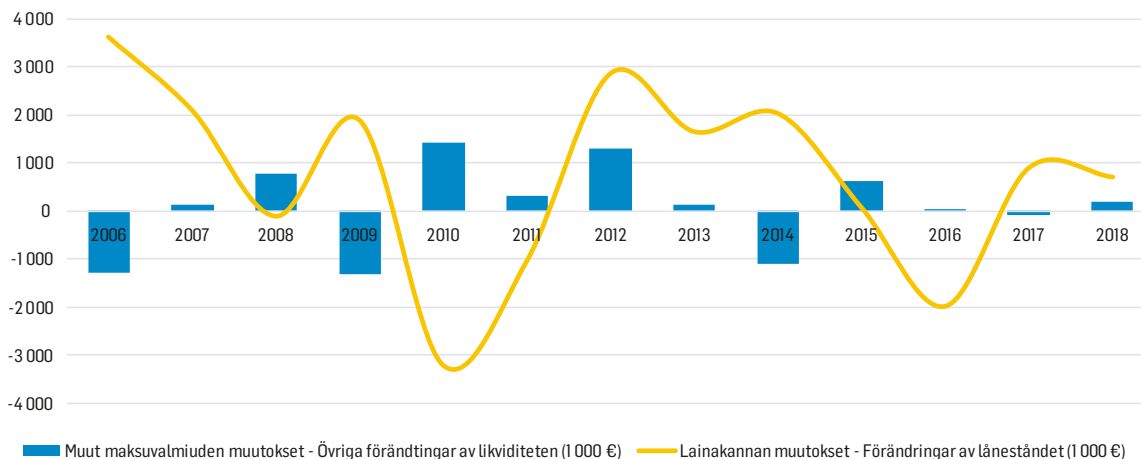

Rahoituksen rahavirta - Finansieringens penningflöde

Pitkäaikaista lainaa nostettiin tällä tilikaudella 4,0 miljoonaa euroa ja vanhoja pitkäaikaisia lainoja maksettiin pois 3,3 miljoonalla eurolla. Lainanhoitokate oli tilikaudella 0,84. Tällä tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoidaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Muut maksuvalmiuden muutokset koostuvat pitkien ja lyhytaikaisten saamisten muutoksista ja korottomien velkatilien pääomien muutoksista. Rahoituksen rahavirraksi muodostui 0,9 miljoonaa euroa.

Under denna räkenskapsperiod lyftes långfristiga lån för 4,0 miljoner euro och gamla långfristiga lån betalades bort för 3,3 miljoner euro. Kreditförvaltningsbidraget under räkenskapsperioden var 0,84. Detta relationstal mäter om inkomstfinansieringen är tillräcklig för betalning av räntor och amorteringar på främmande kapital. Inkomstfinansieringen räcker till för låneskötsel om relationstalet är 1 eller större. Om relationstalet är under 1 blir man tvungen att uppta tilläggs lån för att sköta det främmande kapitalet, realisera kommunens egendom eller minska penningmedlen. Andra förändringar i likviditeten består av ändringar i lång- och kortfristiga fordringar och ändringar i kapitalet på räntefria skuldkonton. Finansieringens penningflöde blev 0,9 miljoner euro.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL (1000 €)

5.2 Tase ja sen tunnusluvut - Balansräkning och dess relationstal

Tase ja siitä laskettavat tunnusluvut kuvaavat tilinpäätöspäivän mukaista rahoituksen rakennetta. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Balansräkningen och dess relationstal beskriver finansieringsstrukturen på bokslutsdagen. De ändringar som skett i finansieringsläget under räkenskapsperioden framgår av finansieringskalkylen.

TASE - BALANSRÄKNING 31.12.2018 (1000€)

VASTAAVAA - AKTIVA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	36 466	34 464
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	598	767
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	41	57
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	557	710
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	32 654	30 524
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	7 012	5 221
Rakennukset - Byggnader	12 513	12 595
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	11 239	11 526
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	492	319
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	1 398	863
Sijoitukset - Placeringar	3 215	3 172
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	3 215	3 169
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	0	4
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet - Donationsfondernas särskilda täckning	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	2 999	3 377
Saamiset - Fordringar	2 040	2 112
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	2 040	2 112
Myyntisaamiset - Kundfordringar	901	600
Muut saamiset - Övriga fordringar	488	530
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	650	981
Rahoitusarvopaperit - Finansieringsvärdepapper	11	11
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	11	11
Rahat ja pankkisaamiset - Likvida medel och bankfordringar	948	1 255
VASTAAVAA - AKTIVA	39 465	37 841

VASTATTAVAA - PASSIVA	2018	2017
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	12 176	11 372
Peruspääoma - Grundkapital	9 352	9 352
Edellisten kausien alijäämä - Överskott/ underskott från tidigare räkenskapsperioder	2131	461
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott / underskott	693	1 558
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	108	108
Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	108	108
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	27 181	26 361
Pitkäaikainen - Långfristigt	18 430	18 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	18 430	17 950
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	0	50
Lyhytaikainen - Kortfristigt	8 751	8 361
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	3 520	3 120
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	50	175
Saadut ennakot - Erhållna förskott	22	25
Ostovelat - Köpeskulder	2 297	2 882
Muut velat - Övriga skulder	686	225
Siirtovelat - Resultatregleringar	2 176	1 934
VASTATTAVAA - PASSIVA	39 465	37 841

TUNNUSLUVUT - RELATIONSTAL	2018	2017
Omavaraisuusaste (%) - Solidetsgrad (%)	30,87	30,07
= 100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)		
= 100* (Eget kapital + Avskrivningsskillnad och frivilliga reseveringar) / (Totalkapital - Erhållna förskott)		
Suhteellinen velkautuneisuus, % - Relativ skuldsättningsgrad, %	63,87	66,48
= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot		
= 100* (Främmande kapital - Erhållna förskott) / Driftsinkomster		
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, % - Skulder och ansvar, procent av driftsinkomster, %	63,92	67,29
= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot		
= 100* (Främmande kapital - Erhållna förskott) / Driftsinkomster		
Lainakanta 31.12. - Lån 31.12. (1000 €)	22 000	21 295
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muutvelat)		
= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Köpkrediter + Resultatreglering + Övriga krediter)		
Lainakanta 31.12. , € / Asukas - Lån 31.12., € / Inv.	3 580	3 464
Lainasaamiset - Lånefordringar, 1 000 €	0	4
Kertynyt Yli-/Alijäämä - Kumulativt över-/Underskottet (1000 €)	2 824	2 020
Kertynyt Yli-/Alijäämä, € / Asukas - Kumulativt över-/Underskottet, € / inv.	459	329

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvinä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. Siuntion kunnan omavaraisuusaste 31.12.2018 oli 31 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja varainhoiduksella. Siuntion kunnan suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2018 oli 64 %, mikä on noin 3,2 prosenttia edellisvuotta alhaisempi. Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Siuntion lainakanta kasvoi 705 tuhatta euroa. Lainaa/asukas oli vuoden lopulla noin 3 580 euroa eli noin 116 euroa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Självförsörjningsgraden beskriver soliditeten, underskottstoleransen och förmågan att klara förbindelser på lång sikt. Inom kommunalekonomin kan en 70 procents självförsörjningsgrad anses vara en bra nivå. Sjundeå kommuns självförsörjningsgrad 31.12.2018 var 31 procent. Den relativa skuldsättningsgraden berättar hur mycket driftsinkomster som behövs för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre relationstalet är desto bättre möjligheter har kommunen att klara av återbetalning av krediten med inkomstfinansiering. Sjundeå kommuns relativa skuldsättningsgrad år 2018 var 64 % vilket är ca 3,2 % lägre än föregående år. Med lånestocken avses det räntebelagda främmande kapitalet. Sjundeå kommuns lånestock ökade med 705 tusen euro. I slutet av året hade Sjundeå 3 580 euro lån/invånare, vilket är ca 116 euro mer än föregående år.

5.3 Kokonaistulot ja -menot – Totalinkomster och -utgifter

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Totalinkomsternas och -utgifternas kalkyl görs utgående från resultaträkningen och finansieringsräkningen, vilka innehåller enbart de externa utgifterna, inkomsterna och finansieringshändelserna. Begreppen helhetsinkomst och -utgift täcker i kalkylen den egentliga verksamheten och inkomsterna och utgifterna från investeringarna samt finansieringsverksamhetens penningkällor och användning.

KOKONAISTULOT JA -MENOT - TOTALINKOMSTER OCH UTGIFTER			
TULOT - INKOMSTER	1 000 €	MENOT - UTGIFTER	1 000 €
Toiminta - Verksamhet		Toiminta - Verksamhet	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 122	Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	39 554
Verotulot - Skatteinkomster	28 866	- Valmistus omaan käyttöön - Produktion för eget bruk	
Valtionosuudet - Statsandelar	4 534	Korkokulut - Räntekostnader	319
Rahoitustuotot - Finansieringsintäkter	77	Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	7
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansieringen	-389	Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansieringen	0
Investoinnit - Investeringar		Investoinnit - Investeringar	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	644	Investointimenot - Investeringsutgifter	4 177
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	0		
Rahoitustoiminta - Finansiering		Rahoitustoiminta - Finansiering	
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar av utlåningen	4	Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	4 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	3 295
Lyhytaikaisten lainojen lisäys - Ökning av kortfristiga lån	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys - Minskning av kortfristiga lån	0
Kokonaistulot yhteensä - Totalinkomster sammanlagt	46 858	Kokonaismenot yhteensä - Totalutgifter sammanlagt	47 352
Täsmäytys - Stämning:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot = Totalinkomster - Totalutgifter			-493,58
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = [-306,40]-[187,17]= Övrig förändring i likviditeten - Förändring i kassamedel			-493,58

Siuntion kunnan kokonaistulot kuluneella tilikaudella olivat 46,9 miljoonaa euroa. Suurin tuloerä muodostuu verotuloista, jonka osuus kokonaistuloista on 61,6 %. Kokonaismenot olivat tilikaudella 47,4 miljoonaa euroa. Olenaisiin menoerä koostuu toimintakuluista, joiden osuus kokonaismenoista on 83,53 %. Kokonaismenot ylittivät kokonaistulot noin 494 000 eurolla.

Siundeå kommuns helhetsinkomster uppgick under räkenskapsperioden till 46,9 miljoner euro. Den största inkomstposten bildas av skatteintäkterna, vilkas andel av helhetsinkomsterna uppgår till 61,6 %. Helhetsutgifterna uppgick under räkenskapsperioden till 47,4 miljoner euro. Den viktigaste utgiftsposten består av verksamhetsutgifterna, vilkas andel av helhetsutgifterna uppgår till 83,53 %. Helhetsutgifterna överskred helhetsinkomsterna med 494 000 euro.

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET – BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERING AV EKONOMIN

Tilikauden tuloksen käsittely - Behandling av räkenskapsperiodens resultat:

Hallitus ehdottaa, että tilikauden tulos 692 547,06 euroa siirretään kokonaisuudessaan ylijäämänä taseen omaan pääomaan edellisiltä tilikausilta kertyneisiin yli-/alijäämiin.

Styrelsen föreslår att räkenskapsperiodens resultat på 692 547,06 euro i helhet överförs som överskott till det egna kapitalet i balansräkningen till kontot för tidigare räkenskapsperioders under-/överskott.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet - Balansering av ekonomin:

01.05.2015 voimaan astuneen uuden kuntalain 115 §:n mukaan, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Tilikauden 2018 tuloksen käsittelyn jälkeen kunnan taseessa on 2 824 354,70 euroa kertynyttä ylijäämää. Viime tilikaudella 31.12.2017 taseeseen kertyneen ylijäämän määrä oli 2 019 757,50 euroa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 5.9.2016 (KV § 55) tasapainotusohjelman vuosille 2017 - 2020, jonka ensisijaisena tavoitteena on ollut, että mahdollinen kertynyt alijäämä on katettu vuonna 2019. Vaikka Siuntion kunnan tase on vuonna 2018 ylijäämäinen ja alijäämän kattamiseen vaadittavia yksilöityjä tasapainottamistoimenpiteitä ei kuntalain mukaisesti veloiteta, tulee kunnan kuitenkin noudattaa vuonna 2016 hyväksyttyä talouden tasapainottamisohjelmaa.

Vuoden 2018 yksilöidyt toimenpiteet talouden tervehdyttämiseen on esitetty seuraavassa taulukossa. Taloudellinen vaikutusarvio on tavoitteellinen. Kuntaliiton soveltamisohjeen mukaisesti yksilöidyt toimenpiteistä tulee raportoida vuotuisesti tilinpäätöksen yhteydessä.

Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning, ska kommunstyrelsen enligt § 115 i den nya kommunallagen av 1.5.2015 i verksamhetsberättelsen redogöra för balanseringen av ekonomin under den avslutade räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin. Efter behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2017 innehåller kommunens balans ett överskott på 2 824 354,70 euro. Överskottet i balansen för den senaste räkenskapsperioden enligt situation 31.12.2017 uppgick till 2 019 757,50 euro.

Kommunfullmäktige godkände 5.9.2016 (FGE § 55) balanseringsprogrammet för åren 2017-2020 vars främsta syfte har varit att det ackumulerade underskottet skulle vara täckt år 2019. Även om Sjundeås balans för år 2018 visar överskott och kommunallagen inte förutsätter specificerade balanseringsåtgärder för täckandet av underskottet, ska kommunen ändå iakta det program som år 2016 godkänts för balanseringen av ekonomin.

De specificerade åtgärderna för år 2018 för att förbättra ekonomin har framförts i följande tabell. Den ekonomiska verkkningsgraden är en målsättning. I enlighet med kommunförbundets tillämpningsanvisningar ska man rapportera om de individualiserade åtgärderna årligen i samband med bokslutet.

Yleishallinto - Allmän förvaltning	Toimenpiteen vaikuttavuus-arvio 2018 - Konsekvensbedömning av åtgärd 2018	2018	Tilanne - Situation	Kuvaus - Beskrivning
Taloushallinnon prosessit, laskutus- ja taloushallinto - Ekonomiförvaltningen processer, fakturering och ekonomiförvaltning	15 000	15 000	Toteutettu - Förverkligad	Taloushallinnon prosesseja, toimintatapoja sekä järjestelmiä uudistetaan. Ekonomiförvaltningens processer, verksamhetssätt och system förnyas.
Taloushallinnon prosessit, henkilöresurssit - Ekonomiförvaltningens processer, personalresurser	15 000	0	Ei toteutunut - Förverkligades inte	Taloudenhoidon ja -raportoinnin selkeyttäminen sekä kustannustietoisuuden lisääminen kaikilla tasoilla. Förtydligande av ekonomiskötseln och -rapporteringen samt ökande av kostnadsmedvetenhet på alla nivåer.
Viivästyskorkomenot - Dröjsmålsränteutgifter	1 000	1 000	Toteutuksessa - Förverkligas	Laskut aletaan vastaanottaa ainoastaan sähköisesti. Yhteistyötä tiivistetään Taitoa kanssa ja perintää tehostetaan. Fakturor börjar tas emot endast elektroniskt. Samarbetet med Taitoa förstärks och indrivningen effektiveras.
Lainojen kilpailutus, korkosuojauksista luopuminen - Konkurrensetsättning av lån, avstå från ränteskydd	100 000	100 000	Toteutettu - Förverkligad	Kunnan lainakannan ja käyttämien pankkipalveluiden uudelleenjärjestely, sekä korkosuojauksista luopuminen. Omorganisering av kommunens lånebestånd och använda banktjänster samt avstående från ränteskydd.
Suunnittelijoiden tiimin rakentaminen - Bildande av ett planerarteam	35 000	0	Toteutettu - Förverkligad	Vuonna 2018 perustetaan suunnittelijatiimi, jolloin suunnittelijoiden tehtävät järjestetään uudelleen. År 2018 bildas ett planerarteam och då omorganiseras planerarnas uppgifter.
Yhteensä - Totalt	166 000	116 000		
Sivistystoimi - Bildningsväsendet	Toimenpiteen vaikuttavuus-arvio 2018 - Konsekvensbedömning av åtgärd 2018	2018	Tilanne - Situation	Kuvaus - Beskrivning
Opetustoimi - Undervisningsväsendet				
Koulunkäyntiavustajat - Skolgångsbiträden	35 316	0	Koulunkäyntiavustajien tarve vähenee kolmella henkilöllä. Behovet av skolgångsbiträden minskar med tre personer.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Koululaisten IP-toiminta - Elevernas eftermiddagsverksamhet	17 000	0	Toimintaa tehostetaan. Verksamheten effektiveras.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Opetustoimi yhteensä - Undervisningsväsendet totalt	52 316	0		
Varhaiskasvatus - Småbarnsfostran				
Lilla-Lotta Toukolaan - Lilla-Lotta till Toukola	18 800	0	Lilla-Lotan toiminta siirtyy Toukolaan 8/2017. Verksamheten i Lilla-Lotta flyttar till Toukola 8/2017.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Päiväkodin johtajan virka - Daghemsföreståndartjänst	40 440	0	Yhden suomenkielisen päiväkodin johtajan virka lakkautetaan ja muut johtajan virat muutetaan aluevastaavan viroiksi. En finskspråkig daghemsföreståndartjänst avskaffas och de övriga föreståndartjänsterna ändras till tjänster som områdesansvariga.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Varhaiskasvatus yhteensä - Småbarnsfostran totalt	59 240	0		
Opetustoimi ja varhaiskasvatus yhteensä - Undervisningsväsendet och småbarns pedagogiken totalt	111 556	0		
Yhteensä - Totalt	111 556	0		
Koko kunta yhteensä - Hela kommunen totalt	277 556	116 000		

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN - BUDGETUTFALL

Talousarvion toteutuminen kohdassa selvitetään valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

Under punkten Budgetutfall utreds hur de av fullmäktige uppställda verksamhetsmässiga och ekonomiska målen har förverkligats.

1 Tavoitteiden toteutuminen - Uppnående av målsättning

Kunnanvaltuusto hyväksyy toiminnan ja talouden tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kunnanvaltuustoon nähden sitoviksi eriksi on käyttötalousosassa määritelty kunnanhallituksen ja lautakuntien toimintakatteet. Investointiosan määrärahat ovat sitovia hankekohtaisesti. Myös talousarviossa esitetyt toiminnalliset tavoitteet ovat määritelty sitoviksi. Sitovuus tarkoittaa sitä, että tavoitteista ei voida poiketa ilman kunnanvaltuuston päätöstä.

Kommunfullmäktige godkänner målen för verksamheten och ekonomi. I verksamheten och ekonomin bör man följa budgeten. I driftsekonomidelen har inkomstkalkyler och anslag enligt netto-principen definierats som bindande för fullmäktige. Anslag i investeringsdelen är projektbindande. Bindande är också verksamhetsmålen i budgeten. Att någonting är bindande betyder att man inte kan avvika från målen utan att kommunfullmäktige beslutar om detta.

1.1 Käyttötalousosan toteutuminen - Hur driftsekonomidelen förverkligats

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot sekä niiden sitovat toimintakatteet toimielimittäin. Toimielimien määrärahat talousarvion, muutetun talousarvion ja toteuman osalta on esitetty kunnanhallituksen sekä lautakuntien toimintakertomuksissa kokonaisuudessaan ja tulosalueittain. Mukaan on otettu myös osastotoimiston tulosityksikkö, jos sitä ei ole sisällytetty tulosalueisiin sisään. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perustelut suurimmille poikkeamille.

I budgeten har fullmäktige slagit fast anslag och inkomstkalkyler samt deras binande verksamhetsbidrag enligt verksamhetsorgan. Anslag per organ enligt budget, ändrad budget och utfall har presenterats i verksamhetsorganens verksamhetsberättelser i helhet och enligt resultatområde. Avdelningskansliet för respektive resultatenheter har också ingått, om den inte ingår i resultatområdena. I verksamhetsberättelserna utreds också motiveringar till de största avvikelserna.

Toimielimien toimintakertomukset - Förvaltningsorganens verksamhetsberättelser

Toimielin - Verksamhetsorgan	Tulosalue - Resultatområde
Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden	Vaalit - Val
Tarkastuslautakunta - Revisionsnämnden	Tilintarkastus - Revision
Kunnanhallitus - Kommunstyrelsen	Hallinto-osasto - Förvaltningsavdelningen
Perusturvalautakunta - Grundtrygghetsnämnden	Terveyspalvelut - Hälsovårdsservice
	Erikoissairaanhoido - Specialsjukvård
	Vanhuspalvelut - Senior-service
	Sosiaalipalvelut - Socialservice
Sivistyslautakunta - Bildningsnämnden	Opetus - Undervisning
	Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik
	Vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete
Tekninen lautakunta - Tekniska nämnden	Palvelukeskus - Servicecentralen
	Investoinnit, kaavoitus ja kehitys - Investeringar, planläggning och utveckling
Ympäristö- ja rakennuslautakunta - Miljö- och byggnadsnämnden	Ympäristö- ja rakennusvalvonta - Miljö- och byggnadstillsyn

KESKUSVAALILAUTAKUNTA - CENTRALVALNÄMNDEN

Vaalit – Val

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee toimittaa ne tehtävät, mitkä sille vaalilain mukaan kuuluvat. Valtiollisissa vaaleissa keskusvaalilautakunnan tulee huolehtia kaikista vaalien paikkakunta-kohtaisista valmistelutoista sekä ennakoäänestyksen toimittamisesta ja ennakoäänestyksen tarkastamisesta. Kunnallisvaaleissa tulee keskusvaalilautakunnan tarkastaa ehdokaslistojen julkaisemista koskevat hakemukset ja laatia ehdokaslistojen yhdistelmä, huolehtia vaalitoimituksessa annettujen äänten laskemisesta sekä vahvistaa vaalin tulos.

Kommunens centralvalnämnd ska utföra de uppgifter som enligt vallagen tillkommer den att förrätta. I de statliga valen ska centralvalnämnden sköta alla praktiska förberedelsearbeten samt genomförandet av förhandsröstningen och granskandet av förhandsröstningen. I kommunalvalen ska centralvalnämnden granska ansökningarna för publicerandet av kandidatlistor och uppgöra en sammanställning av kandidatlistorna, sköta om att de i valförrättningen avgivna rösterna räknas samt fastställa valresultatet.

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Presidentinvaalit toteutettiin onnistuneesti vuonna 2018. Keskusvaalilautakunnan talous toteutui talousarvion puitteissa.

Arrangemangen vid presidentvalet lyckades år 2018. Utfallet av centralvalnämndens ekonomi var inom budgetramarna.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamhet

Presidentinvaalit toteutettiin vuonna 2018. Toiminta toteutui suunnitellusti.

Presidentvalet ordnades år 2018. Verksamheten förverkligades planenligt.

TARKASTUSLAUTAKUNTA – REVISIONSNÄMNDEN

Tilintarkastus – Revision

Kunnanvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii sen lisäksi, mitä kuntalain 122 ja 123 §:ssä säädetään tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seurannasta sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Tarkastuslautakunta tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi. Lautakunta huolehtii siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat tilintarkastuksen suorittamiseksi hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi se tekee aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilintarkastuspalveluiden palveluntarjoajana on toiminut vuodesta 2013 alkaen PwC Julkistarkastus Oy.

Förutom det som fastställts i § 122 och 123 i kommunlagen om uppföljningen av hur revisorns revisionsplan förverkligas följer revisionsnämnden, som är underställd kommunfullmäktige, även i övrigt hur revisorn utför sitt uppdrag. Revisionsnämnden gör efter behov framställningar för utvecklandet av revisionen. Nämnden ser till att alla nödvändiga resurser, som möjliggör att revisionen kan genomföras i den utsträckning som god revisionsred kräver, finns tillhanda. Nämnden tar initiativ till och gör framställningar om att nämndens, revisorernas och den interna övervakningens uppgifter kan samstämmas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. PwC Julkistarkastus Oy har sedan början av år 2013 fungerat som serviceproducent för revisionstjänsterna.

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	9 843	9 843
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-7 387	-15 546	-15 546	-6 383	9 163
Sisäiset kulut - Interna utgifter	0	0	0	0	0
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-7 387	-15 546	-15 546	3 460	19 006

Keskusvaalilautakunnan talous toteutui talousarvion puitteissa. - Utfallet av centralvalnämndens ekonomi var enligt budgeten.

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Tarkastuslautakunta - Revisionsnämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter		0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-15 415	-16 339	-19 721	-19 721	0
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-46		0	0	0
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-15 461	-16 339	-19 721	-19 721	0

Tarkastuslautakunta käsitteli vuoden 2017 tilinpäätöksen toukokuussa. Tilinpäätöksen tarkastus tapahtui pääosin maaliskuuhuhtikuussa. Tarkastuslautakunnan talous vuodelle 2018 toteutui ennakoitua heikompana arvioitua suurempien palvelujen ostojen (tilintarkastuspalvelut) vuoksi.

Revisionsnämnden behandlade bokslutet för år 2017 i maj. Revisionen av bokslutet skedde främst i mars-april. Revisionsnämndens ekonomi för år 2018 utföll som svagare än beräknat, på grund av att det köptes mer tjänster (revisionstjänster) än beräknat.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamhet

Tarkastuslautakunnan toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti. Vastuullisena tilintarkastajana toimii Pwc Julkistarkastus Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT Topi Katajala.

Utfallet av revisionsnämndens verksamhet var planenlig. Som ansvarig revisor fungerar Pwc Julkistarkastus Oy och som ansvarig revisor ORF Topi Katajala.

KUNNANHALLITUS – KOMMUNSTYRELSEN

Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan hallintoa ja taloutta sekä huolehtia kunnan toiminnan kehittämisestä ja tuloksellisuudesta kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti. Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitukseen kuuluvat valtuuston, kunnanhallituksen ja hallinto-osaston määrärahat.

Kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnanjohtaja. Hallinto-osasto hoitaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toimistotehtävät, henkilöstöasiat, it-asiat, talousarvion valmistelun ja seurannan, keskitetyn palkanlaskennan ja kirjanpidon, tilinpäätöksen valmistelun sekä lautakuntien ja jaostojen hallinnolliset tukipalvelut. Hallinto-osasto jakautui vuonna 2018 hallintoyksikköön, henkilöstöyksikköön, talousyksikköön ja kehittämissyksikköön. Hallinto-osastoa johtaa hallintojohtaja.

Kommunstyrelsen har till uppgift att leda kommunens förvaltning och ekonomi samt svara för utveckling av kommunens verksamhet och resultat i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen ansvarar för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Kommunstyrelsen bevakar kommunens intresse samt företräder kommunen och för kommunens talan. Under rubriken kommunstyrelsen hör anslag för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och förvaltningsavdelningen.

Kommundirektören, som är underställd kommunstyrelsen, leder kommunens administration, ekonomi och den övriga verksamheten. Förvaltningsavdelningen sköter kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens kansliuppgifter, personalärendena, it-ärendena, beredningen och uppföljningen av budgeten, den centraliserade löneräkningen och bokföringen, beredningen av bokslutet samt nämndernas och sektionernas administrativa stödfunktioner. Förvaltningsavdelningen indelades år 2018 i en förvaltningsenhet, en personalenhet, en ekonomienhet och en utvecklingsenhet. Förvaltningsavdelningen leds av förvaltningsdirektören.

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Kunnanhallitus - Kommunstyrelsen					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	140 756	80 349	119 304	92 838	-26 466
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	0		38 955	38 955	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-2 298 856	-2 477 571	-2 512 326	-2 485 850	26 476
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-74 028	-95 919	-74 094	-74 104	-10
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 232 128	-2 493 141	-2 428 161	-2 428 161	0

Yleishallinto - Allmän förvaltning					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	140 019	65 000	119 304	90 716	-28 588
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	0	0	38 955	31 164	-7 791
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-1 719 252	-1 659 692	-1 813 916	-1 833 551	-19 635
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-69 221	-63 939	-93 219	-74 104	19 115
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 648 454	-1 658 631	-1 748 876	-1 785 775	-36 899

Kunnanhallituksen talousarvio toteutui hieman talousarviota heikommin. Tulot toteutuivat ennakoitua heikommin, menot ennakoitua suurempina, muut kulut ennakoitua pienempinä. Syynä oli se, että hallinto-osastolla oli vuoden aikana töissä oppisopimusopiskelija, useita hallinnon harjoittelijoita. Lisäksi vuoden aikana toteutui pal-kankorotuksia, joihin ei oltu varauduttu budjettia laadittaessa.

Kommunstyrelsens budget utföll som aningen svagare än budgeten. Intäkterna utföll svagare än beräknat, men utgifterna det beräknade. Bland utgifterna utföll personalkostnaderna som aningen större än beräknat, de övriga utgifterna som mindre än beräknat. Orsaken var att det under året arbetade en läroavtalsstuderande på avdelningen samt flera praktikanter. Därtill genomfördes under året löneförhöjningar, som man inte hade förberett sig på vid uppgöran-det av budgeten.

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi - Åtgärder för att balansera ekonomin

Hallinto-osaston tavoitteena oli vuonna 2018 saada 171 000 euron säästöt. Luottamushenkilöiden palkkioista tuli säästää 5 000 euroa. Toimielinten jäsenmääriä pienennettiin, mutta toisaalta kokouspalkkoita korotettiin valtuuston päätöksellä, joten säästöta-voite ei toteudu.

Taloushallinnon prosesseista tuli säästää 20 000 euroa uudis-tamalla taloushallinnon prosesseja, toimintatapoja ja järjestelmiä. Taloushallinnon prosessit on uudistettu loppuvuonna 2018 ja ne ovat voimassa vuoden 2019 alusta, joten säästöjen arvioidaan to-teutuvan vuonna 2019. Lisäksi tavoitteena oli, että taloudenhoidon ja -raportoinnin selkeyttäminen sekä kustannustietoisuuden lisää-minen kaikilla tasoilla säästäisi 15 000 euroa vuositasolla. Talou-delliisiin toimintatapoihin on kiinnitetty huomiota mm. talousarvi-ota laadittaessa ja talouden seurannan yhteydessä. Vuoden 2019 alusta laskutusprosessin arvioidaan tehostuvan huomattavasti uuden palveluntuottajan ja uuden prosessin myötä, joten säästöjen arvioidaan toteutuvan silloin. Viivästyskorkomenoista oli tarkoitus säästää 1000 euroa vuositasolla. Toimenpide toteutuu vuoden 2019 aikana, koska uuden prosessin kautta laskujen hallinnan en-nakoidaan parantuvan uuden palveluntuottajan kautta.

Kunnan lainakannan ja käyttämien pankkipalveluiden uudelenjärjestely, sekä korkosuojauksista luopumisen kautta arvioitiin saatavan 100 000 säästöt. Koska korkojohdannaissopimus loppui vuonna 2018 säästötaavoite toteutui ennakoitua. Tavoitteena oli lisäksi perustaa suunnittelijatiimi, jolloin suunnittelijoiden tehtävät järjestetään uudelleen. Suunnittelijoiden tehtävät organisoitiin uu-delleen loppuvuonna 2018. Tehtäviä ja tehtävänimikkeitä on muu-tettu. Tavoite toteutui tältä osin.

Förvaltningsavdelningens mål var att år 2018 uppnå en inbe-sparing på 171 000 euro. Man skulle spara 5000 euro från de för-troendevaldas arvoden. Antalet medlemmar i verksamhetsorganen minskades, men å andra sidan höjdes mötesarvodena, så målet för-verkligades inte.

I ekonomiförvaltningens processer skulle man spara 20 000 euro genom att förnya processerna, verksamhetssätten och systemen. Ekonomiförvaltningens processer har förnyats i slutet av år 2018 och de trädde i kraft i början av år 2019, så inbesparingen förväntas förverkligas år 2019. Därtill var målet att förtydligandet av ekonomi-skötseln och -rapporteringen samt ökandet av kostnadsmedveten-heten på alla nivåer skulle spara 15 000 euro på årsnivå. Man har fäst särskild uppmärksamhet vid de ekonomiska verksamhetssätten bland annat i uppgöran-det av budgeten och i uppföljningen av ekono-min. Den faktureringsprocess som infördes i början av år 2019 beräk-nas bli betydligt effektivare till följd av den nya serviceproducenten och processen, så inbesparingen beräknas förverkligas då. Avsikten var att spara 1000 euro på årsnivå i drojsmålsränteutgifterna. Åtgär-den förverkligas under år 2019, eftersom den nya processen förvän-tas förbättra hanteringen av fakturor via den nya serviceproducenten.

Man uppskattade uppnå inbesparingar på 100 000 euro genom att omorganisera kommunens lånebestånd och de banktjänster som används samt att avstå från ränteskydd. Eftersom räntederivataa-valet upphörde år 2018 förverkligades inbesparingsmålet planenligt. Målet var dessutom att grunda ett planerarteam, varvid planerarnas uppgifter skulle omorganiseras. Planerarnas uppgifter omorganisera-des i slutet av år 2018. Uppgifterna och uppgiftsbeteckningarna har ändrats. Målet har förverkligats för den delen.

Yleishallinto - Allmän förvaltning	Toimenpiteen vaikutusarvio 2018 - Konsekvensbedömning av åtgärd 2018	2018	Tilanne - Situation	Kuvaus - Beskrivning
Taloushallinnon prosessit, laskutus- ja taloushallinto - Ekonomiförvaltningens processer, fakturering och ekonomiförvaltning	15 000	15 000	Toteutettu - Förverkligad	Taloushallinnon prosesseja, toimintatapoja sekä järjestelmiä uudistetaan. Ekonomiförvaltningens processer, verksamhetssätt och system förnyas.
Taloushallinnon prosessit, henkilös- resurssi - Ekonomiförvaltningens processer, personalresurser	15 000	0	Ei toteutunut - Förverkligades inte	Taloudenhoidon ja -raportoinnin selkeyttäminen sekä kustannustietoisuuden lisääminen kaikilla tasoilla. Förtydligande av ekonomiskötseln och -rapporteringen samt ökande av kostnadsmedvetenhet på alla nivåer.
Viivästyskorkomenot - Dröjsmåls- ränteutgifter	1 000	1 000	Toteutuksessa - Förverklig- gas	Laskut aletaan vastaanottaa ainoastaan sähköisesti. Yhteistyötä tiivistetään Taitoa kanssa ja perintää tehostetaan. Fakturor börjar tas emot endast elektroniskt. Samarbetet med Taitoa förstärks och indrivningen effektiveras.
Lainojen kilpailutus, korkosuo- jauksista luopuminen - Konkur- rensutsättning av lån, avstå från ränteskydd	100 000	100 000	Toteutettu - Förverkligad	Kunnan lainakannan ja käyttämien pankkipalveluiden uudelleenjärjestely, sekä korkosuojauksista luopumi- nen. Omorganisering av kommunens lånebestånd och använda banktjänster samt avstående från ränteskydd.
Suunnittelijoiden tiimin rakentami- nen - Bildande av ett planerarteam	35 000	0	Toteutettu - Förverkligad	Vuonna 2018 perustetaan suunnit- telijatiimi, jolloin suunnittelijoiden tehtävät järjestetään uudelleen. År 2018 bildas ett planerarteam och då omorganiseras planerarnas uppgifter.
Yhteensä - Totalt	166 000	116 000		

Investoinnit - Investeringar

Kunnanhallitus ei ole toteuttanut investointeja vuonna 2018.

Kommunstyrelsen har inte gjort några investeringar år 2018.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamhet

Kunnanhallituksen toiminta toteutui suunnitellusti. Vuoden 2017 tilinpäätös hyväksyttiin

valtuustossa toukokuussa. Osavuositarkastuksia tehtiin kaksi: ke- vällä (tammi-huhtikuusta) ja syksyllä (touko-elokuusta). Esimies- työn kehittämiseksi järjestettiin neljä esimiesiltapäivää.

Kunnassa panostettiin työhyvinvoinnin kehittämiseen ja tätä varten järjestettiin koulutuksia koko henkilöstölle. Tonttimyyntiin ja markkinointiin panostettiin aikaisempaa enemmän ja hallinto- osastolle rekrytoitiin elinvoimapaällikkö ja kehittämissyksikkö jaettiin tähän liittyen vuoden 2018 lopulla erilliseksi ICT- ja mark- kinointiyksiköksi. Vuoden 2018 aikana toteutettiin talous- ja henki- löstöpalvelujen siirto Lohjan kaupungin palvelutuotannon alle, niin että uusi palvelu oli käytössä vuoden 2019 alusta. Kuntalaiskysely ja kunnan graafisen ohjeistuksen päivittäminen toteutettiin kevääl- lä 2018. Kunnan työn vaativuuden arvioinnin järjestelmä uudistet- tiin kokonaisuudessa vuoden 2018 aikana. Kunnanhallitus hyväksyi vuoden aikana tietohallintopolitiikan ja tietosuojapolitiikan. Presi- dentinvaalit järjestettiin onnistuneesti vuoden 2018 alussa.

Siuntio on HSL:n jäsen vuoden 2018 alusta, millä on ollut iso vai- kutus kunnan imagoon ja joukkoliikenteen kehittämiseen. Kaavoit- tuksen osalta hyväksyttiin muutoksia mm. Sunnanvikin ja rautatie- alueen osalta. Koulukampuksen osalta tarveselvitys eteni ja hanke sai projektioorganisaation ja projektijohtajan.

Kommunstyrelsens verksamhet har förverkligats planenligt. Bok- slutet för år 2017 godkändes i fullmäktige i maj. Det uppgjordes två delårsrapporter: en på våren (för perioden januari-april) och en på hösten (maj-augusti). För att utveckla chefsarbetet ordnades fyra chefseftermiddagar.

Man satsade i kommunen på utvecklandet av arbetsvälbefin- nandet och på grund av detta ordnades utbildningar för hela per- sonalen. Man satsade mer än tidigare på tomtförsäljningen och marknadsföringen och till förvaltningsavdelningens rekryterades en livskraftschef och utvecklingsenheten fördelades i avslutning till detta i slutet av år 2018 till en ICT-enhet och en marknadsförings- enhet. Under år 2018 överfördes ekonomi- och personaltjänsterna till att vara underställda Lojo stads serviceproduktion så att de nya tjänsterna togs i bruk i början av år 2019. Under våren 2018 genom- fördes en invånarenkät och de grafiska anvisningarna uppdatera- des. Kommunens arbetsvärderingssystem förnyades i helhet under år 2018. Kommunstyrelsen godkände under året informationshan- teringspolicyn och dataskyddspolicyn. Presidentvalet ordnades framgångsrikt i början av år 2018.

Sjundeå har varit medlem i HRT sedan början av år 2018, vilket har haft stora konsekvenser för kommunens image och utvecklan- det av kollektivtrafiken. Inom planläggningen godkändes ändringar bland annat för Sunnanvik och järnvägsområdet. För skolcampu- sets del framskred behovsutredningen och projektet fick både en projektorganisation och en projektchef.

Toiminnan tavoite - Verksamhetsmål	Arviointikriteeri - Utvärderingskriterium	Tavoitteen toteutuminen - Målsättningens utfall
1.2 Arkistonmuodostus ja kansallinen palveluarkkitehtuuri (kunnanhallitus ja hallinto-osasto)	Arkistonmuodostuksen eli asiakirjojen rekisteröinnin, seurannan ja arkistoinnin parantaminen	Arkistonmuodostussuunnitelma valmistui vuoden 2018 lopulla ja hyväksyttiin kunnanhallituksen kokouksessa 21.1.2019
1.2 Arkivbildning och nationell servicearkitektur (kommunstyrelsen och förvaltningsavdelningen)	Förbättrande av arkivbildningen, dvs. registreringen, uppföljningen och arkiveringen.	Arkivbildningsplanen blev färdig i slutet av år 2018 och godkändes av kommunstyrelsen 21.1.2019.
Kuntakonsernin toiminnan tavoite - Kommunkoncernens verksamhetsmål		
1.1 Konserniohjeen laatiminen kuntakonsernille (hallinto-osasto, kunnanhallitus)	Konsernirakenne on huomioitu ja konsernia ohjataan ohjeen mukaisesti.	Konserniohje hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 31.1.2017.
1.1 Uppgörande av koncerndirektiv för kommunkonsernen (förvaltningsavdelning, kommunstyrelsen)	Koncernstrukturen har beaktats och koncernen styrs enligt direktivet.	Koncerndirektivet godkändes i kommunfullmäktige 31.1.2017.

Henkilöstö - Personal

Henkilöstön osalta uusi vakanssi arkistosihteerin perustettiin vuoden 2018 alusta. Uusi vakanssi elinvoimapäällikkö perustettiin vuoden 2018 alussa ja vakanssi täytettiin tammikuussa 2018. Johdon sihteerin toimi muutettiin hallinnon suunnittelijan toimeksi ja täytettiin kesäkuussa 2018. Uusi taloussuunnittelupäällikkö maraskuussa 2018. Lisäksi osastolla oli määräaikainen oppisopimusopiskelija.

För personalens del inrättades en arkivsekreterarvakans i början av år 2018. Den nya livskraftschefvakansen inrättades i början av år 2018 och vakansen besattes i januari 2018. Befattningen ledningens sekreterare ändrades till förvaltningsplanerare och besattes i juni 2018. Den nya ekonomiplaneringschefen började arbeta i november 2018. Därtill arbetade på avdelningen en tidsbunden läroavtalsstuderande.

Olennaiset muutokset toiminnassa - Väsentliga ändringar i verksamheten

Olennaisena muutoksena olemassa ollut yksikkörakenne muutettiin niin, että kehittämissyksikkö jaettiin ICT-yksiköksi ja markkinointiyksiköksi hallintojohtajan päätöksellä heinäkuussa 2018.

En väsentlig ändring i verksamheten var ändrandet av enhetsstrukturen så att utvecklingsenheten fördelades i en ICT-enhet och en marknadsföringsenhet enligt förvaltningsdirektörens beslut i juli 2018.

PERUSTURVALAUTAKUNTA – GRUNDTRYGGHETSÄMNDEN

Perusturvaosasto toimii perusturvalautakunnan alaisuudessa. Perusturvaosasto on vuonna 2018 jaettu kolmeen tulosalueeseen: terveystalot, vanhustalot ja sosiaalitalot. Perusturvaan kuuluu myös perusturvatoimisto. Perusturvajohtaja toimii koko perusturvatoiminnan johtajana. Perusturvajohtaja toimii myös vastaanotto- ja avohoidon tukipalveluiden ja erikoissairaanhoidon palveluiden johtajana. Johtava hammaslääkäri johtaa suun terveydenhuoltotoimintaa. Hoitopalvelupäällikkö toimii vanhustalot, äitiys- ja lastenneuvola- ja ehkäisyneuvola sekä kouluterveydenhuollon ja kuntoutuksen johtajana. Sosiaalipalvelupäällikkö johtaa sosiaalipalvelutoimintaa.

Grundtrygghetsavdelningen lyder under grundtrygghetsnämnden. Grundtrygghetsavdelningen har år 2018 varit indelad i tre resultatområden: resultatområdet för hälsoservice, resultatområdet för seniorservice och resultatområdet för socialservice. Till grundtryggheten hör också grundtrygghetskansliet. Grundtrygghetsdirektören fungerar som chef för hela grundtrygghetsverksamheten. Grundtrygghetsdirektören leder också mottagningsverksamheten, stödtjänsterna för öppenvården och specialsjukvårdstjänsterna. Den ledande tandläkaren leder munhälsovårdsverksamheten. Vårdservicechefen leder seniorservicen, moderskaps- och barnrådgivningstjänsterna, preventivrådgivningen samt skolhälsovården och rehabiliteringen. Socialservicechefen leder socialserviceverksamheten.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Perusturvaosasto on pääsääntöisesti pystynyt tarjoamaan la-
kisääteisiä palveluita asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hoi-
totakuun asttamientavoitteiden toteutumista häittäsivät sisäil-
maongelman aiheuttamat toiminnan häiriöt hammashoitolassa.
Erikoissairaanhoidon käyttö on ollut merkittävä haaste vuoden
aikana. Suuri osa korotuksesta liittyy prosesseihin, joihin kunta ei
suoraan voi vaikuttaa.

Perusturvaosasto on osallistunut sosiaali- ja terveystalouden
uudistukseen sekä sisäisesti että alueellisesti. Yhteistyötä tulee li-
sätä, jotta palvelun hyvä laatu voidaan taata myös tulevaisuudessa.

Sisäilmaongelmat ovat olleet mittavat useassa kunnan kiinteis-
tössä. Tämä on myös vaikuttanut perusturvaosaston henkilökun-
taan ja toimintaan. Suun terveydenhuollon tilat ovat olleet eniten
alttiina, ja hammashoitolan henkilökunta pääsi muuttamaan uusiin
tiloihin lokakuussa 2018. Terveyskeskuksessa on myös ilmennyt si-
säilmaongelmia.

Uusi palveluntuottaja Attendo Terveystalouden Oy ryhtyi hoi-
tamaan vastaanottopalvelut kunnan terveyskeskuksessa sekä
vanhuspalveluiden lääkäripalvelut 1.3.2018. Inkoon ja Siuntion
sosiaalipalvelut yhditettiin 1.1.2018 alkaen niin, että Inkoon kun-
nan sosiaalipalvelut ovat Siuntion perusturvalautakunnan alaista
toimintaa.

Grundtrygghetsavdelningen har i regel kunnat erbjuda lagstad-
gad service enligt de uppställda målen. Störningarna i verksam-
heten vid tandklinik som förorsakades av problemen med inom-
husluften påverkade uppnåendet av vårdgarantimålsättningarna.
En stor utmaning under året har varit användningen av specialsjuk-
vård. En betydande del av höjningen berör processer som kommu-
nen inte direkt kan påverka.

Grundtrygghetsavdelningen har deltagit i planeringen av social-
och hälsovårdsreformen både internt och regionalt. Samarbetet ska
utökas för att man också i framtiden ska kunna garantera en god
kvalitet på vården.

Problemen med inomhusluften har varit omfattande i flera av
kommunens fastigheter. Detta har också påverkat personalen och
verksamheterna inom grundtrygghetsavdelningen. Munhålsvår-
dens lokaler har varit de mest utsatta och tandklinikens personal
kunde flytta till nya lokaler i oktober 2018. Också i hälsocentralen
har det framkommit problem med inomhusluften.

Den nya serviceproducenten, Attendo Terveystalouden Oy, tog
över mottagningstjänsterna vid kommunens hälsocentral och se-
niorservicens läkartjänster 1.3.2018. Socialservicen i Ingå och
Sjundeå kommuner slogs samman från och med 1.1.2018 så, att
Ingå kommuns socialservice är underställd Sjundeå kommuns
grundtrygghetsnämnd.

Toiminnan tavoite - Verksamhetens mål	Arviointikriteeri - Utvärderingskriterium	Tavoitteen toteutuminen - Målsättnings utfall
2.1 Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) (sivistysosasto ja sivistyslautakunta, perusturvaosasto ja perusturvalautakunta)	Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämissuunnitelma laadittu vuoden 2017 loppuun mennessä.	Hankkeen toteutus aloitettu. Jatkuu vielä 2018.
2.1 Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE) (bildningsavdelningen och bildningsnämnden, grundtrygghetsavdelningen och grundtrygghetsnämnden)	Utvecklingsplanen för barn- och familjetjänster har utarbetats före utgången av år 2017.	Projektet igångsatt. Fortsätter även år 2018.
1.2 Arkistonmuodostus ja kansallinen palveluarkkitehtuuri (perusturvaosasto, perusturvalautakunta, kunnanhallitus ja hallinto-osasto)	Arkistonmuodostuksen eli asiakirjojen rekisteröinnin, seurannan ja arkistoinnin parantaminen. Tiedonohjaussuunnitelman luonti. Kokonaisarkkitehtuurin (KA) ja kansallisen palveluarkkitehtuurin (KAPA) tavoitteiden toteuttaminen.	Arkistonmuodostussuunnitelmaan liityvä projekti on käynnissä 2017-2019. Tiedonohjaussuunnitelma laaditaan tämän pohjalta myöhemmin. KAPAn osalta liitytty palvelutietovarantoon kesällä 2017.
1.2 Arkivbildning och nationell servicearkitektur (grundtrygghetsavdelningen, grundtrygghetsnämnden och förvaltningsavdelningen)	Förbättrande av arkivbildningen, dvs. registrering, uppföljning och arkivering. Skapande av en informationsstyrningsplan. Genomförande av målen för den övergripande arkitekturen (KA) och den nationella servicearkitekturen (KAPA).	Projektet angående arkivbildningsplanen pågår 2017-2019. Informationsstyrningsplanen görs på basen av denna plan i ett senare skede. KAPA har anslutits till servicedatalagret sommaren 2017.

Olelliset muutokset toiminnassa - Väsentliga ändringar i verksamheten

- Attendo Terveyspalvelut Oy ryhtyi hoitamaan vastaanotto- palvelut kunnan terveyskeskuksessa sekä vanhushuolteen lääkäripalvelut 1.3.2018
- Kunta on syksyn 2018 aikana käynnistänyt selvitykset kunnan osallistumisvaihtoehdoista Virkkulankylä-konseptiin
- Suun terveydenhuolto muuttivat uusiin tiloihin lokakuussa 2018
- Sisäilmaongelmat ovat vaikuttaneet henkilökuntaan, toimintaan ja talousarvioon.
- Siuntion kunta on tuottanut Inkoon kunnalle sosiaalipalvelut 1.1.2018 lähtien. Tämä tarkoittaa, että sosiaalipalvelut ovat kokonaisuudessaan kasvaneet viidellä vakansilla.
- Sosiaalipalveluiden osalta lastensuojelun ympärivuorokautisten sijaishuolto kilpailutettiin yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa, siten että uudet sopimukset astuvat voimaan 1.1.2019.
- Attendo Terveyspalvelut Oy tog över mottagningstjänsterna vid kommunens hälsocentral och seniorservicens läkartjänster 1.3.2018.
- Kommunen har under hösten 2018 inlett utredandet av de olika alternativen som kommunen har för att delta i Virkkulankylä-konceptet.
- Munhälsövården flyttade till nya lokaler i oktober 2018.
- Inomhusluftproblematiken har påverkat både personalen, verksamheten och budgeten.
- Sjundeå kommun har producerat socialservice för Ingå kommun sedan 1.1.2018. Detta innebär att socialservicen som helhet har ökat med fem vakanser.
- Inom socialservicen har barnskyddets dygnet runt vård inom vård utom hemmet konkurrensutsatts tillsammans med de övriga kommunerna i Nyland och de nya avtalen trädde i kraft 1.1.2019.

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Perusturvalautakunta (sisäiset ja ulkoiset) ylitti talousarvion noin 0,57 miljoonaa euroa (3,7 %). Sosiaalipalveluiden ylitys on noin 0,46 miljoonaa euroa (15,0 %), vanhushuolteen noin 0,16 miljoonaa euroa (5,8 %) ja perusturvatoimisto noin 0,05 miljoonaa euroa (12,3 %). Terveyspalveluiden tulosalue (sis. erikoissairaanhoidon) alittaa talousarvion noin 100 000 euroa. Perusturvaosasto ylitti talousarvionsa yhteensä noin 0,6 miljoonaa euroa. Palkkakustannukset ylittivät sekä perusturvatoimistossa, terveyspalveluissa että vanhushuolteen. Lakisääteiset palkankorotukset eivät olleet tiedossa, kun talousarviota on laadittu vuodelle 2018. Sosiaalipalvelujen osalta, ylitykset johtuvat mm. vammaisten palveluista, aikuissosiaalityöstä, sekä työllistämispalveluista. Toinen selitettävä ylityksen tekijä on noin 197 000 euroa, joka näkyy maksutuotoissa työllistämispalveluissa. Kyseessä on tekninen virhe.

Grundtrygghetsnämnden (interna och externa) överskrider budgeten med ca 0,57 miljoner euro (3,7 %). Socialservicen överskrider med ca 0,46 miljoner euro (15,0 %), seniorservicen med ca 0,16 miljoner euro (5,8 %) och grundtrygghetskansliet med ca 0,05 miljoner euro (12,3 %). Resultatområdet för hälsoservice (inklusive specialistsjukvården) underskrider budgeten med ca 100 000 euro. Grundtrygghetsavdelningen överskrider budgeten med sammanlagt 0,6 miljoner euro. Lönekostnaderna överskreds både inom grundtrygghetskansliet, hälsoservicen och seniorservicen. Man var inte medveten om de lagstadgade löneförhöjningarna när budgeten för år 2018 uppgjordes. För socialservicens del beror överskrifningarna bland annat på service för funktionshindrade personer, vuxensocialarbetet och sysselsättningstjänsterna. En annan faktor som beskriver överskrifningen är sysselsättningstjänsternas intäkt på ca 197 000 euro. Det handlar om ett tekniskt fel.

Perusturvalautakunta - Grundtrygghetsnämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 554 855	1 529 129	4 059 866	4 561 023	501 157
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	943	0	0	1 315	1 315
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-16 708 817	-16 148 388	-19 606 529	-20 098 219	-491 690
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-843 005	-833 559	-495 399	-506 180	-10 781
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-15 996 024	-15 452 818	-16 042 062	-16 042 061	1

Perusturvatoimisto - Grundtrygghetskansliet					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-400 671	-371 824	-377 129	-425 804	-48 675
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-25 567	-24 599	-18 832	-18 874	-42
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-426 238	-396 423	-395 961	-444 678	-48 717

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi - Åtgärder för att balansera ekonomin

- Vuodeosastopaikkoja on myyty Inkoon kunnalle, Lohjan kaupungille, Raaseporin kaupungille sekä Karviaiselle (Karkkilan kaupunki ja Vihdin kunta) joka on lisännyt vuodeosaston myyntituottoja.
- Potilasmäärät vuodeosastolla ovat vaihdelleet 12 ja 20 välillä. Tästä syystä, on ollut haastavaa suunnitella tarvittavat henkilöstöresurssit/vuoro. Lokakuusta lähtien on vähennetty yksi henkilöstöresurssi/vuorokausi.
- Asumispalvelu yksikkö Azalean sairaanhoitajakanssi on täytetty lähihoitajalla elokuusta alkaen. Azalea sijaitsee vuodeosaston välittömässä läheisyydessä ja Azaleassa voitu käyttää/konsultoida vuodeosaston sairaanhoitajaresurssia. Tämä toimenpide on säästänyt henkilöstökuluja.
- Neuvolassa on arvioitu terveydenhoitajaresurssija uudelleen syksyn aikana. Äitiys- ja lasten neuvolan käyntimäärät ovat vähentyneet viimeisten vuosien aikana, syntyvyyden laskun takia. Resurssija on sopeutettu käyntimäärien mukaan.
- Bädävdelningsplatser har sålts till Ingå kommun, Lojo stad, Raseborgs stad och Karviainen (Högfors stad och Vichtis kommun), och detta har ökat bädävdelnings försäljning-sintäkter.
- Patientantalet på bädävdelnings har varierat mellan 12 och 20. På grund av detta har det varit utmanande att planera de behövliga personalresurserna/skiftena. Från och med oktober har man tagit bort en personalresurs/dygn.
- Sjukskötarkansen vid serviceboendeenheten Azalea har sedan augusti varit besatt av en närvårdare. Azalea ligger direkt intill bädävdelnings och personalen på Azalea har vid behov kunnat använda/konsultera sjukskötarkansen på bädävdelnings. Denna åtgärd har lett till inbesparingar i personalkostnaderna.
- Vid rådgivnings har hälsovårdarkansen utvärderats på nytt under hösten. Antalet besök på barn- och mödrarådgivnings har minskat under de senaste åren på grund av lägre nativitet. Resurserna har anpassats enligt antalet besök.

Henkilöstö – Personal

Sisäilmaongelmat ovat vaikuttaneet usean perusturvan kiinteistön henkilöstön terveyteen. On ollut haasteellista rekrytoida henkilökuntaa äkillisiin poissaoloihin ja sairaslomiin. Tämä on puolestaan johtanut siihen, että oma henkilökunta on tehnyt ylityötä ja lisätyötä turvatakseen hyvän laadukkaan hoidon tarvitsemat resurssit. Päteviä sosiaalityöntekijöitä on myös ollut haasteellista rekrytoida vuoden 2018 aikana.

På grund av problem med inomhusluften i flera av grundtrygghetens fastigheter har personalens hälsa påverkats. Det har varit svårt att rekrytera behörig personal till plötsliga frånvaron och sjukledigheter. Detta har i sin tur lett till att den egna personalen gjort övertid och tilläggsarbete för att trygga tillräckliga resurser för att man ska kunna erbjuda vård av god kvalitet. Det har också varit utmanande att rekrytera kompetenta socialarbetare under år 2018.

Terveyspalveluiden tulosalue - Resultatområdet hälsoervice

Terveyspalveluiden toiminta käsittää vastaanottoiminnan ja avohoidon tukitoimet, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, ehkäisyneuvolan sekä kouluterveydenhuollon, kuntoutuksen, suun terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon. Attendo Terveyspalvelut Oy huolehtii vastaanottoiminnasta ja vanhuspalvelun lääkiripalveluista, neuvolatoiminnasta ja kouluterveydenhuollosta.

Verksamheten inom hälsoervice inkluderar mottagningsverksamhet och stödfunktioner inom den öppna sjukvården, mödra- och barnrådgivningsverksamhet, preventivrådgivning samt skolhälsovård, rehabilitering, munhälsovård och specialsjukvård. Mottagningsverksamheten och läkartjänsterna för seniorservicen, rådgivningsverksamheten och skolhälsovården skötes av Coronaria Hoitoketju Oy.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Attendo Terveyspalvelut on ostopalveluna hoitanut terveyskeskuksen vastaanottoimintaa 1.3.2018 alkaen. Lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelujen saatavuus on voitu turvata hoitotakuun mukaisesti. Vastaanoton lääkärikäyntien määrä on lisääntynyt 184 käynnillä verrattuna vuoteen 2017. Vanhuspalveluiden lääkäriresursseissa on 3 kertaa viikossa ollut käytössä geriatriaan erikoistunut lääkäri. Myös psykiatriaan erikoistunut lääkäri on ollut käytössä terveyskeskuksessa 2 päivää kuukaudessa. Sairaanhoitajakäynnit ovat vähentyneet 665 käynnillä. Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto on tuotettu omana toimintana 1.3.2018 alkaen. Käyntimäärä on kasvanut 107 käynnillä vuoteen 2017 verrattuna

Suun terveyden hoidossa korostetaan yksilöiden omaa vastuuta. Suun terveyseroja pyritään kaventamaan pyrkimällä aktiivisesti kartoittamaan riskiryhmiä, ja keskittämään voimavaroja heidän hoitoonsa ja heidän omahoitonsa vahvistamiseensa. Hoitotakuun asttamientavoitteiden toteutumista haittasivat sisäilmaongelman aiheuttamat toiminnan häiriöt hammashoitolassa. Toimitiloja vuokrattiin Ekdentistä. Kunnan muiden osastojen tiloja käytettiin vastaanottoimintaan ja toimistotoihin. Hammashoitolan henkilökunta pääsivät uuteen hammashoitolarakennukseen 8.10.2018. Tämän jälkeen henkilökunta on tehnyt virka-ajan ulkopuolella vapaaehtoisia lisätöitä potilasjonojen purkamiseksi.

Oikomishoidon ja kliinisen hammashoidon erikoislääkärit ovat pitäneet säännöllisesti vastaanottoa Siuntion hammashoitolassa erikoishammaslääkäritason hoitoa vaativille asiakkaille. Osin näitä palveluita on ostettu myös Vantaan kaupungin suun terveydenhuollon erikoishoidon yksiköltä. Suun terveydenhuolto on ostanut röntgenpalveluita Ekdentistä, Mehiläinen Oy:lta ja HUS kuvantamisesta. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys on järjestetty ostopalveluna yhdessä HUS-alueen pääkaupunkiseudun ulkopuolisten kuntien kanssa.

HUS-alueen suunteveydenhuollon yksikköjen kanssa on suunniteltu maakuntamalliin sopivaa yhteistötä ja toimintaa. Henkilökunnan koulutusta on järjestetty yhdessä Läntisen ja Keski-Uudenmaan kuntien kanssa. HUS Sujuvat prosessit koulutuksen myötä on panostettu LEAN-metodien toiminnan kehittämiseen.

Attendo Terveyspalvelut har som köptjänst skött om hälsocentralens mottagningsverksamhet sedan 1.3.2018. Tillgången till läkar- och sjukskörtjänster har kunnat genomföras enligt vårdgarantien. Läkarbesöken på läkarmottagningen har ökat med 184 besök jämfört med år 2017. Seniorservicens läkartjänster har 3 gånger i veckan haft tillgång till en läkare som är specialiserad i geriatri. En läkare som är specialiserad i psykiatri har också varit tillgänglig vid hälsocentralen två dagar i månaden. Diabetesskötarens besök har minskat med 665 besök. Den psykiatriska sjukskötarens mottagning har skötts som egen verksamhet sedan 1.3.2018. Antalet besök har ökat med 107 jämfört med år 2017.

Inom munhälsovården betonas individens eget ansvar. Man strävar efter att minska på skillnaderna i munhälsan genom att kartlägga riskgrupper och koncentrera de egna resurserna till vården av dem och till att förbättra deras egenvård. Störningarna i verksamheten vid tandkliniken som förorsakades av problemen med inomhusluften påverka uppnåendet av vårdgarantimålsättningarna. Verksamhetslokaler hyrdes av Ekdent. För mottagningsverksamhet och kansliarbete användes lokaler vid kommunens övriga verksamhetsenheter. Tandkliniken personal kunde flytta till den nya tandkliniken 8.10.2018. Därefter har personalen utanför tjänstetid gjort frivilligt extra arbete för att minska på patientköerna.

Specialisttandläkarna för tandreglering och klinisk tandvård har regelbundet tagit emot patienter som behöver specialisttandläkarvård vid Sjundeås tandklinik. Delvis har dessa tjänster köpts av Vanda stads enhet för specialistvård inom munhälsovården. Munhälsovårdens röntgentjänster har köpts av Ekdent, Mehiläinen Oy och HUS kuvantaminen. Jouren utom tjänstetid har skötts som köpt tjänst tillsammans med HNS-områdets kommuner utanför huvudstadsområdet.

Man har tillsammans med de övriga enheterna inom HNS-områdets munhälsovård planerat samarbeten och verksamhetsmodeller som lämpar sig för landskapsmodellen. Det har ordnats utbildning för personalen i samarbete med kommunerna i Västra och Mellersta Nyland. Till följd av HNS:s utbildning Sujuvat prosessit har man satsat på utvecklingen av LEAN-metoderna.

	TP2017BS Käyntiä - Besök	TP2018BS Käyntiä - Besök
Terveyskeskus, vastaanotto toiminta, käynnit - Hälsovårdcentralen, mottagnings verksamhet, besök		
Lääkäri - Läkare	5 974	6 158
Sairaanhoidaja - Sjukskötare	6 236	5 571
Diabeteshoitaja - Diabetesskötare	379	343
Psykiatrinen sairaanhoidaja - Psykiatrisk sjukskötare	613	720
Psykologi - Psykolog	235	235
Äitiysneuvola - Mödrarådgivning		
Lääkäri - Läkare	326	260
Terveydenhoitaja - Hälsovårdare	742	589
Lastenneuvola - Barnrådgivning		
Lääkäri - Läkare	319	296
Terveydenhoitaja - Hälsovårdare	1 579	1 374
Kouluterveydehuolto - Skolhälsovård		
Lääkäri - Läkare	289	215
Terveydenhoitaja - Hälsovårdare	1 226	1 160
Terveysneuvola - Hälsovårdsgivning		
Terveydenhoitaja - Hälsovårdare	762	701
Suun terveydenhuolto - Munhälsovård		
Hammaslääkäri - Tandläkare	5 055	4 727
Suuhygienisti - Munhygienist	1 203	889
Fysioterapia - Fysioterapi		
Ei sis. käyntejä muissa yksiköissä - Besök på andra enheter ingår inte	1 809	821

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Terveyspalveluiden tulosalue - Resultatområdet hälsovårdsservice					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	394 485	382 079	382 079	400 695	18 616
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	943	0	0	1 315	1 315
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-2 843 746	-2 667 155	-9 453 648	-9 404 789	48 859
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-154 469	-183 827	-149 836	-150 842	-1 006
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 602 787	-2 468 903	-9 221 405	-9 153 621	67 784

Erikoissairaanhoito - Specialsjukvård					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-6 847 608	-6 739 482	-6 739 482	-6 602 829	136 653
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-6 847 608	-6 739 482	-6 739 482	-6 602 829	136 653

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Terveyspalvelun toiminnan toimintakate alittaa talousarvion noin 100 000 euroa. Erikoissairaanhoito alittaa talousarvion noin 180 000 euroa. Vastaanottoiminnan toimintakate on 30 000 euroa arvioitua suurempi. Tämä johtuu muiden kuntien terveyskeskusten lisääntyneestä ostopalveluiden käytöstä. Lääkäreiden vastaanottopalveluiden myynti muihin kuntiin on lisääntynyt lähes samassa määrin. Lisäys on myös tapahtunut hoitotarvikkeissa, jotka ylittävät talousarvion noin 40 000 euroa. Hoitotarvikkeiden toimintakulut pysyvät kuitenkin vuoden 2017 tasolla. Päivystyspalvelut ylittävät talousarvion noin 16 000 euroa ja laboratorio- ja kuvantamispalvelut alittavat talousarvion reilu 20 000 euroa.

Hammashoidon toimintakate ylittyy noin 80 000 euroa. Toimintatuotot alittavat talousarvion ja toimintakulut (lähinnä henkilöstökulut) ylittävät talousarvion. Avosairaanhoidon vastaanotto pysyy lähes talousarviossa. Hoitotarvikkeet ylittävät talousarvion noin 40 000 euroa, mutta pysyvät samassa tasossa kun vuonna 2017.

Neuvolatoiminta alittaa talousarvion noin 10 000 euroa. Henkilöstökuluissa neuvola jää alle talousarvion n. 37 000 euroa. Palvelujen ostot ylittävät talousarvion n. 15 000 euroa. Palvelujen ostot ovat pääsääntöisesti lasten terapiapalveluita kuten puhe- ja toimintaterapia.

Fysioterapia on käyttänyt n. 20 000 euroa talousarviota vähemmän. Tämä johtuu pääosin terapiapalveluiden ostojen vähenemisestä.

Hälsoservicens verksamhetsbidrag underskrider budgeten med ca 100 000 euro. Specialsjukvården underskrider budgeten med ca 180 000 euro. Mottagningsverksamhetens verksamhetsbidrag är 30 000 euro större än beräknat. Detta beror på ökad användning av köptjänster från andra kommuners hälsocentraler. I nästan samma utsträckning av har försäljningen av läkarmottagningstjänster till andra kommuner ökat. Det har också skett en ökning i vårdmaterial, vilka överskrider budgeten med ca 40 000 €. Verksamhetsutgifterna för vårdförnödenheter hålls ändå på samma nivå som år 2017. Jourtjänsterna överskrider budgeten med ca 16 000 euro och laboratorie- och röntgentjänsterna underskrider budgeten med dryga 20 000 euro.

Munhälsovårdens verksamhetsbidrag överskrider med ca 80 000 euro. Verksamhetsbidraget underskrider budgeten och verksamhetsutgifterna (främst personalkostnaderna) överskrider budgeten. Öppenvårdens mottagning hålls nästan i budgeten. Vårdförnödenheterna överskrider budgeten med ca 40 000 euro, men hålls på samma nivå som år 2017.

Rådgivningsverksamheten underskrider budgeten med ca 10 000 euro. Rådgivningens personalkostnader underskrider budgeten med ca 37 000 euro. Köpen av tjänster beräknas överstiga budgeten med ca 15 000 euro. Köpta tjänster har i regel varit terapitjänster för barn, så som tal- och ergoterapi.

Fysioterapin har använt ca 20 000 euro mindre än budgeterat. Detta beror främst på att köp av terapitjänster har minskat.

Vanhuspalveluiden tulosalue - Resultatområdet seniorservice

Toiminta käsittää kotihoidon, kotihoidon tukipalvelut, omaishoidontuen, päivätoiminnan, veteraanihuollon, palveluasumisen ja laitoshoidon.

Resultatområdet seniorservice omfattar hemvård, hemvårdens stödtjänster, närståendevårdsstöd, dagverksamhet, veteranvård, serviceboende och anstaltsvård.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Siuntion kunnan on yhä paremmin kyettävä ennakoimaan ja sopeutumaan vanhusväestön tarpeisiin ja huolehdittava siitä, että pääsy esteettömään asumis- ja elinympäristöön varmistetaan. Ennusteiden mukaan (Tilastokeskus) ikääntyneiden määrä, erityisesti yli 75-vuotiaiden lukumäärä, lisääntyy Siuntiossa merkittävästi.

Myös vanhuspalveluyksiköissä huono sisäilma on aiheuttanut haasteita sekä rekrytoinnissa että henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvoinnissa. Osa henkilöstöstä on siirtynyt toisiin kiinteistöihin, ja osa on siirtymässä. Eri kiinteistöihin on suunniteltu eri toimenpiteitä, jotta sisäilmaa voisi parantaa. Suunnitteella on myös osittain uudet kiinteistöt perusturvan osalta.

Kunta perusti 1.3.2018 vanhuspalveluihin psykiatrisen sairaanhoitajatoimen. Psykiatrisen sairaanhoitaja oli aikaisemmin terveyspalveluiden alainen ostopalvelu. Tämän yhteydessä psykiatrisen sairaanhoitajan toimenkuvaa muutettiin siten, että terveyskeskuksen vastaanottopalveluiden lisäksi psykiatrisen sairaanhoitaja konsultoi myös muita vanhuspalveluiden yksiköitä, sekä vastaa kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaista, joilla on mielenterveys- tai päihdeongelmia.

Villa Charlottan sairaanhoitajatoimi muutettiin hoitopalveluesimieheksi (KV 18.6.2018 § 63). Muutos astui voimaan 1.9.2018 ja mahdollistaa vanhuspalveluiden esimiesresurssien joustavan käytön.

Siuntio on mukana tehostetun palveluasumisen hankinnassa Länsi-Uusimaalaisten kuntien (Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Vihti, Karkkila, Lohja, Raasepori, Inkoo ja Hanko) kanssa. Siuntio voi yhteishankinnassa hyötyä suuresti yhteistyöstä muiden kuntien kanssa asiantuntijaresurssien muodossa koskien sekä sisältö- että hankintajuridiikkaa. Hankinnassa suunnitellaan sovellettavan mallia, jossa on kiinteä hinta ja avaavan palvelun asiakkaan suuremmalle valinnanvapaudelle. Hankinnan sopimuskausi on suunniteltu alkavan vuoden 2020 alusta.

Lohjan sairaanhoitoalueen kotisairaala aloitti toimintansa 1.3.2018. Kotisairaaloiminnassa hoidetaan asiakkaita yhteistyössä kunnan kotihoidon kanssa. Kotisairaalan avaaminen mahdollistaa mm. saattohoidon ja infektioiden suonensisäisen hoidon potilaan omassa kodissa. Kotisairaalassa sairaalatasoinen hoito viedään potilaan kotiin. Yleisimmät kotona suonensisäisillä antibiooteilla hoidettavat sairaudet ovat ruusu, keuhkokuume ja munuaisaltaan tulehdus.

Kotisairaalassa työskentelee kolme sairaanhoitajaa kahdessa vuorossa ja lisäksi lääkäri, osastonhoitaja ja sihteeri. Hoitoon tarvitaan lääkärin lähete. Kotisairaala toimii Karkkilan, Lohjan, Siuntion ja Vihdin alueilla yhteistyössä kuntien kotihoidon kanssa.

Sjundeå kommun ska ännu bättre kunna förutse och anpassa sig till den äldre befolkningens behov och sköta om att tillgången till en tillgänglig boende- och livsmiljön är tryggad. Enligt prognoserna (Statistikcentralen) ökar antalet äldre och särskilt antalet över 75-åringar kommer att öka betydligt i Sjundeå.

Också inom seniorservicen har den dåliga inomhusluften lett till utmaningar både i rekryteringar och gällande personalens och klienternas välbefinnande. En del av personalen har flyttat till andra fastigheter och vissa håller på att flytta. Det har planerats olika åtgärder i olika fastigheter för att förbättra inomhusluften. För grundtrygghetsavdelningens del planeras också delvis nya fastigheter.

Kommunen inrättade från och med 1.3.2018 en psykiatrisk sjukskötarbefattning inom seniorservicen. Den psykiatriska sjukskötaren var tidigare en köptjänst. I samband med detta förändrades den psykiatriska sjukskötarens arbetsbild så, att utöver mottagningsarbete på hälsovårdscentralen, fungerar den psykiatriska sjukskötaren också som konsultationshjälp för andra enheter inom seniorservicen, samt ansvarar för den rehabiliterande dagverksamhetens klienter som har mentalvårds- och missbrukarproblematik.

Villa Charlottas sjukskötarbefattning ändrades till en befattning som förman för omsorgstjänster (FGE 18.6.2018 § 63). Ändringen trädde i kraft 1.9.2018 och möjliggjorde flexibel användning av förmanresurserna inom seniorservicen.

Sjundeå deltar i upphandlingen av effektiverade serviceboendetjänster tillsammans med de övriga västnyländska kommunerna (Esbo, Grankulla, Kyrkslätt, Vichtis, Högfors, Lojo, Raseborg, Ingå och Hangö). Sjundeå kan i den gemensamma upphandlingen ha stor nytta av samarbetet med de övriga kommunerna i form av sakkunnigresurser samt inom innehålls- och upphandlingsjuridik. Man planerar att i upphandlingen tillämpa modellen med ett fast pris och således erbjuda större valfrihet för klienterna. Upphandlingens avtalsperiod har planerats inledas i början av år 2020.

Lojo sjukvårdsområdes hemsjukhus inledde sin verksamhet 1.3.2018. Inom hemsjukhusverksamheten vårdas klienterna i samarbete med kommunens hemvård. Öppnandet av hemsjukhuset möjliggjorde bland annat erbjudandet av terminalvård och intravenös vård av infektioner hemma hos patienten. I hemsjukhuset hämtas vård på sjukhusnivå hem till patienten. De vanligaste sjukdomarna som vårdas hemma med intravenös antibiotika är ros, lunginflammation och infektion i njuren.

Vid hemsjukhuset arbetar tre sjukskötare i två skift och därtill en läkare, en avdelningsskötare och en sekreterare. För vården behövs en remiss av en läkare. Hemsjukhuset fungerar i samarbete med hemvården i Högfors, Lojo, Sjundeå och Vichtis.

	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Kotihoito - Hemvård		
Käynnit - Besök	23 395	23 255
Asiakkaita - Klienter	103	134
Päivätoiminta - Dagverksamhet		
Käynnit - Besök	1 731	1 149
Asiakkaita - Klienter	58	40
Ateriapalvelu - Måltidsservice		
Kotiinkuljetettu ateria - Hemkörda måltider	33	33
Menuumat	4	8
Omaishoidontuki (yli 65 v) - Närståendevårdsstöd (över 65 år)		
	26	35
Kuljetuspalvelu SHL- Färdtjänst SVL		
	11	14
Vuodeosastohoito - Bäddavdelningsvård		
Hoitovuorokausi - Vårddygn	6 313	5 984
Intervallhoito - Intervallvård	525	366
Azalea		
Hoitovuorokausi - Vårddygn	2 879	2 841
Villa Charlotta		
Hoitovuorokausi - Vårddygn	4 888	4 900

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Vanhuspalvelun toimintakate toteutui n. 0,16 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Tulot ovat noin 87 000 euroa arvioitua suuremmat ja menot noin 246 000 euroa. Lisääntyneet tuotot johtuvat pääosin lisääntyneistä suorista myyntituloista (vuodeosastopaikat). Henkilöstökulut arvioidaan ylittävän talousarvion noin 230 000 euroa. Ylitys johtuu pääosin sijaisten tarpeesta, palkankorotuksista, sekä oman henkilökunnan ylityistä. Henkilökunta on ollut erittäin joustava ja työskennellyt myös muissa yksiköissä hoitotarpeen mukaan.

Vuodeosaston toimintakate ylittyi n. 43 000 eurolla, johtuen muualta ostetuista palveluista, joita ei ole voitu tuottaa omalla vuodeosastolla. Palvelujen ostot eivät johdu tilanpuutteesta vaan erityistarpeista. Koska hoidontarve on lisääntynyt, ovat myös inventaariot ja hoitotarvikkeet ylittyneet noin 17 000 euroa. Tämä jotta voidaan varmistaa varusteiden ja hoitotarvikkeiden riittävyys.

Palveluasumisyksiköiden toimintakate on alle talousarvion n. 51 000 euroa.

Kotihoidon ja kotihoidon tukipalveluiden toimintakate on ylittänyt talousarvion noin 50 000 euroa. Henkilöstökustannukset ovat noin 74 000 euroa arvioitua suuremmat. Turvatakseen hoidon omassa kodissa ja jotta kyseisiä palveluita ei ole tarve ostaa, henkilöstöresurssija on jouduttu lisäämään. Tuottoja on ollut n. 7 000 euroa vähemmän. Omaishoidontuki (lapset ja aikuiset) ylittää talousarvion noin 72 000 euroa.

Seniorservicens verksamhetsbidrag utföll som ca 0,16 miljoner euro svagare än budgeten. Intäkterna var ca 87 000 euro större än beräknat och utgifterna ca 246 000 euro. De ökade intäkterna berodde främst på de ökade direkta försäljningsintäkterna (bäddavdelningsplatser). Personalutgifterna beräknas överskrida budgeten med ca 230 000 euro. Överskridningen beror främst på behovet av vikarier, löneförhöjningar samt på den egna personalens övertidsarbete. Personalen har jobbat mycket flexibelt och också arbetat på andra enheter efter vårdbehov.

Bäddavdelningens verksamhetsbidrag överskreds med ca 43 000 euro, på grund av att man varit tvungen att köpa tjänster för sådan vård som inte kunnat skötas på den egna bäddavdelningen. Behovet av att köpa tjänster beror inte på bristen av platser utan på specialbehov. I och med att vårdbehovet har ökat, så har också inventarier och vårdförnödenheter överstigit med ca 17 000 euro. Detta för att man ska kunna försäkra sig om att det finns tillräckligt med redskap och vårdförnödenheter.

Verksamhetsbidraget för serviceboendeenheter underskrider budgeten med ca 51 000 euro.

Verksamhetsbidraget för hemvården och hemvårdens stödtjänster har överskridit budgeten med ca 50 000 euro. Personalkostnaderna är ca 74 000 euro större än beräknat. För att trygga vården i det egna hemmet och inte behöva köpa dessa tjänster har man varit tvungen att öka personalresurserna. Intäkterna har varit ca 7 000 euro mindre. Närståendevårdsstödet (barn och vuxna) överskrider budgeten med ca 72 000 euro.

Vanhuspalveluiden tulosalue - Resultatområdet seniorservice					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 008 121	1 032 050	1 065 823	1 152 710	86 887
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-3 330 458	-3 243 124	-3 617 352	-3 843 337	-225 985
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-592 186	-545 975	-217 803	-199 036	18 767
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 914 523	-2 757 049	-2 769 332	-2 889 663	-120 331

Sosiaalipalveluiden tulosalue - Resultatområdet socialservice

Sosiaalipalvelu koostuu lapsi- ja perhepalveluista, vammaispalveluista ja aikuisten sosiaalityöstä. Vuoden 2018 alusta Inkoon sosiaalipalvelut siirtyivät Siuntion perusturvalautakunnan alaisuuteen. Muutos on organisaatiotasolla ollut merkittävä. Inkoon sosiaalipalvelujen henkilöstö, viisi vakanssia, siirtyi Siuntion kunnan alaisuuteen. Sosiaalipalvelua tarjotaan tasapuolisesti molemmissa kunnissa, työpisteitä on kaksi, yksi kukin kunnantalolla.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Lasten ja perheiden palveluihin kuuluu sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, kuten esim. perhetyö ja perheneuvolapalvelut, lastensuojelutyö sekä lastenvalvojan tehtävät. Siuntiossa on vuodesta 2016 lähtien toiminut perhetyön oma yksikkö, jossa nykyään työskentelee kolme työntekijää, kaksi perhetyöntekijää ja yksi perheohjaaja. Tämän lisäksi perheiden kotihoitoavun lisääntynyt tarve on myös vaatinut ostopalveluiden käyttöä.

Perheneuvolapalvelut on ulkoistettu palveluntuottajan vastuulle. Perheneuvolan asiakasmäärä on jatkuvasti lisääntynyt. Matalakynnyksen perheneuvolapalveluja tarjotaan vuoden 2018 alusta sekä Siuntion että Inkoon kuntalaisille. Lisääntynyt asiakasmäärä on tässä tapauksessa myönteinen asia, sillä se tarkoittaa, että perheet yhä enemmän hyödyntävät perheneuvolan palveluita, eli saavat apua ja tukea ajoissa, koska silloin ongelmat ovat vielä pienehköjä ja ne voidaan yrittää korjata ilman lastensuojelun kovia palveluita.

Kunta myöntää vammaispalveluita hakemusten mukaan. Kaikki hakemukset on käsitelty lakisääteisen määräajan, eli 3 kuukauden kuluessa ja päätökset ovat tehty vammaispalvelulain mukaisesti (laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista). Kunnalla on sopimukset Kårkulla samkommunin, Eteva kuntayhtymän sekä Rinnekotisäätiön kanssa. Nämä tarjoavat palveluita kehitysvammaisille. Lisäksi kunta ostaa vammaislain mukaisia palveluja eri palveluntuottajilta.

Aikuissosiaalityön palvelut sisältävät täydentävää ja ennaltaehkäisevää toimeentulotukea, mielenterveys ja päihdepalvelut sekä muita ohjaus- ja tukipalveluja aikuisille.

Työllistämispalvelujen kustannukset ovat olleet nousussa vuoden 2018 aikana. Keskimäärin kunnalla on ollut noin 60 henkilöä Kelan ns. ”sakkolistalla”. Tilanteen edistämiseksi prosesseja on käyty läpi ja Siuntion ja Inkoon yhteisessä laajennetussa johtoryhmässä. Asian tiimoilta nimettiin myös työryhmä, joka selvitti kunnissa asuvien työttömien tilannetta ja ehdotti toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi. Molempien kuntien työllistämisasiat hoitaa sosiaaliohjaaja tiiviissä yhteistyössä TE-toimiston, Kelan ja kunnan työpajan kanssa. Kunnan työpaja on sivistystoimen alaisuudessa ja tuottaa kuntouttavaa työtoimintaa kunnan työttömille.

Siuntion kunta vastaanotti vuosina 2016-2017 yhteensä 12 maahanmuuttajaa, 11 tarjottiin kuntapaikkaa ja yksi muutti kuntaan itsenäisesti. Suurin osa maahanmuuttajista ovat vuosina 2017 ja 2018 muuttaneet pois Siuntion kunnan alueelta, ja vuoden 2018 lopussa oli enää 4 asiakasta jäljellä. Nämä hoidetaan aikuissosiaalityön kautta. Lisäksi ELY-keskus ilmoitti vuoden 2018 alussa ettei Siuntioon enää osoiteta maahanmuuttajia kuntapaikoille, vaan jatkossa isoimmat kunnat missä on selkeät rakenteet maahanmuuttajien kotouttamistyön hoitamiseksi saavat ottaa vastaan osoitukset. On todettu, ettei enää ole ollut perusteltua palkata erillistä työntekijää maahanmuuttaja-asioiden hoitamiseksi ja vakanssi on jätetty tyhjäksi.

Socialservicen består av barn- och familjeservice, handikappservice och vuxensocialarbete. Sedan början av år 2018 övergick Ingå kommuns socialservice till att vara underställd Sjundeå kommuns grundtrygghetsnämnd. Ändringen i organisationen har varit avsevärd. Ingå socialservices personal, som bestod av fem vakanser, flyttade till att vara anställda hos Sjundeå kommun. Socialservice erbjuds jämlit i båda kommunerna, det finns två arbetsplatser, en vid respektive kommunhus.

Servicen för barn och familjer omfattar tjänster i enlighet med socialvårdslagen som t.ex. familjearbete och familjerådgivningstjänster, barnskyddsarbete samt barnatillsyningsmans tjänster. I Sjundeå har sedan år 2016 funnits en egen enhet för familjearbetet, i vilken det för tillfället arbetar tre arbetstagare, två familjearbetare och en familjehandledare. Därtill har det ökade behovet hemvårdshjälp för familjer också förutsatt användningen av köptjänster.

Familjerådgivningstjänsterna har utlokaliseras till en serviceproducent. Familjerådgivningens klientantal har hela tiden ökat. Familjerådgivningstjänster med låg tröskel erbjuds sedan början av år 2018 för kommuninvånare i både Sjundeå och Ingå. Det ökade antalet klienter är i sig positivt, eftersom det innebär att familjerna i allt större utsträckning nyttjar familjerådgivningens tjänster, det vill säga får hjälp och stöd i ett tidigt skede då problemen ännu är relativt små och går att åtgärda utan barnskyddets tunga tjänster.

Kommunen beviljar handikappservice på basis av ansökan. Alla ansökningar har behandlats inom den lagstadgade tidsfristen på tre månader och besluten har gjorts i enlighet med handikapplagen (lagen om service och stöd på grund av handikapp). Kommunen har avtal med Kårkulla samkommun, samkommunen Eteva samt Rinnekotisäätiö. Dessa erbjuder tjänster åt utvecklingsstörda personer. Därtill köper kommunen service enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp av olika serviceproducenter.

I vuxensocialarbetets tjänster ingår kompletterande och förebyggande utkomststöd, mentalvård- och missbrukarvårdstjänster samt andra handlednings- och stödtjänster för vuxna.

Kostnaderna för sysselsättningstjänsterna har ökat under år 2018. I genomsnitt har kommunen haft ca 60 personer på FPA:s så kallade ”viteslista”. För att främja situationen har man gått igenom processerna i Sjundeås och Ingås gemensamma utvidgade ledningsgrupp. Angående ärendet utsågs också en arbetsgrupp, som utredde situationen bland de arbetslösa i kommunen och framförde åtgärder för att förbättra situationen. Båda kommunernas sysselsättningsärenden sköts av socialhandledaren i tätt samarbete med Te-byrån, FPA och kommunens arbetsverkstad. Kommunens arbetsverkstad är underställd bildningsväsendet och erbjuder rehabiliterande arbetsverksamhet för arbetslösa i kommunen.

Sjundeå kommun tog emot under åren 2016-2017 sammanlagt 12 invandrare, 11 erbjöds kommunplatser och en flyttade till kommunen självständigt. Största delen av invandrarna har under 2017 och 2018 flyttat bort från Sjundeå kommun och i slutet av år 2018 fanns endast 4 klienter kvar. Dessa sköts via vuxensocialarbetet. Dessutom meddelade NTM-centralen i början av år 2018 att det i Sjundeå inte längre anvisas kommunplatser för invandrare, utan att de största kommunerna med tydliga strukturer för skötandet av integrationen av invandrare anvisas som mottagare. Det har konstaterats att det inte längre är motiverat att anställa en separat arbetstagare för att sköta om invandrarärenden och vakansen har lämnats obesatt.

Aikuissosiaalityö - Vuxensocialarbete	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Toimeentulotuki - Utkomststöd	Siirtynyt Kelaan/Överförst till FPA	
Lasten ja perheiden palvelut - Service för barn och familjer	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Lastensuojeluilmoitukset Barnskyddsanmälningar	224 Kpl - St.	192 (218Inkoo/Ingå)
Sosiaalihuoltolain mukaisia palvelutarpeen arviointeja - Utredningar om servicebehov enligt socialvårdslagen	-	109 (58Inkoo/Ingå)
Sosiaalihuoltolain mukaisia yhteydenottoa - Kontakter enligt socialvårdslagen		61 (69 Inkoo/ Ingå)
Lastenvalvotekäytävät - Barnatillsyningsuppgifter	132 sopimusta-avtal *10-12/2017 sis. myös Inkoon sopimukset/inkl. också Ingås avtal	167 (84 Siuntio/ Sjundeå, 83 Inkoo/ Ingå)
Vammaispalvelu - Handikappservice	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Asiakkaita - Klienter		
Omaishoidontuki - Närståendevård	26	22 (12 Inkoo/Ingå)
Asumispalvelu - Boendesevice	14	12 (19Inkoo/Ingå)
Kuljetuspalvelut VPL - Färdtjänster (Lag om service och stöd pga. handikapp)	82	92 (79 Inkoo/ Ingå)

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Sosiaalipalveluiden tulosalue - Resultatområdet socialservice					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	152 249	115 000	2 611 964	3 007 618	395 654
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-3 286 334	-3 126 803	-6 158 399	-6 424 289	-265 890
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-70 783	-79 158	-108 928	-137 428	-28 500
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 204 868	-3 090 961	-3 655 363	-3 554 099	101 264

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Sosiaalipalvelun toimintakate ylittää alkuperäisen talousarvion noin 0,46 miljoonaa euroa. Tämä koskee ainoastaan Siuntion kunnan ylitykset. Inkoon kunta on maksanut talousarvion mukaisesti kukausittain ennakkomaksun, ja neljän kuukauden välein maksuja on tasotettu palveluiden käytön mukaan.

Lasten ja perheiden palvelut alittavat talousarvion noin 155 000 euroa. Alitus johtuu pääosin siitä, että lastensuojelulain mukaiset sijoitukset alittavat talousarvion. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelut, mm ehkäisevän toiminnan kustannukset ovat pysyneet talousarvion raamien sisällä. Kustannukset kohdistuvat perhetyöhön, tukihenkilötoimintaan, perheneuvontaan sekä lapsiperheiden kotipalveluihin. Tämä voidaan kokea myönteisenä, sillä on sekä tärkeää että järkevää panostaa ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Vammaispalvelut kokonaisuutena ylittävät alkuperäiset annetut talousarviopuitteet noin 540 000 euroa. Isoimmat ylitykset näkyvät vammaisten kuljetuspalveluissa noin 90 000 euroa, kehitysvammaisten laitoshoidossa noin 160 000 euroa, ja kehitysvammaisten avopalveluissa noin 245 000 euroa. Ensisijainen syy ylitykseen on huomattava lisääntynyt tehostetun hoidontarve muutaman asiakkaan kohdalla yksiköissä, joissa vuorokausihinta on korkea. Ylitykset näkyvät lähinnä palvelujen ostoissa.

Aikuissosiaalityö ylittää alkuperäisen talousarvion noin 100 000 euroa. Suurin syy ylitykseen johtuu mielenterveys- ja päihdehuollon kuntoutuspalveluiden asumispalveluista jossa kustannukset ylittävät noin 70 000 euroa. Pienessä kunnassa kyseisten palveluiden käyttö näkyy heti talousarviossa, ja niitä on vaikea ennakoita, eli tarpeellinen määrä ei huomioitu talousarviossa. Toinen selittävä ylityksen tekijä on 194 700 euroa, joka näkyy maksutuotoissa työllistämispalveluissa, eli kyseessä on tekninen kirjanpidollinen virhe.

Työllistämisen kustannukset ovat nousseet ja ylittävät toimintakuluja noin 60 000 euroa. Työllistämisen kustannukset, koskee vain Siuntion kuntaa. Vuoden 2015 lakimuutoksen jälkeen, jolloin kunnille siirtyi isompi talousvastuu työmarkkinatuen kustannuksista, kustannukset Siuntion kunnan osalta on liikkunut 245 000 – 265 000 euron välillä. Työllistämispalvelujen asiakasmäärät ovat kasvaneet, vaikka Siuntion työttömyysprosentti on Uudenmaan alhaisempia.

Socialservicens verksamhetsbidrag överskrider den ursprungliga budgeten med ca 0,46 miljoner euro. Detta berör endast Sjundeå kommuns överskridningar. Ingå kommun har i enighet med budgeten månatligen betalat ett förskott och var fjärde månad har avgifterna jämnats ut enligt verklig användning av tjänster.

Service för barn och familjer underskrider budgeten med ca 155 000 euro. Underskridningen beror främst på att de barnskyddslagsenliga placeringarna underskrider budgeten. Kostnaderna för tjänster enligt socialvårdslagen, så som bland annat kostnaderna för förebyggande verksamhet, har hållits inom budgeten. Kostnaderna hänför sig till familjearbetet, stödpersonverksamheten, familjerådgivning och hemvårdstjänster för barnfamiljer. Samtidigt kan utvecklingen tolkas som positiv eftersom det är både viktigt och vettigt att satsa på förebyggande åtgärder.

Handikappservicen som helhet överstiger de givna budgetramarna med ca 540 000 euro. De största överskridningarna har skett inom handikappservicens färdtjänster (ca 90 000 euro), inom anstaltsvård för funktionshindrade (ca 160 000 euro) och inom öppenservice för funktionshindrade (ca 245 000 euro). Den främsta orsaken till överskridningen är den betydande ökningen i behovet av effektiviserad vård för några klienter vid enheter där dygnsavgiften är hög. Överskridningarna syns främst i köp av tjänster.

Vuxensocialarbetet överskrider den ursprungliga budgeten med ca 100 000 euro. Den största orsaken till överskridningen är boendesevice för rehabiliteringstjänsterna inom mentalvårds och missbrukarvården där kostnaderna överskrider med ca 70 000 euro. I en liten kommun syns en ökad användning av dylika tjänster direkt i budgeten, samtidigt som de är svåra att förutse. En annan förklarande faktor är summan på 194 700 euro, som syns som avgiftsintäkt under sysselsättningstjänsterna och som är ett bokföringstekniskt fel.

Kostnaderna för sysselsättandet har ökat och överskrider budgeten med ca 60 000 euro. Anmärkningsvärt är att sysselsättningskostnaderna endast berör Sjundeå kommun. Sedan lagändringen som skedde år 2015, varefter ett större ekonomiskt ansvar för arbetsmarknadsstödet kostnader överfördes till kommunerna, har kostnaderna för Sjundeå kommuns del varit ungefär 245 000-265 000 euro. Antalet klienter inom sysselsättningstjänsterna har ökat, trots att arbetslöshetsprocenten i Sjundeå kommun hör till de lägsta i Nyland.

SIVISTYSLAUTAKUNTA – BILDNINGSNÄMNDEN

Sivistyslautakunnan alaisuuteen kuuluva sivistysosasto on jaettu kolmeen tulosalueeseen:

- opetuksen tulosalue
- varhaiskasvatuksen tulosalue
- vapaan sivistystyön tulosalue.

Tämän lisäksi sivistyslautakunnan alaisuudessa toimii sivistystoimiston tulosityksikkö.

Sivistysosasto on henkilöstömäärältään kunnan suurin osasto, jossa työskentelee noin 60 % kunnan henkilöstöstä. Sivistysosaston palvelut ovat pääsääntöisesti lakisääteisiä tehtäviä. Sivistysosaston toimintaa ohjaavia säädöksiä ovat mm. varhaiskasvatuslaki, perusopetuslaki, nuorisolaki, liikuntalaki, kirjastolaki, joukkoliikennelaki ja laki kuntouttavasta työtoiminnasta sekä niihin liittyvät asetukset ja muut ohjeistukset. Sivistystoimen johtaja toimii sivistysosaston osastonjohtajana.

Sivistyslautakunta hyväksyi (SIVLTK 12.9.2018 § 89) Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kehittämissuunnitelman (SivKesu), joka korvaa lautakunnan aikaisemmat kunnallisen opetuksen järjestäjän kehittämissuunnitelmat (KuntaKesu). SivKesussa on huomioitu kaikki sivistyslautakunnan alaiset toiminnot, joille on määritelty kunnan strategiaan liittyvät keskeiset kehittämistoimenpiteet. Lisäksi suunnitelma ohjaa kehittämistoiminnan arviointia ja valvoo sen toteutumista. Kehittämistoiminnan tavoitteena on antaa siun- tiolaisille avaimet hyvään elämään.

Sivistysosaston tulosaluepäälliköt ja lautakunnan puheenjohtaja osallistuivat Opsia ry:n järjestämään Sivistyskunta 2020 koulutukseen, joka tukee SivKesun edelleen kehittämistä.

Bildningsavdelningen som lyder under bildningsnämnden är år 2018 indelad i tre resultatområden:

- resultatområdet undervisning
- resultatområdet småbarnsfostran
- resultatområdet fritt bildningsarbete

Dessutom lyder resultatenheten bildningskansliet under bildningsnämnden.

Bildningsavdelningen är kommunens största avdelning gällande personalmängden och på avdelningen arbetar ca 60 % av kommunens personal. Bildningsavdelningens tjänster består till största delen av lagstadgade uppgifter. Bildningsavdelningens verksamhet styrs bland annat av lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning, ungdomslagen, idrottslagen, bibliotekslagen, kollektivtrafiklagen och lagen om rehabiliterande arbetsverksamhet samt förordningar som hänför sig till dessa och andra anvisningar. Bildningsdirektören fungerar som bildningsavdelningens avdelningschef.

Bildningsnämnden godkände (12.9.2018 § 89) Utvecklingsplanen för bildnings- och välfärdstjänster (SivKesu) som ersätter nämndens tidigare lokala plan för utbildningsanordnare (KuntaKesu). I SivKesun har man beaktat alla de verksamheter som är underställda bildningsnämnden för vilka det fastställts utvecklingsåtgärder enligt kommunens strategi. Dessutom styr planen utvärderandet av utvecklingsverksamheten och övervakar verkställandet av den. Målet med utvecklingsverksamheten är att ge sjundeåborna nycklarna till ett bra liv.

Bildningsavdelningens resultatområdeschefer och nämndens ordförande deltog i utbildningen Bildningskommun 2020 som ordnades av Opsia rf. Utbildningen stöder vidareutvecklandet av SivKesun.

Toiminnan toteutuminen - Utfall av verksamhet

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sivistysosastolle vuosille 2017-2018 seuraavan keskeisen toiminnallisen tavoitteen:

Kommunfullmäktige har för åren 2017-2018 godkänt följande centrala verksamhetsmål och utvärderingskriterier för bildningsavdelningen:

Toiminnan tavoite - Verksamhetsmål	Arviointikriteeri - Utvärderingskriterium	Tavoitteen toteutuminen - Målsättningens utfall
2.1 Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) (sivistysosasto ja sivistyslautakunta, perusturvaosasto ja perusturvalautakunta)	Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämissuunnitelma laadittu vuoden 2018 loppuun mennessä.	Hanke toteutus aloitettu. Jatkaa vielä 2018
2.1 Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE) (bildningsavdelningen och bildningsnämnden, grundtrygghetsavdelningen och grundtrygghetsnämnden)	Utvecklingsplanen för barn- och familjetjänster har utarbetats före utgången av år 2018.	Projektet igångsatt. Fortsätter även år 2018.
4.1 CAF-arvioinnin käyttöönotto kunnassa (sivistysosasto)	Julkisen sektorin yhteisen laadunarviointimallin käyttöönotto. Henkilöstöä on koulutettu mallin mukaiseen toimintaan sekä toimintatapojen ja tulosten arviointi on tehty.	CAF-laatuarviointia ei ole kyetty suorittamaan suunnitellulla tavalla. Laatuarvioinnin suorittamista jatketaan vuonna 2019 kevään aikana laadittavan arviointisuunnitelman mukaisesti.
4.1 Ibrukttagande av CAF-utvärdering i kommunen (bildningsavdelningen)	Ibrukttagande av en gemensam modell för kvalitetsutvärdering inom den offentliga sektorn. Personalen har utbildats för det arbetssätt som modellen förutsätter. Och det har uppgjorts en bedömning av verksamhetssätten och resultatet.	CAF-kvalitetsbedömningen har inte kunnat genomföras planenligt. Genomförandet av kvalitetsutvärderingen kommer att fortsätta under våren 2019 enligt den utvärderingsplan som uppgörs

CAF-laatu-arviointia ei ole kyetty suorittamaan suunnitellulla tavalla. Arvioinnin tukena käytettävä ATK-ohjelma osoittautui tulosten käsittelyyn soveltumattomaksi. Tästä syystä jo suoritettuaan arviointien tulosten käsittely osoittautui liian vaikeaksi. Uuden kyselyohjelman käyttöönotto on viivästynyt.

Arvioinnin suorittamista varten muodostetussa projektiryhmässä on tapahtunut useita muutoksia henkilöstön vaihtuvuuden takia. Sivistysosaston hallinnoitsijaksi vastaa arvioinnin käytännön suorittamisen valmistelusta ja tulosten käsittelystä. Suunnittelija on ollut vanhempainvapaalla helmikuun lopusta saakka. Toimenhaltija irtisanoutui elokuussa. Sijaisen ja uuden hallinnoitsijan rekrytointi osoittautui erittäin vaikeaksi. Käytännössä sivistystoimistolla ei ole ollut vuoteen pysyvää ja ammattitaitoista hallinnoitsijaa, joka olisi pystynyt hallinnoimaan CAF-arviointia.

Lisäksi teknisellä osastolla oli haasteita täyttää CAF-arvioinnin projektiryhmään kuuluvan hallinnoitsijan vakanssin täytmissä. Tämä omalta osaltaan vaikeutti arvioinnin suorittamista.

Saman aikaan koulu- ja sivistysosaston muuhun palveluverkkoon tehdyt muutokset ja uuden sivistys- ja hyvinvointikampanjan valmisteluun liittyvät toimenpiteet ovat lisänneet sivistystoimiston työmäärää siinä määrin, että henkilöstövajauksen takia arviointia ei ole pystytty suorittamaan nykyisellä henkilöstöresursseilla.

Laatu-arvioinnin suorittamista jatketaan vuonna 2019 kevään aikana laadittavan arviointisuunnitelman mukaisesti.

Perusturvan ja sivistysosaston yhteinen Lapsiperheiden palveluiden LAPE-kehittämishanke päättyi vuonna 2018. Perusturva esittää omassa osuudessaan arvioinnin kehittämishankkeen toteutuksesta.

CAF-kvaliteetsbedömningen har inte kunnat genomföras planenligt. ADB-programmet som användes som stöd för bedömningen visade sig vara olämpligt för behandlingen av resultat. På grund av detta visade det sig vara för svårt att behandla resultaten. Bruktagningen av det nya programmet har dröjt.

Det har skett flera ändringar i den projektgrupp som bildats för utförandet av bedömningen på grund av personalomsättningen. Bildningsavdelningens förvaltningsplanerare ansvarar för den praktiska beredningen av utförandet och för behandlingen av resultaten. Planeraren var föräldradedig sedan slutet av februari och befattningssinnehavaren sade upp sig i augusti. Rekryterandet av en vikarie och en ny förvaltningsplanerare visade sig vara mycket utmanande. I praktiken har bildningsavdelningen inte på ett år haft en permanent och yrkeskunnig förvaltningsplanerare som skulle ha kunnat hantera CAF-utvärderingen.

Därtill hade tekniska avdelningen problem med att besätta sin förvaltningsplanerarvakans. Tekniska avdelningen förvaltningsplanerare ingår också i projektgruppen för CAF-utvärderingen. Detta försvårade utförandet av utvärderingen ytterligare.

Samtidigt har de övriga ändringarna som riktar sig mot skolorna och bildningsavdelningen samt beredningen av bildnings- och välfärdscampuset ökat arbetsmängden för bildningskansliet i den mån, att man på grund av personalbrist inte har kunnat genomföra utvärderingen med de befintliga personalresurserna.

Genomförandet av kvalitetsutvärderingen kommer att fortsätta under våren 2019 enligt den utvärderingsplan som uppgörs.

Grundtrygghetsavdelningens och bildningsavdelningens gemensamma LAPE-projekt för utvecklingen av service för barnfamiljer avslutades år 2018. Grundtrygghetsavdelningen framför i sin egen del bedömningen av genomförandet av utvecklingsprojektet.

Olennaiset muutokset toiminnassa - Väsentliga förändringar i verksamheten

Kunnanvaltuusto lakkautti päätöksellään (KV 9.4.2018 § 42) Päivärinteen koulun ja keskitti suomenkielisen perusopetuksen Aleksis Kiven kouluun 1.8.2018 alkaen. Tästä syystä sivistyslautakunta vahvisti (SIVLTK 13.6.2018 § 64) uudet oppilaaksi-ottoperiaatteet 14.6.2018 alkaen.

Koska koulurakennusten sisäilmaongelmien takia kaksi liikuntasalia on jouduttu poistamaan käytöstä, sivistyslautakunnan esityksestä (SIVLTK 13.9.2017 § 71) kunnanhallitus päätti vuokrata tiloja Folksam Arenasta perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttöön sekä koulujen aamu- ja iltapäivätoiminnan käyttöön. Vuokrausta on jatkettu lukuvuoden 2018 – 2019 ajaksi. Liikunnanopetuksen asianmukainen järjestäminen edellyttää, että Folksam Arenaa joudutaan vuokraamaan näillä näkymin siihen saakka, kunnes uusi sivistys- ja hyvinvointikampus otetaan käyttöön.

Valtionhallinnon eri toimijoiden (mm. Karvi, ELY, OPH, Tilastokeskus, THL, AVI, OKM) erilaisten lakisääteisten kyselyjen ja tilastointien lisäksi muut tiedustelut ovat lisääntyneet huomattavasti mm. maakuntahallinnon valmistelun seurauksena. Tämän seurauksena on jouduttu siirtämään resursseja toiminnan kehittämisestä ja operatiivisesta johtamisesta hallinnointiin.

Kommunfullmäktige beslutade (FGE 9.4.2018 § 42) lägga ned Päivärinteen koulu och koncentrera den finskspråkiga grundläggande utbildningen till Aleksis Kiven koulu från och med 1.8.2018. På grund av detta fastställde bildningsnämnden (BILDN 13.6.2018 § 64) de nya elevantagningsprinciperna som trädde i kraft 14.6.2018.

Eftersom man på grund av problemen med inomhusluften i skolbyggnaderna varit tvungen att sluta använda två gymnastiksalor, beslutade kommunstyrelsen på förslag av bildningsnämnden (BILDN 13.9.2017 § 71) att hyra lokaler i Folksam Arenan för den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken samt för skolornas morgon- och eftermiddagsverksamhet. Hyresavtalet har fortsatt under läsåret 2018-2019. För att gymnastikundervisningen ska kunna ordnas ändamålsenligt förutsätter det att man troligtvis hamnar hyra lokaler i Folksam Arenan fram tills det nya bildnings- och välfärdscampuset tas i bruk.

Utöver de lagstadgade förfrågningarna av olika aktörer inom statsförvaltningen (bl.a. Karvi, NTM, UBS, Statistikcentralen, Institutet för hälsa och välfärd, Regionförvaltningsverket, UKM) samt statistikföringen har andra förfrågningar ökat i antalet avsevärt bland annat till följd av beredningen av landskapsförvaltningen. På grund av detta har man varit tvungen att flytta resurser från utvecklingen av verksamheten och det operativa ledandet till administrationen.

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Sivistyslautakunta - Bildningsnämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 213 690	990 840	990 840	1 063 606	72 766
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	447 264	483 254	483 254	384 371	-98 883
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-10 610 105	-11 964 155	-12 703 849	-11 775 128	928 721
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-3 264 011	-2 868 474	-1 622 889	-1 467 290	155 599
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-12 213 162	-13 358 535	-12 852 644	-11 794 441	1 058 203

Sivistyslautakunnan toimintakate muodostui noin miljoona euroa arvioitua pienemmäksi, toteuma 91,8 %. Alitus muodostuu pääosin henkilöstömenojen ja palveluiden ostojen arvioitua pienemmästä toteutumisesta. Lisäksi toimintatuotot toteutuivat arvioitua pienempinä, toteuma 98,2 %.

Sivistysosasto hakee vuosittain erilaisia valtion erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen. Vuonna 2018 sivistysosasto hallinnoi yli kahtakymmentä erilaista valtion erityisavustuksin rahoitettua hanketta, joiden kokonaissumma on noin 490 000 euroa. Valtionavustuksista siirtyy noin 270 000 euroa käytettäväksi vuodelle 2019 niiden jakoperusteiden mukaisesti. Valtionavustukset mahdollistavat toimintojen ylläpitämisen, kehittämisen, erilaisten toimintaan liittyvien laitteiden ja välineiden hankkimisen sekä henkilöstön osaamisen kehittämisen.

Valtionavustuksia on haettu ja myönnetty kaikille kolmelle tulosalueelle. Valtionavustusten hakeminen, hallinnointi ja niiden käyttöä koskevien selvitysten laatiminen työllistää sivistysosaston hallintoa yhteensä noin yhden henkilötyövuoden verran.

Bildningsnämnden verksamhetsbidrag blev ungefär en miljon mindre än budgeterat, utfallet var ca 91,8 %. Underskridningen berodde på att personalutgifterna och utgifterna för köp av tjänster utföll som mindre än beräknat. Därtill blev verksamhetsintäkter mindre än beräknat, utfallet var 98,2 %.

Bildningsavdelningen ansöker årligen om statliga specialunderstöd för utvecklandet av verksamheten. Under år 2018 administrerade bildningsavdelningen över tjugo olika projekt som finansierades med statliga specialunderstöd. Den totala summan för stöden uppgick till ca 490 000 euro. Av statsbidragen överfördes ca 270 000 euro till att användas år 2019 enligt utdelningsgrunderna för dem. Statsbidragen möjliggör upprätthållandet och utvecklandet av verksamheterna anskaffningen av olika apparater och anordningar för verksamheten samt utvecklandet av personalens färdigheter.

Det har ansökts om och beviljats statsbidrag för alla tre resultatområden. Att ansöka om och administrera statsbidrag samt att uppgöra utredningar angående användningen av statsbidragen sysselsätter ungefär ett årsverke inom bildningsavdelningens förvaltning.

Sivistystoimi - Bildningsväsendet	Toimenpiteen vaikuttavuusarvio 2018 - Konsekvensbedömning av åtgärd 2018	2018	Kuvaus - Beskrivning	Tilanne - Situation
Opetustoimi - Undervisningsväsendet				
Koulunkäyntiavustajat - Skolgångsbiträden	35 316	0	Koulunkäyntiavustajien tarve vähenee kolmella henkilöllä. Behovet av skolgångsbiträden minskar med tre personer.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Koululaisten IP-toiminta - Elevernas eftermiddagsverksamhet	17 000	0	Toimintaa tehostetaan. Verksamheten effektivteras.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Opetustoimi yhteensä - Undervisningsväsendet totalt	52 316	0		
Varhaiskasvatus - Småbarnsfostran				
Lilla-Lotta Toukolaan - Lilla-Lotta till Toukola	18 800	0	Lilla-Lotan toiminta siirtyy Toukolaan 8/2017. Verksamheten i Lilla-Lotta flyttar till Toukola 8/2017.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Päiväkodin johtajan virka - Daghemsföreståndartjänst	40 440	0	Yhden suomenkielisen päiväkodin johtajan virka lakkautetaan ja muut johtajan virat muutetaan aluevastaavan viroiksi. En finskspråkig daghemsföreståndartjänst avskaffas och de övriga föreståndartjänsterna ändras till tjänster som områdesansvariga.	Toteutettu jo 2017 - Förverkligats redan år 2017
Varhaiskasvatus yhteensä - Småbarnsfostran totalt	59 240	0		
Opetustoimi ja varhaiskasvatus yhteensä - Undervisningsväsendet och småbarnspedagogiken totalt	111 556	0		
Yhteensä - Totalt	111 556	0		

Investoinnit - Investeringar

5002 Opetuskäyttöön tarkoitetut multimedialaitteet 42 000 €

Hankinta on jaksotettu kolmelle vuodelle, jotta tietoliikenneyhteys sekä muut tarvittavat valmiudet saataisiin ajantasaisesti. Laitetarve on noin 300 kappaletta, 100 kpl per jaksotettu vuosi. Hankinta aloitettiin vuonna 2016. Investointi on suoritettu loppuun vuonna 2018.

5116 Kirjaston toiminnallisuuden kehittäminen 32 500 €

Investointi on suoritettu loppuun vuonna 2018. Toiminnallisuuden muutokset jatkuvat vuonna 2019.

3133 Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen AKK:n väistötilojen

pihan yhteyteen 31 000 €.

Investointi on suoritettu loppuun vuonna 2018.

5013 Kirjaston TVT-laitteiden uusinta 23 000€

Investointi on suoritettu loppuun vuonna 2018. Laitekannan uusimisella vastataan kirjastolain vaatimuksiin toiminnasta ja mahdollistetaan erilaisten asiakasryhmien palvelu, omatoimikäyttö ja digineuvonnan järjestäminen.

5002 Multimediaalaitteet avoimia koulukäyttöä varten 42 000 €

Anskaffningen har delats upp på tre år för att man ska hinna aktuella datakommunikationen och andra behövliga beredskaper. Det behövs ca 300 apparater, vilket innebär 100 per år. Anskaffningen inleddes år 2016. Investeringen slutfördes under år 2018.

5116 Utvecklande av bibliotekets funktionalitet 32 500 €

Investeringen slutfördes under år 2018. De funktionella ändringarna fortsätter för övriga delar år 2019.

3133 Byggnad av näridrottsplats vid AKK:s moduler 31 000 €.

Investeringen slutfördes under år 2018.

5013 Förnyande av bibliotekets IKT-apparatur 23 000 €

Investeringen slutfördes under år 2018. Genom att förnya apparatbeståndet besvarar man bibliotekslagens krav för verksamheten och möjliggör betjäning av olika kundgrupper, självbetjäning och ordnande av digirådgivning.

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi - Åtgärder för balanserande av ekonomin

Jo aikaisemmin tehtyjen toimenpiteiden seurauksena sivistyslautakunta on toteuttanut kaikki valtuuston edellyttämät talouden tasapainottamistoimenpiteet.

Tack vare de åtgärder som vidtagits tidigare har bildningsnämnden nu genomfört alla åtgärder som fullmäktige förutsatt för balanseringen av ekonomin.

Henkilöstö - Personal

Opetuksen tulosalue: Päivärinteen koulun rehtorin tehtävien hoito määrättiin Aleksis Kiven koulun rehtorille 7.8.2017 – 31.7.2018 väliseksi ajaksi. Päivärinteen koulun opetushenkilöstön kelpoisuusaste putosi lukuvuodeksi 2017 – 2018 kahdelle opettajalle myönnettyjen vuoden mittaisten virkavapauksien takia.

Kaikkia lukuvuodeksi 2018 - 2019 vapaina olleita luokan- ja erityisopettajien virkoja ei ole pystytty täyttämään suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa toistaiseksi kelpoisten hakijoiden vähyyden takia. Opetus on järjestetty väliaikaisjärjestelyin, jotka turvaavat oppilaiden opetussuunnitelman mukaisen oikeuden opetuksen ja erityiseen tukeen. Tästä syystä rekrytoinnin valmisteluun on kiinnitetty huomiota ja rekrytointia on aikaistettu, jotta vuoden 2019 opettajarekrytointi onnistuisi aikaisempaa paremmin.

Vuoden 2018 lopussa allekirjoitettiin uusi OVTES:iin liittyvä paikallinen sopimus, jossa määriteltiin uudelleen opetushenkilöstölle maksettavat TVA- ja henkilökohtaiset lisät. Sopimus astuu voimaan 1.1.2019 alkaen.

Opetushenkilöstölle on järjestetty sekä paikallista että koulukohtaisesti koulutusta. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua ulkopuolisiin koulutustilaisuuksiin.

Varhaiskasvatuksen tulosalue: Syksyn 2018 aikana on päivitetty varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtäväkuvia ja vakanssinimikkeitä kunnan TVA-prosessin myötä. Elokuusta 2018 alkaen on toiminut neljä kunnallista perhepäivähoitajaa. Osa perhepäivähoitajista siirtyi eläkkeelle ja osa päiväkoteihin lastenhoitajan tehtäviin. Kaksi perhepäivähoitajaa jatkoi kelpoisuuden tuottavan ammattitutkinnon suorittamista oppisopimuskoulutuksena. Varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava aloitti johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamisen. Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmässä jatkettiin palvelualuevastaaville sovittuja apulaispäiväkodinjohtajien

Resultatombudet för undervisning: Aleksis Kiven koulun rehtori förordnades att sköta Päivärinteen koulun rektorsuppgifter 7.8.2017-31.7.2018. Behörighetsgraden för Päivärinteen koulus undervisningspersonal sjönk för läsåret 2017-2018 på grund av att två lärare beviljades tjänsteledigheter på ett år.

Alla klass- och speciallärartjänster som var lediganslagna för läsåret 2018-2019 kunde inte besättas inom den finsk- och svenskspråkiga grundläggande utbildningen på grund av det ringa antalet behöriga sökanden. Undervisningen har ordnats med tillfälliga arrangemang som tryggar elevernas rätt till undervisning och särskilt stöd enligt läroplanen. På grund av detta har man fäst uppmärksamhet vid beredningen av rekryteringar och rekryteringen har tidigare lagts för att lärarrekruteringen för år 2019 skulle lyckas bättre än tidigare.

I slutet av år 2018 undertecknades det nya lokala avtalet som hänför sig till UKTA. I avtalet fastställdes på nytt de arbetsvärderingstillägg och personliga tillägg som betalas till undervisningspersonalen. Avtalet trädde i kraft 1.1.2019.

Det har för undervisningspersonalen ordnats både lokala och skolspecifika utbildningar. Dessutom har personalen kunnat delta i externa utbildningar.

Resultatombudet för småbarnspedagogik: Under hösten 2018 har man till följd av kommunens arbetsvärderingsprocess uppdaterat uppgiftsbeskrivningarna och uppgiftsbenämningarna för personalen inom småbarnspedagogiken. Från och med augusti 2018 har det funnits fyra kommunala familjedagvårdare i kommunen. En del av familjedagvårdarna gick i pension och en del övergick till att vara barnskötare vid daghem. Två familjedagvårdare fortsatte att genomlära utifrån yrkesexamen som ger behörighet. Serviceområdesansvariga inom småbarnspedagogik inledder utvärderandet av en specialyrkesexamen inom ledarskap. Inom småbarnspedagogikens

sekä vastuulastentarhanopettajia toimintamallia. Varhaiskasvatushenkilöstöä on eläköitynyt ja vapaita vakansseja on täytetty tarpeen mukaan. Lakisääteisten palvelujen järjestämiseksi sijaisia on otettu tarpeen mukaan. Pätevien lastentarhanopettajien saaminen on ollut haastavaa.

Vapaan sivistystyön tulosalue: Kirjastovirkailijan vakanssi muutettiin informaattikon vakanssiksi vuoden alusta ja tehtävä saatiin täytettyä pätevällä henkilöllä. Toinen etsivä nuorisotyöntekijän irtisanouduttua vakanssi täytettiin vakainaisesti.

Vastuunuorisotyöntekijä (1.1.2019 alkaen nuorisopalvelukoordinaattori) suoritti JET-tutkinnon.

Sivistystoimiston tuloksikkö: Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelujen järjestämisessä jatkettiin yhteistyötä Inkoon kunnan kanssa. Hallinnon suunnittelija suoritti JET opintokokonaisuuden.

Koska ruotsinkielisen koulupsykologipalveluiden jatkumista ei ole saatu toteutettua uuden kilpailutuksen vuoksi, sivistyslautakunta on esittänyt kunnanhallitukselle psykologin viran perustamista yhteistyössä Inkoon kunnan ja Lohjan kaupungin kanssa. Siuntion kunta toimii esityksen mukaisesti viran isäntäkuntana ja myy psykologipalvelut Inkoole ja Lohjalle.

Kunnanhallituksen päätöksellä koulunkäyntiavustajien, varhaiskasvatuksen ryhmäavustajien ja iltapäivätoiminnan ohjaajien vakanssit muutettiin kasvatuksen ja opetuksen avustajiksi 1.1.2019 alkaen.

Hallinnon suunnittelijan vakanssi muutettiin kasvatus- ja opetuskoordinaattoriksi ja tehtävän kuva tarkistettiin. Kasvatus- ja opetuskoordinaattori toimii jatkossa iltapäivätoiminnassa työskentelevien kasvatuksen ja opetuksen avustajien sekä lähi- että työnjohdollisena esimiehenä. Sivistysosaston toimistosihteerin vakanssinimike muutettiin osastosihteeriksi.

Kunnanhallitus muutti toisen hallinnon suunnittelijan vakanssin hallinnon koordinaattoriksi ja tehtävänkuva tarkistettiin. Hallinnon koordinaattori toimii jatkossa sivistysosaston vahtimestareiden esimiehenä.

Kunnanhallitus muutti kouluisännän ja iltavahtimestarin vakanssit vahtimestariksi. Samalla työnkuvat tarkistettiin.

ledningssystem fortsatte man verksamhetsmodellen med de för de serviceområdesansvariga överenskomna biträdande daghemsföreståndarna och ansvarsbarntädgårdslärarna. Personal inom småbarnspedagogiken har pensionerats och obesatta vakanser har enligt behov besatts. För ordnandet av de lagstadgade tjänsterna har man tagit in vikarier vid behov. Det har varit utmanande att få behöriga barntädgårdslärare.

Resultatområdet för fritt bildningsarbete: En bibliotekarievakans ändrades till informatikervakans från början av året och uppgiften besattes med en behörig person. Efter att en ungdomsarbetsre hade sagt upp sig, besattes vakansen stadigvarande.

Den ansvariga ungdomsarbetaren (fr.o.m. 1.1.2019) koordinerar för ungdomstjänster) utförde JET-utbildningen.

Resultatenheten för bildningskansliet: Man fortsatte samarbetet med Ingå kommun inom ordnandet av speciallärartjänsterna inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. Förvaltningsplaneraren utförde studiehelheten JET.

Förvaltningsplaneraren utförde studiehelheten JET.

Eftersom man inte kunde fortsätta de svenskspråkiga skolpsykologtjänsterna på grund av en ny konkurrensutsättning, har bildningsnämnden föreslagit för kommunstyrelsen att en ny psykologtjänst skulle inrättas i samarbete med Ingå kommun och Lojo stad. Enligt förslaget fungerar Sjundeå kommun som värdkommun för tjänsten och säljer psykologtjänster för Ingå och Lojo.

I enlighet med kommunstyrelsens beslut ändrades vakanserna för skolgångsbiträden, småbarnspedagogikens gruppassistenter och eftermiddagsledarna till assistenter för fostran och undervisning från och med 1.1.2019.

Förvaltningsplanerarens vakans ändrades till fostrings- och undervisningskoordinator och uppgiftsbeskrivningen justerades. Fostrings- och undervisningskoordinator fungerar i fortsättningen som närmaste förman och som ansvarig för arbetsledningen för de fostrings- och undervisningsassistenter som arbetar inom eftermiddagsverksamheten. Bildningsavdelningens kanslisekreterarvakans ändrades till en avdelningssekreterarvakans.

Kommunstyrelsen ändrade den andra förvaltningsplanerarens vakans till en förvaltningskoordinatorvakans och uppgiftsbeskrivningen justerades. Förvaltningskoordinatorn fungerar i fortsättningen som förman för bildningsavdelningens vaktmästare.

Kommunstyrelsen ändrade skolvårdens och kvällsvaktmästarens vakanser till vaktmästare. Samtidigt justerades uppgiftsbeskrivningarna.

Sivistystoimiston tuloksikkö – Resultatenheten bildningskansliet

Sivistystoimiston tuloksikkö kattaa vuonna 2018 sivistystoimen hallinnon, joukkoliikenteen (sis. koulukuljetukset), logistiikan, yhteiset koulut, opetuksen ja kasvatuksen tukipalvelut (oppilashuolto ja avustajapalvelut). Sivistystoimen johtaja johtaa sivistystoimistoa.

Bildningskansliets resultatenhet omfattade år 2018 bildningsväsendets förvaltning, kollektivtrafiken (inkl. skolskjutsarna), logistiken, de gemensamma skolorna samt stöd tjänsterna för undervisning och fostran (elevvården och assistenttjänsterna). Bildningskansliet leds av bildningsdirektören.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Siuntion kunta on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän jäsen 1.1.2018 alkaen. Samana päivänä HSL-palvelupiste aloitti toimintansa kunnan kirjastossa. Koska Siuntio on HSL:n jäsen, kunta ei saa enää Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämää joukkoliikenteen valtionavustusta.

Sivistysosasto osallistui aktiivisesti Länsi-Uudenmaan henkilöliikennetyöryhmän toimintaan. Viikonloppuvuoroja hankittiin 8/2018 alkaen. Avainlinjojen aikataulut julkaistiin reittioppaassa 8/2018 alkaen.

HSL-jäsenyyden seurauksena sivistyslautakunta päivitti koulukuljetusperiaatteet vastaamaan HSL:n toimintaperiaatteita (SIVLTK 17.1.2018 § 8).

Sivistyslautakunta hyväksyi uudet koululaisten iltapäivätoiminnan periaatteet (SIVLTK 17.1.2018) ja toimintasuunnitelman (SIVLTK 17.1.2018 § 12).

Sivistyslautakunta antoi lausunnon Störsvikin päiväkotitontin myyntiin koskevaan lausuntopyyntöön (SIVLTK 14.1.2018 § 14).

Sivistyslautakunta antoi vuoden 2018 aikana vastauksen kaikkiin avoinna olleisiin valtuustoaloitteisiin.

Sivistyslautakunta laati selvityksen suomenkielisen perusopetuksen kouluverkosta ja esityksen tulevasta kouluverkosta (SIVLTK 14.2.2018 § 26).

Sivistyslautakunta antoi (SIVLTK 22.8.2018 § 80) sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tilatarveselvityksen uuden sivistys- ja hyvinvointikampuksen suunnittelun aloittamiseksi.

Sivistyslautakunta hyväksyi (SIVLTK 12.9.2018 § 87) ruotsinkielistä vuosiluokkien 7 – 9 perusopetuksen järjestämistä koskevan sopimuksen Lohjan kaupungin kanssa. Sopimuksen perusteella Källhagens skola toimii ko. vuosiluokkien oppilaiden lähikouluna Siuntion perusopetuksen oppilaaksiottoperiaatteiden mukaisesti.

Sivistyslautakunta antoi lausunnon Västra Nylands folkhögskolan kuntayhtymän talousarvioista vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020 – 2021.

Sivistysosasto on kehittänyt viestintää. Kunnan uusituilla kotisivuille on päivitetty ajantasaista tietoa osaston palveluista. Osaston toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti kunnan Facebook-sivuilla.

GDPR-uudistuksen myötä sivistysosaston asiakasrekistereitä koskevat tietosuojaselosteet ja -ilmoitukset ja laadittiin säädösten mukaisiksi.

Cloudia-sopimusjärjestelmän käyttöönoton myötä sivistysosaston sopimusten hallinta on ajanmukaistunut.

Sivistysosasto osallistui arkistonmuodostussuunnitelman (AMS) valmisteluun. Vapaan sivistystyön sekä varhaiskasvatuksen tulosalueen osalta arkistonmuodostussuunnitelma on valmis.

Siuntion kunnan käyttämä Primus-oppilashallintojärjestelmä synkronointiin opetushallituksen hallinnoiman Koski-palvelun kanssa.

Sivistysosasto tekee aktiivista yhteistyötä siivous- ja ruokapalveluiden osalta teknisen osaston ja palveluntuottajan kesken.

Sjundeå kommun har varit medlem i samkommunen Helsingforsregionens trafik sedan 1.1.2018. Samma dag som medlemskapet trädde i kraft öppnade HRT-servicestället i kommunens bibliotek. Eftersom kommunen är medlem i HRT, får kommunen inte längre det av NTM-centralen i Nyland beviljade statsbidraget för kollektivtrafik.

Bildningsavdelningen deltog aktivt i verksamheten i Västra Nylands kollektivtrafikarbetsgrupp. Veckoslutsturer har ordnats sedan augusti 2018. Nyckellinjernas tidtabeller publicerades i Reseplaneraren i augusti 2018.

Till följd av HRT-medlemskapet uppdaterade bildningsnämnden skolskjutsprinciperna så att de motsvarar HRT:s verksamhetsprinciper (BILDN 17.1.2018 § 8).

Bildningsnämnden godkände de nya principerna för eftermiddagsverksamheten för skolelever (BILDN 17.1.2018) och verksamhetsplanen för eftermiddagsverksamheten (BILDN 17.1.2018 § 12).

Bildningsnämnden gav ett utlåtande om försäljningen av daghemstomten i Störsvik (BILDN 14.1.2018 § 14).

Bildningsnämnden besvarade under år 2018 alla öppna fullmäktigemotioner.

Bildningsnämnden uppgjorde en utredning över den finskspråkiga grundläggande utbildningens skolnätverk och ett förslag till det kommande skolnätverket (BILDN 14.2.2018 § 26).

Bildningsnämnden uppgjorde (BILDN 22.8.2018 § 80) en lokalbehovsutredning för bildnings- och välfärdstjänster inför inledandet av planeringen av bildnings- och välfärdscampuset.

Bildningsnämnden godkände (BILDN 12.9.2018 § 87) avtalet med Lojo stad gällande ordnandet av grundläggande utbildning för de svenskspråkiga eleverna i årskurs 7-9. Enligt avtalet är Källhagens skola närskola för eleverna i de ifrågavarande årskurserna i enlighet med Sjundeås elevantagningsprinciper för den grundläggande utbildningen.

Bildningsnämnden gav ett utlåtande om budgeten för år 2019 och ekonomiplanen för åren 2020-2021 för Samkommunen Västra Nylands folkhögskola.

Bildningsavdelningen har utvecklat kommunikationen. På kommunens webbplats finns aktuell information om avdelningens tjänster. Om verksamheterna på avdelningen informeras också regelbundet på kommunens Facebook-sida.

I och med GDPR-reformen uppdaterades de registerbeskrivningar och -anmälningar som berör bildningsavdelningens personregister så att de motsvarar förordningarna.

Till följd av införandet avtalssystemet Cloudia, har hanteringen av bildningsavdelningens avtal aktualiserats.

Bildningsavdelningen deltog i beredningen av arkivbildningsplanen (ABP). För resultatområdet fritt bildningsarbete är arkivbildningsplanen färdig.

Primus som är systemet som i Sjundeå kommun används för hanteringen av elevuppgifter synkronerades med Koski-tjänsten som förvaltas av Utbildningsstyrelsen.

Bildningsavdelningen samarbetar aktivt angående städ- och matservicen med tekniska avdelningen och serviceproducenten.

Siuntiolaiset oppilaat muissa kunnissa / Sjundeåelever i andra kommuner	TA2018BG	TP 2018 BS
Källhagens skola 7-9	68	56
Winellska skolan 7-9	21	34
Muut/Övriga 1-9	28	32
Ulkopaikkakuntalaiset Siuntion kunnan koulussa ja esiopetuksessa / Elever från andra kommuner i Sjundeå kommuns skolor och förskolor	TA2018BG	TP 2018 BS
Suomenkieliset/Finskspråkiga 1-9 lk	19	23
Ruotsinkieliset/Svenskspråkiga 1-6 lk	4	4
Esiopetus/Förskoleundervisning	0	1

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Sivistystoimiston tulosityksikkö alitti vuoden 2018 talousarvion toimintakatteen. Henkilöstömenot alittuivat, koska sivistystoimistossa oli koko vuoden ajan vähintään yhden henkilö vajuus.

Koska Siuntioon on sijoitettu odotettua enemmän perusopetuskäisiä lapsia, kotikuntakorvaustulot ylittivät arvioidusta.

Sekä erityisopetuksen oppilaiden määrä muiden kuntien kouluissa että muihin kuntiin sijoitettujen siuntiolaisten perusopetuksen oppilaiden määrät vähenivät. Tästä syystä menot, jotka maksetaan muille opetuksen järjestäjille, toteutuivat ennakoitua pienempinä.

Resultatenheten för bildningskansliet underskred verksamhetsbidraget i budgeten för år 2018. Personaltgifterna underskreds eftersom bildningskansliet saknade minst en person under hela året.

Eftersom det i Sjundeå har placerats fler läropliktiga barn än förväntat, överskred hemkommunersättningsintäkterna det uppskattade.

Både antalet elever inom specialundervisningen i andra kommuners skolor och antalet sjundeåbarn som är placerade i andra kommuner och som är elever inom den grundläggande utbildningen minskade. På grund av detta blev utgifterna som betalas till andra utbildningsanordnare mindre än beräknat.

Sivistystoimiston tulosityksikkö - Bildningskansliets resultatenhet					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	429 793	281 750	281 750	428 621	146 871
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	457 105	483 254	483 254	382 678	-100 576
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-3 420 833	-4 204 800	-4 207 771	-4 122 812	84 959
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-335 146	-328 681	-323 679	-269 834	53 845
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 869 081	-3 768 477	-3 766 446	-3 581 347	185 099

Opetuksen tulosalue - Resultatområdet undervisning

Opetuksen tulosalue muodostui 31.7.2018 saakka kolmesta peruskoulusta: Aleksis Kiven koulu (vuosiluokat 1 – 9), Päivärinteen koulu (vuosiluokat 1 – 6) ja Sjundeå Svenska skola (vuosiluokat 1 – 6). Lisäksi tuloalueeseen kuuluu koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Päivärinteen koulu lakkautettiin 1.8.2018 alkaen kunnanvaltuuston päätöksellä KV 9.4.2018 § 42 ja suomenkielinen perusopetus keskitettiin Aleksis Kiven kouluun.

Sivistystoimenjohtaja toimii opetuksen tulosalueen päällikkönä. Toiminnan kehittämistä vastaa opetuksen ohjausryhmä, joka muodostuu koulujen rehtoreista, apulaisrehtoreista ja varajohtajista sekä kasvatus- ja opetuskoordinaattorista. Sivistystoimenjohtaja toimii ryhmän puheenjohtajana.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Aleksis Kiven koulun kolmas väistötöila otettiin käyttöön lukuvouden 2018 – 2019 alussa. Tiloihin sijoitettiin vuosiluokkien 7 – 9 opetus.

Sivistyslautakunta myönsi (SIVLTK 22.8.2018 § 79) valtuuston ponnassa (KV 9.4.2018 § 42) esitetyn veloitteen perusteella molemmille peruskouluille lisäresurssin toimintakulttuurin kehittämiseksi. Resurssi käytetään opettajien muutosagenttitoimintaan, jolla tuetaan perusopetuksen opetussuunnitelmassa esitetyn uudenlaisen yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittymistä.

Aleksis Kiven koulussa annetaan keskitetysti oman äidinkielen opetusta venäjän ja viron kielissä. Koulut antavat tarvittaessa Suomi- tai ruotsi toisena kielenä opetusta (S2-opetus). Kevätlukukauden 2018 lopussa järjestettiin koulujen yhteinen liikuntatapahtuma.

Koulujen tieto- ja viestintäteknologian tutoropettajista muodostettu opetuksen tulosalueen yhteinen TVT-asiantuntijaryhmän vastuulla on mm. huolehtia opettajien pedagogisesta TVT-tuesta, suunnitella opettajien TVT:aan liittyviä täydennyskoulutuksia ja valmistella TVT-hankintoja. Ryhmä osallistui vuoden 2018 aikana erilaisiin koulutus- ja toiminnan kehittämiseen liittyviin tapahtumiin. Tutor-opettajatoimintaa kehitettiin yhteistyössä Lohjan kaupungin, Inkoon kunnan kanssa ja Karkkilan kaupungin kanssa (SILK-yhteistyö). TVT-tutoritoimintaa rahoitetaan valtion erityisavustuksen avulla. Toiminta laajennettiin koskemaan myös Siuntion varhaiskasvatusta, jossa toimii kaksi TVT-tutoria kunnan omalla rahoituksella.

Sivistyslautakunta hyväksyi uudet iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteet (SIVLTK 17.1.2018 §11). Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin kaikille sitä tarvitseville oppilaille molemmille kieliryhmille tarkoitettuna yhteisenä toimintona.

Valtion myöntämän avustuksen ansiosta koulut järjestivät monipuolista kerhotoimintaa kaiken ikäisille oppilaille.

Opetuksen tulosalue on saanut valtion erityisavustusta Liikkuva koulu -hankkeeseen, jonka ansiosta on hankittu ulkoalueiden välineitä välituntiliikunnan lisäämiseksi. Päivärinteen koulun sekä Toukolan ulkoliikuntavälineitä kunnostettiin ja siirrettiin Aleksis Kiven koulun väistötilojen läheisyyteen rakennettuun lähiliikuntapaistoon. Lisäksi hankittiin uusia ulkoalueiden välineitä sekä Sjundeå Svenska skolan että Aleksis kiven koulun välituntipihalle.

Opetushallitus myönsi Siuntion kunnalle erityisavustuksen innovatiivisten kokeilujen toteuttamiseen. Avustus mahdollistaa esi- ja alkuopetuksen kehittämisen SivKesun mukaisesti. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa noudattaen Siuntion kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa oppilas opiskelee esi- ja alkuopetuk-

Resultatområdet undervisning bestod fram till 31.7.2018 av tre grundskolor: Aleksis Kiven koulu (årskurserna 1-9), Päivärinteen koulu (årskurserna 1-6) och Sjundeå Svenska skola (årskurserna 1-6). Resultatområdet omfattar också skolelevernas morgon- och eftermiddagsverksamhet. Päivärinteen koulu lades ned från och med 1.8.2018 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut FGE 9.4.2018 § 42 och den finskspråkiga grundläggande utbildningen koncentrerades till Aleksis Kiven koulu.

Bildningsdirektören leder undervisningens resultatområde. För utvecklingen av verksamheten ansvarar undervisningens ledningsgrupp som består av skolornas rektorer, de biträdande rektorerna och biträdande cheferna samt av fostrings- och undervisningskoordinatören. Bildningsdirektören är gruppens ordförande.

Aleksis Kiven koulus tredje modulbyggnad togs i bruk i början av läsåret 2018-2019. I lokalerna placerades undervisningen i årskurserna 7-9.

Bildningsnämnden beviljade (BILDN 22.8.2018 § 79) i enlighet med den skyldighet som framförts i fullmäktiges kläm (FGE 9.4.2018 § 42) båda grundskolorna i kommunen en tilläggsresurs för utvecklandet av verksamhetskulturen. Resursen används för lärarnas ändringsagentverksamhet som stöder utvecklingen av den nya gemenskapliga verksamhetskulturen som presenteras i läroplanen för den grundläggande utbildningen.

I Aleksis Kiven koulu erbjuds också koncentrerad undervisning i det egna modersmålet i ryska och estniska. Skolorna ger vid behov undervisning i finska eller svenska som andra språk (S2). I slutet av vårterminen 2018 ordnades ett gemensamt idrottsevenemang för skolorna.

Skolornas tutorlärare inom informations- och kommunikationsteknologi har bildat en gemensam IKT-expertgrupp inom resultatområdet undervisning och gruppens uppgift är bl.a. att ansvara för lärarnas pedagogiska IKT-stöd, planera fortbildning för lärarna i anslutning till IT och förbereda IKT-anskaffningar. Gruppen deltog under år 2018 i olika utbildningar och evenemang som berörde utvecklande av verksamheten. Tutor-läraryrkesverksamheten utvecklades i samarbete med Lojo stad, Ingå kommun och Högfors stad (SILK-samarbetet). IKT-tutorverksamheten finansieras med hjälp av statens specialbidrag. Verksamheten utvidgades att också omfatta Sjundeås småbarnspedagogik, där två IKT-tutorer är verksamma genom finansiering av kommunen.

Bildningsnämnden godkände de nya principerna för ordnande av eftermiddagsverksamhet (BILDN 17.1.2018 § 11). Eftermiddagsverksamhet ordnades för alla skolelever som hade behov och verksamheten är avsedd för båda språkgrupperna.

Tack vare det statliga bidraget kunde skolorna ordna mångsidig klubbverksamhet för elever i alla åldrar.

Resultatområdet undervisning har beviljats statligt specialbidrag för projektet Skolan i rörelse och tack vare detta har det anskaffats redskap till utomhusområdena för att öka aktiviteten under rasterna. Utomhusidrottsredskapen vid Päivärinteen koulu och Toukola repareras och flyttades till den näridrottspark som byggts intill Aleksis Kiven koulus tillfälliga lokaler. Därtill skaffades nya redskap till utomhusområdena vid både Sjundeå Svenska skolas och Aleksis Kiven koulus rastgårdar.

Utbildningsstyrelsen beviljade Sjundeå kommun ett specialbidrag för genomförandet av innovativa provningar. Bidraget möjliggör utvecklandet av förskoleundervisningen och den grundläggande utbild-

nessa (0 – 2 lk) oman oppimissuunnitelmansa mukaisesti kolmesta neljään vuoteen. Toimintakulttuurin kehittämisessä painotetaan esiopetuksen ja luokanopettajien yhteistyötä ja –opettajuutta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi sivistyslautakunnan laatiman suomenkielisen perusopetuksen kouluverkkoselvityksen ja esityksen uudesta kouluverkosta (KV 9.4.2018 § 42). Sen seurauksena valtuusto päätti lakkauttaa Päivärinteen koulun ja keskittää suomenkielisen perusopetuksen 1.8.2018 alkaen Aleksis Kiven kouluun. Tästä syystä sivistyslautakunta vahvisti uudet oppilaaksiottoperiaatteet 14.6.2018 alkaen (SIVLTK 13.8.2018 § 64)

Sivistyslautakunta muutti (22.12.2018 § 115) perusopetuksen tuntijaon ja kieliohjelman 1.1.2019 - 31.5.2019 väliseksi ajaksi. Muutoksen myötä kaikki perusopetuksen vuosiluokkien 1 – 2 oppilaat opiskelevat opetussuunnitelman mukaista ensimmäistä pitkää vierasta kieltä kevätlukukauden ajan. Toiminta rahoitetaan valtion erityisavustuksella. Tavoitteena on, että toiminta vakiinnutetaan lukuvuoden 2019 – 2020 alusta.

ningen enligt SivKesun. Målet är att skapa en ny verksamhetsmodell enligt vilken en elev som iakttar Sjundeå kommuns läroplan för den grundläggande utbildningen studerar tre till fyra år i förskole- och nybörjarundervisningen (årskurserna 0-2) enligt elevens egen plan för lärande. I utvecklandet av verksamhetskulturen betonar man samarbetet mellan lärarna inom småbarnspedagogik som arbete rar inom förskoleundervisningen och klasslärarna samt kompanjonsläraryrket.

Kommunfullmäktige godkände bildningsnämndens utredning över den finskspråkiga grundläggande utbildningens skolnätverk och förslaget till det kommande skolnätverket (FGE 9.4.2018 § 42). Till följd av utredningen beslutade fullmäktige lägga ned Päivärinteen koulu och koncentrera den finskspråkiga grundläggande utbildningen från och med 1.8.2018 till Aleksis Kiven koulu. På grund av detta fastställde bildningsnämnden de nya principerna för antagande av elever och dessa trädde i kraft 14.6.2018 (BILDN 13.8.2018 § 64).

Bildningsnämnden (BILDN 22.12.2018 § 115) ändrade timfördelningen och språkprogrammet för den grundläggande utbildningen för tidsperioden 1.1.2019-31.5.2019. I och med ändringen studerar alla elever i årskurserna 1-2 i den grundläggande utbildningen det första främmande språket enligt läroplanen redan under vårterminen. Verksamheten finansieras med statens specialbidrag. Syftet är att verksamheten blir bestående från början av läsåret 2019-2020.

Tunnusluvut - Relationstal	TP 2017 BG				TP 2018 BG			
Yksikkö - Enhet	Aleksis Kiven koulu	Päivärin-teen koulu	Sjundeå svenska skola	Yhteensä - Total	Aleksis Kiven koulu	Päivärin-teen koulu	Sjundeå svenska skola	Yhteensä - Total
Oppilasmäärä - Elevantal	413	143	195	751	541		181	722
Oppilasmäärä 1-6 lk:t - Elevantal åk 1-6	225	143	195	563	361		181	542
Oppilasmäärä 7-9 lk:t - Elevantal åk 7-9	188	0	0	188	180		0	180
Oppilaat, joilla erityisen tuen päätös (kpl) - Antalet elever, med beslut om skärskilt stöd (st)	12	9	6	27	32		7	39
Oppilaat, joilla erityisen tuen päätös % / oppilaista - Antalet elever, med beslut om skärskilt stöd % av elever	3 %	6 %	3 %	4 %	6 %		4 %	5 %
Opetustuntien lukumäärä (kpl) - Antalet undervisningslektioner (st)	29 960	12 240	13 269	55 469	34 478		13 728	48 206
Vahvistettu tuntikehys - Fastslagen timresurs	807	263	337	1407	1 080		337	1 417
Käytetty tuntikehys/oppilas - Använd timresurs/elev	1,95	1,84	1,73	2,06	2,00		1,86	1,96
Tukiopetustuntien lukumäärä (kpl) - Antalet stödundervisningslektioner (st)	220	17	32	158	216,25		20	236,25
Osa-aikaista erityisopetusta saaneet % / oppilas - Fått specialundervisning på deltid % / elever	11 %	16 %	24 %	20 %	8 %		26 %	11 %
Oppilashuolto - Elevvård								
Psykologipalvelua (Stakes suositus 1/800opp) - Psykologtjänster (Stakes rekomm. 1/800 elever)	0,78	0,27	0,37	1,41	1,30		0,44	1,74
Kuraattoripalvelua (Stakes suositus 1/1000opp) - Kuratorstjänster (Stakes rekomm. 1/1000 elever)	0,76	0,26	0,36	1,39	1,04		0,35	1,39
Kouluterveydenhoito (Stakes suositus 1/600 opp) - Skolhälsovård (Stakes rekomm. 1/600 elever)	0,71	0,25	0,33	1,29	0,90		0,30	1,20
Avustajia - Assistentter								
Oppilasta/avustaja - Elever/assistent	46	18	29	93	36		31	67
Kuljetusoppilaiden määrä - Antal transportelever	161	130	112	137	259		125	384
Kuljetusoppilaiden määrä %/oppilaista - Antal transportelever % av elever	39 %	91 %	57 %	19 %	48 %		69 %	53 %
Kustannukset - Kostnader								
Opetustoiminta € (nettokustannukset/oppilas) - Undervisning € (netto/elev)	7 505	5 719	5 802	7 725	5 794		6 049	5 933
Oppilashuolto (euroa/oppilas) - Elevvård (euro/elev)				1092				1174
Kirjat (euroa/oppilas) - Böcker (euro/elev)	ak 91 yk 137	91	113	108	ak 91 yk 137		113	102
Tarvikkeet (euroa/oppilas) - Material (euro/elev)	105	105	105	105	105		105	105
Sairaalaopetuksen hoitopäivien lukumäärä - Antalet sjukhusundervisnings värddagar *				142				61

*=Käytetään edeltävän tilikauden tietoa *=Uppgifter från föregående räkenskapsperioden

Iltapäivätoiminta - Eftermiddagsverksamhet	TA2017BG	TP 2017 BS
Kunnan omassa toiminnassa/l kommunens egen verksamhet	62	50
Kunnan avustamassa toiminnassa/l verksamhet som stöds av kommunen	8	9

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Opetuksen tulosalue alitti vuoden 2018 talousarvion toimintakatteen, toteutuma 88,3 %. Alitus kohdentuu pääosin henkilöstömenoihin. Kouluihin on vaikea saada rekrytoitua asetuksen mukaisen kelpoisuuden omaavia opettajia. Talousarvio laaditaan kelpoisen henkilöstön mukaisesti ja vuoden 2018 talousarvioissa sijaiskulut arvioitiin toteutunutta suurempina. Lisäksi suomenkielisten peruskoulujen yhdistäminen yhdeksi kouluksi on tehostanut sekä henkilöstö- että muiden menojen käyttöä.

Siivous- ja ruokapalvelukulut sekä sisäiset vuokramenot muodostuivat arvioitua pienemmiksi.

Resultatområdet undervisning underskred verksamhetsbidraget i budgeten för år 2018. Underskridningen beror främst på personalutgifterna. Det är svårt att rekrytera lärare med sådan behörighet som avses i förordningarna. Budgeten uppgörs enligt behörig personal och i budgeten för år 2018 beräknades vikarieutgifterna vara större än vad de sedan i verkligheten var. Därtill har förenandet av de finskspråkiga grundskolorna till en skola effektiviserat användningen av både personalutgifter och andra utgifter.

Städ- och matutgifterna samt de interna hyresutgifterna blev mindre än beräknat.

Opetuksen tulosalue - Undervisningens resultatområdet

	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	110 178	78 000	78 000	75 724	-2 276
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	-	-	-	1 571	
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-3 587 099	-3 972 347	-4 414 009	-3 911 026	502 983
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 694 827	-1 290 593	-546 871	-477 421	69 450
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-5 171 748	-5 184 940	-4 882 880	-4 311 152	571 728

Varhaiskasvatuksen tulosalue - Resultatområdet småbarnspedagogik

Varhaiskasvatuspalvelut ovat sekä osa koulutusjärjestelmää että keskeinen palvelukokonaisuus lapsiperheille. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen pedagoginen toiminta, jolla edistetään lasten kokonaisvaltaista kasvua, oppimista ja hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa lain ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.8.2019, joka tuo mukanaan monia muutoksia varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen.

Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluvat varhaiskasvatusyksiköt, esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus, perhepäivähoito, lasten kotihoidon tuki alle 3-vuotiaille sekä 1.1.2019 alkaen varhaiskasvatuksen tulosidonnainen palveluseteli varhaiskasvatuksen järjestämiseksi yksityisillä palveluntuottajilla kunnassa ja kuntarajojen ulkopuolella.

Siuntiossa esiopetus- ja varhaiskasvatuspalvelut järjestetään suomen- ja ruotsinkielellä. Kunnallisia varhaiskasvatusyksiköitä ovat suomenkielisinä Tyyskylän päiväkotiki, Jukolan päiväkotiki, Störsvikin päiväkotiki sekä elokuusta 2018 alkaen Pikku-Lotan yksikkö, joka toimii Jukolan päiväkodin alaisuudessa. Lisäksi suomenkielinen esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus toimivat Aleksis Kiven koulun yhteydessä.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatusyksikkö Lilla-Alexis Daghem toimii Jukolan päiväkotikiinteistössä. Ruotsinkielinen esiopetusyksikkö Svenska Förskolan toimii Sjundeå svenska skolanin yhteydessä. Kunnassa oli vuoden 2018 lopulla yhteensä neljä kunnallista perhepäivähoitajaa. Siuntion kunnassa toimi vuoden 2018 lopulla kolme yksityistä varhaiskasvatuksen palveluntuottajaa, joiden toimintaa kunta tukee.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Kunnan lapsiennusteen seuraamiseen on kiinnitetty aikaisempaa tarkempaa huomiota. Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä ei kokonaisuudessaan kasvanut vuonna 2018. Sen sijaan alueellisesti keskustan alueella syntyi tarve lisätä asiakaspaikkoja, jotta alueella asuville lapsiperheille pystyttiin tarjoamaan asianmukaiset varhaiskasvatuspalvelut lähipalveluna.

Vuoden 2018 aikana valmisteltiin siirtymistä varhaiskasvatuksen tulosidonnaiseen palveluseteliin, joka koskee palvelujen järjestämistä yksityisillä varhaiskasvatuksen palveluntuottajilla kunnassa ja kuntarajojen ulkopuolella. Palvelusetelin käyttöönotolla turvataan varhaiskasvatuspalvelut Störsvikin alueella. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotto ja sääntökirja hyväksyttiin lautakunnassa 16.5.2018 § 54. Yksityisen hoidon tuen lakkauttamista valmisteltiin päättyväksi 31.12.2018.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä huomioitiin uusien tuottajien hyväksyminen kuntarajojen ulkopuolella, jolla tuettiin lapsiperheiden arkea huomioiden huoltajien työmatkat ja palvelujen tarve. Siuntion varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista seurattiin ja jatkettiin. Toimintayksiköt laativat paikalliseen suunnitelmaan pohjautuvat yksikkökohtaiset varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmat sekä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat.

De småbarnspedagogiska tjänsterna är både en del av utbildningssystemet och en viktig servicehelhet för barnfamiljer. Småbarnspedagogikens främsta mål är planenlig och målinriktad pedagogisk verksamhet samt att främja barnens övergripande växande, lärande och välbefinnande tillsammans med vårdnadshavarna enligt de gällande lagarna och den lokala planen för småbarnspedagogik. Den nya lagen om småbarnspedagogik som trädde i kraft 1.8.2019 medförde flera ändringar för ordnandet av småbarnspedagogik.

Resultatområdet småbarnspedagogik omfattar de småbarnspedagogiska enheterna, förskoleundervisningen, familjedagvården, hemvårdsstöd för barn under 3 år samt från och med 1.1.2019 småbarnspedagogikens inkomstrelaterade servicesedel för ordnandet av småbarnspedagogik hos privata serviceproducenter i kommunen och utanför kommungränserna.

I Sjundeå ordnas småbarnspedagogik och förskoleundervisning på både finska och svenska. De finskspråkiga kommunala småbarnspedagogiska enheterna är Tjusterby daghem, Jukola daghem, Störsviks daghem samt från och med augusti 2018 Lilla-Lottas enhet, som är underställd Jukola daghem. Därtill ordnas den finskspråkiga förskoleundervisningen och den kompletterande småbarnspedagogiken i samband med Aleksis Kiven koulu.

Den svenskspråkiga småbarnspedagogiska enheten Daghemmet Lilla-Alexis är verksam i Jukola daghemfastighet. Den svenskspråkiga förskoleundervisningsenheten Svenska Förskolan är verksam i samband med Sjundeå svenska skola. I kommunen fanns i slutet av år 2018 sammanlagt fyra kommunala familjedagvårdare. I Sjundeå kommun var i slutet av år 2018 tre privata serviceproducenter av småbarnspedagogiska tjänster verksamma. Verksamheten i dessa stöds av kommunen.

Man har fäst mer uppmärksamhet än tidigare vid uppföljningen av kommunens barnprognos. Småbarnspedagogikens totala klientantal har inte ökat år 2018. Däremot uppstod det lokalt ett behov av att öka antalet platser på centrumområdet för att man för de barnfamiljer som bor på området ska kunna erbjuda ändamålsenliga småbarnspedagogikstjänster som närservice.

Under år 2018 bereddes övergången till inkomstrelaterad servicesedel som berör ordnandet av tjänster hos privata serviceproducenter inom småbarnspedagogik i kommunen och utanför kommungränserna. Genom införandet av servicesedlar tryggar man de småbarnspedagogiska tjänsterna på Störsviks område. Införandet av småbarnspedagogikens servicesedel och regelboken för servicesedlar godkändes i nämnden 16.5.2018 § 54. Man beredde avskaffandet av privatvårdsstödet inom Sjundeås småbarnspedagogiska tjänster från och med 31.12.2018.

I ordnandet av småbarnspedagogiska tjänster möjliggjorde man godkännandet av nya serviceproducenter utanför kommungränserna för att stöda barnfamiljernas vardag med hänsyn till vårdnadshavarnas arbetsresor och servicebehov.

Förverkligandet av Sjundeås plan för småbarnspedagogik uppföljdes och arbetet med planen fortsattes. Verksamhetsenheterna upp-

Henkilöstö osallistui oman osaamisen kehittämiseen liittyviin täydennyskoulutuksiin. Eri varhaiskasvatuksen palveluprosesseja sekä ohjeistuksia tarkistettiin, mm. kasvun ja oppimisen tuen prosessit sekä salassapitoa ja tietosuojaa. Vuoden 2018 aikana varhaiskasvatuksessa laadittiin useita asiakaspalveluun ja varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä toiminnallisia ohjeita ja asiakirjoja. Lastentarhanopettajien (nykyisin varhaiskasvatuksen opettaja) suunnitteluaikaa koskevat ohjeet tarkistettiin työehtosopimuksen mukaisesti toukokuun alusta.

Pikku-Lotassa aloitti suomenkielinen varhaiskasvatus elokuusta alkaen toimien hallinnollisesti Jukolan päiväkodin alaisuudessa.

Vuoden 2018 aikana valmisteltiin valtakunnalliseen sähköiseen varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardaan siirtymistä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtäväkuvia, nimikkeitä ja palkkausta muutettiin ja kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti tulevat voimaan 1.1.2019. Vuoden 2018 aikana laadittiin Siuntion kunnan varhaiskasvatuspalveluiden ja esiopetuksen turvallisuussuunnitelma, joka sisältää 31 liitettä. Turvallisuussuunnitelman pohjalta yksiköt aloittivat yksikkökohtaisen turvallisuussuunnitelman laatimisen.

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt laativat yksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat. Tulosalueella osallistuttiin Länsi-Uudenmaan alueelliseen varhaiskasvatuksen yhteistyöhön. Lakisääteisten varhaiskasvatuksen erityisopettajapalveluiden järjestämiseksi ruotsinkielellä jatkettiin Inkoon kunnan kanssa.

Vuoden 2018 aikana varhaiskasvatuksessa laadittiin ja kehitettiin useita asiakaspalveluun ja varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä toiminnallisia ohjeita ja asiakirjoja. Henkilöstölle hankittiin tieto- ja viestintätekniikan välineitä pedagogiikan toteuttamisen tueksi. Kielisuihkutoiminnan kehittäminen aloitettiin syyskuudella valtion myöntämällä avustuksella.

Tulosalueella laadittiin varhaiskasvatuksen vuorohoidon järjestämisen periaatteet 1.5.2019 alkaen (SIVLTK 18.4.2018 § 41).

Varhaiskasvatuspalveluja kehitettiin huomioiden myös muun kuin suomen- ja ruotsinkieliset äidinkieltään kunnassa asiakasperheet ja laadittiin ohjeita ja toimintatapoja suomi toisena kieleinä palvelujen kehittämiseen 1.9.2018 alkaen (SIVLTK 12.9.2018 § 88). Sivistyslautakunta tarkisti omissa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien ateriakorvaukset Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti.

gjorde enhetsspecifika verksamhetsplaner samt barnspecifika planer för småbarnspedagogik, vilka grundade sig på den lokala planen för småbarnspedagogik.

Personalen deltog i kompletterande utbildningar gällande utvecklandet av de egna färdigheterna. Olika serviceprocesser och anvisningar inom småbarnspedagogiken granskades, bland annat processerna inom stöd för växande och lärande samt gällande sekretess och dataskydd. Under år 2018 uppgjordes inom småbarnspedagogiken flera funktionella anvisningar och dokument som hänför sig till kundservice och ordnandet av småbarnspedagogik. Anvisningarna gällande barnträdgårdsläraernas (nuvarande lärare inom småbarnspedagogik) planeringstid justerades så att de från och med maj motsvarade kollektivavtalen.

I fastigheten Lilla-Lotta inledde en finskspråkig småbarnspedagogikenhet sin verksamhet. Enheten är administrativt sett underställd Jukola daghem.

Under år 2018 beredde man övergången till Varda, den nationella informationsresursen inom småbarnspedagogik. Uppgiftsbeskrivningarna, benämningarna och lönesättningen för personalen inom småbarnspedagogik ändrades enligt kommunstyrelsens beslut. Under år 2018 uppgjordes säkerhetsplanen för Sjundeå kommuns småbarnspedagogiska tjänster och förskoleundervisning. I planen ingår 31 bilagor. Utgående från planen började enheterna uppgöra de enhetsspecifika säkerhetsplanerna.

De småbarnspedagogiska verksamhetsenheterna uppgjorde enhetsspecifika planer för läkemedelsbehandling. Inom resultatområdet deltog man i det västnyländska regionala samarbetet inom småbarnspedagogiken. För ordnandet av de lagstadgade svenskspråkiga speciallärartjänsterna inom småbarnspedagogik fortsattes samarbetsavtalet med Ingå kommun.

Under år 2018 uppgjordes och utvecklades inom småbarnspedagogiken flera funktionella anvisningar och dokument som hänför sig till kundservice och ordnandet av småbarnspedagogik. För personalen skaffades informations- och kommunikationsteknologiska redskap som stöd för förverkligandet av pedagogiken.

Utvecklandet av språkduschverksamheten inleddes under höstterminen med hjälp av ett bidrag som beviljats av staten. Inom småbarnspedagogikens resultatområde uppgjordes principer för ordnandet av skiftesvård och dessa trädde i kraft 1.5.2019 (BILDN 18.4.2018 § 41). De småbarnspedagogiska tjänsterna utvecklades också med hänsyn till de behov som kundfamiljer med invandrarbakgrund har och det uppgjordes anvisningar och verksamhetssätt för utvecklandet av tjänster för finska som andra språk från och med 1.9.2018 (BILDN 12.9.2018 § 88). Bildningsnämnden justerade måltidsåterbetalningarna för de familjedagvårdare som arbetar hemma enligt Kommunförbundets anvisningar.

	TP 2015 BS	TP 2016 BS	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Esiopetustuntien lukumäärä suomi (kpl) - Antalet finska förskolektioner (st)	732	752	752	744
Esioppilaiden lukumäärä suomi (kpl) - Antalet finska förskoleelever (st)	58	62	51	43
Vaikeimmin kehitysvammaisia oppilaita suomi (kpl) - Antalet gravt handikappade finska elever (st)	0	0	0	0
Muita vammaisoppilaita suomi (kpl) - Andra handikappade finska elever (st)	1	2	1	2
Oppilaat, joilla erityisen tuen päätös (kpl) - Antalet elever, med beslut om skärskilt stöd (st)	1	2	4	2
Kuljetusoppilaiden määrä suomi - Antalet finska skolskjutslever	19	30	28	22
Sairaalaopetuksen hoitopäivien lukumäärä suomi - Antalet sjukhusundervisnings vård dagar finska	0	0	0	0
Esiopetustuntien lukumäärä, ruotsi (kpl) - Antalet svenska förskolektioner (st)	722	752	752	744
Esioppilaiden lukumäärä, suomi (kpl) - Antalet svenska förskoleelever (st)	34	34	26	27
Vaikeimmin kehitysvammaisia oppilaita ruotsi (kpl) - Antalet grava handikappade svenska elever (st)	0	0	0	0
Muita vammaisoppilaita ruotsi (kpl) - Andra handikappade svenska elever (st)	0	1	0	1
Oppilaat, joilla erityisen tuen päätös (kpl) - Antalet elever, med beslut om särskilt stöd (st)	0	1	0	1
Kuljetusoppilaiden määrä, ruotsi - Antalet svenska skolskjutslever	11	18	13	17
Sairaalaopetuksen hoitopäivien lukumäärä svenska - Antalet sjukhusundervisnings vård dagar svenska	0	0	0	0

	TP 2014BS	TP 2015BS	TP 2016BG	TP 2017 BS	TP 2018 BS
0-6 vuotiaiden määrä kunnassa - Antal 0-6 åringar i kommunen	560	540	526	483	444
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa - Barn i kommunal småbarnspedagogik	261	228	255	222	248
Lapsia kunnan perhepäivähoitossa - Barn i kommunal familjedagvård	59	52	54	30	16
Lapsia yksityisissä päiväkodeissa - Barn i privata daghem	29	35	35	44	47
Lapsia yksityisissä perhepäivä- ja ryhmäperhepäiväkodeissa - Barn i privata familje- eller gruppfamiljedaghem	15	8	7	5	5
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset % ikäluokasta 0-6 vuotiaat - Barn i småbarnspedagogik, % av 0-6 åringar	65 %	60 %	67 %	62 %	71 %
Lapsia kotihoidontuen piirissä - Barn med hemvårdsstöd	124	109	118	124	104

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Varhaiskasvatuksen tulosalueella vuoden 2018 talous alittui kokonaisuutena talousarviosta. Toteutuma vuoden 2018 osalta oli 94,6 %. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot jäivät arvioitua alhaisimmiksi, toteutuma 78,4 %. Kunnan asiakasperusteita muutettiin 1.8.2018 alkaen samalla, kun tuli voimaan asiakasmaksujen indeksitarkastus. (SIVLTK 21.3.2018 § 35)

Siiinä yhteydessä asiakkaiden vähimmäisbruttotulorajaa nostettiin. Toimenpide vaikutti osaltaan maksutuottoihin, joita saatiin aikaisempaa vähemmän.

Elokuun 2018 alusta asiakasmaksujen luokitusta tarkistettiin suhteessa varhaiskasvatusaikaan viikossa. Seitsemän maksuporasta muutettiin kolmiportaiseksi. Myös asiakasmaksujen hyvityskäytäntöjä muutettiin. Tehdyt toimenpiteet ovat vaikuttaneet omalta osaltaan siihen, että maksutuotot eivät toteutuneet budjetin mukaisesti. Osalla varhaiskasvatuksen asiakkaista on maksutonta varhaiskasvatusta, mikä heijastuu myös maksutuottoihin kokonaisuutena. Lisäksi usealapsisille perheille myönnetään varhaiskasvatusmaksujen sisaralennukset. Maksutuottojen perusteen arvoitu lapsimäärä on jäänyt odotettua alhaisemmaksi.

Henkilöstökulut alittuivat kokonaisuutena, toteutuma 91,3 %. Mm. eläköityneen henkilöstön tilalle ei ole rekrytoitu uutta henkilöstöä. Perhepäivähoitajien kulukorvaukset alittuivat, koska perhepäivähoitajissa toimivien työntekijöiden määrä väheni elokuusta alkaen. Osa perhepäivähoitajista siirtyi päiväkotiin lastenhoitajan tehtäviin. Vuoden 2018 lopussa kunnassa työskentelee neljä perhepäivähoitajaa.

Esipetuksen kuljetuskustannukset alittuivat, koska esipetusta täydentävää varhaiskasvatusta käytävien osuus oli huomattavasti arvioitua suurempi. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määrärahat ylittivät, koska varhaiskasvatuksen yksiköihin hankittiin tietokoneita mahdollistamaan kasvatushenkilöstölle pääsyn

Inom resultatområdet småbarnspedagogik underskred ekonomin år 2018 som helhet budgeten. Utfallet år 2018 var 94,6 %. Klientavgiftsintäkterna inom småbarnspedagogiken blev mindre än beräknat, utfallet var 78,4 %. Kommunens klientavgiftsgrunder ändrades från och med 1.8.2018 i samband med att indexjustering- en av klientavgifterna trädde i kraft. (BILDN 21.3.2018 § 35)

I samband med detta höjdes minimibruttogränser för klienterna. Åtgärden påverkade för egen del avgiftsintäkterna, vilka blev mindre än tidigare.

Från och med början av augusti 2018 justerades klientavgiftsnivåerna i förhållande till behovet av småbarnspedagogik per vecka. De sju nivåerna ändrades till tre nivåer. Också praxisen gällande kompensationen av klientavgifter ändrades. De vidtagna åtgärderna har för egen del lett till att avgiftsintäkterna inte har utfallit enligt budgeten. En del av småbarnspedagogikens kunder har avgiftsfri småbarnspedagogik, vilket också syns i avgiftsintäkterna som helhet. Dessutom beviljas det för flera barn syskonrabatt för småbarnspedagogikens avgifter. Det barnantal enligt vilket man beräknat avgiftsintäkterna har blivit mindre än förväntat.

Personalutgifter underskreds som helhet. Bland annat har pensionerad personal inte ersatts med ny personal. Familjedagvårdarnas utgiftsersättningar underskreds eftersom antalet arbetstagare som arbetar som familjedagvårdare minskade från och med augusti. En del av familjedagvårdarna övergick till att vara barnskötare vid daghem. I slutet av år 2018 arbetar fyra familjedagvårdare i kommunen.

Färdkostnaderna för förskoleundervisningen underskreds eftersom andelen som använder kompletterande småbarnspedagogik var betydligt större än beräknat. Anslagen för material, förnödenheter och varor överskreds eftersom det till de småbarnspedagogiska enheterna skaffades datorer för att fostringspersonalen ska ha tillgång till kommunens administrativa nätverk.

Varhaiskasvatuksen tulosalue - Resultatområdet för småbarnspedagogik					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	547 679	529 990	529 990	420 863	-109 127
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-3 098 433	-3 117 912	-3 350 382	-3 089 383	260 999
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-778 573	-966 090	-574 629	-544 060	30 569
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 329 327	-3 554 012	-3 395 021	-3 212 580	182 441

Vapaan sivistystyön tulosalue - Resultatområdet fritt bildningsarbete

Vapaan sivistystyön tulosalueeseen kuuluvat liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuritoimi, kansalaisopistot ja muu vapaa sivistystyö.

Resultatområdet fritt bildningsarbete omfattar idrotts-, ungdoms-, biblioteks- och kulturverksamheterna, medborgarinstitutet och annat fritt bildningsarbete.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Kirjastopalvelut

Vuonna 2018 kirjaston toimintaa kehitettiin edelleen huomioiden vuonna 2017 tulleet lainsäädännölliset muutokset. Lakisääteisten palveluiden toteuttamiseksi toiminnan kehittämistä jatketaan edelleen.

Kirjaston toimintakonseptin muutokseen perustuvat tilaratkaisut suunniteltiin loppuun. Kunnan investointina kirjastoon on hankittu uuteen toimintakonseptiin soveltuvia kalusteita. Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustama Lainastosta kirjastoksi -hanke saatiin loppuun ja sillä hankittiin kaksi lainaus/palautusautomaattia, mobiililaitteita ja kannettavia tietokoneita asiakaskäyttöön. Tilojen muutostyöt jatkuvat vuoden 2019 puolella.

Kirjaston aineistohankintaan panostettiin taloudellisesti ja keskityttiin erityisesti lasten ja nuorten aineiston hankintaan. Kokonaishankintamäärä niteinä nousi 32 % (2099) vuodesta 2017 (1590). Nykyinen kokonaishankintamäärä vastaa valtakunnallista keskiarvoa. Erityisesti e-aineistojen hankintaa on aloitettu toteuttaa Helle-kirjastojen yhteisillä sopimuksilla.

Kirjaston henkilöstö on osallistunut Helle-kirjastojen johtoryhmään, Lukas-yhteistyöhön sekä muuhun yhteistoimintaan. Kirjasto- ja vapaa-aikapalveluiden päällikkö on valittu edelleen Koha-Suomi Oy:n hallituksen ja asiantuntijaryhmän jäseneksi Uudenmaan kirjastojen edustajana.

Monilukutaidon kehittämissuunnitelma on valmisteilla. Vuoden 2018 aikana on panostettu erityisesti ryhmäohjauksiin kirjastossa, satutunteihin sekä kirjavinkkauksiin kouluilla. Myös vapaamuotoisia tapahtumia järjestettiin lapsiperheille kuten suosittu Muoviti suoriksi -tapahtuma.

Kirjastossa järjestettiin vuonna 2018 yhteensä 24 erilaista tapahtumaa tai ryhmäohjausta. Näistä kirjasto oli pääasiallisena toteuttajana 21 tapahtumassa. Tapahtumiin osallistui 174 henkeä ja käyttäjäkoulutuksiin 150 henkeä. Ryhmäohjauksien ja tapahtumien kehittymisen mahdollisti vakanssimuutos, jolla kirjastoon saatiin lisää korkeakoulutettua henkilökuntaa.

Kunnan TVA-prosessin yhteydessä henkilöstön tehtäväkuvat päivitettiin vastaamaan kirjastolain vaatimuksia.

Kolmannen sektorin toimijoiden tapahtumat ja kokoontumiset kirjastossa ovat edelleen lisääntyneet. Kirjaston kävijämäärä on noussut vuositalolla 9 % ja päivätasolla 11 %.

Koha-kirjastojärjestelmän otettiin käyttöön syyskuussa 2018. Finna-asiakasliittymä tulee käyttöön keväällä 2019. Kirjastojärjestelmän käyttöönoton aikana oli parin viikon katko kirjaston toiminnassa, tänä aikana henkilökunta osallistui koulutuksiin sekä testasi uutta järjestelmää ja tietokannan konversiota. Vuoden aikana kirjaston henkilöstö osallistui runsaasti ulkopuolisiin koulutuksiin, jotka tukevat toiminnan kehittämistä.

Helle-kirjastojen (Uudenmaan 12 kuntaa) käyttösääntöjen päivitys hyväksyttiin sivistyslautakunnassa (SIVLTK 21.11.2018 § 104).

HSL-palvelupiste aloitti toimintansa tammikuussa 2018. HSL tiedottaa aktiivisesti muutoksista ja poikkeuksista ja näiden seuranta edellyttää kirjaston henkilökunnalta jatkuvaa seuranta- ja osaamisen ylläpitoa. Syksyllä 2018 alkoi uusien matkakorttien vaihto valmistelemaan vuoden 2019 vyöhykeuudistusta. HSL-palvelupistesovellukseen, maksukorttipäätteen ja kunnan kir-

Bibliotekstjänster

Under år 2018 fortsatte man utvecklandet av biblioteksverksamheten med hänsyn till de lagändringar som trätt i kraft år 2017. För att kunna genomföra de lagstadgade tjänsterna fortsätter utvecklandet av verksamheten.

Planerandet av de lokallösningar som grundar sig på ändringen i bibliotekets verksamhetskoncept slutfördes. Kommunen har investerat i möbler som lämpar sig för det nya verksamhetskonceptet. Projektet Från läneanstalt till bibliotek som understöddes av Regionförvaltningsverket i Södra Finland slutfördes och med hjälp av projektet skaffades två utlånings-/återlämningsautomater, mobilapparater och bärbara datorer som kan användas av kunderna. Ändringsarbetena i lokalerna fortsätter år 2019.

Man satsade ekonomiskt på anskaffningen av biblioteksmaterial och koncentrerade sig särskilt på anskaffning av material för barn och unga. Den totala anskaffningsmängden steg i volymer med 32 % (2099 st.) från år 2017 (1590 st.). Den nuvarande totala upphandlingsmängden motsvarar det nationella medelvärdet. Särskilt anskaffningen av e-material har man börjat genomföra med Helle-bibliotekens gemensamma avtal.

Bibliotekets personal har deltagit i Helle-bibliotekens ledningsgrupp, i Lukas-samarbetet samt i annan regional samarbetsverksamhet. Chefen för biblioteks- och fritidstjänster har igen valts till de nyländska bibliotekens representant i Koha-Suomi Oy:s styrelse och sakkunniggrupp.

Beredningen av utvecklingsplanen för multilitteracitet pågår. Under år 2018 har man satsat särskilt mycket på grupphandledning i biblioteket, sagostunder och boktips vid skolorna. Också inofficiella tillställningarna ordnades för barnfamiljer, så som den populära tillställningen för att plasta böcker.

I biblioteket ordnades under år 2018 sammanlagt 24 olika tillställningar eller grupphandledning. Biblioteket var huvudsaklig arrangör vid 21 av tillställningarna. I tillställningarna deltog 174 personer och i användarutbildningarna 150 personer. Utvecklandet av grupphandledningarna och tillställningarna möjliggjordes av vakansändringen som ledde till mer högskoleutbildad personal vid biblioteket.

I samband med kommunens arbetsvärderingsprocess uppdaterades personalens uppgiftsbeskrivningar så att de motsvarar förutsättningarna i bibliotekslagen.

Antalet tillställningar och samlingar som tredje sektorn arrangerar har fortsättningsvis ökat. Antalet besökare i biblioteket har ökat på årsnivå med 9 % och på dagsnivå med 11 %.

Bibliotekssystemet Koha togs i bruk i september 2018. Kundgränssnittet Finna tas i bruk under våren 2019. När det nya bibliotekssystemet togs i bruk var det ett två veckors avbrott i bibliotekets verksamhet. Under den här tiden deltog personalen i utbildningar samt testade det nya systemet och databasens konversion. Under året deltog personalen många externa utbildningar som stöder utvecklandet av verksamheten.

Uppdateringen av Helle-bibliotekens (12 nyländska kommuner) användarregler godkändes i bildningsnämnden (BILDN 21.11.2018 § 104). HRT-servicestället inledde sin verksamhet i januari 2018. HRT informerar aktivt om ändringar och undantag. Detta förutsät-

janpitojärjestelmään integroitu vuoden alusta käyttöön otettu Cee-pos-kassajärjestelmä on helpottanut päivittäistä kassaliikennettä merkittävästi.

Liikunta- ja kulttuuripalvelut, taiteen perusopetus ja kansalais- ja kansanopistot

Sivistyslautakunta myönsi kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta- sekä vapaan sivistystyön avustuksia siuntiolaisille yhdistyksille ja seuroille (SIVLTK 18.4.2018 § 44). Tämän lisäksi myönnettiin apuraha vuoden 2017 parhaasta urheilusuorituksesta sekä vuoden 2017 nuori urheilija –stipendi (SIVLTK 14.2.2018 § 28).

Sivistyslautakunta hyväksyi valtuustoaloitteen johdosta valmistellun kulttuuripalkinnon myöntämisen periaatteet 1.1.2019 alkaen (SIVLTK 21.11.2018 § 122).

Sivistyslautakunta päivitti toimintoihinsa liittyvien avustusten myöntämisen periaatteet (SIVLTK 20.12.2018 § 112).

Kunnan ja paikallisten yhdistysten yhteistyön kehittäminen on aloitettu järjestämällä yhteisiä keskustelutilaisuuksia. Yhteistyön kehittämistä tullaan jatkamaan vuonna 2019. Kunnan kulttuuritapahtumien kehittämistä aloitettiin suunnitella vuonna 2018. Kunnan perinteiset tapahtumat järjestettiin kunnan, yhdistysten ja seurakunnan yhteistyönä.

Kunta ilmoittautui mukaan Soveli ry:n Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin –hankkeeseen. Hankkeen käytännön suunnittelu ja toteutus alkaa Siuntiossa vuonna 2019.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toimintoihin kuuluvat Walkers-toiminta, etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta sekä kunnanhallituksen alainen nuorisovaltuusto.

Walkers-toiminnassa aloitettiin syksyllä 2018 kaksi uutta työmuotoa, jotka ovat tavoittaneet kävijöitä hyvin. Mini-Walkers toiminta on suunnattu 5 – 6 -luokkalaisille. Keskimäärin kävijöitä on ollut 38. Välkä-Walkers on Aleksis Kiven koululla Siuntiossa ja Källhagens skolassa Lohjalla toteutettava jalkautuvan työn muoto yläkoululaisten kohtaamiseen. Nuorisotoimi järjesti mm. kesälomalla Summer Park -tapahtuman, koulujen alettua kuplafutisturnauksen ja marraskuussa Nenäpäivä-illan. Kesälomalla toimintaa oli kesäkahvilan, nurmikenttä- ja pallohallivuoron muodoissa.

Välkä-Walkers -toimintakerroilla kävijöitä on ollut keskimäärin 113. Nuorisotila Walkersissa on syyskaudella 2018 ollut keskimäärin 35 kävijää illassa. Yhteensä vuoden aikana kävijöitä Walkersin toiminnassa on ollut 4055, joten kasvua edelliseen vuoteen on ollut yli 500 kävijää.

Yhteistyö Laurea AMK:n kanssa jatkuu ja syyskuussa 2018 koulutettiin 32 opiskelijaa Walkers -vapaaehtoisiksi.

Etsivä nuorisotyö oli vuonna 2018 kontaktissa 62 nuoreen, joista 53 kanssa työskentely on jatkunut yhteydenoton jälkeen. 35% etsivän nuorisotyön asiakkaista on tyttöjä ja eniten ohjauksessa on ollut ikäryhmässä 16-20 vuotiaat (32 henkilöä). Aluehallintoviraston ylläpitämän Nuorisotilastot.fi sivuston mukaan Siuntion etsivä nuorisotyö tavoittaa lähialueen kuntiin verrattuna paremmin nuoria.

Huhtikuussa 2018 järjestettiin neljäs Nuorisotyöttömyys nollaksi –kampanja. Alle 25-vuotiaiden työttömien tilasto onnistuttiin jälleen nollamaan toukokuussa. Kampanjalla, etsivällä nuorisotyöllä ja työpajatoiminnalla on ollut pitkäaikainen vaikutus kunnan nuorisotyöttömyyden vähentymiseen.

Työpajatoimintaan osallistui vuonna 2018 yhteensä 28 valmentautujaa, joista yhdeksän oli alle 29-vuotiasta. Työpaja on tuottanut kunnan sisäisiin kokouksiin tarjoiluja. Työpaja on myös osallistunut skeitti- ja tenniskentän siivoukseen sekä erilaisiin kunnan tapahtumiin.

Nuorisovaltuuston toimikausi alkoi tammikuussa 2018. Se on ko-

ter aktivitet av bibliotekets personal samt upprätthållande av kompentensen. Under hösten 2018 började man byta ut resekortet till nya som en del av zonreformen som sker år 2019.

Kassasystemet Ceepos som från och med början av året integrerades i programmet för HRT:s serviceställe, i kortbetalningsterminalen och i kommunens bokföringssystem har underlättat den dagliga kassatrafiken avsevärt.

Idrotts- och kulturtjänster, grundläggande konsultgivning samt medborgarinstitut och folkhögskolor

Bildningsnämnden beviljade kultur-, ungdoms- och motionsbidrag samt bidrag för fritt bildningsarbete för föreningar och klubbar i Sjundeå (BILDN 18.4.2018 § 44). Utöver detta beviljades ett bidrag för den bästa idrottsprestationen år 2017 och ett stipendium till årets unga idrottare år 2017 (BILDN 14.2.2018 § 28).

Bildningsnämnden godkände till följd av en fullmäktigemotiv principerna för beviljande av kulturpris från och med 1.1.2019 (BILDN 21.11.2018 § 122).

Bildningsnämnden uppdaterade principerna för beviljande av de bidrag som bildningsnämnden beviljar (BILDN 20.12.2018 § 112).

Utvecklandet av samarbetet mellan kommunen och lokala föreningar har inletts genom att ordna gemensamma diskussionsmöten. Utvecklandet av samarbetet fortsätter år 2019. Man började planera utvecklandet av kommunens kulturtillställningar under år 2018. Kommunen traditionella tillställningar ordnas i samarbete mellan kommunen, föreningar och församlingen.

Kommunen anmälde sig till projektet Anpassad motion i tvåspråkiga kommuner som arrangeras av Soveli rf. Det praktiska planerandet och genomförandet av projektet inleds i Sjundeå år 2019.

Ungdomstjänster

Ungdomstjänsternas verksamheter omfattar Walkers-verksamheten, det uppsökande ungdomsarbetet och arbetsverkstadsverksamheten samt ungdomsfullmäktige som är underställd kommunstyrelsen.

Inom Walkers-verksamheten inleddes under hösten 2018 två nya arbetsformer som har nått besökarna bra. Mini-Walkersverksamheten är avsedd för elever i årskurserna 5-6. Antalet besökare har i genomsnitt varit 38. Rast-Walkers är en arbetsform som genomförs i Aleksis Kiven skola i Sjundeå och i Källhagens skola i Lojo för att träffa elever i de högre årskurserna. Ungdomsväsendet ordnandet under sommarlovet bland annat Summer Park-evenemanget, en bumperballturnering efter att skolorna hade börjat och en Näs-dags-kväll i november. Under sommarlovet fanns det verksamhet i form av sommarcafé samt turer på gräsplanen och bollhallen.

Rast-Walkers har i genomsnitt haft 113 besökare per gång. Ungdomslokaler Walkers har under höstterminen 2018 haft i genomsnitt 35 besökare per kväll. Sammanlagt har Walkers verksamhet haft 4055 besökare, vilket innebär en ökning på 500 besök jämfört med föregående år.

Samarbetet med yrkeshögskolan Laurea fortsatte. I september 2018 utbildade man 32 studerande till Walkers-frivilliga.

Under år 2018 kontaktade det uppsökande ungdomsarbetet 62 unga, och med 53 av dessa har samarbetet fortsatt efter den första kontakten. Av det uppsökande arbetets kunder är 35 % flickor och 65 % pojkar. De flesta som får handledning är i åldern 16-20 år (32 personer). Enligt webbplatsen nuorisotilastot.fi som upprätthålls av Regionförvaltningsverket når Sjundeå kommuns uppsökande ungdomsarbete de unga bättre, än de övriga kommunerna i närområdet.

I april 2018 ordnades den fjärde kampanjen Nollställandet av ungdomsarbetslösheten. Man lyckades än en gång nollställa statistiken för arbetslösa under 25 år i maj. Kampanjen, det uppsökande

koontunut 10 kertaa ja osallistunut kunnanvaltuuston kokoukseen kahdesti. Nuorisovaltuustosta on valittu edustaja maakunnalliseen nuorisovaltuustoon.

de ungdomsarbetet och arbetsverkstadsverksamheten har haft en långsiktig inverkan på minskandet av arbetslösheten bland unga i kommunen.

I arbetsverkstadsverksamheten deltog år 2018 sammanlagt 28 personer av vilka nio var under 29 år. Arbetsverkstaden har producerat trakteringen till kommunens interna möten. Arbetsverkstaden har också deltagit i städningen av skate- och tennisplanen samt i olika tillställningar i kommunen.

Ungdomsfullmäktiges verksamhetsperiod inleddes i januari 2018. Ungdomsfullmäktige har samlats 10 gånger och deltagit två gånger i kommunfullmäktiges möten. Från ungdomsfullmäktige valdes en representant till landskapets ungdomsfullmäktige.

	TP 2014 BS	TP 2015 BS	TP 2016 BS	TP 2017 BS	TP 2018 BS
Liikuntatoimi - Idrottsverksamhet:					
Kunnalta avustusta saavat yhteisöt - Antalet föreningar som fått bidrag	11	7	9	7	6
Nuorisotoimi - Ungdomsverksamhet:					
Kunnalta avustusta saavat yhteisöt (kpl) - Antalet föreningar som fått bidrag (st)	3	2	2	4	2
Kunnan nuorisotilojen lukumäärä - Antalet ungdomsutrymmen	2	2	1	1	1
Nuorisotilojen kävijämäärä vuodessa (arvio) - Antalet besökare i ungdomsutrymmena under året (uppskattning)		3600	3900	3550	4055
Kulttuuritoimi - Kulturverksamhet:					
Kunnalta avustusta saavat yhteisöt (kpl) - Antalet föreningar som fått bidrag (st)	4	3	3	3	3
Vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete					
Kunnalta avustusta saavat yhteisöt (kpl) - Antalet föreningar som fått bidrag (st)	9	7	7	9	6
Kirjastotoimi - Biblioteksverksamhet:					
Lainat (kpl) - Antal lån	48 923	50 165	47 743	44 849	43 205
Lainat /asukas - Lån/invånare	7,88	8,14	7,71	7,30	6,29
Lainaajien määrä - Antal lånare	1 317	1 303	1 316	1 239	1 300
Käyntimäärä - Antal besök	28 523	26 322	24 588	25 358	27 641
Käynnit/asukas - Antal besök/invånare	5	4,27	3,97	4,13	4,49

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Vapaan sivistystyön tulosalueen toimintakate oli 85,3 %. Ylijäämään vaikutti merkittävästi ennakoitua suurempina toteutuneet nuorisotoimen ja kirjaston valtion erityisavustukset, toteuma 156,5 %. Käyttämättömät hankeavustukset ja niiden toteutus on siirretty vuodelle 2019.

Toimintakulut toteutuivat tulosalueella 91,0 %. Toimintakuluja alensivat mm. alentuneet siivouskulut. Musiikkiopistojen oppilaspaikkamaksut ja kansalaisopiston palveluiden ostot olivat vuonna 2018 ennakoitua pienempiä. Liikuntavälineisiin ja niiden kunnossapitoon varatut määrärahat jäivät osittain käyttämättä, koska teknisen toimen investointina ollut urheilukentän kunnostus siirtyi vuodelle 2019. Kuntosalin huoltoon varatut määrärahat jäivät odottamaan tietoa urheiluhallin mahdollisesta kunnostuksesta.

Verksamhetsbidraget för resultatområdet för fritt bildningsarbete var 85,3 procent. Överskottet påverkades avsevärt av de statliga specialbidrag för ungdomsväsendet och biblioteket som var större än beräknat. De oanvända projektbidragen och verkställandet av dem har överförts till år 2019.

Verksamhetsutgifterna på resultatområdet utföll som 91,0 %. Verksamhetsutgifterna sänktes bland annat av de mindre städutgifterna. Musikinstitutets elevplatsavgifter och köpen av medborgarinstitutstjänster var år 2018 mindre än förväntat. De anslag som reserverats för idrottsredskap och underhållet av dem blev delvis oanvända, eftersom tekniska väsendets investering gällande saneringen av idrottsplanen överfördes till år 2019. De anslag som reserverats för renoveringen av gymmet blev oanvända för att beslut om en eventuell renovering av idrottshallen först ska fattas.

Vapaan sivistystyön tulosalue - Resultatområdet för fri bildningsverksamhet					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	116 013	101 100	101 100	138 399	37 299
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	184	0	0	123	123
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-503 739	-669 096	-731 688	-651 908	79 780
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-455 465	-283 110	-177 710	-175 975	1 735
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-843 007	-851 106	-808 298	-689 361	118 937

TEKNINEN LAUTAKUNTA - TEKNISKA NÄMNDEN

Tekninen osasto jakautuu kolmeen tulosalueeseen:

- Palvelukeskuksen tulosalue
- Kehityksen, maankäytön ja suunnittelun tulosalue
- Ympäristö- ja rakennusvalvonnan tulosalue

Tekninen lautakunnan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille ja elinkeinoelämälle viihtyisän elin- ja toimintaympäristön puitteet suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä yhdyskuntateknisiä verkostoja. Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluvat myös kunnan vesi- ja viemärlaitos, palo- ja pelastustoiminta, maaseututoimi ja väestönsuojelu. Lisäksi tekninen lautakunta avustaa kunnanhallitusta maankäytön suunnittelussa ja valmistele kiinteistöjen hankintoihin ja myyntiin liittyvät asiat.

Tekninen lautakunta kokoontui vuonna 2018 12 kertaa ja käsitteli yhteensä 143 pykälää. Teknisen lautakunnan kokoontumismäärä sekä pykälien käsittely laskivat edellisvuodesta. Vuonna 2017 oli 14 kokousta ja 167 käsiteltyä pykälää. Vuonna 2016 käsiteltyjen pykälien määrä oli 137 kappaletta.

Teknisen osaston johtoryhmä kokoontui lähes aina kunnan johtoryhmän jälkeisenä päivänä. Teknisen osaston johtoryhmässä käsiteltiin projektien tilanne, talouden ja toiminnan toteutuminen sekä henkilöstöasiat.

Tekniska avdelningen delas in i tre resultatområden:

- Resultatområdet för servicecentralen
- Resultatområdet för utveckling, markanvändning och planering
- Resultatområdet för miljö- och byggnadsövervakning

Tekniska nämndens uppgift är att för kommuninvånarna och näringslivet skapa ramar för en trivsamt livsmiljö genom att planera, bygga och upprätthålla samhällstekniska nätverk. Till tekniska nämndens verksamhetsområde hör också kommunens vatten- och avloppsverk, brand- och räddningstjänsten, landsbygdsutvecklingen samt befolkningskyddet. Därtill hjälper tekniska nämnden kommunstyrelsen vid planeringen av markanvändningen och bereder ärenden som gäller fastighetsanskaffningar.

Tekniska nämnden sammanträdde tolv gånger under år 2018 och behandlade sammanlagt 143 paragrafer. Antalet sammanträden och antalet behandlade paragrafer minskade från föregående år. År 2017 samlades nämnden 14 gånger och behandlade 167 paragrafer. År 2016 behandlades 137 paragrafer.

Tekniska avdelningens ledningsgrupp sammanträdde nästan alltid dagen efter att kommunens ledningsgrupp hade haft möte. I tekniska avdelningens ledningsgrupp behandlades projektens situation, utfallet av ekonomin och verksamheten samt personalärenden.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Teknisen osaston osalta toimintaan on vaikuttanut merkittävästi pula henkilöresursseista, joten toiminnan toteuttamisessa on ollut merkittäviä haasteita ja osittain on jouduttu turvautumaan konsulttipalveluihin. Lisäksi, myös vuonna 2018 kiinteistöjen sisäilmaongelmat ovat lisänneet työmäärää.

Sisäilmatyöryhmä tosin ei ehtinyt kokoontua henkilöstövajeen johdosta niin usein kuin olisi ollut tarvetta. Sisäilmatyöryhmä on moniammatillinen ryhmä, joka koordinoi ja antaa ohjeistuksia sisäilmaongelmien käsittelyyn liittyen. Sisäilmatyöryhmä ei kuitenkaan ole valvontaviranomainen. Sisäilmatyöryhmän tehtävänä on tehdä ehdotuksia toimenpiteiksi sisäilman laadun parantamiseksi ja kunnan tilojen sisäilmaongelmien selvittämiseksi sekä ratkaisemiseksi. Sisäilmatyöryhmä kokoontui vuoden 2018 aikana seuraavien kiinteistöjen osalta: kunnantalo, Sjundea Svenska skolan, terveystakeskus sekä urheiluhalli. Sisäilmatyöryhmä kokoontui vuoden aikana yhteensä 4 kertaa.

Merkittäviä muutoksia jotka aiheutuivat sisäilmaongelmista oli Päivärinteen koulun toiminnan siirtäminen väistötiloihin Aleksis kiven koulun väistötilojen yhteyteen. Tähän hankittiin lisää väistötiloja, jotka kilpailutettiin. Uuden hammashoitolan kilpailuttaminen ja rakennuttaminen.

Toiminnan osalta kuntakeskuksen viihtyvyyteen ei ehditty panostamaan vuoden 2018 aikana.

Toiminnan muutosten osalta siivous- ja ruokahuolto ulkoistettiin joulukuun 2017 alusta alkaen ulkopuoliselle palvelun tuottajalle, Fazer Food Service Oy:lle. Vuoden 2018 aikana yhteistoimintaa tässä selkeässä toimintakulttuurin muutoksessa on viety eteenpäin. Kokonaisuutena tämä on mennyt hyvin, mutta ei kuitenkaan ongelmitta.

Toiminnan osalta tärkeää on ollut myös uusien henkilöiden rekrytointi ja perehdytys, joka on ollut haasteellista jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Verksamheten på tekniska nämnden har påverkats avsevärt av de knappa personalresurserna, så det varit särskilt utmanande att genomföra verksamheten och man har delvis varit tvungen att trygga sig till konsulttjänster. Därtill har under år 2018 också problemen med inomhusluften ökat arbetsmängden.

Inomhusluftarbetsgruppen hann däremot inte på grund av personalbristen samla så ofta som det skulle ha funnits behov av det. Inomhusluftarbetsgruppen är en mångprofessionell grupp, som koordinerar och ger direktiv för behandlingen av problem med inomhusluften. Inomhusluftarbetsgruppen är ändå ingen tillsynsmyndighet. Inomhusluftarbetsgruppens uppgift är att ge förslag till åtgärder för att förbättra kvaliteten på inomhusluften och för att reda ut och lösa problem med inomhusluften i kommunens lokaler. Inomhusluftarbetsgruppen samlades under år 2018 för att behandla problem i följande fastigheter: kommunhuset, Sjundea svenska skola, hälsocentralen och idrottshallen. Arbetsgruppen sammanträdde fyra gånger under året.

De mest betydande ändringarna som skett till följd av problemen med inomhusluften, var att verksamheten i Päivärinteen koulu flyttade till tillfälliga lokaler intill Aleksis Kiven koulus tillfälliga lokaler. Det skaffades mer modulbyggnader för detta ändamål genom en konkurrensutsättning. Därtill konkurrensutsattes och byggdes också den nya tandklinik.

För verksamhetens del hann man inte under år 2018 satsa på trivsamt i kommuncentrum.

Angående ändringar i verksamheten outsourcades städ- och matservicen till en extern serviceproducent, Fazer Food Service Oy, från och med början december 2017. Under år 2018 har man fortsatt samarbetet i denna tydliga förändring i verksamhetskultur. Som helhet har detta gått bra, men ändå inte helt utan problem.

Med tanke på verksamheten har också rekryteringen och introduktionen av nya personer varit viktigt och detta har varit utmanande i den föränderliga verksamhetsmiljön.

Toiminnan tavoite - Verksamhetens mål	Arviointikriteeri - Utvärderingskriterium	Tavoitteen toteutuminen - Målsättningens utfall
2.2 Rakennusjärjestyksen uusiminen (tekninen osasto, tekninen lautakunta)	Rakennusjärjestyksen päivitys vuoden 2018 aikana siten, että se huomioi tämän päivän rakennustrendit ja on Kuntaliiton antamien ohjeiden mukainen.	Rakennusjärjestyksen päivittämistä on toimintavuoden aikana jatkettu. Rakennusjärjestystyöryhmä on laatinut ehdotuksen uudeksi rakennusjärjestykseksi.
2.2 Förnyandet av byggnadsordningen (tekniska avdelning, tekniska nämnden)	Uppdatering av byggnadsordningen under år 2018 så att den iakttar dagens byggnadstrender och följer de instruktioner som kommunförbundet har gett.	Arbetet med att uppdatera byggnadsordningen har fortsatt under verksamhetsåret. Arbetsgruppen för byggnadsordningen har uppgjort ett förslag för ny byggnadsordning.
2.3 Kunnan omistajapolitiikan tavoitteiden ja toimintastrategian luominen (tekninen osasto, tekninen lautakunta)	Arviointikriteerinä on yhtäältä saada luotua omistajapolitiikan tavoitteet ja toimintastrategia vesilaitoksen osalta, sekä toisaalta kunnan omistamien kiinteistöjen osalta siten, että kiinteistökohtaiset korjaussuunnitelmat ja kustannusarviot saadaan tehtyä.	Omistajapolitiikkaa ei ole ehditty laatia johtuen henkilöstöressurssien vajeesta.
2.3 Utarbetande av mål och verksamhetsstrategi för kommunens ägarpolitik (tekniska avdelningen, tekniska nämnden)	Bedömningskriteriet är att å ena sidan utarbeta mål och verksamhetsstrategi för ägarpolitiken för vattenförsörjningsverkets del och å andra sidan för de fastigheter som ägs av kommunen så att de fastighetsspecifika reparationsplanerna och kostnadsberäkningar kan uppgöras.	Ägarpolitiken har inte utarbetats på grund av bristfälliga personalresurser.

Tekninen lautakunta - Tekniska nämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	2 655 646	3 038 790	3 038 790	3 259 103	220 313
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	4 017 555	4 107 351	2 405 894	2 310 047	-95 847
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-5 399 403	-5 622 581	-4 540 081	-4 777 012	-236 931
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-235 847	-721 547	-671 657	-546 306	125 351
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	1 037 951	802 013	232 946	245 832	12 886

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Siuntion kunnan kunnanvaltuusto hyväksyi 13.11.2017 § 118 vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2021. Tekninen lautakunta on hyväksynyt alkuperäiset käyttösuunnitelmat vuodelle 2018 kokouksessaan 12.12.2017 § 157.

Kunnanvaltuuston Tekniselle lautakunnalle asettama toimintakate saavutettiin. Toimintatuotot kokonaisuutena ylittivät budjetoidun, vaikka tonttimyynti ei toteutunut budjetoidun mukaisesti ja Marsuddenin maankäyttö- ja tonttimyyntitulot jäivät toteutumatta. Toimintatuotot ylittivät budjetoidun Asuntosäätiön kanssa tehdyn maakaupan ansiosta. Teknisen osaston toimintakulut ylittivät budjetoidun reilulla sadalla tuhannella eurolla. Tekniselle osastolle aiheutui suhteellisesti suuria lisäkuluja, henkilöstövajeen johdosta, sillä olemme joutuneet käyttämään rekrytointiin noin 20.000 € (konsultit ja henkilöarvioinnit). Tämän lisäksi merkittäviä kustannuksia on tullut konsulttien käyttämisestä merkittävässä projekteissa, sillä aloitetut projektit oli välttämätöntä saada vietyä eteenpäin (hammashoitola, väistötilat, Marsuddenin kaavoitus).

Kommunfullmäktige i Sjundeå har på sitt möte 13.11.2017 § 118 godkänt budgeten för år 2018 och ekonomiplanen för åren 2019–2021. Tekniska nämnden har godkänt de ursprungliga driftsplanerna för år 2018 vid sitt möte 12.12.2017 § 157.

De ekonomiska mål som uppställts för tekniska nämnden uppnåddes inte. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten, trots att tomtförsäljningen inte förverkligades enligt budgeten och intäkterna från Marsuddens markanvändningsavtal och tomtförsäljning inte förverkligades. Verksamhetsintäkterna överskred det budgeterade på grund av markaffären med Asuntosäätiö. Tekniska nämndens verksamhetsutgifter överskred det budgeterade med dryga hundra tusen euro. På grund av personalbristen var man tvungen att använda ca 20 000 euro till rekryteringar (konsulter och personalbedömningar), vilket ledde till relativt stora tilläggskostnader för tekniska avdelningen. Därtill har användandet av konsulter i avgörande projekt lett till betydande kostnader. Detta har ändå varit nödvändigt för att startade projekt ska framskrida (tandkliniken, tillfälliga lokaler, planläggningen av Marsudden).

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi - Åtgärder för att balansera ekonomin

Talouden tasapainotustoimenpiteitä ei ole ollut vuodelle 2018

Inga balanseringsåtgärderna har riktat sig mot år 2018.

Investoinnit - Investeringar

Aleksis Kiven koulun väistötilojen rakentaminen toteutettiin kesällä ja toiminta uusissa tiloissa alkoi syksyllä 2018. Väistötilojen toteuttamiseen haettiin lisämäärärahaa.

Aktia-rakennuksen alakerran tilat ennallistettiin syksyn aikana siihen kuntoon missä ne olivat olleet ennen päiväkotitoimintaa. Tilojen lattia -pintoja uusittiin ja wc-tilojen päiväkodin aikaiset muutokset purettiin.

Hammashoitolan uusi rakennus toteutettiin siirrettävin moduulirakentein. Tilojen rakentaminen tehtaalla alkoi kesällä ja asennus tontille tehtiin alkusyksystä. Investoinnille haettiin lisämäärärahaa suunnittelua sekä kalustusta varten.

Urheilukentän juoksuradan pinnoitusta ei toteutettu vuonna 2018, sillä resurssipulan vuoksi projektia ei ehditty toteuttaa. Myöskään ruohonleikkuria eikä kastelulaitetta hankittu vuoden 2018 aikana.

Asfaltointia toteutettiin teknisen lautakunnan hyväksymän työsuunnitelman mukaisesti syksyn aikana. Monitoimihallin P-alue ja pihan asfaltointi toteutettiin syksyn aikana ja hanke jatkuu vuodelle 2019 vihertöiden osalta. Kuntakeskuksesta etelään tulevan kevyen liikenteen väylän hankkeen suunnittelu ELY-keskuksen kanssa jatkui tiesuunnitelman laatimisen osalta. Hanke jatkuu vuonna 2019.

Leikkivälineiden uusimista jatkettiin sekä uimarantojen parannustöitä tehtiin. Investointeja ei kuitenkaan ehditty vuoden aikana toteuttaa kaikilta osin, parannustöitä jatketaan vuonna 2019.

Muutoin investointeja on toteutettu määrärahojen ja suunnitelmien puitteissa.

Tekninen osasto on vuoden 2018 aikana toteuttanut seuraavia investointeja:

- Rakennusten peruskorjaus: toteutettiin suunnitellulla tavalla.
- Koulujen korjaussuunnittelu: toteutettiin suunnitellulla tavalla. Kustannukset jäivät alle suunnitellun.
- AKK väistötilat: toteutettiin suunnitellulla tavalla. Lisämäärärahaa haettiin 270 000 euroa.
- Puuttuvat PTS-suunnitelmat: Toteutettiin suunnitellulla tavalla.
- Aktia-rakennuksen päivähoitotilojen ennallistaminen: Toteutettiin suunnitellulla tavalla.
- Hammashoitolan uus-investointi: Toteutettiin suunnitellulla tavalla. Lisämäärärahaa haettiin 120 000 euroa.
- Urheilukentän juoksuradan pinnoitus sekä valvontakameroiden hankinta: Ei toteutettu.
- Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentamiset: Toteutettiin suunnitellulla tavalla.
- Monitoimihallin P-alue ja asfaltointi: Toteutettiin suunnitellulla tavalla, hanke jatkuu vuonna 2019
- Uimarannat: kohde ei täyttänyt 10 000 euron investointira-

Den nyaste delen av Aleksis Kiven koulus tillfälliga lokaler byggdes under sommaren och hösten 2018 inleddes verksamheterna i de nya lokalerna. Man ansökte om tilläggsanslag för att bygga de tillfälliga lokalerna.

Lokalerna i nedre våningen på Aktia-byggnaden återställdes under hösten, så att de var i samma skick som innan daghemsverksamheten. Golvytorna i lokalerna förnyades och de ändringar som gjorts i toaletterna revs.

Tandklinikens nya byggnad genomfördes med flyttbara modulkonstruktioner. Byggnaden monterades på tomten i början av hösten. Det ansöktes om tilläggsanslag för planerandet och möblerandet.

Sportplanens löparbana ytbeläggdes inte under år 2018, eftersom man på grund av resursbrist inte hann genomföra projektet. Varken gräsklippare eller bevattningsapparat skaffades under år 2018.

Asfaltering genomfördes enligt den av tekniska nämnden godkända arbetsplanen under hösten. Allaktivitetshallens parkeringsområde och gård asfalterades under hösten och grönarbetena fortsätter år 2019. Planerande av projektet gällande gång- och cykelleden söderut från kommuncentrum fortsatte tillsammans med NTM-centralen genom att utarbeta en vägplan. Projektet fortsätter år 2019.

Man fortsatte förnya lekredskap och utföra förbättringsarbeten vid badplatserna. Man hann ändå inte under året genomföra investeringarna för alla delar, så förbättringsarbetena fortsätter år 2019.

För övriga delar har investeringar genomförts planenligt och inom ramarna för anslagen.

Tekniska avdelningen har under år 2018 förverkligat följande investeringar:

- Grundreparation av byggnader: genomfördes planenligt.
- Skolornas reparationsplan: genomfördes planenligt. Kostnaderna underskred planerna.
- AKK:s tillfälliga lokaler: genomfördes planenligt. Man ansökte om tilläggsanslag på 270 000 euro.
- PTS-planer som fattas: Genomfördes planenligt.
- Återställandet av dagvårdslokaler i Aktia-byggnaden: Genomfördes planenligt.
- Tandklinikens nyinvestering. Genomfördes planenligt. Man ansökte om tilläggsanslag på 120 000 euro.
- Ytbeläggande av löparbanan samt anskaffning av övervakningskameror: Förverkligades inte.
- Byggnad av gator samt gång- och cykelleder: Genomfördes planenligt.
- Allaktivitetshallens P-område och asfaltering: Genomfördes

- jaa, hanke jatkuu vuonna 2019
- Katuvalaistuksen energiansäästö: Toteutettiin suunnitelulla tavalla
  - Virkkulan kylän tieyhteyksien rakentaminen: Ei toteutettu.
  - Kyltitykset: Toteutettiin suunnitelulla tavalla
  - Sudenkaari – Degerby jkp: Suunnitelmia laadittiin, hanke jatkuu vuonna 2019
  - Leikkivälineet: kohde ei täyttänyt 10 000 euron investointirajaa, hanke jatkuu vuonna 2019
  - Liikenneturvallisuuksuunnitelman päivitys: Ei toteutettu
  - Ruohonleikkuri kentälle: Ei toteutettu
  - Keittiön varusteet: Toteutettiin suunnitelulla tavalla
  - Kastelulaite kentälle: Ei toteutettu
  - Virkkulan kylän liittymien rakentaminen: Suunnitelmien laatimista, rakentaminen ei käynnistynyt vuoden 2018 aikana. Hanke jatkuu vuonna 2019.
  - Pickalan alueen liittäminen kunnalliseen: Suunnitelmien laatimista, rakentaminen ei käynnistynyt vuoden 2018 aikana. Hanke jatkuu vuonna 2019.
  - Barråsan vedenottamon saneeraus: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - Etäluettevat vesimittarit: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - JV-pumppaamoiden saneeraukset: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - Kartoitukset: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - Vanhat vj-saneeraukset: Toteutettiin suunnitelulla tavalla, haettiin lisämäärärahaa 40 000 euroa.
  - Vanhan viemäriverkon saneeraus: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - Kt-verkoston täydentäminen: Toteutettiin suunnitelulla tavalla.
  - planenligt, projektet fortsätter år 2019.
  - Badplatser: objektet uppfyllde inte investeringsgränsen på 10 000 euro, projektet fortsätter år 2019.
  - Energibesparing i gatubelysning: Genomfördes planenligt.
  - Byggande av Virkkulankyläs vägförbindelser. Förverkligades inte.
  - Skyltningar: Genomfördes planenligt.
  - Vargsvängen - Degerby gc Planer uppgjordes, projektet fortsätter år 2019.
  - Lekredskap: objektet uppfyllde inte investeringsgränsen på 10 000 euro, projektet fortsätter år 2019.
  - Uppdaterande av trafiksäkerhetsplanen: Förverkligades inte.
  - Gräsklippare till idrottsplanen: Förverkligades inte.
  - Köksredskap: Genomfördes planenligt.
  - Bevattningsapparat till idrottsplanen: Förverkligades inte.
  - Byggande av Virkkulankyläs anslutningar. Planer uppgjordes, byggandet inleddes inte under år 2018. Projektet fortsätter år 2019.
  - Anslutande av Pickalaområdet till det kommunala nätverket: Planer uppgjordes, byggandet inleddes inte under år 2018. Projektet fortsätter år 2019.
  - Sanering av Barråsa vattentäkt: Genomfördes planenligt.
  - Fjärravläsbara vattenmätare: Genomfördes planenligt.
  - Sanering av avloppsvattenpumpstationerna. Genomfördes planenligt.
  - Kartläggningar: Genomfördes planenligt.
  - Sanering av gamla vattenledningar: Genomfördes planenligt, ansöktes om ett tilläggsanslag på 40 000 euro.
  - Sanering av gamla avloppsnätet: Genomfördes planenligt.
  - Kompletteringen av det kommunaltekniska nätet: Genomfördes planenligt.

Henkilöstö - Personalen

Teknisen osastolla henkilöstössä tapahtui monia muutoksia vuonna 2018. Uusi kiinteistöhuoltoinsinööri aloitti helmikuussa. Rakennuttajapäällikkö irtisanoutunut virastaan heti vuoden alussa, mikä aiheutti haasteita projektien toteuttamisessa. Virka saatiin täytettyä vasta kesäkuun alussa. Hallinnon suunnittelu- ja irtisanoutui maaliskuussa ja tämä toimi saatiin täytettyä vasta syyskuussa. Maankäyttöinsinööri irtisanoutui maaliskuussa 2017. Tämän jälkeen virkaa on pyritty täyttämään useampaan otteeseen, ensin muutamalla haulla maankäyttöinsinöörin nimikkeellä, minkä jälkeen viran tehtävänkuvaus sekä palkka päivitettiin kunnanhallituksen päätöksellä lokakuussa 2017. Tehtävänkuvaus ja vaatimusten osalta virkaa ei kuitenkaan saatu täytettyä, ennen kuin vasta kesäkuussa 2018. Kaavoituspäällikön tehtäviä, välttämättömien kaavoitushankkeiden osalta hankittiin ulkoseina palveluna ja niitä hoiti käytännössä entinen kunnaninsinööri yhdessä kaavoituskonsulttien kanssa. Kesällä teknisen osaston osalta myös ympäristö- ja rakennusvalvonnan tulosalueen henkilöstössä tapahtui muutoksia. Ympäristötarkastaja palasi tehtäväänsä elokuussa 2018, jonka virkaa hoiti viransijainen vuoden ajan. Rakennusvalvonnan puolella joulukuussa 2017 aloittanut rakennustarkastaja irtisanoutui tehtävästä elokuussa 2018. Uutta rakennustarkastajaa ei ole onnistuttu rekrytoimaan useista yrityksistä huolimatta ja rakennustarkastajan virka on muutettu lupakäsittelijän toimeksi. Kampusprojektin projektijohtaja aloitti toimessaan marraskuun puolivälissä.

Det skedde flera ändringar inom personalen på tekniska avdelningen under år 2018. Den nya fastighetserviceingenjören började arbeta i februari. Byggchefen sade upp sig genast i början av året, vilket ledde till utmaningar för verkställandet av projekt. Tjänsten besattes först i början av juni. Förvaltningsplaneraren sade upp sig i mars och denna befattning besattes först i september. Markanvändningsingenjören sade upp sig i mars 2017. Därefter har man strävat efter att besätta tjänsten flera gånger under uppgiftsbeteckningen markanvändningsingenjör, varefter uppgiftsbeskrivningen samt lönen uppdaterades med ett beslut av kommunstyrelsens i oktober 2017. Trots detta lyckades man ändå inte besätta tjänsten förrän i juni 2018. Planläggningschefens uppgifter har inom nödvändiga planläggningsprojekt köpts som externa tjänster och de har i praktiken skötts av den tidigare kommuningenjören i samarbete med planläggningskonsulter. Under sommaren skedde det också ändringar inom personalen inom miljö- och byggnadstillsynens resultat område. Miljöinspektören återvände till arbetet i augusti 2018. Uppgifterna hade skötts av en vikarie under ett år. Byggnadsinspektören som började arbeta inom byggnadstillsynen i december 2017 sade upp sig i augusti 2018. Man har inte lyckats rekrytera en ny byggnadsinspektör trots flera försök och byggnadsinspektörens tjänst har ändrats till en tillståndsbehandlarbefattning. Campusprojektets projektchef började arbeta i mitten av november.

Palvelukeskuksen tulosalue – Resultatområdet för servicecentralen

Palvelukeskuksen tulosalueeseen kuuluvat kunnan ruokahuolto ja siivous, kiinteistöt ja rakennukset, julkiset alueet sekä vesihuoltolaitos. Tulosaluetta johti vuoden alussa 2018 palvelukeskuksen päällikkönä toiminut rakennuttajapäällikkö.

Till servicecentralens resultatområde hör kommunens kosthåll och städning, fastigheter och byggnader, offentliga områden samt vattenförsörjningsverket. Resultatområdet leddes i början av år 2018 av byggchefen som verkade som chef för servicecentralen.

Talouden toteutuminen – Det ekonomiska utfallet

Palvelukeskuksen tulosalue - Resultatområdet för servicecentralen					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	2 647 167	3 035 290	3 035 290	3 238 592	203 302
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	4 024 430	4 107 351	2 405 894	2 314 542	-91 352
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-4 560 062	-4 663 938	-3 581 438	-3 927 910	-346 472
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-506 513	-681 085	-638 881	-789 883	-151 002
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	1 605 022	1 797 618	1 220 865	835 341	-385 524

Kiinteistöjen huolto - Fastigheternas underhåll

Rakennukset - Byggnader	TP2016BS	TP2017BS	TP2018BS
Rakennukset - Byggnader	23	23	24
- Omassa omistuksessa M2 - I eget ägo m2	20 781	20 781	21 131
- Vuokralla olevia tiloja m2 - Hyrda lokaler m2	2 809	2 809	7 105
Osakehuoneistoja - Aktiebostäder	16	16	16

Julkisten alueiden hoito - Underhållet av allmänna områden

Julkisten alueiden hoito - tulosityksikön alueella kaikki varsinainen työ on ulkoistettu. Töihin kuuluvat muun muassa lumen auraus ja siirto, liukkauden torjunta, polanteen ja sohjon poisto ja pinnan tasoitus, sorapäälysteiden pölyn sidonta ja asfalttipaikkaukset teillä ja kevyen liikenteen väylillä. Kunnossapitoalueet ovat Störsvik, kuntakeskuksen läntinen, kuntakeskuksen itäinen ja kirkonkylän alueet. Toimintaa hoitavat urakoitsijat valittiin 22.6.2015 ajalle 1.9.2015 – 31.8.2018, jonka lisäksi kunta varasi käyttöönsä optiovuoden ajalle 1.9.2018 – 31.8.2019. Kunta päätti käyttää option, mutta vain toinen valituista urakoitsijoista hyväksyi option, joka molempien osapuolten tulee hyväksyä. Näin ollen kirkonkylän alueen katukunnossapito kilpailutettiin pelkästään yhden sesongin ajalle. Uimarantojen jätehuolto, nurmikko – ja puistoalueiden hoito on ulkoistettu. Nykyinen urakoitsija valittiin huhtikuussa 2017 ajalle 1.5.2017 – 30.4.2017, jonka lisäksi kunta varasi käyttöönsä optiovuoden ajalle 1.5.2018 – 30.4.2019. Kunta päätti käyttää option.

Resultatenheten för skötsel av allmänna områden har outsourcat allt egentligt arbete. Arbetena omfattar bl.a. plogning och transport av snö, halkbekämpning, avlägsnande av hårdpackad snö och snöslask samt utjämning av ytor, dammbekämpning på grusbeläggda ytor, utjämning av grusbeläggda ytor och lappning av asfalt på vägarna och gång- och cykellederna. Underhållsområdena består av Störsvik, västra delen av kommuncentrum, östra delen av kommuncentrum och kyrkbyns områden. De entreprenörer som sköter om verksamheten valdes 22.6.2015 för tiden 1.9.2015–31.8.2018 och därtill reserverade kommunen ett optionsår för tiden 1.9.2018–31.8.2019. Kommunen beslutade använda optionen, men endast en av de valda entreprenörerna godkände optionen som ska godkännas av båda parterna. Således konkurrerades underhållet av gatuområden på kyrkbyns område endast för en säsong. Avfallshanteringen på badplatserna samt skötseln av gräsplaner och parkområden har utlokaliseras. Den nuvarande entreprenören valdes i april 2017 för tiden 1.5.2017–30.4.2018 och därtill reserverade kommunen ett optionsår för tiden 1.5.2018–30.4.2019. Kommunens beslutade använda optionen.

Julkisten alueiden hoito - Skötseln av allmänna områden	TP2017BS	TP2018BS
Tiet ja kadut lkm - Antal vägar och gator	130	135*
Tiet ja kadut km - Vägar och gator km	35,2	36,8*
Kevyen liikenteen väylät km - Gång- och cykelleder km	15,9	14,3*
Tiekuntien ylläpitämät yksityistiet km - Av väglag upprätthållna enskilda vägar km	135	135
Pihat pinta-ala m2 - Gårdar areal m2	52 135	52 135
Leikkipuistot kpl - Lekparker st	7	14*
Uimarannat - Simstränder	3	3
Talviuintipaikat - Vintersimplats	1	1
Rakennetut ja hoidetut puistot ha - Bebyggda och skötta parker	8,3	8,3
Urheilukentät - Idrottsplaner	2	2

*tie ja katupituudet sekä leikkipaikkojen määrä tark.laskettu 2018 aikana - Väg- och gatulängder samt antalet lekplatser har kontrollräknats under år 2018

Siivous- ja ruokahuolto - Städ- och matservice

Siuntion kunnan ruokahuolto- ja siivouspalvelut siirtyivät Fazer Food Servicen hoidettavaksi 1.12.2017. Fazer laskuttaa kunnan henkilökunnan ruokailut kuukausi jälkikäteen Esmikko- leimausten perusteella.

Tammikuun 9.2018 aloitti uusi päiväkotiyksikkö Veturi. Siellä aloitti n.parikymmentä lasta. Veturi jatkoi toimintaansa kesälomaan asti.

Päiväkoti Pikku Lotta aloitti toimintansa 7.8.2018. Päiväkotiryhmässä on 23 lasta ja 6 aikuista.

Koulujen lounaslaskennassa käytetään lautaslaskentaa. Päiväkojeissa otettiin käyttöön Jamix ateriatilausjärjestelmä, myöhemmin syksyllä kaikki, paitsi koululounaat ja kotiateriat tilattiin Jamix-järjestelmällä. Järjestelmä antaa samalla laskutusperusteen.

Päivärinteen oppilaat siirtyivät väistöiloihin Akk koulun yhteyteen syystoimikauden alussa, ja he ruokailevat samassa ruokatilassa.

Ruokahuolto on sujunut alkuhankaluuksien mukavasti. Kasvisaterioiden lisäämisestä käytiin keskustelua syksyllä. Asia on vielä kesken. Ruoan mausta on saatu hyvää palautetta.

Syksyllä iltapäiväkerholaisten määrä väheni rajusti alussa, kun kerhosta ja välipalasta peritty maksu nostettiin vanhempien mielestä liian korkeaksi. Perusturvaa laskutetaan tilauksen perusteella.

Siivouksen osalta on ollut monia haasteita kaikilla osa-alueilla. Varsinkin Jukolan päiväkodissa, joka on suurin ja käyttö tiivistä. Sopimussiiivouksen tarkennuksia haetaan neuvotteluilla jatkuvasti.

Vuosisiiivousaikataulu ei toteutunut suunnitellusti, vaan kesäksi alun perin tavoitellut vuosisiiivouksen saatiin vietyä loppuun asti vasta lähellä joulua.

Siiivousjälki ei ole ollut sillä tasolla, johon pyrimme, mutta epäkohdista neuvotellaan jatkuvasti ja haetaan kumpaakin tyydyttävää tulosta.

Från och med 1.12.2017 är det Fazer Food Service som sköter om Sjundea kommuns mat- och städservice. Fazer fakturerar för personalens måltider en månad i efterhand enligt Esmikko-stämplingarna.

Den 9 januari 2018 inledde den nya daghemsenheten Veturi sin verksamhet. Vid enheten började ungefär ett tjugotal barn. Veturi fortsatte sin verksamhet fram till sommarlovet.

Daghemmet Pikku Lotta inledde sin verksamhet 7.8.2018. Daghemsgruppen består av 23 barn och 6 vuxna.

I skolorna beräknas antalet luncher enligt antalet använda tallrikar. I daghemmen tog man i bruk måltidsbeställningssystemet Jamix och senare under hösten beställdes alla måltider med undantag för skolmåltider och hemkörda måltider med Jamix-systemet. Systemet bildar samtidigt en faktureringsgrund.

Eleverna i Päivärinteen koulu flyttade i början av höstterminen till tillfälliga lokaler intill Aleksis Kiven koulus modulskola, och de äter i samma matsal.

Matservicen har efter problemen i början fungerat bra. Under hösten diskuterades utökandet av antalet vegetariska rätter. Behandlingen av ärendet pågår fortsättningsvis. Man har fått bra respons för hur maten smakar.

I början av hösten minskande antalet barn i eftermiddagsklubben avsevärt eftersom den avgift som uppbärs för klubben och mellanmålet enligt föräldrarna blev för hög.

Grundtrygghetsavdelningen faktureras enligt beställningarna.

Angående städningen har det funnits olika problem inom alla delområden. Problemen har varit särskilt synliga i Jukola daghem, som är en stor enhet och där användningen är intensiv. Man strävar efter att nå preciseringar i avtalsstädningarna genom kontinuerliga förhandlingar.

Årsstädningstidtabellen har inte förverkligats planenligt, utan den årsstädning som ursprungligen planerats till sommaren, slutfördes först kring jul.

Städresultatet har inte varit på önskad nivå, men man förhandlar fortgående om missförhållanden och letar efter lösningar som tillfredsställer båda parterna.

Ruokapalveluyksikkö - Matserviceenheten	TP2017BS	TP2018BS
	Annosta - Portioner	Annosta - Portioner
Päiväkodeille - Till daghemmen	41 825	32 591
Perus-/ Esiopetukseen - Till grund-/ Förskoleundervisning	142 213	124 664
Aamu- ja iltapäivätoiminta - Till morgon- och eftermiddagsverksamhet	18 682	9 988
Aamu- ja iltapäivätoiminta p.kodit/ Esiopetus - Morgon- och efterm.mellanmål daghem/ Förskola	80 184	75 717
Henkilökuntaruokailuun - Till personalmåltider	21 430	14 655
Myyntiin - Till försäljning	3 525	
Perusturva - Grundtrygghet	20 522	19 306
Siivous - Städning	TP2017BS	TP2018BS
Siivottava m2 - Yta som ska städas m2	16 876	15 518

Kehityksen, maankäytön ja suunnittelun tulosalue – Resultatområdet för utveckling, markanvändning och planering

Kehityksen, maankäytön ja suunnittelun tulosalueeseen kuuluvat teknisen osaston hallinto, kaavoitus, palo- ja pelastustoimi ja maaseututoimi. Tulosaluetta johtaa tekninen johtaja.

Vuoden 2018 kaavoitusohjelmassa ovat olleet muun muassa Marsuddenin yleiskaavoituksen muutos, kohdekohtaiset yleiskaavan muutokset sekä asemakaavoituksen osalta Virkkulan seniorikylä, uuden paloaseman tontin asemakaavoitus ja Störsvikin tulotien asemakaava sekä päiväkodin tontin asemakaavan muutos Störsvikissä.

Tontti kysyntä on vuoden 2018 osalta ollut kokonaisuutena vähäistä. Tontti markkinoitiin on pyritty panostamaan ja muun muassa tonttien koon pienennyksiin. Elinvoimapaällikkö tulee keskittymään jatkossa tonttimarkkinoinnin kehittämiseen yhteistyössä kaavoituspäällikön kanssa.

Vuoden 2018 tonttimyynti ei toteutunut odotetusti. Omakotitontteja on myyty Slussenin alueelta 2 kpl, kun tavoite oli 5 kpl. Marsuddenin budjetoitu tonttimyynti ei toteutunut. Omakotitontteja oli budjetoitu myytäväksi Slussenin ja Marsuddenin lisäksi 5 kpl, joista ainoastaan 2 kpl on toteutunut. Positiivista on ollut päiväkotitontin myynti, jota ei budjetoitu. Näin ollen muiden toimintatuottojen kohdassa käyttöomaisuuden myyntivoitot jäävän noin 560 000 euroa budjetoitusta. Maksutuottoja on budjetoitu 900 000 euroa. Näistä ainoastaan 170 000 euroa tulee toteutumaan. Maankäyttösopimustuloina Marsuddenin osalta on budjetoitu 800 000 euroa, joka jäi toteutumatta. Näin ollen Marsuddenin kaavaprosessin pysähtymisen kokonaisvaikutus on 1,2 milj euroa.

Till resultatområdet för utveckling, markanvändning och planering hör tekniska avdelningens förvaltning, planläggningen, brand- och räddningsväsendet samt landsbygdsväsendet. Tekniska direktören leder resultatområdet.

I planlägningsprogrammet för år 2018 ingick bland annat ändrande av generalplanen för Marsudden, objektspecifika ändringar i generalplanen samt inom detaljplanläggningen Virkkula seniorby, detaljplanen för nya brandstationstomten och detaljplanen för Störsviks infartsväg samt ändrande av detaljplanen för daghemstomten i Störsvik.

Efterfrågan på tomter har under år 2018 som helhet varit liten. Man har strävat efter att satsa på tomtförsäljningen exempelvis genom att förminska tomtstorlekarna. Livskraftschefen kommer i fortsättningen att koncentrera sig på att utveckla tomtmarknadsföringen tillsammans med planlägningschefen.

Tomtförsäljningen förverkligades inte som förväntat under år 2018. På Slussens område såldes två småhustomter. Målet var att sälja fem stycken. Marsuddens tomtförsäljning har inte förverkligats enligt budgeten. Utöver tomterna i Slussen och Marsudden hade försäljningen av fem småhustomter budgeterats, men av dessa har endast två verkställt. Det positiva har varit försäljningen av daghemstomten, vilken inte ingick i budgeten. Således verkar verksamhetsintäkternas försäljningsvinster från anläggningstillgångar bli ca mindre 560 000 euro än budgeterat. Avgiftsintäkter hade budgeterats för 900 000 euro. Av dessa kommer endast 170 000 euro att förverkligas. Som markanvändningsavtalsintäkter har för Marsuddens del budgeterats 800 000 euro som inte förverkligades. Således uppgår den totala effekten av att Marsuddens planlägningsprocess avbröts till 1,2 miljoner euro.

Tunnusluvut - Relationstal	TP2017BS	TP2018BS
Yleiskaava - Generalplan	0	0
Maankäyttösopimuksia - Markanvändningsavtal	1	0
Asemakaava - Detaljplan	0	6
Myydyt tontit - Sålta tomter	3	5
Myydyt asunnot - Sålta bostäder	0	0

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Kehityksen-, maankäytön- ja suunnittelun tulosalue - Resultatområdet för utveckling, markanvändning och planering					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	8 479	3 500	3 500	20 511	17 011
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	-6 875	0		-4 495	-4 495
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-839 340	-958 643	-958 643	-849 103	109 540
Sisäiset kulut - Interna utgifter	270 666	-40 462	-32 776	243 577	276 353
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-567 070	-995 605	-987 919	-589 510	398 409

Palo- ja pelastustoimi sekä maaseutuhallinto - Brand- och räddningsväsendet samt landsbygdsförvaltningen

Siuntion kunnan palo- ja pelastustoiminnasta vastaa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos. Sjundeå FBK huolehtii osaltaan pelastustoimesta tekemänsä sopimuksen puitteissa. Hälytystehtävien lisäksi Sjundeå FBK:lla on tärkeä rooli turvallisuusviestinnässä, jota välitetään erilaisissa paikallisissa tapahtumissa ja aktiivisen nuoriso-osaston avulla. Palo- ja pelastustoiminnan kustannukset pysyivät budjetin sisällä, kustannukset kunnalle olivat noin 391 000 euroa.

Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Siuntion lisäksi Espoo, Hanko, Inkoo, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Raasepori ja Vihti. Maaseutuhallinnon isäntäkuntana toimii Inkoo. Maaseutuelinkeinoviranomaisten keskeisimpänä tehtävänä ovat maataloustuki-asioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, valvonta- ja tarkastustehtävien sekä vahinkoarvioiden suorittaminen. Maaseutuhallinnon kustannukset kunnalle vuonna 2018 olivat noin 41 700 euroa, mikä ylitti budjetin reilulla 1 700 eurolla.

Västra Nylands räddningsverk ansvarar för Sjundeå kommuns brand- och räddningsväsende. Sjundeå FBK sköter om räddningsväsendet inom ramen för det avtal som föreningen ingått. Förutom utryckningsuppgifterna, har Sjundeå FBK en viktig roll med tanke på informerandet om säkerheten, som förmedlas vid olika lokala tillställningar och genom en aktiv ungdomsavdelning. Kostnaderna för brand- och räddningsväsendet hålls inom budgeten. Kommunens kostnader uppgår till ca 391 000 euro.

Till landsbygdsförvaltningens samarbetsområde i Västra Nyland hör, förutom Sjundeå, även Esbo, Hangö, Ingå, Högfors, Kyrkslätt, Lojo, Raseborg och Vichtis. Ingå fungerar som värdkommun för landsbygdsförvaltningen. Landsbygdsnäringsmyndigheternas viktigaste uppgifter är att sköta lantbrukets stödärenden, utvecklandet av landsbygdsföretagen, övervaknings- och tillsynsuppgifter samt bedömandet av skador. Landskapsförvaltningens kostnader för kommunen uppgick år 2018 till ca 41 700 euro, vilket överskred budgeten med dryga 1 700 euro.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA – MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Ympäristö- ja rakennuslautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja rakennusvalvontaviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu eri laeissa määriteltyjen ympäristönsuojelun viranomaistehtävien lisäksi ympäristönsuojelun yleinen edistäminen. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät määräytyvät maankäyttö- ja rakennuslain, maankäyttö- ja rakennusasetuksen, rakennusjärjestyksen ja päävastuualueen ohjeiden perusteella.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta kokoontui toimintavuoden 2018 aikana 11 kertaa. Lautakunnan tehtävät koostuivat pääosin ympäristö-, rakennus-, toimenpide-, suunnittelutarve- ja poikkeuslupien käsittelystä, lausuntojen antamisesta ja suunnitelmien hyväksymisestä. Lautakunta myönsi toimintavuoden aikana kuusi rakennuslupaa ja yhden ympäristöluvan. Sen lisäksi käsiteltiin yksi poikkeuslupapäätös, yksi suunnittelutarveratkaisu ja yksi ilmoitus jätteenkeräystoiminnan merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin. Yhteensä annettiin seitsemäntoista lausuntoa ja yksi vastine tuomioistuimelle. Muita ympäristönsuojeluasioita lautakunta käsiteli yhteensä 14.

Miljö- och byggnadsnämnden fungerar som kommunens miljöskyddsmyndighet och byggnadstillsynsmyndighet. I kommunens miljöskyddsmyndighets uppgifter ingår utöver de i olika lagar fastställda myndighetsuppgifterna inom miljöskyddet också det allmänna främjandet av miljöskyddet. Byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter fastställs i markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, byggnadsordningen och enligt anvisningarna för huvudansvarsområdena.

Miljö- och byggnadsnämnden sammanträdde 11 gånger under verksamhetsåret 2018. Nämndens uppgifter bestod främst av behandlingen av miljötillstånd, bygglov, åtgärdstillstånd, planeringsbehov, undantag samt att ge utlåtanden och godkända planer. Nämnden har under verksamhetsåret beviljat sex bygglov och ett miljötillstånd. Dessutom behandlades ett beslut om undantag, ett behov av planering och en anmälan om antecknande av avfallsinsamling i avfallsserviceregistret. Sammanlagt har det getts sju utlåtanden och ett bemötande till domstolen. Nämnden behandlade sammanlagt 14 andra miljöskyddsärenden.

Toiminnan toteutuminen - Utfallet av verksamheten

Toiminnan tavoite - Verksamhetens mål	Arviointikriteeri - Utvärderingskriterium	Strategian osa-alue, jota tavoite tukee - Strategiskt delområde som målet stöder
2.2 Rakennusjärjestyksen uusiminen (tekninen osasto, tekninen lautakunta)	Rakennusjärjestyksen päivitys vuoden 2018 aikana siten, että se huomioi tämän päivän rakennustrendit ja on Kuntaliiton antamien ohjeiden mukainen.	Palvelut
2.2 Förnyandet av byggnadsordningen (tekniska avdelning, tekniska nämnden)	Uppdatering av byggnadsordningen under år 2018 så att den iakttar dagens byggnadstrender och följer de instruktioner som kommunförbundet har gett.	Tjänster

Rakennusjärjestyksen päivittämistä on toimintavuoden aikana jatkettu. Rakennusjärjestysohje on laatinut ehdotuksen uudeksi rakennusjärjestykseksi. Se on ollut nähtävillä. Kun lausunnot ehdotuksesta on annettu ja ne on käsitelty, voidaan ehdotus hyväksyä.

Arbetet med att uppdatera byggnadsordningen har fortsatt under verksamhetsåret. Arbetsgruppen för byggnadsordningen har uppgjort ett förslag för ny byggnadsordning, som har lagts till påseende. När utlåtanden för förslaget ankommer och de har behandlas, kan förslaget godkännas.

Talouden toteutuminen - Det ekonomiska utfallet

Ympäristö- ja rakennuslautakunta - Miljö- och byggnadsnämnden					
	TP2017BS	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	141 809	105 300	105 300	135 685	30 385
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	571	0	0	1 798	1 798
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-352 552	-424 098	-429 676	-391 369	38 307
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-49 397	-71 106	-72 114	-142 606	-70 492
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-259 569	-389 904	-396 490	-396 492	-2

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan toimintakate alitti talousarvion noin 10.000 eurolla. Vaikka maksutuotot olivat ennakoitua suuremmat, niin toimintakulut kokonaisuutena ylittivät budjetoidun, eivätkä budjetoitua suuremmat tuotot riittäneet kompensamaan tätä. Maksutuotot olivat suuremmat lähinnä siksi, että suurelle päiväkodille anottiin rakennuslupaa ja useille puistomuuntajille on myönnetty lupia. Toimintakulujen osalta yllätyksenä tuli suhteellisesti suuremmat vyörytykset, sillä vyörytysten jakautuminen rasitti erityisesti ympäristö- ja rakennuslautakuntaa, johtuen siivous- ja ruokahuollon ulkoistamisesta. Näin siitäkin huolimatta, että rakennustarkastajan virka oli yli kolme kuukautta täyttämättä. Toimintamenot koostuvat pääosin henkilöstön palkoista, avustuksista ja ostopalveluista.

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsbidrag underskred budgeten med ca 10 000 euro. Trots att avgiftsintäkterna var större än beräknat, överskred utgifterna budgeten och de större intäkterna räckte inte till för att kompensera detta. Avgiftsintäkterna blev större främst på grund av att det ansöktes om byggnadslov för ett stort daghem och att det har beviljats flera lov för parktransformatorer. Verksamhetsutgifterna blev överraskande höga på grund av de relativt höga interna kostnadsfördelningarna, som påverkande exceptionellt miljö- och byggnadsnämnden på grund av att städ- och matservicen utlokaliseras. Denna kostnad kunde inte kompenseras trots att byggnadsinspektörstjänsten var obesatt i över tre månader. Verksamhetsutgifterna består huvudsakligen av personalens löner, bidrag och köptjänster.

Henkilöstö – Personalen

Henkilötyövuodet toimipisteittäin: Årsverken per verksamhetspunkt:	TP 2017 BS	TA 2018 BG	TP 2018 BS	Poikkeama - Avvikelse
TEKNINEN OSASTO - TEKNISKA AVDELNINGEN				
TEKNINEN HALLINTO - TEKNISKA FÖRVALTNING				
Tekninen johtaja - Teknisk direktör	1,0	1,0	1,0	0,0
Projektinjohtaja - Projektchef	0,0	0,0	0,1	0,1
Kaavoituspäällikkö - Planelägningschef pitäisi olla	0,3	1,0	1,0	0,0
Toimistonhoitaja - Kansliföreståndare pitäisi olla	0,8	0,8	0,8	0,0
Toimistoinsinööri - Byråingenjör	0,0	0,0	0,0	0,0
Hallinnon suunnittelija - Förvaltningsplanerare	1,0	1,0	1,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	3,00	3,75	3,87	0,12
PALVELUKESKUS - SERVICECENTRAL				
Rakennuttajapäällikkö - Byggchef	0,5	0,5	0,5	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	0,50	0,50	0,50	0,00
Kiinteistöt - Fastigheter				
Kiinteistöinsinööri - Fastighetsingengör	0,0	0,5	0,9	0,4
Huoltomies - Serviceman pitäisi olla	4,0	0,0	2,3	
Kesätyöntekijä/huoltotehtävät	0,0	0,0	0,4	0,4
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	4,00	0,50	3,58	0,79
Vesihuoltolaitos - Vattentjänsteverket				
Käyttömestari - Driftmästare	1,0	1,0	1,0	0,0
Rakennuttajapäällikkö - Byggchef	0,5	0,5	0,5	0,0
Huoltomies - Serviceman	0,5	4,5	0,5	-4,0
Toimistonhoitaja - Kansliföreståndare	0,3	0,3	0,3	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,25	6,25	2,25	-4,00
Palveluyksikkö - Serviceenheten				
Ruokapalvelupäällikkö - Chef för måltidsservicen	0,4	0,0	0,4	0,4
Siivouspalveluesimies - Chef för städservice	0,9	0,0	0,0	0,0
Ruokapalveluesimies - Matserviceförman	0,9	0,0	0,0	0,0
Keittäjä - Kokerska	2,0	0,0	0,0	0,0
Keittiöapulainen - Köksbiträde	6,3	0,0	0,0	0,0
Ruuanjakaja, päiväkodit - Matutdelare, daghem	0,0	0,0	0,0	0,0
Siivooja/laitoshuoltaja - Städare/Anstaltsvårdare	10,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	20,50	0,00	0,40	0,40
PALVELUKESKUS - SERVICECENTRAL				
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	27,25	7,25	6,73	-0,52

Toimintavuoden aikana oli rakennustarkastajan virka täyttämättä syyskuusta joulukuuhun. Useista yrityksistä huolimatta on virka yhä täyttämättä. Vakainainen ympäristötarkastaja jäi virkavapaalle 15.7.2017 ja tuli takaisin töihin 1.8.2018. Ympäristötarkastajan virkanimike muutettiin ympäristöpäälliköksi.

Under verksamhetsåret var byggnadsinspektörstjänsten obesatt från september till december. Trots flera försökt att rekrytera personal till tjänsten så är den fortfarande obesatt. Den fastanställda miljöinspektören som blev tjänstledig 15.7.2017 kom tillbaka på jobb den 1.8.2018. Miljöinspektörs tjänstebenanämning ändrades till Miljöchef.

Rakennusvalvonta - Byggnadstillsynen

Kunnan myöntämät rakennusluvut jakaantuivat seuraavasti:

De av kommunen beviljade byggnadstillstånden fördelades enligt följande:

Kunnan myöntämät rakennusluvut	2017			2018			
	Kpl - St.	m ²	m ³	Kpl - St.	m ²	m ³	Asunnot
Omakotitalo - Egnahemhus	16	2 927	9 890	13	2 337	7 315	14
Rivitalo - Radhus	1	199	730	0	0	0	0
Kerrostalo - Flervåningshus	3	1 092	3 760	0	0	0	0
Vapaa-ajan as - Fritids bostad	2	36	98	2	85	279	0
Laajennus - Utvidgning	6	226	606	9	389	1 211	0
Maatalousrakennukset - Jordbruksbyggnader	6	1 455	17 186	2	1 602	11 007	0
Muuta - Annat	42	7 218	27 487	44	4 690	20 522	35
Yhteensä - Sammanlagt	76	13 153	59 757	70	9 103	40 334	49

Rakennustarkastuspäällikkö ja rakennustarkastaja ovat tehneet yhteensä 228 lupapäätöstä. Rakennuslupia 45 kpl, toimenpidelupia 144 kpl, toimenpideilmoituksia 15 kpl, purkulupia 7 kpl ja lisäaikaa on myönnetty 18 kpl. Kun näihin lisätään ympäristö- ja rakennuslautakunnan myöntämät luvat, on lupia yhteensä myönnetty 235 kpl. Vastuullisia työnjohtajia on hyväksytty 103 kpl ja katselmuksia on tehty 239 kpl.

Tavoite ylläpitää tehokasta ja palveluultista rakennusneuvontaa ja -valvontaa toimintavuoden aikana on annetun palautteen mukaan saavutettu. Syyskuuhun saakka oli rakennusneuvonta ja lupakäsittely tehokkaalla tasolla. Syyskuussa rakennustarkastaja irtisanoutui. Huolimatta resurssin pienentymisestä on rakennusneuvonta ja lupakäsittely ollut hyvällä tasolla, vaikka voimavarat vähentyivät ja aikaa vieviä hankkeita piti saada päätökseen. Tämä oli mahdollista pääasiassa siksi, että talvi on rakennusalalla rauhallisempaa aikaa.

Byggnadstillsynschefen och byggnadsinspektören har sammanlagt gjort 229 tillståndsbeslut. Byggnadstillstånd 45 st., åtgärdstillstånd 144 st., åtgärdsanmälan 15 st., rivningslov 7 st., tilläggstid 18 st. Då man tillägger de tillstånd miljö- och byggnadsnämnden beviljat så är totala antalet tillstånd 235 stycken. Ansvarige arbetsledare har godkänt 103 stycken och det har förrättats 239 syner.

Målet att upprätthålla en effektiv och serviceinriktad byggnadsrådgivning och -tillsyn under verksamhetsåret har enligt den inlämnade responsen uppnåtts. Fram till september var byggnadsrådgivningen och lovbehandlingen på en effektiv nivå. Sedan september då byggnadsinspektören slutade, har byggnadsrådgivningen och lovbehandlingen hållits på en bra nivå trots försämrade resurser och tidskrävande projekt som bör slutföras. Detta beror till stor del av årstiden, eftersom vintern är lugnare årstid inom byggnadsbranschen.

Ympäristönsuojelu - Miljöskyddet

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla. Sillä on ympäristönsuojelulainsäädännössä määritellyissä tehtävissä itsenäinen ja riippumaton asema suhteessa kunnan muihin viranomaisiin ja valtioon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksentekoa ohjaavat ympäristönsuojelun erityislait, joissa ei ole otto-oikeussäännöksiä.

Kunnallisen ympäristönsuojelun toimintatavoitteet määräytyvät lainsäädännön mukaan. Toiminnan yleisinä tavoitteina ovat ympäristön- ja luonnonsuojelun edistäminen, ympäristöongelmien ennaltaehkäisy ja elinympäristön viihtyisyys Siuntion kunnan alueella ja kunnan palvelualueilla.

Ympäristönsuojeluyksikössä työ painottuu akuuttien ympäristö-ongelmien ja valitusten selvittämiseen, ympäristölainsäädännön edellyttämien lupien ja ilmoitusten käsittelyyn sekä eri lakien mukaisesti lausuntoihin ja selvityksiin. Tehtäviin kuuluvat myös ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristönsuojelua koskeva ohjaus ja neuvonta, ympäristön tilan seuranta, selvitykset ja tutkimukset, esitykset ja aloitteet muille viranomaisille, tiedottaminen ja valistus, yhteistyö muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ja muut lainsäädännön (mm. ympäristönsuojelulaki, jätelaki, vesihuoltolaki, vesilaki, merenkulun ympäristönsuojelulaki, ulkoilulaki, maa-aineslaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, luonnonsuojelulaki, kemi-kaalilainsäädäntö, naapurussuhdelaki, maasto-liikennelaki ja vesiliikennelaki) mukaiset tehtävät.

Kommunens miljöskyddsmyndighet övervakar miljöskyddets allmänna intresse på lokal nivå. I miljöskyddslagstiftningen har den en självständig och oberoende ställning i vissa bestämda uppgifter gentemot kommunens övriga myndigheter och staten. Den kommunala miljöskyddsmyndighetens beslutsfattande styrs av miljöskyddets speciallagar, där det inte ingår några bestämmelser om övertagningsrätt.

Det kommunala miljöskyddets verksamhetsmål fastställs enligt lagstiftningen. Verksamhetens allmänna mål är att främja miljö- och naturskyddet, förebygga miljöproblem och utveckla levnadsmiljöns trivsamt på Sjundeå kommuns område och inom kommunens servicebranscher.

I miljöskyddsensheten ligger arbetets tyngdpunkt på att utreda akuta miljöproblem och klagomål, att behandla de tillstånd och anmälningar som miljöskyddslagstiftningen förutsätter samt att avge utlåtanden och redogörelser enligt olika lagar. Till uppgifterna hör också att planera och utveckla miljöskyddet, att styra och ge råd i ärenden som gäller miljöskyddet, att följa upp miljöns läge, utredningar och undersökningar, presentationer och initiativ till övriga myndigheter, att informera och upplysa, att samarbeta med andra myndigheter och samfund samt uppgifter i enlighet med övrig lagstiftning (bl.a. miljöskyddslagen, avfallslagen, vattenskyddslagen, vattenlagen, sjöfartens miljöskyddslag, friluftslagen, marktäcktslagen, markanvändnings- och bygglagen, naturskyddslagen, kemikalielagstiftningen, lagen om grannelagsförhållanden, lagen och terrängtrafik och lagen om vattentrafik).

Annetut päätökset, lausunnot ja muu toiminta - Beslut, utlåtanden och annan verksamhet

Toimintavuoden aikana ympäristö- ja rakennuslautakunta antoi kymmenen lausuntoa, teki yhden ympäristölupapäätöksen, käsitte-li yhden ilmoituksen jätteenkeräystoiminnan merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin ja antoi yhden vastineen tuomioistuimelle. Muita ympäristönsuojeluyksikön asioita lautakunta käsitte-li yhteensä 14.

Ympäristötarkastaja/-päällikkö käsitte-li kaksi meluilmoitusta ja antoi neljä lausuntoa jätteen pienimuotoisesta hyödyntämisestä maarakentamisessa. Ympäristötarkastaja/-päällikkö teki vuoden 2018 aikana noin 25 tarkastuskäyntiä.

Vuosi 2018 oli ensimmäinen vuosi, jolloin valvontaa tehtiin lainsäädännön edellyttämän valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Siuntion kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmassa on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaisten valvontakohteiden lisäksi myös muun lainsäädännön kohteet, jotka kuuluvat ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulle. Valvontasuunnitelman mukaisia suunniteltuja valvontakäyntejä tehtiin vuonna 2018 yhteensä viisi. Kahdeksalle autokorjaamolle lähetettiin autokorjaamotoimintaa koskeva ympäristöohje sekä tiedote korjaamoihin suoritettavista tarkastuskäynneistä ja yrittäjiä koskevista velvollisuuksista. Lisäksi tarkastettiin raportointivelvollisten vuosiyhteenvetoraportteja sekä pinta- ja pohjavesiseurantaraportteja. Suunnitelmallisen valvonnan ohella tehtiin ilmoituksiin ja valituksiin perustuvaa ympäristönsuojelulain, jätelain ja vesilain mukaista laillisuusvalvontaa.

Vuoden aikana valmisteltiin yhteistyössä Länsi-Uudenmaan vesi- ja ympäristö ry:n kanssa Siuntionjoki 2030 -hanketta. Siun-

Under verksamhetsåret gav miljö- och byggnadsnämnden tio utlåtanden, fattade ett miljötilståndsbeslut, behandlade en anmälan om antecknande av avfallsinsamlingsverksamhet och gav ett bemötande till domstolen. 14 övriga ärenden som berör miljövärdensheten behandlades i nämnden.

Miljöinspektören/-chefen behandlade två buller-anmälningar och gav fyra utlåtanden om småskaligt utnyttjande av byggavfall i jordbyggande. Miljöinspektören/-chefen gjorde under år 2018 ca 25 inspektionsbesök.

År 2018 var det första år då tillsynen genomfördes enligt den tillsynsplan och det tillsynsprogram som lagstiftningen förutsatte. I Sjundeå kommuns miljöskyddsmyndighets tillsynsplan har utöver de miljövärdslagenliga tillsynsobjekten även beaktats de lagenliga objekt som ingår i miljöskyddsmyndighetens ansvar. Det gjordes under år 2018 sammanlagt fem planerade inspektionsbesök enligt tillsynsplanen. Det skickades miljöanvisningar gällande bilverkstadsverksamheten och ett meddelande om inspektionsbesöken till åtta bilverkstäderna och om de förpliktelser som berör företagen. Därtill granskades årsammandragsrapporter av rapporterings-skyldiga samt yt- och grundvattenuppföljningsrapporter. Vid sidan om de planlagda tillsynerna utfördes laglighetsgranskningar som baserar sig på anmälningar och klagomål enligt miljöskyddslagen, avfallslagen och vattenlagen.

Under året har man i samarbete med Västra Nylands vatten och miljö r.f. berett projektet Sjundeå å 2030. Kommunstyrelsen i Sjundeå fattade besluten om att binda sig till projektet 14.8.2018

tion kunnanhallitus teki päätökset hankkeeseen sitoutumisesta 14.8.2018 ja 17.12.2018. Hankkeeseen sitoutuivat Siuntion ohella muut Siuntionjoen valuma-alueen kunnat: Lohja, Kirkkonummi, Inko ja Vihti.

Siuntionjoen vesistön ja Pikkalanlahden yhteistarkkailun suunnitteluun ja toteutukseen osallistuttiin edellisvuosien tapaan. Yhteistyötä Länsi-Uudenmaan vesi- ja ympäristö ry:n kanssa haja-asutusalueiden jätevesiasetuksen toimeenpanemiseksi jatkettiin LINKKI-hankkeessa.

Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -hankkeessa jatkettiin toimenpiteiden suunnittelua ja toteuttamista, jotta hankkeessa tavoiteltavat päästövähennykset saavutettaisiin. Tärkeimpiä toimenpiteitä hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi olivat kunnan kiinteistöjen energiankulutuksen vähentäminen energiatehokkuuden lisäämistätoimilla, kunnan katuvalojen uusiminen LED-valaistuksella ja sähköauton hankkiminen kunnan huoltomiesten käyttöön. Suunnitteilla olivat lisäksi joukkoliikenteen käytön edistäminen, kevyen liikenteen väylien laajentaminen ja päästötavoitteiden huomioiminen sivistyskampusuunnittelussa.

Ilmanlaadun seuranta jatkettiin kunnan alueella Uudenmaan ELY-keskuksen toimesta. Ympäristötarkastaja/-päällikkö osallistui Länsi-Uudenmaan kuntien ja yritysten kesken ylläpidettävän ympäristöklusterin toimintaan.

Kesällä järjestettiin haitallisista vieraslajeista jättipalsamista ja jättiputkesta infotilaisuus yhteistyössä ympäristöyhdistyksen kanssa. Lisäksi järjestettiin kitkentätalkoita sekä tiedotettiin suoraan kiinteistönomistajia vieraslajeista ja niiden haitoista.

Viransijainen työskenteli kunnan palveluksessa 24.8.2018 asti. Vakituinen viranhaltija palasi työhön 1.8.2018. Ympäristötarkastajan nimike muutettiin ympäristöpäälliköksi.

och 17.12.2018. Utöver Sjundeå beslutade också de övriga kommunerna längs Sjundeå ås avrinningsområde (Lojo, Kyrkslätt, Ingå och Vichtis) förbinda sig till projektet.

Precis som de tidigare åren har man deltagit i planerandet och genomförandet av samkontrollen av Sjundeå ås vattendrag och Pickalaviken. Samarbete med Västra Nylands vatten och miljö r.f. fortsattes inom LINKKI-projektet i syfte att verkställa den nya avloppsvattenförordningen för glesbygden.

Inom HINKU-projektet (Mot en kolneutral kommun) fortsatte man planera och genomföra åtgärder för att man ska nå projektets mål gällande minskade utsläpp. De viktigaste åtgärderna för att minska koldioxidutsläppen var att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter genom att vidta åtgärderna för energieffektiviteten, ersätta kommunens gatubelysning med LED-belysning och att skaffa en elbil som kommunens servicemän har till sitt förfogande. Främjandet av användningen av kollektivtrafik, utvidgandet av gång- och cykellederna och beaktandet av utsläppsmålen i planerandet av bildningscampuset planeras också.

Luftkvaliteten i kommunen uppföljs fortsättningsvis av Nylands NTM-central. Miljöinspektören/-chefen deltog i det miljökluster som upprätthålls av kommuner och företag i västra Nyland.

På sommaren ordnades ett informationsmöte om de skadliga främmande arterna jättebalsamin och jätteloka tillsammans med miljöföreningen. Därtill ordnades reningstakon och så informerades fastighetsägarna direkt om främmande arter och riskerna med dem.

Miljöinspektörens/-chefens ställföreträdare arbetade i kommunen fram till 24.8.2018. Den ordinarie tjänsteinnehavaren återvände till arbetet 1.8.2018. Miljöinspektörens uppgiftsbeteckning ändrades till miljöchef.

Arvio toteutumisesta - Bedömning av utfallet

Ympäristönsuojelu hoiti lupa-, lausunto- ja laillisuusvalvontasiat hyvin. Laillisuusvalvonta painottui kiireellisiin tapauksiin, mutta sen ohessa toteutettiin myös suunnitelmallista valvontaa. Vähäisten resurssien takia työtehtäviä on priorisoitu.

Miljöskyddet har skött tillstånds-, utlåtande- och laglighetsövervakningsärenden bra. Laglighetsövervakningen riktade sig främst mot brådskande fall, men vid sidan om det genomfördes också planligt tillsyn. På grund av de små resurserna har arbetsuppgifter prioriterats.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan valvottavana oleva muu toiminta: ympäristöterveydenhuolto ja jätehuolto - Övrig verksamhet som miljö- och byggnadsnämnden har att övervaka: miljöhälsovården och avfallshanteringen

Kunnan vastuulla olevaa terveydensuojelu- ja eläinlääkintätoimintaa on hoitanut Lohjan kaupungin hallinnossa toimiva yhteislautakunta Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta. Kunnan vastuulla olevaa jätehuoltoa on hoitanut Länsi-Uudenmaan jätelautakunta sekä kuntien omistama jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab.

Västra Nylands miljöhälsönämnd, som fungerar inom Lojo stads organisation, har skött den hälsovårds- och veterinärverksamhet som hör till kommunens ansvarsområde. Västra Nylands avfallsnämnd samt det kommunägda avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab har skött den till kommunens ansvarsområde hörande avfallshanteringen.

Yksityistiet – Enskilda vägar

Tavoitteena on ollut yksittäisten teiden mahdollisimman hyvän tason säilyttäminen. Kunta myönsi 5-23 %:n avustusta kohtuullisista tienhoitokustannuksista. Tarpeen tullen on tienhoitokuntiin otettu yhteyttä. Tiekatselmusjaosto on pitänyt kaksi kokousta.

Målsättningen har varit att medverka till att bevara en så bra standard som möjligt på de enskilda vägarna. Kommunen beviljade vägunderhållningsbidrag på 5–23 % av skäligena underhållningskostnader. Man har kontaktat väglagen enligt behov. Vägförärrättningssektionen hade två möten.

Tunnusluvut - Relationstal	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tiekunnille maksetut avustukset € - Bidrag till väglag €	74 375	74 961	85 257	45 132	25 289	24 930	24 904	24 746
Teiden yhteispituus km - Vägarnas sammanlagda längd km	113*	116*	116*	117*	115*	111*	222*	213*
Maksettu tuki €/km - Betalt stöd €/km	653*	646*	735*	386*	216*	220*	112*	116*
Korjausavustukset - Reparationsbidrag €	1 600	1 000	0	0	0	0	0	0
Perust. uudet tiekunnat/ kpl - Nya grundade väglag/ st.	0	0	0	0	0	0	0	0

*avustusta saaneet Siuntion puolella sijaitsevat tieosat - vägvagnitt på Sjundeåsidan som fått bidrag

1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen – Utfallet av resultaträkningsdelen

Käyttötaloulosaasan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eräiä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät. Taulukossa on huomioitu sekä sisäiset että ulkoiset erät.

Driftsekonomidelens budgeterade intäkter och utgifter summeras i resultaträkningsdelen. De poster som budgeteras till resultaträkningsdelen och som man följer i den är skatteintäkterna, statsandelarna, finansieringsintäkterna och -utgifterna samt de extraordinära posterna. I tabellen ingår både interna och externa poster.

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budget- tändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	5 744 408	2 569 692	8 314 100	9 122 098	807 998
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	1 646 139	2 512 137	4 158 276	4 734 607	576 331
Maksutuotot - Betalningsintäkter	2 633 219	10 000	2 643 219	3 192 035	548 816
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	268 850	8 000	276 850	446 412	169 562
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	1 196 200	39 555	1 235 755	749 044	-486 711
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-36 668 678	-3 159 048	-39 827 726	-39 553 681	274 045
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-13 344 607	-395 485	-13 740 092	-13 105 007	635 085
Palkat ja palkkiot - Löner och provisioner	-10 684 523	-349 692	-11 034 215	-10 474 894	559 321
Henkilösivukulut - Lönebikostnader	-2 660 084	-45 794	-2 705 878	-2 630 113	75 765
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-18 657 340	-2 589 338	-21 246 678	-21 145 192	101 486
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 814 183	-47 401	-1 861 584	-1 989 600	-128 016
Avustukset - Bidrag	-1 275 130	-111 082	-1 386 212	-1 555 520	-169 308
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-1 577 418	-15 742	-1 593 160	-1 758 362	-165 202
		0			
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-30 924 270	-589 356	-31 513 626	-30 431 583	1 082 043
		0			
Verotulot - Skatteinkomster	28 643 500	0	28 643 500	28 866 255	222 755
Valtionosuudet - Statsbidrag	4 406 561	0	4 406 561	4 534 316	127 755
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter	-410 388	0	-410 388	-248 978	161 410
Korkotuotot - Ränteintäkter	4 216	0	4 216	5 111	849 019
Muut rahoitustuotot - Övriga finansieringsintäkter	58 200	0	58 200	71 502	13 302
Korkokulut - Ränteutgifter	-464 504	0	-464 504	-318 543	145 961
Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	-8 300	0	-8 300	-7 048	1 252
		0			
Vuosikate - Årsbidrag	1 715 403	-589 356	1 126 047	2 720 009	1 593 962
		0			
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar	-1 833 143	0	-1 833 143	-2 027 462	-194 319
Suunnitelmanmukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	-1 833 143	0	-1 833 143	-2 027 462	-194 319
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä - Värdeminskning i tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut - Extraordinära intäkter och utgifter	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot - Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut - Extraordinära utgifter	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-117 740	-589 356	-707 096	692 547	1 399 643
Tilikauden yli-/alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/underskott	-117 740	-589 356	-707 096	692 547	1 399 643

Tulosaluekohtaisissa talousarvion toteumakertomuksissa on selvitetty lautakuntien talouden ja toiminnan toteutumista vuonna 2018.

I samband med budgetutfallet per resultatområde redogörs för hur nämndernas ekonomi och verksamhet har förverkligats år 2018.

Toimintakate - Driftsbidrag

Sitovana tasona oli toimintakate. Toimintakatteen toteuma oli 432 708 euroa muutettua talousarviota parempi.

Verksamhetsbidraget utgjorde den bindande nivån. Verksamhetsbidragets utfall var 432 708 euro bättre än i den ändrade budgeten.

Verotulot - Skatteintäkter

Toteutuneet verotulot olivat 222 755 euroa (0,8 %) talousarviota suuremmat. Siuntion kunnan kunnallisveroprosentti oli 21,5 %. Kiinteistövero kannettiin vakituksista asunnoista 0,50 %, muusta asuinrakennuksesta 1,20 %, yleinen kiinteistövero oli 1,20 % ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti oli 3,0.

Utfallet av skatteintäkter var 222 755 euro (0,8 %) större än i budgeten. Kommunalskatten i Sjundeå kommun var 21,5 %. Fastighetsskatten för stadigvarande bostäder var 0,50 %, för andra än stadigvarande bostäder 1,20 %, den allmänna fastighetsskatteprocenten 1,20 % och för obebyggda byggnadsplatser 3,0 %.

Verotulot yhteensä - Skatteintäkter totalt	TA2018BG	MTA2018BG	TP2018BS	Ero - Skilnad €	Ero - Skillnad %
Kunnallisvero - Kommunalskatt	25 995 000	25 995 000	26 067 403	72 403	0,28
Kiinteistövero - Fastighetskatt	2 128 000	2 128 000	2 201 479	73 479	3,45
Yhteisövero - Andel i samfundskatt	520 500	520 500	597 373	76 873	14,77
Yhteensä - Totalt	28 643 500	28 643 500	28 866 255	222 755	0,78

Valtionosuudet - Statsandelarna

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

- valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009)
- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Finansieringen via statsandelar till kommunerna består administrativt av två delar:

- Finansministeriet beslutar om statsandelen för kommunens grundservice (1704/2009)
- Den statsandelsfinansiering som regleras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och som administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

Valtionosuuksia maksettiin Siuntion kunnalle seuraavasti:

Till Sjundeå kommun utbetalades statsandelar enligt följande:

Valtionosuudet - Statsandelar	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budget ändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus -	0	0	0	0	0
Statsandelen som noterats för kommunal basservice	5 592 259	100 000	5 692 259	5 794 901	102 642
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet -	0	0	0	0	0
Statsandelar för övrigt undervisnings- och kulturväsende	-1 185 698	-100 000	-1 285 698	-1 260 585	25 113
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus - Höjning av statsandel enligt prövning	0	0	0	0	0
Yhteensä - Totalt	4 406 561	0	4 406 561	4 534 316	127 755

Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader

Verotilitysten korkoja ja viivästyskorkoja saatiin noin 7 800 euroa ja osinkoja noin 5 100 euroa. Rahoitustuotoissa näkyy myös vesilaitoksen peruspääoman korvaus kunnalle 22 000 euroa, vastaava summa sisältyy myös rahoituskuluihin kuluna.

Korkokulujen toteuma oli noin 328 000 euroa, toteuma alitti 145 000 eurolla talousarvion. Rahoituskulujen suurimpia eriä olivat pitkäaikaisten lainojen korot 356 000, vesilaitoksen korvaus peruspääomalle 22 000 ja korkosuojauksista aiheutuneet kulut 0 euroa (noin 58 000 euroa vuonna 2017).

Man fick in räntor och förseningsräntor för skatter till ett värde av ca 7 800 euro och dividender för 5 100 euroa euro. Bland finansiella intäkter finns också kalkylmässig ersättning av vattenverkets reserverande kapital 22 000 euro, motsvarande summa finns också som kostnad bland finansieringsutgifter.

Räntekostnaderna uppgick till 328 000 euro, och underskred budgeten med 145 000 euro. Bland finansiella utgifter var de största posterna räntor för långfristiga lån 356 000 euro, ersättning av vaattenverkets grundkapital 22 000 euro och en summa på 0 euro uppstod av ränteskydd (ca 58 000 euro år 2017).

1.3 Investointiosan toteutuminen- Utfallet av investeringsdelen

YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - FÖRVERKLIGAD	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Investointimenot - Investeringsutgifter	-3 704 000	-4 306 562	-4 177 344	129 218
Investointitulot - Investeringsinkomster	950 000	950 000	643 800	-306 200
Netto	-2 754 000	-3 356 562	-3 533 545	-176 983

*Investointituloihin laskettu pysyvien vastaavien luovutustulot (TP2018 388 761 €, TA2018 ja MTA2018 950 000 €) mukaan edellisten tilivuosien mukaisesti - Överlåtelseinkomster av tillgånger bland bestående aktiva upptas bland investeringsinkomsterna (BS2018 388 761 €, BG2017 ja ÄBG 950 000 €) i enlighet med de föregående räkenskapsåren

Investointiosan menojen muutetun talousarvion toteutumisaste jäi 97 prosenttiin. Investointiosan tuotot ja pysyvien vastaavien luovutustuotot olivat yhteensä 643 800 euroa.

Investeringsdelen blev utfallsgraden för utgifterna i den ändrade budgeten vid 97 procent Investeringsdelens intäkter och överlåtelseintäkter bland bestående aktiva var sammalanlagt 643 800 euro.

1. KIINTEÄ OMAJSUUS - FAST EGENDOM YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA - TEKNISKA NÄMNDEN				
Kiinteistöjen ja raakamaan hankinta - Anskaffning av fastigheter och råmark	-370 000	-418 000	-1 838 988	-1 420 988
Menot - Utgifter	-370 000	-418 000	-1 838 988	-1 420 988
Tulot - Inkomster	950 000	950 000	643 800	-306 200
Netto	580 000	532 000	-1 195 188	-1 727 188

*Investointituloihin laskettu pysyvien vastaavien luovutustulot (TP2018 388 761 €, TA2018 ja MTA2018 950 000 €) mukaan edellisten tilivuosien mukaisesti - Överlåtelseinkomster av tillgånger bland bestående aktiva upptas bland investeringsinkomsterna (BS2018 388 761 €, BG2017 ja ÄBG 950 000 €) i enlighet med de föregående räkenskapsåren

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

→ Kiinteistöjen ja raakamaan hankinta: Toteutettiin suunnitellulla tavalla

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

→ Anskaffning av fastigheter och råmark: Genomfördes planenligt.

2. TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	-1 172 000	-1 562 000	-1 393 206	168 794
Tulot - Inkomster	0	0	0	0
Netto	-1 172 000	-1 562 000	-1 393 206	168 794

2. TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD	TA2017BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - FÖRVERKLIGAD	POIKKEAMA - AVVIKELSE
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA - TEKNISKA NÄMNDEN				
Rakennusten peruskorjaus - Grundreparation av byggnader	-270 000	-270 000	-261 423	8 577
Koulujen korjaussuunnittelu - Reparationsplanering av skolorna	-100 000	-100 000	-47 411	52 589
AKK:n väistötilat, talo 3 - AKK:S tillfälliga lokaler, hus 3	0	-270 000	-224 489	45 511
Puuttuvat PTS-suunitelmat - PTS-planer som fattas	-30 000	-30 000	-16 859	13 141
Aktia rakennuksen päivähoitotilojen ennallistaminen- Återställandet av dagvårdslokalerna i Aktia-byggnaden	-40 000	-40 000	-19 868	20 132
Hammashoitolan uus-investointi - Tandklinikens nyinvestering	-700 000	-820 000	-791 415	28 585
40 SIVISTYSLAUTAKUNTA - BILDNINGSNÄMNDEN				
Kirjaston toiminnallisuuden kehittäminen- Utvecklandet av bibliotekets funktionalitet	-32 000	-32 000	-31 741	259

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

- Rakennusten peruskorjaus: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Koulujen korjaussuunnittelu: Toteutettiin suunnittelulla tavalla, kustannukset jäivät alle suunnitellun
- AKKn väistötilat talo 3: Haettiin lisämäärärahaa 270 000 euroa, toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Puuttuvat PTS-suunnitelmat: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Aktia-rakennuksen päivähoitotilojen ennallistaminen: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Hammashoitolan uus-investointi: Toteutettiin suunnittelulla tavalla. Haettiin lisämäärärahaa 120 000 euroa

40 SIVISTYSLAUTAKUNTA

- Kirjaston toiminnallisuuden kehittäminen: Toteutettiin suunnittelulla tavalla

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

- Grundlig renovering av byggnader: Genomfördes planenligt.
- Reparationsplanering av skolorna : Förverkligades planenligt, kostnaderna blev mindre än beräknat.
- AKK:s tillfälliga lokaler, hus 3: Det ansöktes om ett tilläggsanslag på 270 000 euro, genomfördes planenligt.
- PTS-planer som fattas: Genomfördes planenligt.
- Återställandet av dagvårdslokalerna i Aktia-byggnaden: Genomfördes planenligt.
- Tandklinikens nyinvestering: Genomfördes planenligt. Ansöktes om ett tilläggsanslag på 120 000 euro.

40 BILDNINGSNÄMNDEN

- Utvecklandet av bibliotekets funktionalitet: Genomfördes planenligt.

JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS - PUBLIK EGENDOM YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	-827 000	-860 241	-307 577	552 664
Tulot - Inkomster	0	0	0	0
Netto	-827 000	-860 241	-307 577	552 664

3. JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS - PUBLIK EGENDOM	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA - TEKNISKA NÄMNDEN				
Urheilukentän juoksuradan pinnoitus sekä valvontakameroiden hankinta -Ytbeläggande av löparbanan på idrottsplanen samt asnskaffning av övervakningskameror	-170 000	-170 000	0	170 000
Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen- Byggandet av gator och gång- och cykelleder	-140 000	-140 000	-131 782	8 218
Monitoimihallin P-paikan asfaltointi- Asfaltering av allaktivitetshallens parkeringsplats	-60 000	-93 241	-91 265	1 976
Uimarannat	-11 000	-11 000	0	11 000
Katuvalaistuksen energiansäästö	-20 000	-20 000	-11 894	8 106
Virkkulan kylän tieyhteyksien rakentaminen- Byggande av vägförbindetserna till Virkkulankylä	-100 000	-100 000	0	100 000
Kyltitykset	-15 000	-15 000	-11 008	3 992
Sudenkaari- Degerby jkp- Vargsvägen- Degerby gc	-250 000	-250 000	-30 628	219 372
Leikkivälit - Lekderskap	-15 000	-15 000	0	15 000
Liikenneturvallisuuksuunnitelman päivitys- Uppdaterande av trafiksäkerhetsplanen	-15 000	-15 000	0	15 000
40 SIVISTYSLAUTAKUNTA - BILDNINGSNÄMNDEN				
Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen AKK:n väistötilojen pihan yhteyteen- Byggande av en näridrottsplats intill gården för AKK:s tillfälliga lokaler	-31 000	-31 000	-31 000	0

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

- Urheilukentän juoksuradan pinnoitus sekä valvontakameroiden hankinta: Ei toteutettu
- Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentamiset: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Monitoimihallin P-paikan asfaltointi: Toteutettiin suunnittelulla tavalla, lisämäärärahaa haettiin 33 241 euroa, jatkuu vuonna 2019
- Uimarannat: Toteutettiin suunnittelulla tavalla, kustannukset jäivät alle suunnitellun, jatkuu vuonna 2019
- Katuvalaistuksen energiansäästö : Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Virkkulan kylän tieyhteyksien rakentaminen: Ei toteutettu, jatkuu vuonna 2019
- Kyltitykset : Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Sudenkaari: Pelkästään suunnittelua vuonna 2018 jonka takia kustannukset jäivät alle suunnitellun, jatkuu vuonna 2019
- Leikkivälitteet: Toteutettiin suunnittelulla tavalla, kustannukset jäivät alle suunnitellun
- Liikenneturvallisuuksuunnitelman päivitys: Ei toteutettu

50 SIVISTYSLAUTAKUNTA

- Lähiilikutapaikkojen rakentaminen AKK:n väistöilojen pihan yhteyteen: Toteutettiin suunnittelulla tavalla

50 TEKNISKA NÄMNDEN

- Ytbeläggande av löparbanan på idrottsplanen och anskaffning av övervakningskameror: Genomfördes inte.
- Byggande av gator samt gång- och cykelleder: Genomfördes planenligt.
- Asfaltering av allaktivitetshallens p-plats: Genomfördes planenligt. Ansöktes om tilläggsanslag på 33 241 euro, fortsätter år 2019.
- Badplatser: Genomfördes planenligt. Kostnaderna blev mindre än beräknat. Fortsätter år 2019.
- Energibesparing i gatubelysning: Genomfördes planenligt.
- Byggande av vägförbindelserna till Virkkulankylä: Genomfördes inte, fortsätter år 2019.
- Skyltningar: Genomfördes planenligt.
- Vargsvängen: Endast planering år 2018 och därför blev kostnaderna mindre än beräknat. Fortsätter år 2019.
- Lekredskap: Genomfördes planenligt. Kostnaderna blev mindre än beräknat.
- Uppdaterande av trafiksäkerhetsplanen: Genomfördes inte.

50 BILDNINGSNÄMNDEN

- Byggande av näridrottsplats intill AKK:s tillfälliga lokalers gård: Genomfördes planenligt.

IRTAİN OMAISUUS - LÖS EGENDOM YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	-115 000	-149 000	-106 902	42 098
Tulot - Inkomster	0	0	0	0
Netto	-115 000	-149 000	-106 902	42 098

4. IRTAİN OMAISUUS - LÖS EGENDOM	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
13 KUNNANHALLITUS - KOMMUNSTYRELSEN				
20 PERUSTURVALAUTAKUNTA - GRUNDRYGGHETSNAÄMNDEN				
40 SIVISTYSLAUTAKUNTA - BILDNINGSNÄMNDEN				
Oppilaskäyttöön tarkoitetut multimedialaitteet (tabletit) - Multimediaapparater (pekplattor) avsedda för undervisning	-42 000	-42 000	-42 000	0
Kirjaston TVT-laitteiden uusinta- Förnyande av bibliotekets IKT-apparater	-23 000	-23 000	-22 983	17
Esitystekniikka väistöiloihin - Presentationsteknik till tillfälliga lokalerna	0	-24 000	-23 999	1
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA - TEKNISKA NÄMNDEN				
Ruohonleikkuri kentälle- Gräsklippare till idrottsplanen	-20 000	-20 000	0	20 000
Keittiön varusteet- Köksutrustning	-15 000	-25 000	-17 920	7 080
Kastelulaite kentälle- Bevattningsapparater till idrottsplanen	-15 000	-15 000	0	15 000

40 SIVISTYSLAUTAKUNTA

- Oppilaskäyttöön tarkoitetut multimedialaitteet (tabletit) - : Toteutettiin suunnitellulla tavalla
- Kirjaston TVT-laitteiden uusinta: Toteutettiin suunnitellulla tavalla

50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

- Ruohonleikkuri kentälle: Ei toteutettu
- Keittiön varusteet: Toteutettiin suunnitellulla tavalla. Haettiin lisämäärärahaa 10 000 euroa
- Kastelulaite kentälle: Ei toteutettu

40 BILDINGSNÄMNDEN

- Multimediaapparater (pekplattor) avsedda för läroinrättningarna: Genomfördes planenligt.
- Förnyande av bibliotekets IKT-apparater: Genomfördes planenligt.

50 TEKNISKA NÄMNDEN

- Gräsklippare till planen: Genomfördes inte.
- Köksutrustning: Genomfördes planenligt. Ansöktes om tilläggsanslag på 10 000 euro.
- Bevattningsapparat till planen: Genomfördes inte

VESIHUOLTOLAITOS - VATTENFÖRSÖRJNINGSVÄRKET YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	-1 220 000	-1 271 048	-484 398	786 650
Tulot - Inkomster		0	0	0
Netto	-1 220 000	-1 271 048	-484 398	786 650

OSAKKEET JA OSUDET - AKTIER OCH ANDELAR	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Osakkeet/osuudet	0	-46 273	-46 273	0
OSAKKEET JA OSUDET YHTEENSÄ - AKTIER OCH ANDELAR, TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	0	-46 273	-46 273	0
Tulot - Inkomster	0	0	0	0
Netto	0	-46 273	-46 273	0

VESIHUOLTOLAITOS - VATTENTJÄNSTEVERKET	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Virkkulan kylän liittymien rakentaminen- Byggandet av Virkkulankyläs anslutningar	-100 000	-100 000	-27 115	72 885
Pikkalan alueen liittäminen kunnalliseen- Anslutandet av Pickaläs område till det kommunala nätverket	-600 000	-600 000	-77 725	522 275
Barråsan vedenottamo saneeraus- Sanering av Barråsa vattentäkt	-300 000	-300 000	-236 448	63 552
Etäluettavat vesimittarit- Fjärravläsbara mätare	-50 000	-50 000	-43 249	6 751
JV-pumppaamoiden saneeraukset- Sanering av avloppsvattenpumpstationerna	-80 000	-80 000	-30 479	49 521
Kartoitukset- Kartläggning	-10 000	-10 000	-10 000	0
Vanhat vj-saneeraukset- Sanering av gamla vattenledningar	-20 000	-20 000	0	20 000
Vanhan viemäriverkostons saneeraus- Reparation av det gamla avloppsnätet	-30 000	-30 000	-12 681	17 319
Kt-verkostons täydentäminen- Komplettering av det kommunaltekniska nätet	-30 000	-60 000	-25 653	34 347
Vesil. sulkujen korj - Repar. Av vattenledn. ventiler	0	-21 048	-21 048	0
UUSINVESTOINNIT - NYINVESTERINGAR				

5 VESIHUOLTOLAITOS

- Virkkulan kylän liittymien rakentaminen: Pelkästään suunnittelua vuonna 2018 jonka takia kustannukset jäivät alle suunnitellun, jatkuu vuonna 2019
- Pickalan alueen liittäminen kunnalliseen : Pelkästään suunnittelua vuonna 2018 jonka takia kustannukset jäivät alle suunnitellun, jatkuu vuonna 2019
- Barråsan vedenottamon saneeraus: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Etäluettavat vesimittarit: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- JV-pumppaamoiden saneeraukset: Toteutettiin suunnittelulla tavalla.
- Kartoitukset: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Vanhat vj-saneeraukset: Toteutettiin suunnittelulla tavalla, haettiin lisämäärärahaa 40 000 euroa
- Vanhan viemäriverkon saneeraus: Toteutettiin suunnittelulla tavalla
- Kt-verkoston täydentäminen: Toteutettiin suunnittelulla tavalla

5 VATTENFÖRSÖRJINGSVERKET

- Byggnad av anslutningarna till Virkkulankylä: Endast planering under år 2018, därför blev kostnaderna mindre än beräknat. Fortsätter år 2019.
- Anslutande av Pickalaområdet till det kommunala nätverket: Endast planering under år 2018, därför blev kostnaderna mindre än beräknat. Fortsätter år 2019.
- Sanering av Barråsa vattentäkt: Genomfördes planenligt.
- Fjärravläsbara vattenmätare: Genomfördes planenligt.
- Sanering av avloppsvattenpumpstationerna: Genomfördes planenligt.
- Kartläggningar: Genomfördes planenligt.
- Gamla vattenledningsanringar: Genomfördes planenligt. Ansöktes om tilläggsanslag på 40 000 euro.
- Sanering av det gamla avloppet: Genomfördes planenligt.
- Kompletterande av det kommunaltekniska nätet: Genomfördes planenligt.

1.4 Rahoitusosan toteutuminen – Utfallet av finansieringsdelen

Rahoitusosa - Finansieringsdel

1 000 €		TA2018BG	Talousarviomuutokset - Budgetändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Varsinainen toiminta ja investoinnit - Ordinarie verksamhet och investeringar						
Tulorahoitus - Internt tillförda medel		765	-597	168	2 331	2 163
Vuosikate - Årsbidrag	+/-	1 715	-597	1 118	2 720	1 602
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	+/-	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	+/-	-950	0	-950	-389	561
Investoinnit - Investeringar		-2 604	-603	-3 207	-3 534	-327
Investointimenot - Investeringausgifter	-	3 704	603	4 307	4 177	-129
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar av investeringsutgifterna	+	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot - Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	+	1 100	0	1 100	644	-456
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto - Ordinarie verksamhet och investeringar, netto	+/-	-1 839	-1 200	-3 039	-1 202	1 836
Rahoitustoiminta - Finansieringverksamhet		2 005	-1 500	599	896	297
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	-	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	+	94	0	94	4	-90
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	+	4 000	0	4 000	4 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-	3 495	0	3 495	3 295	-200
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	+/-	1 500	-1 500	0	0	0
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital	+/-	0	0	0	187	187
Vaikutus maksuvalmiuteen - Inverkan på likviditeten	+/-	166	-2 700	-2 440	-306	2 133

* Antolainasaamisten vähennys on kunnan sisäisen, vesihuoltolaitokselle myönnetyn luoton osittaista takaisinmaksua vesihuoltolaitokselta, eikä näin ollen sisälly ulkoiseen rahoituslaskelmaan -Utlåning innebär intern kreditgivning till vattenförsörjningsverket och ingår således inte i den externa finansieringskalkylen.

1.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta – Sammandrag av utfallet av anslagen och budgeten

Kunta yhteensä - Kommun totalt	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	5 706 756	5 744 408	2 569 692	8 314 100	9 122 098	807 998
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	4 466 333	4 590 605	-1 662 502	2 928 103	2 736 486	-191 617
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-35 392 535	-4 340 017	-35 452 444	-39 792 461	-39 553 682	238 779
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-4 466 334	-4 590 605	1 654 452	-2 936 153	-2 736 486	199 667
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-29 685 780	-30 924 270	-597 408	-31 521 678	-30 431 584	1 090 094
Keskusvaalilautakunta - Centralval- nämnden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	9 843	9 843
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-7 387	-15 546	0	-15 546	-6 383	9 163
Sisäiset kulut - Interna utgifter	0	0	0	0	0	0
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-7 387	-15 546	0	-15 546	3 460	19 006
Tarkastuslautakunta - Revisions- nämnden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-15 415	-16 339	-3 382	-19 721	-19 721	0
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-46	0	0	0	0	0
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-15 461	-16 339	-3 382	-19 721	-19 721	0
Kunnanhallitus - Kommunstyrelsen	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	140 756	80 349	38 955	119 304	92 838	-26 466
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	0	0	38 955	38 955	38 955	0
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-2 298 856	-2 477 571	-34 755	-2 512 326	-2 485 850	26 476
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-74 028	-95 919	21 825	-74 094	-74 104	-10
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 232 128	-2 493 141	64 980	-2 428 161	-2 428 161	0
Perusturvalautakunta - Grundt- rygghetsnämnden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 554 855	1 529 129	2 530 737	4 059 866	4 561 023	501 157
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	943	0	0	0	1 315	1 315
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-16 708 817	-16 148 388	-3 458 141	-19 606 529	-20 098 219	-491 690
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-843 005	-833 559	338 160	-495 399	-506 180	-10 781
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-15 996 024	-15 452 818	-589 244	-16 042 062	-16 042 061	1
Sivistyslautakunta - Bildningsnäm- nden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 213 690	990 840	0	990 840	1 063 606	72 766
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	447 264	483 254	0	483 254	384 371	-98 883
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-10 610 105	-11 964 155	-739 694	-12 703 849	-11 775 128	928 721
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-3 264 011	-2 868 474	1 245 585	-1 622 889	-1 467 290	155 599
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-12 213 162	-13 358 535	505 891	-12 852 644	-11 794 441	1 058 203

Tekninen lautakunta - Tekniska nämnden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	2 655 646	3 038 790	0	3 038 790	3 259 103	220 313
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	4 017 555	4 107 351	-1 701 457	2 405 894	2 310 047	-95 847
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-5 399 403	-5 622 581	1 082 500	-4 540 081	-4 777 012	-236 931
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-235 847	-721 547	49 890	-671 657	-546 306	125 351
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	1 037 951	802 013	-569 067	232 946	245 832	12 886
Ympäristö- ja rakennuslautakunta - Miljö- och byggnadsnämnden	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budgetändrin- garna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	141 809	105 300	0	105 300	135 685	30 385
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	571	0	0	0	1 798	1 798
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-352 552	-424 098	-5 578	-429 676	-391 369	38 307
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-49 397	-71 106	-1 008	-72 114	-142 606	-70 492
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-259 569	-389 904	-6 586	-396 490	-396 492	-2

Henkilötyövuodet - Personalarbetsår	TP2017BS	TA2018BG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Kunta yhteensä - Kommunsammanlagt	267,97	267,16	275,25	8,09

TULOSLASKELMAOSA - RESULTATRÄKNINGSDEL	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budge- tändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Tulot - Inkomster						
Verotulot - Skatteinkomster	29 134 742	28 643 500	0	28 643 500	28 866 255	222 755
Valtionosuudet - Statsandelar	4 417 173	4 406 561	0	4 406 561	4 534 316	127 755
Korkotuotot - Ränteintäkter	14 580	4 216	8 476	12 692	14 058	1 366
Muut rahoitustuotot - Övriga Finansieringsintäkter	97 440	58 000	22 174	80 174	93 476	13 302
Kulut - Utgifter						
Korkokulut - Ränteutgifter	-408 813	-464 504	-8 476	-472 980	-327 489	-145 491
Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	-28 576	-8 300	-21 974	-30 274	-29 022	-1 252

INVESTOINTITULOT - INVESTERINGSINKOMSTER	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budge- tändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Kiinteä omaisuus - Fast egendom	281 600	950 000	0	950 000	643 800	306 200
Talonrakennus - Husbyggnad						
Julkinen omaisuus - Offentlig egendom						
Irtain omaisuus - Lös egendom						
Vesihuoltolaitos - Vattenförsörjningsverket						
Osakkeet ja osuudet -						
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	281 600	950 000	0	950 000	643 800	306 200
INVESTOINTIMENOT - INVESTERINGSUTGIFTER	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budge- tändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Kiinteä omaisuus - Fast egendom	-1 143 848	-370 000	-48 000	-418 000	-1 838 988	1 420 988
Talonrakennus - Husbyggnad	-332 113	-1 172 000	-390 000	-1 562 000	-1 393 206	-168 794
Julkinen omaisuus - Offentlig egendom	-1 829 405	-827 000	-33 241	-860 241	-307 577	-552 664
Irtain omaisuus - Lös egendom	-173 621	-115 000	-34 000	-149 000	-106 902	-42 098
Vesihuoltolaitos - Vattenförsörjningsverket	-708 711	-1 220 000	-51 048	-1 271 048	-484 398	-786 650
Osakkeet ja osuudet -		0	-46 273	-46 273	-46 273	
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	-4 187 698	-3 704 000	-602 562	-4 306 562	-4 177 344	-129 218
Netto	-4 187 698	-2 754 000	-602 562	-3 356 562	-3 533 545	176 982

*Investointituloihin laskettu pysyvien vastaavien luovutustulot (TP2018 389 261 €, TA2018 ja MTA2018 950 000 €) mukaan edellisten tilivuosien mukaisesti - Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva upptas bland investeringsinkomsterna (BS2018 389 261 €, BG2017 ja ÄBG 950 000 €) i enlighet med de föregående räkenskapsåren

Ottolainauksen muutokset - Förändring i inlåning	TP2017BS	TA2018BG	Talousarvio- muutokset - Budget ändringarna	MTA2018ÄBG	TP2018BS	Poikkeama - Avvikelse
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	4 000 000	4 000 000	0	4 000 000	4 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	3 100 000	3 495 000	0	3 495 000	3 295 000	-200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	0	1 500 000	0	1 500 000	0	-1 500 000

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT- BOKSLUTSKALKYLER

Kunnan tilinpäätöslaskelmat – Kommunens bokslutskalkyler

1. TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING	01.01.-31.12.2018		01.01.-31.12.2017	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter				
Myyntituotot - Försäljingsintäkter	4 734 607,06		1 715 319,46	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	3 192 034,59		2 909 109,89	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	446 411,97		529 231,44	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	749 043,65	9 122 097,27	553 095,35	5 706 756,14
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter				
Henkilöstökulut - Personalkostnader				
Palkat ja palkkiot - Lön och arvoden	-10 474 894,48		-10 740 142,17	
Henkilösivukulut - Lönebidkostnader				
Eläkekulut - Pensionskostnader	-2 262 871,15		-2 332 064,62	
Muut henkilösivukulut - Övriga lönebidkostnader	-367 242,04		-445 745,26	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 145 191,81		-17 441 366,38	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 989 600,47		-2 320 941,75	
Avustukset - Understöd	-1 555 520,29		-1 262 432,58	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-1 758 361,98	-39 553 682,22	-849 842,01	-35 392 534,77
Toimintakate - Verksamhetsbidrag		-30 431 584,95		-29 685 778,63
Verotulot - Skatteinkomster		28 866 255,08		29 134 741,82
Valtionosuudet - Statsandelar		4 534 316,00		4 417 173,00
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader				
Korkotuotot - Ränteutäkter	5 111,40		5 633,40	
Muut rahoitustuotot - Övriga Finansiella intäkter	71 501,91		75 465,97	
Korkokulut - Räntekostnader	-318 542,75		-399 866,76	
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-7 047,95	-248 977,39	-6 601,89	-325 369,28
Vuosikate - Årsbidrag		2 720 008,74		3 540 766,91
Poistot ja arvonalentumiset Avskrivningar och nedskrivningar				
Suunnitelmanmukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-2 027 461,68		-1 553 035,38	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä - Värde- minskningar av långfristiga tillgångar	0,00	-2 027 461,68	-429 261,71	-1 982 297,09
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat		692 547,06		1 558 469,82
Tilikauden ylijäämä(+)/alijäämä(-) - Räkenskapsperiodens överskott(+)/underskott (-)		692 547,06		1 558 469,82

2. RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL

RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL	2018		2017	
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde i verksamheten				
+Vuosikate - Årsbidrag	2 720 008,74		3 540 766,91	
-Tulorahoituksen korjauseurat - Rättelseposter till internt tillförda medel	388 761,37	2 331 247,37	273 343,51	3 267 423,40
Investointien rahavirta - Kassaflöde för investeringarnas del				
-Investointimenot -Investeringsutgifter	4 177 344,17		4 214 004,55	
-Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	0,00		0,00	
-Käyttöomaisuuden myyntihinnat -Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	643 800,00	-3 533 544,17	281 600,00	-3 932 404,55
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		-1 202 296,80		-664 981,15
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del				
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen				
-Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	3 720,00	3 720,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet				
+Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	4 000 000,00		4 000 000,00	
-Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	3 295 000,00		3 100 000,00	
+Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	0,00	705 000,00	0,00	900 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändring av likviditeten				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändring av förvaltade medel och kapital	0,00		0,00	
Saamisten muutos - Förändring i fordringen	72 051,95		568 201,60	
Korottomien velkojen muutos - Förändring i räntefria skulder	115 120,01	187 171,96	-662 060,60	-93 859,00
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del		895 891,96		806 141,00
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel		-306 404,84		141 159,85
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel				
+Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank 31.12.	959 068,09		1 265 472,93	
-Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank 1.1.	1 265 472,93	-306 404,84	1 124 313,08	141 159,85

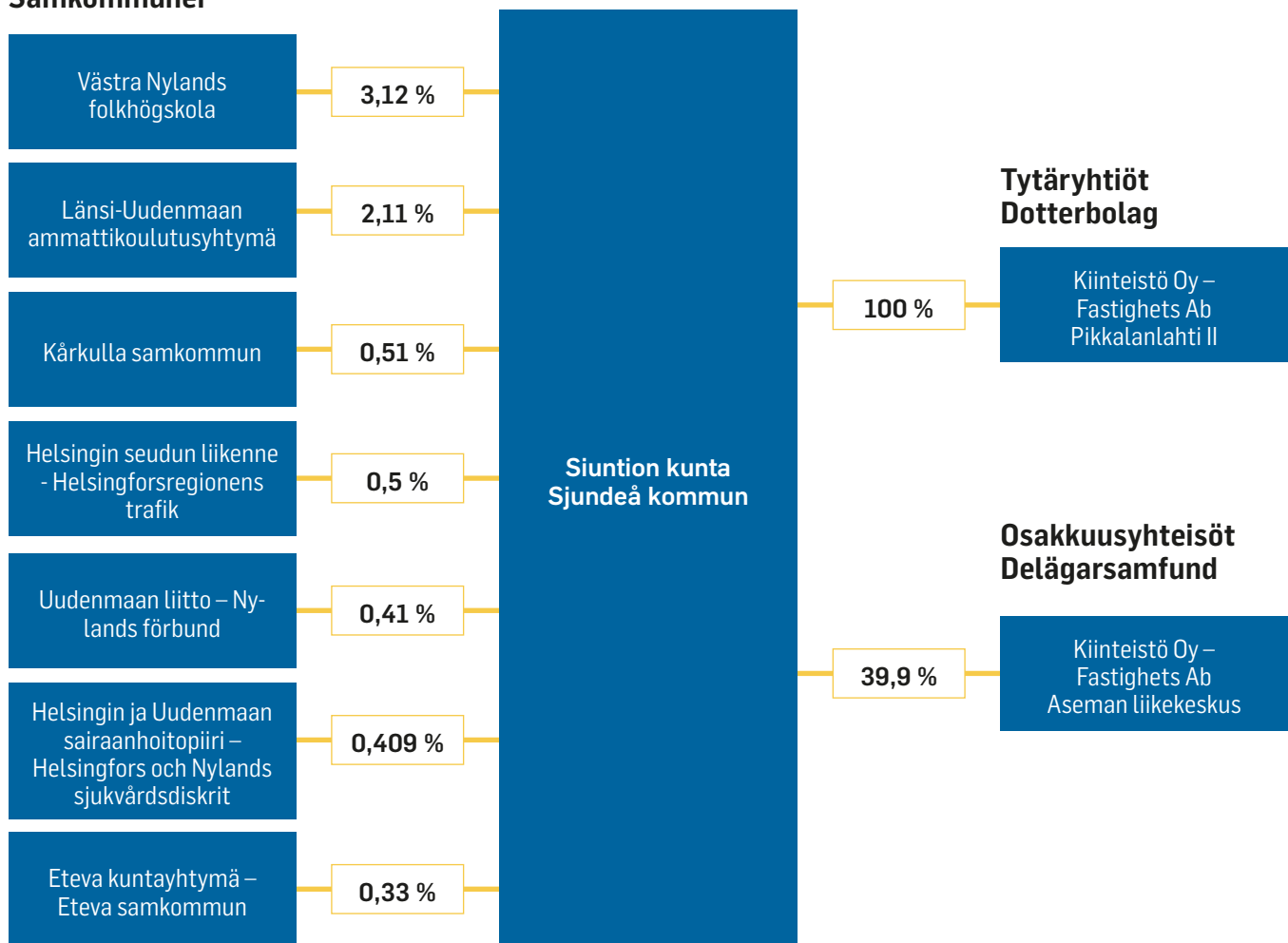
3. TASE - BALANSRÄKNING

VASTAAVAA - AKTIVA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	36 466 246,28	34 463 572,28
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	597 512,14	767 485,99
Aineettomat oikeudet - Immateriell rättigheter	40 931,17	57 297,72
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	556 580,97	710 188,27
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	32 653 837,75	30 523 742,90
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	7 011 796,07	5 220 611,08
Rakennukset - Byggnader	12 513 114,20	12 594 684,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	11 238 944,96	11 526 370,08
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	492 061,16	318 925,44
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	1 397 921,36	863 151,49
Sijoitukset - Placeringar	3 214 896,39	3 172 343,39
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	3 214 896,39	3 168 623,39
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	0,00	3 720,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	263,42	263,42
Lahjoitusrahastojen varat - Donationsfondernas täckning	263,42	263,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	2 998 592,58	3 377 049,37
Saamiset - Fordringar	2 039 524,49	2 111 576,44
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	2 039 524,49	2 111 576,44
Myntisaamiset - Kundfordringar	901 242,96	600 232,04
Muut saamiset - Övriga fordringar	488 339,33	529 962,36
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	649 942,20	981 382,04
Rahoitusarvopapperit - Finansieringsvärdepapper	10 535,04	10 535,04
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	10 535,04	10 535,04
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	948 533,05	1 254 937,89
VASTAAVAA - AKTIVA	39 465 102,28	37 840 885,07

VASTATTAVAA - PASSIVA	2018	2017
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	12 175 727,04	11 371 629,84
Peruspääoma - Grundkapital	9 351 872,34	9 351 872,34
Edellisten kausien alijäämä - Överskott/ underskott från tidigare räkenskapsperioder	2 131 307,64	461 287,68
Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiodens överskott	692 547,06	1 558 469,82
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	108 263,42	108 263,42
Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	108 263,42	108 263,42
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	27 180 611,82	26 360 991,81
Pitkäaikainen - Långfristigt	18 430 000,00	18 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	18 430 000,00	17 950 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	0,00	50 000,00
Lyhytaikainen - Kortfristigt	8 751 111,82	8 360 991,81
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	3 520 000,00	3 120 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	50 000,00	175 000,00
Saadut ennakot - Erhållna förskott	22 189,52	25 189,52
Ostovelat - Leverantörsskulder	2 297 182,27	2 881 727,89
Muut velat - Övriga skulder	685 633,46	224 665,85
Siirtovelat - Resultatregleringar	2 176 106,57	1 934 408,55
VASTATTAVAA - PASSIVA	39 465 102,28	37 840 885,07

Siuntion kunnan kuntakonsernirakenne ja omistusosuudet - Sjundeå kommuns koncernstruktur och ägarandelar

Kuntayhtymät Samkommuner

Muut Siuntion kunnan omistusyhteisöt ovat Kunta-Asunnot Oy, Rosk'n Roll Oy Ab, Taitoa Oy, kuntien Tiera Oy, Novago Yrityskehitys Oy, KuntaPro Oy, Koha-Suomi Oy ja Koha-Suomi Oy.

Sjundeå kommuns övriga ägarintressesamfund är Kunta-Asunnot Oy, Rosk'n Roll Oy Ab, Taitoa Oy, kuntien Tiera Oy, Novago Företagsutveckling Ab, KuntaPro Oy, Koha-Suomi Oy ja Koha-Suomi Oy.

Konsernitilinpäätöslaskelmat – Koncernbokslutskalkyler

4. KONSERNITULOSLASKELMA - KONCERNRESULTATRÄKNING

SIJUNTION KUNNAN KONSERNITULOSLASKELMA - KONCERNRESULTATRÄKNING FÖR SJUNDEÅ KOMMUN	01.01.-31.12.2018		01.01.-31.12.2017	
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter		19 475 997,54		15 256 302,11
Toimintakulut - Verksamhetens kostnader		-49 862 747,38		-44 843 352,63
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesamfundens vinst (förlust)		-2 540,22		481,02
Toimintakate - Verksamhetsbidrag		-30 389 290,06		-29 586 569,50
Verotulot - Skatteinkomster		28 865 622,66		29 134 109,40
Valtionsuudet - Statsandelar		5 066 070,14		4 944 085,80
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader				
Korkotuotot - Ränteutäkter	6 186,84		7 210,58	
Muut rahoitustuotot - Övriga Finansieringsintäkter	74 071,26		77 871,29	
Korkokulut - Ränteutgifter	-323 834,17		-405 430,89	
Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	-55 847,69	-299 423,75	-55 300,17	-375 649,20
Vuosikate - Årsbidrag		3 242 978,99		4 115 976,51
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar				
Suunnitelmanmukaiset poistot - Avskrivningarna enligt planen	-2 551 707,81		-2 102 024,36	
Omistuksen eliminointierot - Skillnader i eliminering av innehavet	-7 826,00		-4 176,58	
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-1 132,80	-2 560 666,61	-429 297,20	-2 535 498,14
Satunnaiset erät - Extraordinära poster		0,00		27 951,66
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat		682 312,38		1 608 430,04
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner		-1 838,49		1 354,57
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter		-660,27		138,70
Laskennalliset verot - Latenta skatter		-139,44		-37,17
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar		266,93		-547,47
Tilikauden ylijäämä(+)/alijäämä(-) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		679 941,12		1 609 338,67

5. KONSERNIRAHOITUSLASKELMA - KONCERNFINANSIERINGSANALYS

SIUNTION KUNNAN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA - KONCERNFINANSIERINGSANALYS FÖR SJUNDEÅ KOMMUN	22018		2017	
Toiminnan rahavirta				
+Vuosikate - Årsbidrag	3 242 978,99		4 115 976,51	
+ Satunnaiset erät - Extraordinära poster	0,00		27 951,67	
+Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	-660,27		138,70	
+Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-561 721,82	2 680 596,90	-290 179,68	3 853 887,19
Investointien rahavirta - Kassaflödet för investeringarnas del				
-Investointimenot - Investeringsutgifter	-4 971 092,19		-5 007 209,98	
+Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	11 953,25		8 444,80	
+Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningssintäkter av tillgångar bland bestående aktiva	865 144,55	-4 093 994,39	322 534,62	-4 676 230,55
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		-1 413 397,49		-822 343,36
Rahoituksen rahavirta - Kassaflödet för finansieringens del				
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen				
-Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	-526,13		0,00	
+Antolainasaamisten vähennys - Minskning av utlåningen	4 301,13	3 775,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet				
+Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	4 159 700,28		4 365 129,45	
-Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-3 383 639,23		-3 178 834,34	
+Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	6 595,51	782 656,57	-6 034,48	1 180 260,63
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	96,55		-81,55	
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring av omsättningstillgångar	-30 439,10		6 691,97	
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	58 764,49		351 248,81	
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	298 748,67	327 170,62	-433 186,53	-75 327,30
Rahoituksen rahavirta - Kassaflödet för finansieringens del		1 113 602,18		1 104 933,33
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel		-299 795,31		282 589,96
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel				
+Rahavarat 31.12. _ Likvida medel 31.12	1 798 647,14		2 098 442,45	
-Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1	2 098 442,45	-299 795,31	1 815 852,49	282 589,96

6. KONSERNITASE – KONCERNBALANSEN

VASTAAVAA - AKTIVA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	39 091 532,15	36 915 966,49
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgånger	878 363,82	886 637,01
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	45 800,51	63 747,45
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	832 474,66	822 889,56
Ennakkomaksut - Förskottsbetalningar	88,65	0,00
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgånger	37 104 512,03	34 971 009,15
Maa- ja vesialueet - Mark - och vattenområden	7 157 803,95	5 366 144,37
Rakennukset - Byggnader	15 449 735,76	15 668 003,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	11 397 414,56	11 692 958,57
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 111 627,39	870 348,58
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgånger	13 923,26	13 553,70
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	1 974 007,11	1 360 000,49
Sijoitukset - Placeringar	1 108 656,30	1 058 320,32
Osakkuusyhteisöosuudet - Andelar i ägointressesamfund	575 818,96	566 027,43
Muut osakkeet ja osuudet - Övriga aktier och andelar	530 336,91	486 017,47
Joukkovelkakirjalainasaamiset - Masskuldebrevsfordringar	0,00	0,00
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	219,99	3 994,98
Muut saamiset - Övriga fordringar	2 280,44	2 280,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	58 506,72	56 123,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	4 489 688,92	4 817 809,62
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	161 226,78	130 787,68
Saamiset - Fordringar		
Pitkäaikaiset saamiset - Longfristiga fordringar	3 485,35	5 018,82
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	2 526 329,66	2 583 560,67
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	241 740,68	231 725,05
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	1 556 906,46	1 866 717,40
VASTAAVAA - AKTIVA	43 639 727,79	41 789 899,76

VASTATTAVAA - PASSIVA	2018	2017
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	12 460 308,31	11 691 344,16
Peruspääoma - Grundkapital	9 351 872,34	9 351 872,34
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat - Grundkapital i stiftelser och sammanslutningar	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasasto - Uppskrivningsfond	0,00	0,00
Muut omat rahastot - Övrigt eget kapital	46 620,76	44 742,69
Edellisten kausien ylijäämä (+)/alijäämä(-) - Överskott(+)/underskott(-) från tidigare räkenskapsperioder	2 381 874,10	685 390,47
Tilikauden ylijäämä(+)/alijäämä(-) - Räkenskapsperiodens överskott(+)/underskott (-)	679 941,12	1 609 338,66
VÄHEMMISTÖOSUDET - MINORITETSANDELAR	16 337,42	14 147,03
PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	214 542,79	219 561,07
Eläkevaraukset - Avsättningar för pensioner	4 104,62	4 104,62
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	210 438,17	215 456,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	168 363,01	166 076,50
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	30 780 176,25	29 698 771,01
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital	19 948 496,20	19 453 723,28
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma - Långfristigt räntefritt främmande kapital	5 926,59	5 783,79
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital	3 668 038,04	3 380 154,40
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma - Kortfristigt räntefritt främmande kapital	7 157 715,42	6 859 109,55
VASTATTAVAA - PASSIVA	43 639 727,79	41 789 899,76

7. KONSERNITUNNUSLUVUT - KONCERNNYCKELTAL

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	2 018	2 017
Toimintatuotot/kulut % - Verksamhetsinkomster/-utgifter %	39,1	34,0
Vuosikate/Poistot % - Årsbidrag/Avskrivningar %	127,1	162,3
Vuosikate, euroa/asukas - Årsbidrag, euro/invånare	527,7	669,5
Asukasmäärä	6146	6148
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL I KONCERNENS FINANSIERINGSKALKYL	2018	2 017
Investointien tulorahoitus % - Investeringarnas nyckeltal %	-230,84	1182,56
Pääomamenojen tulorahoitus% - Kapitalutgifternas inkomstfinansiering %	65,08	82,21
Lainanhoitokate - Låneskötselsbidrag	0,96	1,26
Kassan riittävyys - Kassans tillräcklighet	11,20	14,44
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT - KONCERNBALANSENS NYCKELTAL	2018	2 017
Omavaraisuusaste, % - Självförsörjningsgrad	28,6	28,0
Suhteellinen velkaantuneisuus% - Proportionell skuldsättning %	57,6	60,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, % - Skulder och ansvar, procent av driftsinkomster, %	66,1	64,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 eur - Utfallet överskott (underskott), 1000 euro	3 062	2 295
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), eur / asukas - Utfallet överskott (underskott), euro/invånare	498,18	373,25
Konsernin lainat, eur / asukas - Koncernens lån, euro/invånare	3 842,59	3 714,03
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 eur - Koncernens lånebestånd 31.12, 1000 euro	23 616,53	22 833,88
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 eur - Koncernens lånefordringar, 31.12, 1000 euro	0,0	0,0
Kunnan asukasmäärä - Kommunens invånarantal	6 146	6148

*Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta- tunnusluvun esittämiseen ei ole käytettävissä vuosien 2013-2014 tietoja

* Ackumulerat penningflöde av verksamhet och investeringar för 5 år - för framförande av nyckeltalet finns inte uppgifterna för åren 2013-2014

IV LIITETIEDOT - NOTER TILL BOKSLUTET

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT - NOTER ANGÅENDE TILLÄMPADE BOKSLUTSPRINCIPER

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät - Värderings- och periodiseringsprinciper samt metoder

Jaksotusperiaatteet: Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus: Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoonsa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanhallituksen 22.10.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on kaikkien hyödykkeiden, lukuun ottamatta kivisiä hallinto- ja laitosrakennuksia, poistoajoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on 26.10.2015 päätöksellään muuttanut kehittämismenojen, muiden pitkävaikutteisten menojen, puisten hallinto- ja laitosrakennusten, vedenjakeluverkoston, viemäriverkon, sairaala- terveydenhuolto- yms. laitteiden, atk-laitteiden ja muiden laitteiden ja kaluston osalta poistoajoja siten, että pääsääntöisesti noudatetaan kunnanvaltuuston (3.9.2012) tekemän päätöksen lyhintä poistoajaa, mutta kunnanhallitus voi poiketa pääsäännöstä hyödykekohtaisesti kunnanvaltuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden rajoissa. Kunnanhallitus päätti samalla hyödykekohtaisia muutoksia 94 kpl 1.1.2016 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarvointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Edellisellä tilikaudella on todettu käytöstä poistetun koulun rakennusten arvon palvelutuotannossa ja näiden koulurakennusten tulevaisuudessa kerryttämän tulon laskeneen pysyvästi poistamatonta hankintamenoa pienemmäksi ja niistä on tehty osittainen arvonalennus vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Sijoitusten arvostus: Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoonsa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus: Vaihto-omaisuutta ei ole.

Rahoitusomaisuuden arvostus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaisopimusten käsittely: Johdannaisopimuksia ei ole.

Avustusten käsittely: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Periodiseringsprinciper: Inkomster och utgifter har i resultaträkningen antecknats enligt prestation. Avvikande från prestationsgrunden har skatteinkomsterna antecknats enligt tidpunkt för bokföring i den berörda räkenskapsperioden.

Värdering av bestående aktiva: Bestående aktiva har antecknats i balansräkningen i anskaffningsutgiften minskat med planenliga avskrivningar och finansieringsandelar som erhållits för investeringsutgifter. De planenliga avskrivningarna har beräknats enligt den på förhand uppgjorda avskrivningsplanen. Enligt en ändring av den avskrivningsplan som kommunstyrelsen har godkänt 22.10.2012 har avskrivningstiden för alla förnödenheter, utom förvaltnings- och institutionsbyggnader av sten, justerats fr.o.m. 1.1.2013. Dessutom har kommunstyrelsen med sitt beslut 26.10.2015 ändrat avskrivningstiden för utvecklingsutgifter, övriga utgifter med lång verkningstid, förvaltnings- och institutionsbyggnader i trä, avloppsnätet, sjukhus-, hälsovårds- o.dyl. anordningar, adb-utrustning samt övriga anordningar och inventarier så att huvudregeln är den, att den kortaste avskrivningstiden enligt kommunfullmäktiges beslut (3.9.2012) efterföljs, men kommunstyrelsen kan tillgångsspecifikt av grundad anledning avvika från huvudregeln. Kommunstyrelsen beslutade samtidigt om 94 st. tillgångsspecifika ändringar fr.o.m. 1.1.2016. Ändringen har baserat sig på förnödenheternas ekonomiska livslängd som har bedömts på nytt. Beräkningsgrunderna för planenliga avskrivningar har presenterats i noterna till resultaträkningen under punkten redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan. Därtill har under föregående räkenskapsperioden konstaterats att värdet inom serviceproduktionen på byggnaderna i en skola som tagits ur bruk och den inkomst som dessa skolbyggnader i framtiden ackumulerar, har blivit mindre än den permanent oavskrivna anskaffningsutgiften och det har gjorts en partiell värdesänkning för dessa i bokslutet år 2017.

Värdering av placeringar: Aktier och andelar inom bestående aktiva har antecknats i balansräkningen enligt anskaffningsutgiften eller ett lägre värde än den. Värderingen bygger på den intäkt som nyttheten sannolikt kommer att medföra i framtiden eller dess värde i serviceproduktionen. Poster av placeringskaraktär inom bestående aktiva har antecknats i balansräkningen enligt det nuvarande värdet eller enligt ett lägre sannolikt överlätelsetpris.

Värdering av omsättningstillgångar: Det finns inga omsättningstillgångar.

Värdering av finansieringstillgångar: Fordringar har upptagits i balansräkningen enligt det nominella värdet eller enligt ett värde som sannolikt är lägre än det. Finansieringsegendomsappren har antecknats i balansräkningen under anskaffningsutgift eller till det lägre sannolika överlätelsetpriset.

Behandling av derivatavtal: Det finns inga derivatavtal.

Behandling av bidrag: Finansieringsbidrag som erhållits för anskaffning av bestående aktiva materiella tillgångar har antecknats som minskning för ifrågavarande anskaffningsutgift.

Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden käsittely tilinpäätöksessä: Kunnan tilikauden kirjanpidossa on korjattu aikaisempien tilikausien kokonaan kirjaamatta olleiden maankäyttösopimuksilla saatujen kiinteistöjen arvoja 111 550,14 eurolla. Korjaukset on tehty taseen vastaaviin maa- ja vesi-alueisiin sekä taseen vastattaviin edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

Hantering av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder: I bokföringen för kommunens räkenskapsperiod har man korrigerat värdena på de fastigheter som erhållits genom markanvändningsavtal och som under tidigare räkenskapsperioder inte har redovisats, med 111 550,14 euro. Korrigeringarna har gjorts i balansens aktiva under mark- och vattenområden samt i passiva under tidigare räkenskapsperioders över-/underskott i balansen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot – Noter till koncernbokslutet

Konsernitilinpäätöksen laajuus: Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisö ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuusyhteisö.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet: Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset: Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi: Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet: Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omaa pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu: Osakkuusyhteisön tilinpäätöksen muuttamiseksi kunnan tilinpäätöspäätösten mukaiseksi ei ollut tietoja saatavissa.

Osakkuusyhteisö: Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden käsittely tilinpäätöksessä: Kunnan tilikauden kirjanpidossa on korjattu aikaisempien tilikausien kokonaan kirjaamatta olleiden maankäyttösopimuksilla saatujen kiinteistöjen arvoja 111 550,14 eurolla. Korjaukset on tehty taseen vastaaviin maa- ja vesi-alueisiin sekä taseen vastattaviin edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

Kiinteistöosakeyhtiö KOY Pikkalanlaituri sulautui KOY Pikkalanlahti II: een 31.12.2018. Siuntion kunnan konsernitilinpäätöstä laadittaessa ei vielä ollut saatavilla kiinteistöosakeyhtiö Pikkalanlahti II:n tilinpäätöstä vuodelta 2018, tämän takia käytettiin vuoden 2017 tietoja. Koska kiinteistöosakeyhtiöllä ei ollut merkittävää varsinaista toimintaa vuonna 2018, ei vuoden 2017 tietojen soveltamisella ole olennaista vaikutusta Siuntion kunnan konsernitilinpäätökseen vuonna 2018. Konsernitilinpäätökseen ei ole tilinpäätöksessä 2018 yhdistelty HSL:n 0,5 %:n kuntayhtymäosuutta, sillä tilinpäätöstä laatiessa HSL:n tilinpäätöstietoja ei ollut saatavilla.

Koncernbokslutets omfattning: Koncernbokslutets omfattning: I koncernbokslutet har man förenat dotterbolaget, alla samkommuner i vilka kommunen är medlem samt andelsbolaget.

Interna affärshändelser och interna tackningar: Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt skulder har eliminerats. Också intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfunden och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva finns inte.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserveringar: I koncernbalansräkningen har frivilliga och skattegrundade reserveringar samt avskrivningsdifferensen delats upp i eget kapital och latent skatteskuld. Uppdelningen har beaktats i elimineringen av innehav, i avskiljande av minoritetsandelar och i sammanställande av intressesamfund.

Eliminering av internt innehav: Kommunens och dess dotterbolags samt samkommunernas interna innehav har eliminerats. Skillnaden som uppstått i elimineringen av innehavet har bokförts i helhet på upphandlingsräkenskapsperioden.

Minoritetsandelar: Minoritetsandelarna har avskilt från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansräkningen.

Korrigerig av planmässiga avskrivningar: Det fanns inga uppgifter för att ändra intressesamfundens bokslut att motsvara kommunens bokslutsprinciper.

Intressesamfund: Intressesamfundet har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Hantering av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder: I bokföringen för kommunens räkenskapsperiod har man korrigerat värdena på de fastigheter som erhållits genom markanvändningsavtal och som under tidigare räkenskapsperioder inte har redovisats, med 111 550,14 euro. Korrigeringarna har gjorts i balansens aktiva under mark- och vattenområden samt i passiva under tidigare räkenskapsperioders över-/underskott i balansen.

Fastighetsaktiebolag KOY Pikkalanlaituri fusionerades med KOY Pikkalanlahti II 31.12.2018. Vid uppgörandet av koncernbokslutet för Sjundeå kommun hade man ännu inte tillgång till fastighetsaktiebolag Pikkalanlahti II:s bokslut för år 2018, därför användes uppgifterna för år 2018. Eftersom aktiebolagen inte hade anmärkningsvärd egentlig verksamhet under år 2018, har tillämpandet av uppgifterna för år 2017 inga väsentliga konsekvenser för Sjundeå kommuns koncernbokslut för år 2018. Till koncernbokslutet har till bokslutet för år 2018 inte förenats HRT:s andel på 0,5 % eftersom man vid uppgörandet av bokslutet ännu inte hade tillgång till HRT:s bokslutsuppgifter

1.1 Tuloslaskelman liitetiedot - Noter till resultaträkningen

Toimintatuotot tehtävittäin - Verksamhetsintäkter per sektor	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto - Allmän förvaltning	102 680,36	140 756,34	102 680,36	140 756,34
Sosiaali- ja terveystoimien - Social- och hälsovårdsväsendet	14 648 004,46	10 903 411,03	4 561 022,69	1 554 854,75
Perusopetus - Grundläggande utbildning	484 719,39	441 200,31	484 719,39	441 200,31
Varhaiskasvatus - Småbarnfostran	420 862,90	547 679,06	420 862,90	547 679,06
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi - Övrigt kultur- och bildningsväsende	279 277,52	374 664,79	158 023,71	224 810,24
Yhdyskuntapalvelut - Tekniska samhälltjänster	1 271 015,28	1 237 453,52	1 271 015,28	1 237 453,52
Muut palvelut - Övrig tjänster	2 269 437,64	1 611 137,06	2 123 772,94	1 560 001,92
Kunnan ulkoiset toimintatuotot yhteensä - Utomstående verksamhetsintäkter sammanlagt	19 475 997,54	15 256 302,11	9 122 097,27	5 706 756,14

Verotulojen erittely - Specifikation av skatteinkomster	Kunta - Kommun	
	2018	2017
Verotulot - Skatteinkomster		
Kunnan tulovero - Kommunens inkomstskatt	26 067 403,00	26 425 527,62
Osuus yhteisöveron tuotosta - Andel av intäkter från samfundsskatt	597 373,08	556 220,60
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	2 201 479,00	2 152 993,60
Verotulot yhteensä - Skatteinkomster sammanlagt	28 866 255,08	29 134 741,82

Valtionosuuksien erittely - Specifikation av statsandelar	Kunta - Kommun	
	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus - Statsandelen som noterats för kommunal basservice	5 794 901,00	5 552 940,00
Siitä - Därav: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-) - Utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomster (+/-)	-593 608,00	-614 029,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet - Övrigt undervisnings- och kulturväsende	-1 260 585,00	-1 135 767,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus - Höjning av statsandel enligt prövning	-	-
Valtionosuudet yhteensä - Statsandelar sammanlagt	4 534 316,00	4 417 173,00

Palvelujen ostojen erittely - Specifikation av köpta tjänster	Kunta - Kommun	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot - köp av kundservicetjänster	14 523 384,83	11 740 652,75
Muiden palvelujen ostot - köp av övriga tjänster	6 621 806,98	5 700 713,63
Kunnan palvelujen ostot yhteensä - Kommunens köp av tjänster sammanlagt	21 145 191,81	17 441 366,38

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä - Redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt planen i kommunens bokslut

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Kunnanhallituksen 22.10.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on kaikkien hyödykkeiden, lukuun ottamatta kivisiä hallinto- ja laitosrakennuksia, poistoajoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Kunnanhallitus päätti 26.10.2015 (KH § 174) muuttaa poistosuunnitelmaa ja hyväksyä hyödykekohtaiset poikkeamat pääsääntöön 1.1.2016 alkaen. Eri osastoilta saatujen taloudellisten selvitysten perusteella todettiin hyödykkeiden taloudellinen pitoaika poistosuunnitelmien alimpia raja-arvoja korkeammiksi.

Avskrivningarna för de tillgångar som avskrivningarna gäller har fastställts på basis av en på förhand uppgjord avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt planen beräknas på anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska brukstiden. Enligt en ändring av den avskrivningsplan som kommunstyrelsen har godkänt 22.10.2012 har avskrivningstiderna för alla förnödenheter, utom förvaltnings- och institutionsbyggnader av sten, justerats fr.o.m. 1.1.2013. Ändringen baserar sig på förnödenheternas ekonomiska livslängd som har bedömts på nytt. Kommunstyrelsen beslutade 26.10.2015 (KST § 174) ändra avskrivningsplanen och godkänna tillgångsspecifika avvikelser från huvudregeln fr.o.m. 1.1.2016. Utgående från de ekonomisktekniska utredningarna från olika avdelningar konstaterades att det lägsta gränsvärdet för livslängden för ekonomiska förnödenheter i avskrivningsplanen höjs.

**Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:
Upp-skattade avskrivningstider och årliga avskrivningsprocenter samt avskrivnings- metoder:**

PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	Poistomenetelmä - Avskrivningsmetod	Poistoaika - Avskrivningstid	
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar			
Kehittämismenot - Utvecklingsutgifter	Tasapoisto - Linjär avskrivning	2 - 5	Vuotta - År
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	"	5	"
Liikearvo - Affärsvärde	"	2	"
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	"	2 - 5	"
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar			
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden		Ei poistoaikaa - Ej avskrivningstid	
Rakennukset ja rakennelmat - Byggnader och konstruktioner			
Hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset - Förvaltnings- och institutionsbyggnader, av sten	"	40	"
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset - Förvaltnings- och institutionsbyggnader, av trä	"	20 - 30	"
Tehdas- ja tuotantorakennukset-Fabriks- och produktionsbyggnader	"	20	"
Taloussrakennukset - Ekonomibygnader	"	10	"
Vapaa-ajan rakennukset - Fritidsbyggnader	"	20	"
Asuinrakennukset - Bostadsbyggnader	"	30	"
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar			
Kadut, tiet ja torit - Gator, vägar, torg och parker	"	15	"
Sillat, laiturit ja uimalat - Broar, kajer och badinrättningar	"	10	"
Muut maa- ja vesirakenteet - Övriga jord- och vattenkonstruktioner	"	15	"
Vedenjakeluverkosto - Vattendistributionsnät	"	30 - 40	"
Viemäriverkko - Avloppsnät	"	30 - 40	"
Kaukolämpöverkko - Fjärrvärmenät	"	20	"
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet - Elledningar, transformatorer, utomhusbelysning	"	15	"
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset - Telefonnät, central och abonnentcentraler	"	10	"
Maakaasuverkko - Naturgasnät	"	20	"
Muut putki- ja kaapeliverkot - Övriga rör- och kabelnät	"	15	"
Sähkö-, vesi yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet - Maskinerier och anordningar vid el-, vatten- o dyl. Verk	"	10	"
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet - Fasta lyft- och flyttanordningar	"	15	"
Liikenteen ohjauslaitteet - Trafikregleringsanordningar	"	10	"
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet - Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	"	10	"
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier			
Rautaiset alukset - Fartyg av järn	"	15	"
Puiset alukset ja muut uivat työkonet - Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	"	8	"
Muut kuljetusvälineet - Övriga transportmedel	"	4	"
Muut liikkuvat työkonet - Övriga rörliga arbetsmaskiner	"	5	"
Muut raskaat koneet - Övriga tunga maskiner	"	10	"
Muut kevyet koneet - Övriga lätta maskiner	"	5	"
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet - Sjukhus-, hälsovårds- o.dyl. anordningar	"	5 - 7	"
Atk-laitteet - Adb-utrustning	"	3 - 4	"
Muut laitteet ja kalusteet - Övriga anordningar och inventarier	"	3 - 4	"

PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	Poistomenetelmä - Avskrivningsmetod	Poisto aika - Avskrivningstid
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella nyttigheter		
Luonnonvarat - Naturresurser		Käytön mukainen poisto - Avskrivning enligt användning
Arvo- ja taide-esineet - Konst- och värdeföremål		Ei poistoaikaa - Ej avskrivningstid
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		Ei poistoaikaa - Ej avskrivningstid
Pysyvien vastaavien sijoitukset - Placeringar bland bestående aktiva		
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar		Ei poistoaikaa - Ej avskrivningstid

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi. - Små anskaffningar av bestående aktiva, vilkas anskaffningsutgift är mindre än 10 000 euro har kommunen bokfört som årskostnader.

Arvonlennus käytöstä poistetuista koulurakennuksista: tasearvo 31.12.2017 ennen arvonlennusta 693 486,55 €, tehty arvonlennus vuonna 2017 on 463 975,47 €. Värdesänkning för de avskrivna skolfastigheterna: balansvärde 31.12.2017 innan värdesänkning 693 486,55 €, värdesänkningen som gjordes år 2017 var 463 975,47 €.

Pakollisten varausten muutos – Ändring i obligatoriska reserveringar

Pakollisten varausten muutos - Ändring i obligatoriska reserveringar	Konserni - Koncern	
	2018	2017
Eläkevastuut 1.1. - Pensionsansvar 1.1	4 104,62	4 628,64
Lisäykset tilikaudella - Tillägg under räkenskapsperioden	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella - Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-524,02
Eläkevastuut 31.12. - Pensionsansvar 31.12	4 104,62	4 104,62
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky) - Patientskadeersättningsavgift (kb) 1.1	195 674,83	209 715,25
Lisäykset tilikaudella - Tillägg under räkenskapsperioden	536,96	0,00
Vähennykset tilikaudella - Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-14 040,43
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky) - Patientskadeersättningsavgift (kb) 31.12	196 211,78	195 674,83
Ympäristövastuut 1.1. - Miljöansvar 1.1	6 539,93	6 948,68
Lisäykset tilikaudella - Tillägg under räkenskapsperioden	0,00	6 539,93
Vähennykset tilikaudella - Avdrag under räkenskapsperioden	-6 539,93	-6 948,67
Ympäristövastuut 31.12. - Miljöansvar 31.12	0,00	6 539,93
Muut varaukset 1.1. - Övriga reserveringar 1.1	13 241,68	5 268,72
Lisäykset tilikaudella - Tillägg under räkenskapsperioden	984,70	8 786,37
Vähennykset tilikaudella - Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-813,40
Muut varaukset 31.12. - Övriga reserveringar 31.12	14 226,38	13 241,68

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot - Överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva förnödenheter

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot - Överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva förnödenheter	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot - Överlåtelsevinster för mark- och vattenområden	392 714,37	275 092,58	388 761,37	273 343,51
Rakennusten luovutusvoitot - Överlåtelsevinster från byggnader	158 330,06	1 482,64	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot - Övriga överlåtelsevinster	2 077,28	6 899,91	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä - Försäljingsvinster sammanlagt	553 121,71	283 475,13	388 761,37	273 343,51
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter				
Kiinteistön luovutustappiot - Överlåtelseförluster för fastighet	0,00	1 232,67		
Muut luovutustappiot - Övriga överlåtelseförluster	317,70	39,57	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä - Övriga överlåtelseförluster sammanlagt	317,70	1 272,25	0,00	0,00
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely - Specification av utdelningsintäkter och ränteutgifter på grundkapital			Kunta - Kommun	
			2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä - Utdelningsintäkter från andra sammanslutningar			5 111,40	5 633,40
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä - Ränta på grundkapital från samkommunerna			48 088,44	48 088,44
Yhteensä - Sammanlagt			53 199,84	53 721,84

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (kuntalaki 19.2§) - Stöd för fullmäktigegruppernas verksamhet specificerade per fullmäktige-grupp (kommunallagen § 19.2)

Siuntion kunnassa ei ole annettu valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi rahallista tukea tilikaudella 2018 eikä myöskään tilikaudella 2017.

Finansiellit stöd för fullmäktige-gruppernas verksamhet har inte getts i Sjundeå under räkenskapsperioden 2018 och inte heller under räkenskapsperioden 2017.

1.2 Taseen liitetiedot - Noter till balansräkningen

Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	Kunta - Kommun			
	Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	Ennakkomaksut - Förskottsbetalningar	Aineettomat hyödykkeet yhteensä - Immateriella förnödenheter sammanlagt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oav-skriven anskaffning-sutgift 1.1	57 297,72	710 188,27		767 485,99
Lisäykset tilikauden aikana - Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	157 384,02		157 384,02
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkenskapsper	0,00	0,00		0,00
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0,00	0,00		0,00
Siirrot erien välillä - Överföringar mellan poster	0,00	91 801,85		91 801,85
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning	-16 366,55	-402 793,17		-419 159,72
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oav-skriven anskaffning-sutgift 31.12	40 931,17	556 580,97		597 512,14
Kirjanpitoarvo 31.12. - Bokföringsvärde 31.12.	40 931,17	556 580,97		597 512,14

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	Kunta - Kommun			
	Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	Rakennukset- Byggnader	Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskriven anskaffning-sutgift 1.1	5 220 611,08	12 594 684,81	11 526 370,08	318 925,44
Lisäykset tilikauden aikana - Tillägg under räkenskapsperi-oden	1 992 876,85	224 151,71	352 795,55	230 338,18
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkens-kapsper.	-255 038,63	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0,00	0,00	0,00	0,00
"Siirrot erien välillä - Överföringar mellan poster	53 346,77	313 984,80	171 130,45	120 041,26
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning	0,00	-619 707,12	-811 351,12	-177 243,72
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskriven anskaffning-sutgift 31.12	7 011 796,07	12 513 114,20	11 238 944,96	492 061,16
Kirjanpitoarvo 31.12. - Bokföringsvärde 31.12.	7 011 796,07	12 513 114,20	11 238 944,96	492 061,16
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	Kunta - Kommun			
		Enn.maksut ja kes-keneräiset hankinnat - Förskottsbetalnin-gar och pågående anskaffnignar	Aineelliset hyö-dykkeet yhteensä - Materiella tillgångar sammanlagt	Aineettomat ja ai-neelliset hyödykkeet yhteensä - Immate-riella och materiella tillgångar samman-lagt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskriven anskaffning-sutgift 1.1		863 151,49	30 523 742,90	31 291 228,89
Lisäykset tilikauden aikana - Ökningar under räkenskapspe-riode		1 285 075,00	4 085 237,29	4 242 621,31
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkens-kapsper		0,00	-255 038,63	-255 038,63
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar		0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä - Överföringar mellan poster		-750 305,13	-91 801,85	0,00
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning		0,00	-1 608 301,96	-2 027 461,68
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskriven anskaffning-sutgift 31.12		1 397 921,36	32 653 837,75	33 251 349,89
Kirjanpitoarvo 31.12. - Bokföringsvärde 31.12.		1 397 921,36	32 653 837,75	33 251 349,89
Maa- ja vesialue erittely - Specifikation av mark- och vattenområden	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden				
Kiinteistöjen liittymismaksut - Fastigheternas anslut-ningsavgifter	104 201,60	8 516,12	104 201,60	8 516,12
Muut maa- ja vesialueet - Övriga mark- och vattenområ-den	7 053 602,35	5 357 628,25	6 907 594,47	5 212 094,96
Maa- ja vesialueet yhteensä - Mark- och vattenområden sammanlagt	7 157 803,95	5 366 144,37	7 011 796,07	5 220 611,08

Pysyvien vastaavien sijoitukset - Placeringar bland bestående aktiva						
Sijoitukset - Placeringar	Osakkeet konserniyhtiöt - Aktier koncernbolag	Osakkeet omistus-yht.yhteisöt - Aktier ägarsamfund	Osakkeet ja osuudet, Kunta - Aktier och andelar, Kommun			Muut lainasäämisset Saamisset muut yhteisöt
			Kuntayhtymäosuudet - Ändelar i samkommuner	Muut osakkeet ja osuudet - Övriga aktier och andelar	Yhteensä - Sammanlagt	
Hankintameno - Ansffningsutgift 1.1.	561 010,00	284 170,32	1 928 394,35	395 048,72	3 168 623,39	3 720,00
Lisäykset - Ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	46 273,00	0,00	46 273,00	0,00
Vähennykset - Minsking under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 720,00
Hankintameno - Ansaffningsutgift 31.12.	561 010,00	284 170,32	1 974 667,35	395 048,72	3 214 896,39	0,00
Arvonlennukset - Uppskrivningarna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset - Nedskrivningarna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo - Bokfört värde 31.12	561 010,00	284 170,32	1 974 667,35	395 048,72	3 214 896,39	0,00

Nimi - Namn	Kotipaikka - Hemort	Kunnan omistusosuus - Kommunens ägarandel	Konsernin omistusosuus - Koncernens ägarandel	Kuntakonsernin osuus (1000 €) - Kommunkoncernens andel (1000 €)		
				Omasta pääomasta - Av eget kapital	Vieraasta pääomasta - Av främmande kapital	Tilik. voitosta/ tapp. - Av räknensk. vinst/förlust
Tytäryhtiöt - Dotterbolag						
Kiinteistö Oy Pikkalanlahti II	Siuntio - Sjundeå	100 %	100 %	57,36	26,67	-1,18
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt - Icke sammanställda dottersamfund		-				
Yhteensä - Sammanlagt			Yhteensä - Totalt	57,36	26,67	-1,18
Kuntayhtymät - Samkommuner						
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri - Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt	Helsinki - Helsingfors	0,4 %	0,4 %	1 603,07	3 006,84	-23,21
Kärkulla samkommun	Parainen - Pargas	0,51 %	0,51 %	63,52	152,21	-1,89
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutus kuntayhtymä	Lohja - Lojo	2,11 %	2,11 %	751,50	130,23	9,17
Eteva Kuntayhtymä	Mäntsälä	0,33 %	0,33 %	55,52	165,40	5,15
Uudenmaan liitto	Helsinki - Helsingfors	0,41 %	0,41 %	6,82	126,24	0,01
Västra Nylands folkhögskola	Karjaa - Karis	3,12 %	3,12 %	41,06	8,49	-0,18
HSL Helsingin seudun liikenne - HRT Helsingforsregionens trafik	Helsinki - Helsingfors	0,50 %	0,50 %	383,72	539,39	337,45
Yhdistelemättömät kuntayhtymät		-				
Yhteensä - Sammanlagt			Yhteensä - Totalt	2 905,21	4 128,80	326,50
Osakkuusyhteisöt - Delägarsamfund						
Kiinteistö Oy Aseman liikekeskus	Siuntio - Sjundeå	39,99 %	39,99 %	479,78	2,93	0,00
		-	Yhteensä - Totalt	479,78	2,93	0,00
Muut omistusyhteisöt - Övriga holdingsammanslutningar						
Yhteensä - Sammanlagt			Yhteensä - Totalt			

Saamisten erittely - Specifikation över fordringar	Kunta - Kommun 2018		Kunta - Kommun 2017	
	Pitkäaikaiset - Långfristiga	Lyhytaikaiset - Kortfristiga	Pitkäaikaiset - Långfristiga	Lyhytaikaiset - Kortfristiga
Saamiset tytäryhteisöiltä - Ordningar på dottersamfund				
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset - Lånefordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset - Övriga fordringar	0,00	27 114,57	0,00	26 193,39
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	0,00	27 114,57	0,00	26 193,39
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä - Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	0,00	4 718,00	0,00	5 435,50
Lainasaamiset - Lånefordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset - Övriga fordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	559 131,45	0,00	827 047,46
Yhteensä - Sammanlagt	0,00	563 849,45	0,00	832 482,96
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä - Fordringar på intresse- och ägarintressesamfund				
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	0,00	472,71	0,00	0,00
Lainasaamiset - Lånefordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset - Övriga fordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	0,00	472,71	0,00	0,00
Saamiset yhteensä - Fordringar totalt	0,00	591 436,73	0,00	858 676,35

Rahoitustuottojen ja -kulujen erittely - Specifikation av finansieringsintäkter och -utgifter	Kunta - Kommun	
Rahoitustuotot - Finansieringsintäkter	2018	2017
Korkotuotot talletuksista - Ränteintäkter från depositioner	0,00	0,00
Korkotuotot antolainoista (vesihuoltolaitos) - Ränteintäkter från utlåning (vattenförsörjningsverket)	8 946,48	8 946,48
Verotilitysten korot - Skatteredovisningsräntor	1 858,09	3 063,32
Viivästyskorot, saadut - Dröjsmålsräntor, erhållna	5 967,68	4 918,19
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä - Ränta på grundkapital från samkommuner	48 088,44	48 088,44
Korvaus peruspääomasta/ (jäännöspääomasta v. 2014) - Ersättning för grundkapital/(resterande kapital år 2014)	21 973,82	21 973,82
Osinkotuotot ja osuuspääoman korot - Dividendintäkter och ränta på andelskapital	5 111,40	5 633,40
Muut rahoitustuotot - Övriga finansieringsintäkter	15 587,70	19 396,02
Yhteensä - Sammanlagt	107 533,61	112 019,67
Rahoituskulut - Finansieringsutgifter	2018	2017
Pitkäaikaisten lainojen korot - Räntor på långfristiga lån	-332 899,95	-356 061,25
- Pitkäaikaisten lainojen korot (Vesihuoltolaitos, Sisäinen) - Pitkäaikaisten lainojen korot - Räntor på långfristiga lån (Vattenförsörjningsverket, Interna)	-8 946,48	-8 946,48
Lyhytaikaisten lainojen korot - Räntor på kortfristiga lån	5 410,72	5 669,21
Lainakorot Lohjan kaupunki - Låneräntor Lojo stad	0,00	0,00
Swap korot - Swap räntor	0,00	-58 421,20
Verotilitysten korot - Skatteredovisningsräntor	-1 796,60	-2 686,70
Viivästyskorot maksettavat - Dröjsmålsränta som ska betalas	-5 019,95	-1 562,19
Muut lainakulut - Övriga låneutgifter	0,00	-12,30
Muut rahoituskulut - Övriga finansieringsutgifter	-231,40	-2 340,70
Korvaus peruspääomasta/ (jäännöspääomasta v. 2014) - Ersättning för grundkapital/(resterande kapital år 2014)	-21 973,82	-21 973,82
Yhteensä - Sammanlagt	-356 511,00	-437 388,95

Oman pääoman erittely - Specifikation av eget kapital	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Oma pääoma - Eget kapital				
Peruspääoma - Grundkapital 1.1. ja - och 31.12.	9 351 872,34	9 351 872,34	9 351 872,34	9 351 872,34
Arvonkorotusrahassto 1.1. - Uppskrivningsfond 1.1	-	-		
Arvonkorotusrahassto 31.12. - Uppskrivningsfond 31.12	-	-		
Arvonkorotusrahassto 31.12. - Uppskrivningsfond 31.12	44 742,69	46 505,40		
Muut omat rahastot 1.1 - Övriga egna fonder 1.1	1 878,07	132,26		
Lisäykset - Ökningar	0,00	-1 894,97		
Vähennykset - Minskningar	46 620,76	44 742,69		
Muut omat rahastot 31.12 - Övriga egna fonder 31.12	2 294 729,12	688 709,34	2 019 757,50	461 287,68
Edellisten tilikausien alijäämä - Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1.	111 647,59		111 550,14	
Lisäykset - Ökningar	-24 502,62	-3 318,87		
Vähennykset - Minskningar	2 381 874,10	685 390,47	2 131 307,64	461 287,68
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä - Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	679 941,12	1 609 338,66	692 547,06	1 558 469,82
Tilikauden yli-/alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/underskott	12 460 308,31	11 691 344,16	12 175 727,04	11 371 629,84
Oma pääoma yhteensä - Eget kapital sammanlagt	11 691 344,16	10 087 087,07	11 371 629,84	9 813 160,02
Pitkäaikainen vieras pääoma, joka erääntyy myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua - Långfristiga skulder, som förfaller efter längre tid än 5 år	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset velat - Långfristiga skulder				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter			5 750 000,00	6 000 000,00
Lainat julkisyhtisöiltä - Lån från offentliga samfund				
Yhteensä - Sammanlagt			5 750 000,00	6 000 000,00
Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä - Specifikation av väsentliga poster som tagits upp bland avsättningarna	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Omat eläkkeet - Egna pensioner	4 104,62	4 104,62		
Potilasvahinkovakuutusmaksu - Patientansvarsföräkringsavgift	196 211,78	195 674,83		
Ympäristövastuut - Miljöansvar	0,00	6 539,93		
Muu pakollinen varaus - Övriga avsättningar	14 226,39	13 241,69		
Muut pakolliset varaukset yhteensä - Övriga obligatoriska avsättningar sammanlagt	214 542,79	219 561,07		
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat - Kortfristiga resultatregleringar				
Tuloennakot - Inkomstförskottet	109 500,00	109 000,00	109 500,00	109 000,00
Menojäämät - Utgiftsskulder				
Palkkojen ja henkilöisvukulujen jaksotukset - Periodisering av personalkostnader	2 664 184,19	2 518 192,56	1 705 267,52	1 553 678,07
Korkojaksotukset - Räntor som överförs	91 313,33	96 950,27	90 501,45	96 120,87
Muut menojäämät - Övriga utgiftsskulder	496 830,45	266 675,39	270 837,60	175 609,61
Siirtovelat yhteensä - Resultatregleringar sammanlagt	3 361 827,97	2 990 818,22	2 176 106,57	1 934 408,55

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	-	-	-	-
Lyhytaikaiset siirtosaamiset - Kortfristiga resultatregleringar				
Tulojäämät - Inkomstrestorer				
Kelankorvaus työterveydenhuollosta - Kela-ersättning från arbetshälsovården	88 368,16	91 529,15	69 311,25	73 200,00
Hus, esh-tasauslasku - HNS, specialistsjukvårdens utjämningsfaktura	323 409,87	659 807,95	323 409,87	659 807,95
Hus, esh ylijäämän palautus - HNS, återering av överskott för specialistsjukvård	231 690,43	167 239,51	231 690,43	167 239,51
Opetushallitus, valtionosuussaaminen - Utbildningsstyrelsen, statsandelsfordring	1 411,00	-	1 411,00	-
Vahingonkorvaukset - Skadeersättningar		4,73	-	-
ELY-keskus joukkoliikenneavustus v. 2016 - NTM-centralens kollektivtrafikbidrag år 2016		33 824,50		33 824,50
Maankäyttösopimussaamiset - Markanvändningsfordringar	-	-		0,00
Muut tulojäämät - Övriga resultatregleringar	74 343,82	108 874,87	4 131,15	10 472,91
Tulojäämät yhteensä - Inkomstrestorer sammanlagt	719 223,28	1 061 280,71	629 953,70	944 544,87
Menoennakot - Utgiftsförskotter				
Sosiaalivakuutusjaksotukset 31.12 - Periodiserade socialförsäkringar 31.12.	18 181,50	23 857,13	17 739,50	23 588,17
Maksetut korkoennakot - Räntor som överförds	1 000,36	562,95	-	-
Muut maksetut menoennakot - Övriga utgiftsförskotter	2 956,93	14 083,44	2 249,00	13 249,00
Menoennakot yhteensä - Utgiftsförskotter sammanlagt	22 138,79	38 503,51	19 988,50	36 837,17
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä - Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	741 362,07	1 099 784,22	649 942,20	981 382,04

Vieras pääoma - Främmande kapital	Kunta - Kommun, 2018		Kunta - Kommun, 2017	
	Pitkäaikainen - Longfristig	Lyhytaikainen - Kortfristig	Pitkäaikainen - Longfristig	Lyhytaikainen - Kortfristig
Velat tytäryhteisöille - Skulder till dottersamfund				
Saadut ennakot - Erhållna förskott	0	0	0	0
Ostovelat - Leverantörsskulder	0	0	0	0
Muut velat - Övriga skulder	0	0	0	0
Siirtovelat - Resultatregleringar	0	0	0	0
Yhteensä - Sammanlagt	0	0	0	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä - Skulder till samkommuner där kommunen är medlem (Leverantörsskulder)				
Saadut ennakot - Erhållna förskott	0,00	0	0	0
Ostovelat - Leverantörsskulder	576 905,79	0	0	742 146,05
Muut velat - Övriga skulder	0,00	0	0	0
Siirtovelat - Resultatregleringar	0,00	0	0	0
Yhteensä - Sammanlagt	576 905,79	0	0	742 146,05
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille - Skulder till intresse- och andra ägarintresssamfund				
Saadut ennakot - Erhållna förskott	0,00	0	0	0
Ostovelat - Leverantörsskulder	0,00	0	0	0
Muut velat - Övriga skulder	0,00	0	0	0
Siirtovelat - Resultatregleringar	0,00	0	0	0
Yhteensä - Sammanlagt	0,00	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä - Främmande kapital sammanlagt	576 905,79		0	742 146,05

1.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot - Bilageuppgifter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot - Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin - Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	189 938,83	195 149,30	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset (kiinteistöihin) - Inteckningar som ställts som säkerhet (fastigheter)	264 067,07	268 178,30	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset (tontin vuokraoikeuteen) - Inteckningar som ställts som säkerhet (för hyresrätt av tomt)	43 966,47	43 966,47	0,00	
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar vilka ställts som säkerhet	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta - Lån av andra kreditgivare	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar vilka ställts som säkerhet	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä - Inteckningar vilka ställts som säkerhet sammanlagt	308 033,55	312 144,77	0,00	0,00
	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita - Skulder för vilka aktier ställts som säkerhet	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo - De pantsatta aktiernas bokföringsvärde	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo - De pantsatta aktiernas bokföringsvärde	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta - Lån från övriga kreditgivare	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo - De pantsatta aktiernas bokföringsvärde	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet yhteensä - Pantsatta aktier sammanlagt	0,00	0,00	0,00	0,00
	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
Muut vakuudet - Övriga säkerheter	2018	2017	2018	2017
Omasta puolesta annetut vakuudet - Säkerheter för egen del				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar som ställts som säkerhet	305,17	371,86	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit - Pantsatta värdepapper	82,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	387,17	371,86	0,00	0,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet - Säkerheter som ställts för samfund inom kommunkoncernen				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar vilka ställts som säkerhet	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit - Pantsatta värdepapper	1 963,41	1 963,41	0,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	1 963,41	1 963,41	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet - Säkerheter som ställts för övriga				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar vilka ställts som säkerhet	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit - Pantsatta värdepapper	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vakuudet yhteensä - Övriga säkerheter sammanlagt	2 350,59	2 335,27	0,00	0,00

Vuokravastuut - Hyresansvar	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut - Hyresansvar				
Vuokravastuut yhteensä - Hyresansvar sammanlagt	3 057 191,58	1 988 297,26	20 270,74	82 872,69
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus - andel att betala följande räkenskapsperiod	397 145,71	347 890,75	20 270,74	62 726,04
-sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet - inlösningskyldigheter som ingår i avtal	0,00	0,00	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä - Leasingansvar sammanlagt	1 488 934,48	206 378,57	1 291 622,34	66 477,65
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus - andel att betala följande räkenskapsperiod	639 216,17	94 030,65	559 084,08	32 773,41
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut - av den finansieringsleasing som hänför sig till fastigheter	1 257 587,00	0,00	1 257 587,00	0,00
Yhteensä - Sammanlagt	4 546 126,06	2 194 675,83	1 311 893,08	149 350,34
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta				
Vastuositoumukset - Ansvarsförbindelser	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste - Arten och detkommerciella syftet med arrangemangen	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta - Borgensförbindelser för samfund inom samma koncern				
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	476 719,69	345 128,01	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	423 202,10	310 067,66	0,00	0,00
Takaukset muiden puolesta - Borgensförbindelser till förmån för övriga				
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	2 042 053,80	2 042 128,69	2 028 039,00	2 028 039,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	1 747 592,50	1 690 767,05	1 738 310,82	1 680 722,67
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista - Ansvar för Kommunernas garanticentrals borgensansvar	2018	2017	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12. - Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	35 087 063,00	34 585 432,00	35 087 063,00	34 585 432,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12 - Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12 - Kommunens ansvar för garanticentralens fond 31.12	-22 541,82	-22 858,01	-22 541,82	-22 858,01
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt - Övriga arrangemang som inte hör till balansräkningen	Konserni - Koncern		Kunta - Kommun	
Sopimusvastuut - Avtalsansvar	2018	2017	2018	2017
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat veloitteet - Förpliktelse som kommunen har på basis av markanvändningsavtal	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Potilasvakuutusvastuu - Patientförsäkringsansvar	138 374,62	143 810,68		
Johdannaisvastuut - Derivatavtal				
Koronvaihtosopimukset - Ränteswapavtal				
Nimellisarvo - Nominellt värde	111 431,88	118 935,10	0,00	0,00
Käypä arvo - Verkligt värde	-5 532,54	-6 419,43	0,00	0,00
Sähköjohdannaiset - Derivatmarknad för el				
Käypä arvo - Verkligt värde	12 738,62	-767,73		
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt - Övriga arrangemang som inte hör till balansräkningen	153 024,18	141 050,74		
Vaihtuvakorkoihin lainoihin liittyvä kunnan korkoriski: vaihtuvakorkoisia lainoja on 0,050 milj. euroa, mikä on 0,23 % tilinpäätöspäivän lainakannasta (31.12.2017 oli 0,225 milj. euroa, 1,06 %).				

Keskeneräiset oikeusprosessit - Pågående rättsprocesser

- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut joulukuussa 2018 antanut päätöksen asiassa, joka koskee rakennuksen pinta-alojen määräämisperusteita ja kunnan muutoksenhakuohjeita.
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut marraskuussa 2018 päätöksen asiassa, selvitys koskien toimeentulotuen määräämisen valvontaa.
- Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on antanut joulukuussa 2018 päätöksen asiassa, joka koskee lastensuojelun määrää-
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland har i december 2018 gett ett beslut i ärendet som berör grunderna för fastställande av byggnaders areal och kommunens besväransvisningar.
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland har i november 2018 gett ett beslut i ärendet gällande utredningen över övervakningen av tidsfristerna för utkomststöd.
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland har i december 2018 gett ett beslut i ärendet gällande övervakningen av tidsfrister-na inom barnskyddet.

- kojen valvontaa
- Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on käsitellyssä asiakasvalitus koskien olosuhdeselvityksen ratkaisua.
  - Helsingin hallinto-oikeudessa on käsitellyssä valitus koskien toimeentulotuen päätöstä.
  - Markkinaoikeudessa on käsitellyssä asia, joka koskee väistöilöjen ja muiden vuokratilojen toimittajan valintapäätöksen kumoamista.

- Regionförvaltningsverket i Södra Finland har en klientklagan gällande ett avgörande i en utredning av omständigheterna under behandling.
- Helsingfors förvaltningsdomstol har en klagan gällande ett utkomststödsbeslut under behandling.
- Marknadsdomstolen har ett ärende gällande förkastandet av beslutet gällande valet av leverantör för tillfälliga lokaler och andra hyreslokaler under beredning.

1.4 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot - Noter angående personalen, de avgifter som tas ut på mötesarvoden för förtroendeuppdrag och arvoden till revisorn

Henkilöstöä koskevat liitetiedot - Noter angående personalen	Kunta - Kommun	
Henkilöstön lukumäärä 31.12 - Antal anställda 31.12	2018	2017
Yleishallinto - Allmän förvaltning	16,10	14,30
Sosiaali- ja terveyspalvelut - Social - och hälsovårdsväsendet	86,40	82,96
Perusopetus - Grundläggande utbildning	86,83	83,85
Varhaiskasvatus - Småbarnpedagogik	61,08	58,26
Muu kulttuuri ja sivistystoimi - Övrigt kultur- och bildningsväsende	10,49	12,40
Yhdyskuntapalvelut - Tekniska samhälltjänster	13,84	9,80
Muut palvelut - Övriga tjänster	0,51	6,4
Yhteensä - Sammanlagt	275,25	267,97
Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut - Avgifter som tas ut på förtroendevaldas arvoden och redovisas till partier eller partiföreningar.	Kunta - Kommun	
Svenska Folkpartiet i Sjöundaå, lokalavdelning	1 460,25	1 554,18
Siuntion Perussuomalaiset ry puolueyhdistys	288,00	90,00
Vasemmistoliiton Siuntion osasto - Vänsterförbundets Sjöundaå avdelning ry	924,00	528,00
Lohjanharjun Vihreät ry puolueyhdistys	0,00	278,00
Siuntion Vihreät ry puolueyhdistys	1 323,00	159,00
Siuntion Kokoomus ry puolueyhdistys	2 877,88	2 007,95
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä - Redovisade avgifter för förtroendevalda, totalt	6 873,13	4 617,13
Tilintarkastajien palkkiot - Arvoden till revisorerna	Kunta - Kommun	
PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot - Revisionsarvode	12 585,03	9 404,58
Tilintarkastajan lausunnot - Revisions utlåtanden	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät - Revisionsnämndens sekreterareuppgifter	3 219,85	4 088,27
Muut palkkiot - Övriga löner	570,00	2 066,63
Palkkiot yhteensä - Arvoden sammanlagt	16 374,88	15 559,48

1.5 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet - Transaktioner mellan kommunen och dess intressenter

Siuntion kunta on vuonna 2018 vuokrannut Siuntion Monitoimihalli Oy:ltä koululaisten liikuntavuoroja sekä yksittäisiä kokousvuoroja valtuuston kokouksia ja kunnan henkilökunnan koulutuksia varten. Maksettu vuokrahinta on ollut markkinahinnan mukainen. Siuntion Monitoimihalli Oy:n hallituksen puheenjohtaja on kunnan hallituksen jäsen. Hän ei ole kunnassa osallistunut päätöksenteon asiassa.

Siuntion kunnan tytäryhteisöillä ei ole ollut kauppoja intressitahojen kanssa.

Sjöundaå kommun har av Sjöundaå Allaktivitetshall Ab under år 2018 hyrt idrottsturer för skolelever och enstaka mötesturer för fullmäktiges möten och för utbildningar för kommunens personal. Den betalda hyran har motsvarat marknadspriset. Ordförande för Sjöundaå Allaktivitetshall Ab:s styrelse är medlem i kommunstyrelsen. Han har inte deltagit i beslutfattandet i ärendet.

Sjöundaå kommuns dotterbolag har inte gjort affärer med intressenter.

V. KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET – BOKFÖRINGSMÄSSIGT AVSKILDA BOKSLUT

VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN ERIYTTÄMINEN - BOKFÖRINGSMÄSSIGT SÄRREDOVISNING AV VATTENFÖRSÖRJ- NINGSVERKET

HALLINTO – FÖRVALTNING

Siuntion vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Siuntion kunnan alueella.

Vesihuoltolakia koskevat muutokset (22.8.2014/681) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteinä olevat tiedot. Vesihuoltolaitos eriytettiin takautuvasti kirjanpidollisesti perustaen vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2015 alkaen. Hulevesiviemärintä eriytettiin laskennallisesti vesihuoltolaitoksen sisällä.

VESIHUOLTOLAITOS - VATTENTJÄNSTEVERKET

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kuluttajille mahdollisimman häiriöttömästi talousveden laatuvaatimukset ja –suositukset täyttävää talousvettä sekä jäteveden vastaanotto ja poisjohdaminen ympäristöhaitat minimoiden. Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo tekninen lautakunta.

Vesihuoltolaitoksen vesimaksut muodostavat merkittävän osan teknisen lautakunnan ulkoisista maksutuotoista. Vesimaksut pitävät sisällään vesi-, viemäri- ja hulevesiverkkojen liittymismaksut sekä veden ja jäteveden käyttömaksut. Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja on tarkoitus käyttää vesihuoltolaitoksen toiminnan ylläpitämiseen, vesi- ja viemäriverkon ylläpitämiseen sekä perusparannuksiin (viemäriverkostoon menevien hulevesien määrän pienentäminen).

Tekninen osasto on laatinut erikseen vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot, mitkä eivät ole osa toimintakertomusta, mutta ovat osa tilinpäätöstä.

Toimielimet

Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo tekninen lautakunta.

Talousvesi

Siuntion kunnan vesihuoltolaitoksen talousvesi on kaikki pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on neljä vedenottamo, joista Störsvik on suljettuna korkean rautapitoisuuden johdosta, Nikuksessa on mangaanipoiistolaitos ja Barråsassa veden laatua säädellään kemiallisesti. Flythin vedenottamo toimii varalla toistaiseksi, sillä yhdysvesijohto Kirkonkylästä korvaa Flythin vedenottamon.

Jätevesi

Jätevesi johdetaan yhdyslinjaa pitkin Kirkkonummelle, josta se johdetaan edelleen Espooseen Suomenojan puhdistamolle. Siunti on kunnalla ja Kirkkonummen kunnalla on sopimus jätevesien käsittelystä Espoon Suomenojan puhdistamolla.

Vattenförsörjningsverket i Sjundeå ansvarar för ordnandet av vattentjänsterna i Sjundeå kommun enligt lagen om vattentjänster.

Ändringarna gällande lagen om vattentjänster (22.8.2014/681) trädde i kraft 1.9.2014. Enligt lagen bör en kommun eller ett företag i sin bokföring avskilja vattentjänsterna från övriga verksamhetsformer och man bör för varje räkenskapsperiod uppgöra en i bokföringslagen avsedd balansbok och resultaträkning, finansieringskalkyl för vattentjänsten samt kunna förete uppgifter i bilagorna.

Vattenförsörjningsverket avskildes retroaktivt med avseende på bokföringen och vattenförsörjningsverkets bokföringsmässiga balansenheter grundades fr.o.m. den 1.1.2015. Hanteringen av avloppet för dagvatten avskildes kalkylmässigt inom vattenförsörjningsverket.

Verksamhetsidé

Vattenförsörjningsverkets uppgift är att leverera hushållsvatten, som uppfyller kvalitetskriterierna och rekommendationerna för hushållsvatten till konsumenterna på ett så smidigt sätt som möjligt samt att motta och leda bort avloppsvatten genom att minimera miljöolägenheterna.

Vattentjänsteverkets vattenavgifter utgör en betydande del av tekniska nämndens externa avgiftsintäkter. Vattenavgifterna inbegriper anslutningsavgifterna för vatten-, avlopps- och dagvattennätet samt bruksavgifterna för vatten och avlopp. Syftet är att använda de i budgetförslaget reserverade anslagen för upprätthållandet av verksamheten, och vatten- och avloppsnätet samt för grundläggande renoveringar (minskande av mängden dagvatten som leds i avloppsnätverket).

Tekniska avdelningen har separat uppgjort de tilläggsuppgifter som förutsätts av lagen om vattentjänster och som inte ingår i verksamhetsberättelsen men som ändå är en del av bokslutet.

Verksamhetsorganen

Tekniska nämnden leder och övervakar vattenförsörjningsverket.

Hushållsvatten

Hushållsvattnet som Sjundeå kommuns vattenförsörjningsverk levererar består i sin helhet av grundvatten. Vattenförsörjningsverket har fyra vattentag, av vilka Störsvik är stängt på grund av hög järnhalt. I Nikus finns en anläggning för avskiljande av mangan och vattenkvaliteten i Barråsa regleras kemiskt. Vattentaget i Flyth kommer att stängas som obehövt, eftersom en förenande vattenledning från kyrkbyn ersätter Flyth vattentag.

Avloppsvatten

Avloppsvattnet leds via en föreningslinje till Kyrkslätt, varifrån det leds vidare till reningsverket i Finno i Esbo. Sjundeå kommun och Kyrkslätt kommun har ett avtal om behandlingen av avloppsvatten i Esbo stads reningsverk i Finno.

VEDEN KULUTUS JA MYYNTI – VATTENKONSUMPTION OCH FÖRSÄLJNING

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset.

Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdetavan jäteveden määrän perusteella. Käyttömaksu 2018 oli talousvedellä 2,08 €/m³ (alv 0 %) ja jätevedellä 3,32 €/m³ (alv 0 %) + perusmaksu, jonka suuruus on vesimittarin koosta riippuvainen.

Liittymiä oli vuonna 2018 1350 kappaletta. Talousvettä laskutettiin yhteensä 178 300 m³ ja vettä pumpattiin vedenottamoilta 258 503 m³. Talousveden myyntituotot olivat vuonna 2018, perusmaksun sisältäen, noin 469 400 euroa. Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä noin 29 500 euroa. Uusia vesiliittymis- sekä viemäri liittymis- missopimuksia tehtiin yhteensä 25 kappaletta. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi vuonna 2018 219 970 m³ ja laskutettiin asiakkailta yhteensä 144 000 m³. Viemäriverkostoon on liittynyt 963 kulu- tuspistettä. Jäteveden myyntituotot olivat vajaat 500 000 euroa ja viemäri liittymismaksutulot vajaat 70 000 euroa.

Enligt lagen om vattentjänster ska vattenförsörjningens och avloppsbehandlingen avgifter vara sådana, att man med dem på lång sikt kan täcka vattentjänstverkets ny- och reparationsinvesteringar samt kostnader.

Avgifterna får innehålla högst en rimlig avkastning på kapitalet. Bruksavgiften faktureras enligt den mängd vatten som fastigheten använder och den mängd avloppsvatten som leds bort. Bruksavgiften år 2018 var 2,08 €/m³ (moms 0 %) för hushållsvatten och 3,32 €/m³ (moms 0 %) för avloppsvatten + grundavgift, som fastställts enligt storleken på vattenmätaren.

År 2018 uppgick antalet anslutningar till 1350 stycken. Det fakturerades för totalt 178 300 m³ hushållsvatten och det pumpades 258 503 m³ vatten från vattentagen. Försäljningsintäkterna för hushållsvatten uppgick år 2018 till ca 469 400 euro, inklusive grundavgift. Intäkterna för anslutningsavgifterna uppgick till totalt ca 29 500 euro. Det ingicks sammanlagt 25 nya vatten- och avloppsanslutningsavtal. År 2018 leddes 219 970 m³ avloppsvatten bort för rening och kunderna fakturerades för totalt 144 000 m³. Till avlopps nätverket har 963 konsumtionspunkter anslutit sig. Försäljningsintäkterna för avloppsvatten uppgick till knappa 500 000 euro och intäkterna för anslutningar till avloppsnätet var knappa 70 000 euro.

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO - INVESTERINGAR OCH UNDERHÅLL

Investoinnit

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot vuonna 2018 olivat noin -483 400 euroa. Suurimmat investoinnit olivat Barråsan vedenottamon saneeraus sekä Pickalan alueen vesihuollon suunnittelutyö. Jätevedenpumppaamoista JV7:n saneeraus aloitettiin vuoden 2018 aikana.

Investeringar

Nettoutgifterna för vattentjänstverkets investeringar uppgick år 2018 till ca -483 400 euro. De största investeringarna var saneringen av Barråsa vattentäkt samt planerandet av vattenförsörjningen på Pickalaområdet. Bland avloppsvattenpumpstationerna inleddes under år 2018 saneringen av JV7.

VESIHUOLTOLAITOS - VATTENTJÄNSTEVERKET	TA2017BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Virkkulån kylän liittymien rakentaminen- Byggandet av Virkkulån kyläs anslutningar	-100 000	-100 000	-27 115	72 885
Pikkalan alueen liittäminen kunnalliseen- Anslutandet av Pickalas område till det kommunala nätverket	-600 000	-600 000	-77 725	522 275
Barråsan vedenottamo saneeraus- Sanering av Barråsa vattentäkt	-300 000	-300 000	-236 448	63 552
Etäluettavat vesimittarit- Fjärravläsbara mätare	-50 000	-50 000	-43 249	6 751
JV-pumppaamoiden saneeraukset- Sanering av avloppsvattenpumpstationerna	-80 000	-80 000	-30 479	49 521
Kartoitukset- Kartläggning	-10 000	-10 000	-10 000	0
Vanhat vj-saneeraukset- Sanering av gamla vattenledningar	-20 000	-20 000	0	20 000
Vanhan viemäriverkostons saneeraus- Reparation av det gamla avloppsnätet	-30 000	-30 000	-12 681	17 319
Kt-verkostons täydentäminen- Komplettering av det kommunaltekniska nätet	-30 000	-60 000	-25 653	34 347
Vesil. sulkujen korj - Repar. Av vattenledn. ventiler	0	-21 048	-21 048	0
UUSINVESTOINNIT - NYINVESTERINGAR				
VESIHUOLTOLAITOS - VATTENFÖRSÖRJNINGSVENKET YHTEENSÄ - TOTALT	TA2018BG	MTA2018ÄBG	TOTEUTUMA - UTFALL	POIKKEAMA - AVVIKELSE
Menot - Utgifter	-1 220 000	-1 271 048	-484 398	786 650
Tulot - Inkomster		0	0	0
Netto	-1 220 000	-1 271 048	-484 398	786 650

Kunnossapito

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoiti vuonna 2018 käyttömestari ja 0,50 huoltomies. Vesijohtoverkostoa on noin 120 kilometriä ja viemäriverkostoa noin 88 kilometriä. Jätevedenpumppaamoita on 34 kappaletta. Vedenottamoita on 4 kpl josta yksi on varalla ja yksi tilapäisesti suljettu.

Underhåll

Driftmästaren och 0,50 av en servicemans uppgift skötte om vattentjänstverkets underhållsarbeten under år 2018. Vattenledningsnätet består av ungefär 120 kilometer vattenledning och avlopps nätverket av ungefär 88 kilometer avloppsledningar. Avloppsvattenpumpstationerna uppgår till 34 stycken. Det finns 4 vattentag av vilka en är i reserv och en tillfälligt avstängd.

KEHITYSKATSAUS JA OLENNAISET TAPAHTUMAT - UTVECKLINGSÖVERSIKT OCH DE VIKTIGASTE HÄNDELSERNA

Toimintaa on vuoden 2018 aikana pyritty kehittämään niin, että vesihuoltolaitos pystyy taloussuunnitelmakaudella kattamaan toiminnastaan aiheutuvat kulut ja suorittamaan korvausta peruspääomasta sekä lainan korkoa lyhennyksineen.

Viemäriverkostoon menevien hulevesien määrää on aikaisempien vuosien tapaan edelleen pyritty aktiivisesti pienentämään. Hulevesien vähentämiseksi on tehty erinäisiä tutkimuksia sekä toimenpiteitä. Toimenpiteitä Sudenkaaren alueen hulevesien vähentämiseksi on suunniteltu ja toteutus tulee lähivuosina ajankohtaiseksi.

Vuoden 2018 aikana on asennettu etäluettavia mittareita ja etäluentaa otetaan alueittain lähivuosien aikana käyttöön mittarinvaihtojen myötä.

Man har under år 2018 strävat efter att utveckla verksamheten så att vattentjänstverket under tiden för ekonomiplanen kan täcka verksamhetskostnaderna och betala en ersättning för grundkapitalet och ränta för lånet med amorteringar.

Man har även i år strävat efter att minska mängden dagvatten som hamnar i avloppsvattennätverket. För att minska mängden dagvatten har man gjort olika undersökningar samt vidtagit olika åtgärder. Det har redan planerats åtgärder för att minska dagvatten på Vargsvängens område och genomförandet blir aktuellt inom de närmaste åren.

Under år 2018 har man installerat distansavläsbara mätare och distansavläsning kommer att tas i bruk områdesvis under de närmaste åren i den takt som mätarna byts ut.

TALOUDELLISET JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET LÄHITULEVAISUUDESSA - VERKSAMHETSMÅL OCH EKONOMISKA MÅL FÖR DEN NÄRMASTE FRAMTIDEN VERKSAMHETSMÅL OCH EKONOMISKA MÅL FÖR NÄRMASTE FRAMTIDEN

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue tulee laajenemaan Pickalan kerrostaloalueella ja siihen on mahdollista liittää myös tehdasalue. Pickalan tehdasalueen toiminta-alueen laajentamisen suunnittelu etenee siten, että toiminta voitaisiin käynnistää vuonna 2019.

Vesihuoltolaitoksen toiminnallisena tavoitteena vuodelle 2018 oli mekaanisten vesimittareiden vaihtaminen etäluettaviin sähkömagneettisiin mittareihin. Mittareita on vaihdettu 247 kpl ja työ tulee jatkumaan tulevana vuosina.

Jatkossa pyritään myös edelleen pienentämään pumpatun ja las-kutetun veden välistä erotusta.

Vattentjänsteverkets verksamhetsområde kommer att utvidgas att omfatta Pickala flervåningshusområde och det är även möjligt att ansluta fabriksområdet till verksamhetsområdet. Planeringen av utvidgningen till Pickala fabriksområde framskrider på så sätt att verksamheten kunde inledas år 2019.

Verksamhetsmålet för vattentjänstverket för år 2018 var att byta de mekaniska vattenmätarna till elektromagnetiska mätare som kan avläsas på distans. Det har bytts ut 247 vattenmätare och arbetet fortsätter under de närmaste åren.

I fortsättningen strävar man fortsättningsvis efter att minska på skillnaden mellan pumpat och fakturerat vatten.

TALOUS - EKONOMIN

Vesilaitoksen myyntituotot pienenivät hieman edellisestä vuodesta, johtuen liittymismaksujen arvioitua vähemmästä määrästä. Toimintakulut olivat myös edellisvuotta pienemmät.

Vattentjänsteverkets försäljningsintäkter minskade lite från fjolåret på grund av att antalet anslutningsavgifter var färre än beräknat. Också verksamhetsutgifterna var mindre än under föregående år.

Vesihuoltolaitos - Vattentjänstverket	TP2017BS	TA2018BG	TP2018BS	Poikkeama -Avvikelse
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 044 855	1 054 340	1 031 294	23 046
Sisäiset tuotot - Interna intäkter	39 514	60 000	36 488	23 512
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-700 341	-705 048	-630 421	-74 627
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-26 897	-6 152	-47 998	41 846
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	357 131	403 140	389 363	13 777

Tunnusluvut - Relationstal	TP2017BS	TP2018BS
Vesilaitos kulutus / m ³ - Vattenverkets förbrukning/ m ³	174 400	178 300
Vesiliittymät /kpl - Antal anslutningar	1 322	1 350
Viemärlaitoskulutus/ m ³ - Avloppsverkets förbrukning/ m ³	147 000	144 000
Jätevesiliittymät /kpl - Antal avloppsanslutningar	938	963

HENKILÖSTÖ - PERSONALEN

Henkilötyövuodet toimipisteittäin - Årsverkan per verksamhetspunkt			
Vesihuoltolaitos - Vattentjänsteverket	2017	2018	Muutos - Ändring
Käyttömestari - Driftsmästare	1	1	0
Huoltomies - Serviceman	0,5	0,5	0
Rakennusmestari - Byggmästare	0,5	0,5	0
Toimistonhoitaja - Kansli föreståndare	0,25	0,25	0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	2,25	2,25	0

VESIHUOLTOLAIN EDELLYTTÄMÄT LISÄTIEDOT - TILLÄGGSUPPGIFTER SOM LAGEN OM VATTENTJÄNSTER FÖRUTSÄTTER

Vesihuoltolain koskevat muutokset (22.8.2014/681) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpidollinen mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteinä olevat tiedot. Kuntajaoston yleisohjeen mukaan vesihuoltolaitoskokonaisuus tulee eriyttää kirjanpidollisesti, joko kunnallisena liikelaitoksena tai taseyksikkönä. Sen sijaan huleveden viemärinto voidaan eriyttää muusta vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti.

Valtuusto on 7.12.2015 tehnyt päätöksen (KV §68), että vesihuoltolaitos eriytetään takautuvasti kirjanpidollisesti perustaan vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2015. Peruspääoman määräksi vahvistettiin 4 394 764,12 euroa ja sille kunta perii korvausta vuosittain vuodesta 2015 lähtien. Korvausta tarkastetaan vuosittain talousarvion yhteydessä. Peruspääomasta erotettiin 20 vuoden tasaerälaina 1 883 470,34 euroa, joka maksetaan tasaerissä takaisin kunnalle. Kunta perii lainalle vuotuisen tuoton vuodesta 2015 lähtien. Korkoa tarkastetaan vuosittain talousarvion yhteydessä. Perustetun kirjanpidollisesti eriytetyn taseyksikön rahaliikenne hoidetaan kunnan pankkitilien kautta. Peruspääoman vuotuinen korvaus on 0,5% sekä tasaerälainan vuotuinen korko on 0,5%.

Vesihuoltolaitoksen lainanlyhennys vuodelta 2018 on kirjattu kirjanpidollisena sisäisenä eränä tilikaudelle. Kunta tuottaa vesihuoltolaitokselle sisäisiä palveluita, näitä palveluita tuottavien henkilöiden työajasta ja kustannuksista on osoitettu tietty osuus vesihuoltolaitokselle.

Ändringarna gällande lagen om vattentjänster (22.8.2014/681) trädde i kraft 1.9.2014. Enligt lagen bör en kommun eller ett företag i sin bokföring avskilja vattentjänsterna från övriga verksamhetsformer och man bör för varje räkenskapsperiod uppgöra en i bokföringslagen avsedd balansbok och resultaträkning, finansieringskalkyl för vattentjänsten samt kunna förete uppgifter i bilagorna. Enligt kommunsektionens allmänna anvisning ska ett kommunalt vattentjänstverks bokföring vara åtskild i kommunens bokföring antingen som ett kommunalt affärsverk eller som en balansenhet. Istället kan avledning av dagvatten kalkylmässigt avskiljas från annan vattentjänstverkets verksamhet.

Fullmäktige har 7.12.2015 § 68 fattat beslutet om att vattenförsörjningsverket avskiljs retroaktivt bokföringsmässigt och det bildas vattentjänstverkets bokföringsmässiga balansenhet 1.1.2015. Grundkapitalet fastställs till 4 394 764,12 euro och kommunen fakturerar för det en ersättning årligen med början år 2015. Ersättningen justeras årligen i samband med budgeten. Av grundkapitalet avskiljs ett 20 års annuitetslån på 1 883 470,34 euro, som betalas tillbaka till kommunen i jämna rater. Kommunen fakturerar en årlig avkastning för lånet fr.o.m. år 2015. Räntan justeras årligen i samband med budgeten. Penningrörelsen för den nygrundade bokföringsmässigt avskilda balansenheten sköts via kommunens bankkonton. Den årliga ersättningen för grundkapital är 0,5 % och den årliga räntan på annuitetslånet är 0,5 %.

Vattenförsörjningsverkets låneamortering för året 2018 har bokförts som en intern bokföringspost till räkenskapsperioden. Kommunen producerar interna tjänster för vattenförsörjningsverket av den arbetstid och kostnader som de personer som producerar dessa tjänster använder allokteras en viss del till vattenförsörjningsverket.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUOSLASKELMA - VATTENTJÄNSTEVERKETS RESULTATRÄKNING

	1.1.-31.12.2017		1.1.-31.12.2016	
Liikevaihto - Omsättning		1 083 854,94		1 224 396,15
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) - Ökning (+) eller minskning (+) av lager av färdiga varor och varor under tillverkning		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot - Affärsverksamhetens övriga intäkter		514,18		0,00
Tuet ja avustukset kunnalta - Stöd och bidrag från kommunen		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut - Material och tjänster				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-151 684,53		-129 609,53	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-447 432,35	-599 116,88	-397 562,38	-527 171,91
Henkilöstökulut - Personalutgifter				
Palkat ja palkkiot - Löner och arvoden	-94 317,20		-108 042,29	
Henkilösivukulut - Lönebidkostnader				
Eläkekulut - Pensionskostnader	-20 413,88		-23 185,29	
Muut henkilöstösivukulut - Övriga lönebidkostnader	-3 804,32	-118 535,40	-6 218,07	-137 445,65
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar				
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-256 987,92		-249 585,63	
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	0,00	-256 987,92	0,00	-249 585,63
Liiketoiminnan muut kulut - Övriga rörelsekostnader		-9 586,41		-3 857,43
Liikelylijäämä (-alijäämä) - Rörelseöverskott (- underskott)		100 142,51		306 335,53
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader				
Korkotuotot - Ränteutäkter	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella inkomster	6 441,61		3 455,29	
Kunnalle maksetut korkokulut - Till kommunen betalda räntekostnader	-8 946,48		-8 946,48	
Muille maksetut korkokulut - Till övriga betalda räntekostnader	-12,53		-1,16	
Korvaus peruspääomasta/ (jäännöspääomasta v. 2014) - Ersättning för grundkapital/(resterande kapital år 2014)	-21 973,82		-21 973,82	
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	0,00	-24 491,22	0,00	-27 466,17
Alijäämä ennen satunnaisia eriä - Underskott före extraordinära poster		75 651,29		278 869,36
Satunnaiset tuotot ja -kulut - Extraordinära intäkter och kostnader				
Satunnaiset tuotot - Extraordinära intäkter	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut - Extraordinära kostnader	0,00	0	0,00	0
Alijäämä ennen varauksia - Underskott före reserver		75 651,29		278 869,36
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens		0,00		0,00
Vapaaehtoisten varausten muutos (+/-) - Ändring (+/-) av frivilliga reserveringar		0,00		0,00
Tuloverot - Inkomstskatter		0,00		0,00
Tilikauden alijäämä - Räkenskapsperiodens underskott		75 651,29		278 869,36

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VATTENTJÄNSTEVERKETS BALANSRÄKNING

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA - AKTIVA		
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva		
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	7 152 790,56	6 959 278,17
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut	8 516,12	8 516,12
Rakennukset - Byggnader	19 128,26	20 324,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	6 692 271,19	6 719 144,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggninga	432 874,99	211 292,80
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva		
Saamiset - Fordringar		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	350 445,49	206 419,99
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	350 445,49	190 901,09
Muut saamiset - Övriga fordringar		15 455,36
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	63,54
VASTAAVAA - AKTIVA	7 503 236,05	7 165 698,16
VASTATTAVAA - PASSIVA		
Oma pääoma - Eget kapital	4 596 364,78	4 523 809,09
Peruspääoma (jäännöspääoma v.2014) - Grundkapital (resterande delen av eget kapital år 2014)	4 394 764,12	4 394 764,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	129 044,97	53 393,68
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott/underskott	72 555,69	75 651,29
Vieras pääoma - Främmande kapital	2 906 871,27	2 641 889,07
Pitkäaikainen - Långfristigt	1 695 123,30	1 695 123,30
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	1 695 123,30	1 695 123,30
Lyhytaikainen - Kortfristigt	1 211 747,97	946 765,77
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	948 882,83	594 787,61
Ostovelat - Leverantörsskulder	194 633,34	337 973,30
Muut lyhytaikaiset velat - Övriga kortfristiga skulder	56 025,91	2 967,61
Siirtovelat - Resultatregleringar	12 205,89	11 037,25
VASTATTAVAA - PASSIVA	7 503 236,05	7 165 698,16

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL FÖR VATTENTJÄNSTEVERKET

	2018	2017
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde i verksamheten	362 419,68	332 639,21
Liikelylijäämä - Rörelse överskott	99 499,68	100 142,51
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	289 863,99	256 987,92
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-26 943,99	-24 491,22
Tulorahoituksen korjauserät - Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	0,00
Investointien rahavirta - Investeringarnas penningflöde	483 376,38	708 711,17
Investointimenot - Investeringausgifter	483 376,38	708 711,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar av investeringsutgifterna	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-120 956,70	-376 071,96
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del	354 095,22	376 071,96
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet	354 095,22	135 707,65
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta - Ökning av långfristiga lån från kommunen	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle - Minskning av långfristiga lån till kommunen	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta - Förändring av kortfristiga lån från kommunen	354 095,22	135 707,65
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	-233 138,52	240 364,31
Saamisten muutos muilta - Förändring i fordringen från andra	-144 025,50	67 495,33
Korottomien velkojen muutos muilta - Förändring i räntefria skulder från andra	-89 113,02	172 868,98
Rahavarojen muutos - Förändring i likvida medel	0,00	0,00
Rahavarat 31.12. - Kassa och bank 31.12	0,00	0,00
Rahavarat - Kassa och bank 1.1.	0,00	0,00

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING FÖR VATTENTJÄNSTVERKET

Ilman hulevesiviemärintä - Utan dagvattenhantering	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
Liikevaihto - Omsättning		1 067 108,51		1 083 854,94
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) - Förändring av lager av färdiga och varor under tillverkningen ökning (+) eller minskning (-)		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot - Affärsverksamhetens övriga intäkter		674,32		514,18
Tuet ja avustukset kunnalta - Stöd och bidrag från kommunen		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut - Material och service				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-152 748,57		-151 684,53	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-394 141,51	-546 890,08	-447 432,35	-599 116,88
Henkilöstökulut - Personalkostnader				
Palkat ja palkkiot - Löner och provisioner	-99 184,45		-94 317,20	
Henkilösivukulut - Lönebikostnader				
Eläkekulut - Pensionskostnader	-21 638,28		-20 413,88	
Muut henkilöstösivukulut - Övriga lönebikostnader	-2 674,91	-123 497,64	-3 804,32	-118 535,40
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar				
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-289 863,99		-256 987,92	
Arvonalentumiset - Värdeminskningar	0,00	-289 863,99	0,00	-256 987,92
Liiketoiminnan muut kulut - Affärsverksamhetens övriga kostnader		-8 031,44		-9 586,41
Liikealijäämä - Rörelseunderskott		99 499,68		100 142,51
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter				
Korkotuotot - Ränteintäkter	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella inkomster	4 128,20		6 441,61	
Kunnalle maksetut korkokulut - Till kommunen betalda räntekostnader	-8 946,48		-8 946,48	
Muille maksetut korkokulut - Till övriga betalda räntekostnader	-146,89		-12,53	
Korvaus peruspääomasta/ (jäännöspääomasta v. 2014) - Ersättning för grundkapital/(resterande kapital år 2014)	-21 973,82		-21 973,82	
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-5,00	-26 943,99	0,00	-24 491,22
Alijäämä ennen satunnaisia eriä - Underskott före extraordinära poster		72 555,69		75 651,29
Satunnaiset tuotot ja -kulut - Extraordinära intäkter och kostnader				
Satunnaiset tuotot - Extraordinära intäkter	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut - Extraordinära kostnader	0,00	0	0,00	0
Alijäämä ennen satunnaisia eriä - Underskott före extraordinära poster		72 555,69		75 651,29
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens		0,00		0,00
Vapaaehtoisten varausten muutos (+/-) - Ändring (+/-) av frivilliga reserveringar		0,00		0,00
Tuloverot - Inkomstskatter		0,00		0,00
Tilikauden alijäämä - Räkenskapsperiodens underskott		72 555,69		75 651,29

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VATTENTJÄNSTEVERKETS BALANSRÄKNING

Ilman hulevesiviemärintiä - Utan dagvattenhantering	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA - AKTIVA		
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva		
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	7 090 561,28	6 898 732,45
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut	8 442,03	8 442,03
Rakennukset - Byggnader	18 961,84	20 148,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	6 634 048,43	6 660 687,70
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggninga	429 108,98	209 454,55
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva		
Saamiset - Fordringar		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	347 396,61	204 624,14
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	347 396,61	189 240,25
Muut saamiset - Övriga fordringar	0,00	15 320,90
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	62,99
VASTAAVAA - AKTIVA	7 437 957,90	7 103 356,59
VASTATTAVAA - PASSIVA		
Oma pääoma - Eget kapital		
Peruspääoma - Grundkapital	4 356 529,67	4 356 529,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	119 318,72	49 770,65
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott/underskott	64 784,18	69 548,07
Vieras pääoma - Främmande kapital		
Pitkäaikainen - Långfristigt	1 687 864,29	1 683 804,65
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	1 687 864,29	1 683 804,65
Lyhytaikainen - Kortfristigt	1 209 461,04	943 703,56
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	948 882,83	594 787,61
Ostovelat - Leverantörsskulder	192 940,03	335 032,93
Muut velat - Övriga skulder	55 538,48	2 941,79
Siirtovelat - Resultatregleringar	12 099,70	10 941,23
VASTATTAVAA - PASSIVA	7 437 957,90	7 103 356,59

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL FÖR VATTENTJÄNSTVERKET

	2018	2017
Ilman hulevesiviemärointiä - Utan dagvattenhantering		
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde i verksamheten	352 126,35	324 300,20
Liikelijäämä/-alijäämä - Rörelseöverskott /- underskott	91 493,76	93 826,22
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar	287 342,17	254 752,13
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter	-26 709,58	-24 278,15
Tulorahoituksen korjaukset - Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	0,00
Investointien rahavirta - Investeringarnas penningflöde	479 171,01	702 545,38
Investointimenot - Investeringensutgifter	479 171,01	702 545,38
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar av investeringsutgifterna	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-127 044,65	-378 245,19
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del	127 044,65	378 245,18
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet	358 154,86	139 972,04
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta - Ökning av långfristiga lån från kommunen	4 059,64	3 428,91
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle - Minskning av långfristiga lån till kommunen	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta - Förändring av kortfristiga lån från kommunen	354 095,22	136 543,13
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	-231 110,21	238 273,14
Saamisten muutos muilta - Förändring i fordringen från andra	-142 772,48	66 908,12
Korottomien velkojen muutos muilta - Förändring i räntefria skulder från andra	-88 337,74	171 365,02
Rahavarojen muutos v. 2015/Vaikutus kunnan kassavaroihin v. 2014 - Förändring av likvida medel år 2015/Inverkan på kommunens likvida medel år 2014	0,00	0,00
Rahavarat 31.12. - Kassa och bank 31.12	0,00	0,00
Rahavarat - Kassa och bank 1.1.	0,00	0,00

HULEVESIVIEMÄRÖINNIN TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING FÖR DAGVATTENDRÄNERING

	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
Liikevaihto - Omsättning		16 424,12		14 874,59
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) - Förändring av lager av färdiga och varor under tillverkningen ökning (+) eller minskning (-)		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot - Affärsverksamhetens övriga intäkter		5,87		4,47
Tuet ja avustukset kunnalta - Stöd och bidrag från kommunen		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut - Material och service				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 328,91		-1 319,66	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 429,03	-4 757,94	-3 892,66	-5 212,32
Henkilöstökulut - Personalkostnader				
Palkat ja palkkiot - Löner och provisioner	-862,90		-820,56	
Henkilösivukulut - Lönebikostnader				
Eläkekulut - Pensionskostnader	-188,25		-177,60	
Muut henkilöstösivukulut - Övriga lönebikostnader	-23,27	-1 074,43	-33,10	-1 031,26
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar				
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-2 521,82		-2 235,79	
Arvonalentumiset - Värdeminskningar	0,00	-2 521,82	0,00	-2 235,79
Liiketoiminnan muut kulut - Affärsverksamhetens övriga kostnader		-69,87		-83,40
Liikealijäämä - Rörelseunderskott		8 005,92		6 316,29
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter				
Korkotuotot - Ränteintäkter	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella inkomster	35,92		56,04	
Kunnalle maksetut korkokulut - Till kommunen betalda räntekostnader	-77,83		-77,83	
Muille maksetut korkokulut - Till övriga betalda räntekostnader	-1,28		-0,11	
Korvaus peruspääomasta/ (jäännöspääomasta v. 2014) - Ersättning för grundkapital/(resterande kapital år 2014)	-191,17		-191,17	
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-0,04	-234,41	0,00	-213,07
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä - Underskott före extraordinära poster		7 771,51		6 103,22
Satunnaiset tuotot ja -kulut - Extraordinära intäkter och kostnader				
Satunnaiset tuotot - Extraordinära intäkter	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut - Extraordinära kostnader	0,00	0	0,00	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia - Över-/underskott före reserver		7 771,51		6 103,22
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferensen		0,00		0,00
Vapaaehtoisten varausten muutos (+/-) - Ändring (+/-) av frivilliga reserveringar		0,00		0,00
Tuloverot - Inkomstskatter		0,00		0,00
Tilikauden alijäämä - Räkenskapsperiodens underskott		7 771,51		6 103,22

HULEVESIVIEMÄRÖINNIN TASE - BALANSRÄKNING FÖR DAGVATTENDRÄNERING		
	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA - AKTIVA		
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva		
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	62 229,28	60 545,72
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut	74,09	74,09
Rakennukset - Byggnader	166,42	176,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	58 222,76	58 456,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggninga	3 766,01	1 838,25
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva		
Saamiset - Fordringar		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	3 048,88	1 795,85
Myyntisaamiset - Försäljningsfodran	3 048,88	1 660,84
Muut saamiset - Övriga fordringar	0,00	134,46
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	0,55
VASTAAVAA - AKTIVA	65 278,15	62 341,57
VASTATTAVAA - PASSIVA		
Oma pääoma - Eget kapital		
Peruspääoma - Grundkapital	38 234,45	38 234,45
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	9 726,25	3 623,03
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott/underskott	7 771,51	6 103,22
Vieras pääoma - Främmande kapital		
Pitkäaikainen - Långfristigt	7 259,01	11 318,65
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	7 259,01	11 318,65
Lyhytaikainen - Kortfristigt	2 286,93	3 062,21
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	0,00	0,00
Ostovelat - Leverantörsskulder	1 693,31	2 940,37
Muut lyhytaikaiset velat - Övriga kortfristiga skulder	487,43	25,82
Siirtovelat - Resultatregleringar	106,19	96,02
VASTATTAVAA - PASSIVA	65 278,15	62 341,57

HULEVESIVIEMÄRÖINNIN RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSKALKYL FÖR DAGVATTENDRÄNERING

	2018	2017
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde i verksamheten	10 293,33	8 339,01
Liikeliikemäärä/-alijäämä - Rörelseöverskott /- underskott	8 005,92	6 316,29
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och värdeminskningar	2 521,82	2 235,79
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -utgifter	-234,41	-213,07
Tulorahoituksen korjaukset - Rättelseposter till internt tillförda medel	0,00	0,00
Investointien rahavirta - Investeringarnas penningflöde	4 205,37	6 165,79
Investointimenot - Investeringensutgifter	4 205,37	6 165,79
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar av investeringsutgifterna	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	6 087,95	2 173,23
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del	-6 087,95	-2 173,22
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet	-4 059,64	-4 264,39
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta - Ökning av långfristiga lån från kommunen	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle - Minskning av långfristiga lån till kommunen	-4 059,64	-3 428,92
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta - Förändring av kortfristiga lån från kommunen	0,00	-835,48
Oman pääoman muutokset - Förändringar av eget kapital	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändring av likviditeten	-2 028,31	2 091,17
Saamisten muutos muilta - Övriga förändringar av likviditeten	-1 253,03	587,21
Korottomien velkojen muutos muilta - Förändring i räntefria skulder från andra	-775,28	1 503,96
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida	0,00	0,00
Rahavarat 31.12. - Kassa och bank 31.12	0,00	0,00
Rahavarat 1.1. - Kassa och bank 1.1	0,00	0,00

VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT - VATTENFÖRSÖJNINGSVÄRKETS BILAGEUPPGIFTER

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä menetelmät - Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder

Jaksotuseriaatteet: Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus: Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoonsa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanhallituksen 22.10.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on kaikkien hyödykkeiden, lukuun ottamatta kivisiä hallinto- ja laitosrakennuksia, poistoajoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on 26.10.2015 päätöksellään muuttanut kehittämismenojen, muiden pitkävaikutteisten menojen, puisten hallinto- ja laitosrakennusten, vedenjakeluverkoston, viemäriverkon, sairaala- terveydenhuolto- yms. laitteiden, atk-laitteiden ja muiden laitteiden ja kaluston osalta poistoajoja siten, että pääsääntöisesti noudatetaan kunnanvaltuuston 3.9.2012 tekemän päätöksen lyhintä poistoajaa, mutta kunnanhallitus voi poiketa pääsäännöstä hyödykekohtaisesti kunnanvaltuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden rajoissa. Kunnanhallitus päätti samalla hyödykekohtaisia muutoksia 94 kpl, joista 75 kpl koski vesilaitoksen hyödykkeitä, 1.1.2016 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuuden arvostus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus: Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen ei ole huomioitavaa.

Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden käsittely tilinpäätöksessä: Tilikauden kirjanpidossa ei ole käsitelty aikaisempiin tilikausiin kohdistuneita virheitä.

Indelningsprinciper: Inkomster och utgifter har i resultaträkningen antecknats enligt prestation.

Värdering av bestående aktiva: De immateriella och materiella tillgångarna för bestående aktiva har antecknats i balansräkningen i anskaffningsutgiften minskat med planenliga avskrivningar och finansieringsandelar som erhållits för investeringsutgifter. De planenliga avskrivningarna har beräknats enligt den på förhand uppgjorda avskrivningsplanen. Enligt en ändring av den avskrivningsplan som kommunstyrelsen har godkänt 22.10.2012 har avskrivningstiden för alla förnödenheter, utom förvaltnings- och institutionsbyggnader av sten, justerats fr.o.m. 1.1.2013. Dessutom har kommunstyrelsen med sitt beslut 26.10.2015 ändrats avskrivningstiden för utvecklingsutgifter, övriga utgifter med lång verkningstid, förvaltnings- och institutionsbyggnader i trä, avloppsnätet, sjukhus-, hälsovårds- o.dyl. anordningar, adb-utrustning samt övriga anordningar och inventarier så att huvudregeln är att den kortaste avskrivningstiden enligt avskrivningsplan i Sjundeå kommun efterföljs men kommunstyrelsen kan tillgångsspecifikt av grundad anledning avvika från huvudregeln. Kommunstyrelsen beslutade samtidigt om 94 st. tillgångsspecifika ändringar, av vilka 75 st. berörde vattenförsörjningsverkets tillgångar, fr.o.m. 1.1.2016. Ändringen baserar sig på förnödenheternas ekonomiska livslängd som har bedömts på nytt. Beräkningsgrunderna för planenliga avskrivningar har presenterats i noterna till resultaträkningen i punkt redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av finansieringstillgångar: Fordringar har antecknats i balansräkningen enligt det nominella värdet eller enligt ett värde som sannolikt är lägre än det.

Redogörelse för huruvida uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden är jämförbara: I redogörelsen för huruvida uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden är jämförbara finns ingenting att anmärka.

Hantering av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder: I bokföringen för räkenskapsperioden har inga fel gällande tidigare räkenskapsperioder hanterats.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot - Noter till resultaträkningen

Liikevaihto - Omsättning	Sisäinen myynti 2018	Sisäinen myynti 2017	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Vesilaitostoiminta, - Vattenverksverksamhet, josta kunnan sisäinen myynti - varav kommunens interna försäljning	14 683,99	15 632,14	494 603,00	475 283,34
Viemärlaitostoiminta, - Avloppsverksverksamhet, josta kunnan sisäinen myynti - varav kommunens interna försäljning	21 130,12	23 367,32	556 081,39	593 697,01
Hulevesiviemärointi, - Dagvattendränering josta kunnan sisäinen myynti - varav kommunens interna försäljning			16 424,12	14 728,90
Yhteensä - Sammanlagt	35 814,11	38 999,46	1 067 108,51	1 083 709,25

Kunnalle maksetut korkokulut Kunnalta saadulle pitkäaikaiselle lainalle maksetaan vuotuista korkoa 0,5 % valtuuston päätöksen mukaisesti. -

Ränteutgifter till kommunen Den årliga räntan för ett långfristigt lån från kommunen är 0,5 % enligt fullmäktige beslut.

Korvaus peruspääomasta Vuosittainen korvaus peruspääomasta on valtuuston päätöksen mukaisesti 0,5 %.

Ersättning för grundkapital Den årliga ersättningen för grundkapitalet är 0,5 % enligt fullmäktiges beslut

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä - Redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan i vattentjänstverkets bokslut

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. - Avskrivningarna för de tillgångar som avskrivningarna gäller har fastställts på basis av en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt planen beräknas på anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska brukstiden.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä - Redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan i vattenförsörjningsverkets bokslut

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Avskrivningarna för de tillgångar som avskrivningarna gäller har fastställts på basis av en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt planen beräknas på anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska brukstiden.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat: - Uppskattade avskrivningstider och mot dem svarande årliga avskrivningsprocenter samt avskrivningsmetoder är:

	Poistomenetelmä - Avskrivningsmetod	Poisto aika - Avskrivningstid
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden		Ei poisto aikaa - Ingen avskrivningstid
Tehdas- ja tuotantorakennukset - Fabriks- och produktionsbyggnader	Tasapoisto - Lineär	20
Vedenjakeluverkosto - Vattendistributionsnät	Tasapoisto - Lineär	30 - 40
Viemäriverkko - Avloppsnät	Tasapoisto - Lineär	30 - 40
Sähkö-, vesi yms. laito sten laito skoneet ja laitteet - Maskinerier och anordningar vid el-, vatten o.dyl. Verk	Tasapoisto - Lineär	10
Muut kuljetusvälineet - Övriga transportmedel	Tasapoisto - Lineär	4
Atk-laitteet - ADB-utrustning	Tasapoisto - Lineär	3 - 4
Muut laitteet ja kalusteet - Övriga anordningar och inventarier	Tasapoisto - Lineär	3 - 4
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4
Atk-laitteet	tasapoisto	3 - 4
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 - 4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskotts betalningar och pågående nyanläggningar		Ei poisto aikaa - Ingen avskrivningstid

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, vuosikuluksi - Små anskaffningar av bestående aktiva, vilkas anskaffningsutgift är mindre än 10 000 euro, kan kommunen bokföra som årskostnader.

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot - Bilageuppgifter som gäller aktiva i balansen

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	Maa- ja vesialueet: Kiinteistöjen liittymismaksut - Mark- och vattenområden Anslutningsavgifter för fastigheter	Rakennukset - Byggnader	Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	Aineelliset hyödykkeet yhteensä - Materiella tillgångar sammanlagt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskrivnen anskaffningsutgift 1.1	8 516,12	20 324,99	6 719 144,26	211 292,80	6 959 278,17
Lisäykset tilikauden aikana - Ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	483 376,38	483 376,38
Vähennykset tilikauden aikana - Minskning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä - Överföringar mellan poster	0,00	0,00	261 794,19	-261 794,19	0,00
Tilikauden poisto - Avskrivning under räkenskapsperioden	0,00	-1 196,73	-288 667,26	0,00	-289 863,99
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskrivnen anskaffningsutgift 31.12	8 516,12	19 128,26	6 692 271,19	432 874,99	7 152 790,56
Kirjanpitoarvo 31.12.2017 - Bokförvärde 31.12.2017	8 516,12	19 128,26	6 692 271,19	432 874,99	7 152 790,56

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot - Bilageuppgifter som gäller passiva i balansen
Oma pääoma - Eget kapital

Kunnanvaltuusto on 7.12.2015 § 68 tehnyt päätöksen laskennallisesti eriytettyä taseyksikkönä käsitellyn vesilaitoksen muuttamisesta taseyksiköksi 1.1.2015 alkaen. Edellisen tilikauden jäännöspääoma on jaettu peruspääomaksi, kertyneiksi alijäämiksi ja pitkäaikaiseksi lainaksi valtuuston päätöksen mukaisesti. - Kommunfullmäktige har 7.12.2015 § 68 beslutat att vattenverket som tidigare hade behandlats som en bokföringsmässigt avskild balansenhet ändras till en balansenhet fr.o.m. 7.12.2015. Aterstående kapital från förra räkenskapsperioden har delats i grundkapital, ackumulerade underskott och långfristigt lån enligt fullmäktiges beslut.

Oma pääoma - Eget kapital	2018	2017
Peruspääoma 1.1. (jäännöspääoma 1.1.2014) - Ersättning för grundkapital 1.1 (resterande kapital 1.1.2014)	4 394 764,12	4 394 764,12
Lisäykset - Ökningar	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12. (jäännöspääoma 31.12.2014) - Grundkapital 31.12 (resterande kapital 31.12.2014)	4 394 764,12	4 394 764,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1. - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder 1.1	53 393,68	-225 475,68
Siirto edelliseltä kaudelta - Överföring från föregående period	75 651,29	278 869,36
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 31.12. - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder 31.12	129 044,97	53 393,68
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott / underskott	72 555,69	75 651,29
Oma pääoma yhteensä - Eget kapital sammanlagt	4 596 364,78	4 523 809,09
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar	31.12.2018	31.12.2017
Lomapalkkavelka sosiaalikuluneen - Semesterlöneskuld med sociala utgifter	8 134,13	8 583,01
Palkkavelka - Löneskuld	1 649,55	1 566,09
Sosiaalikulujaksotusvelka - Skulder gällande periodiserade sociala avgifter	2 422,21	888,15
Slussenin alueen rakentamisesta - i samband med byggande av Slussenområdet		0,00
Siirtovelat yhteensä - Resultatregleringar sammanlagt	12 205,89	11 037,25

Henkilöstöä koskevat liitetiedot - Noter angående personalen

	31.12.2018	31.12.2017
Henkilöstön lukumäärä - Antal anställda		
Käyttömestari - Driftmästare	1	1
Rakennuttajapäällikkö - Byggchef	0,5	0,5
Huoltomies - Serviceman	0,5	0,5
Toimistonhoitaja - Kansli föreståndare	0,25	0,25
Yhteensä - Sammanlagt	2,25	2,25

VI KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET - UNDERSKRIFT AV KOMMUNSTY- RELSENS MEDLEMMAR OCH AV KOMMUNDIREKTÖREN

Siuntiossa – I Sjundeå 25.3.2019

Juha-Pekka Isotupa
kunnanjohtaja - kommundirektör

Merja Laaksonen
puheenjohtaja - ordförande

Marko Linnala
I varapuheenjohtaja - I vice ordförande

Ilmari Kannainen
varajäsen - ersättare

Patrik Flygar
jäsen - medlem

Arja Alho
varajäsen - ersättare

Karin Gottberg-Ek
jäsen - medlem

Åke Holmlund
Jäsen - Medlem

Reijo Korhonen
jäsen - medlem

Maria Koroma-Hintikka
Jäsen - Medlem

Kirsi Martin
jäsen - medlem

Kari Vierinen
jäsen – medlem

VII TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ - REVISIONSANTECKNING

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.
Vi har avgivit revisionsberättelse över den revision vi genomfört.

Siuntiossa / 2019
I Sjundeå

PWC Julkistarkastus Oy, Tilintarkastusyhteisö - Revisionsammanslutning

Topi Katajala
JHT - OFGR

VIII. TILIKIRJALUETTELO – FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKSLUTSBÖCKER

Kirjanpito - Bokföringsbok	Muoto - Form	Säilytys - Bevarande
Päiväkirja - Dagbok	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Pääkirja - Huvudbok	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Ostoreskontra - Köpreskontra	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Myyntireskontrat - Försäljningsreskontra	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Käyttöomaisuuskirjanpito - Bokföring av anläggningstillgångar	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Palkkakirjanpito - Lönebokföringen	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Palkkakortit - Lönekort	Atk-tuloste - Adb-utskrift	Pysyvästi - Beständigt
Talousarvion toteutumisvertailu - Budgetutfall	Atk-tuloste - Adb-utskrift	10 vuotta - 10 år
Tase-erittelyt - Balansspecifiseringar	Erikseen sidottuna - Inbuden	10 vuotta - 10 år
Liitetietojen erittelyt - Specifisering av bilageuppg.	Erikseen sidottuna - Inbuden	10 vuotta - 10 år
Tilinpäätös - Bokslut	Erikseen sidottuna - Inbuden	Pysyvästi - Beständigt

